

ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ

ΚΥΠΡΙΑΚΗ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΛΕΓΧΟΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ ΚΥΠΡΟΥ

ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ αρ. ΑΣΤ/01/2023

30 Νοεμβρίου 2023

ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ

ΚΥΠΡΙΑΚΗ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΑΣΤ/01/2023

ΕΛΕΓΧΟΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ ΚΥΠΡΟΥ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Σύνοψη	1
2. Εισαγωγή	7
3. Σκοπός του ελέγχου και μεθοδολογία	9
3.1 Θεσμικό πλαίσιο αρμοδιοτήτων Γενικού Ελεγκτή	9
3.2 Σκοπός του ελέγχου.....	10
3.3 Μεθοδολογία	10
3.4 Κριτήρια ελέγχου.....	14
4. Σύνοψη αποτελεσμάτων του έτους 2022	15
4.1 Οικονομικά αποτελέσματα έτους και υλοποίηση Προϋπολογισμού	15
4.2 Εισπρακτέα ποσά, υποχρεώσεις και εκκρεμή ωφελήματα	15
4.3 Προσωπικό που υπηρετεί στην Αστυνομία	16
4.4 Μηχανοκίνητα οχήματα	16
4.5 Ενοικιαζόμενα υποστατικά ή άλλοι χώροι.....	16
5. Ευρήματα ελέγχου συμμόρφωσης και συστάσεις.....	18
5.1 Διαχείριση εξώδικων καταγγελιών	18
5.2 Αποθήκες οπλισμού/πυρομαχικών Διευθύνσεων/Υπηρεσιών/Τμημάτων της Αστυνομίας.....	28
5.3 Παράτυποι Μετανάστες.....	39
5.4 Ταμείο Πάγιας Προκαταβολής	44
5.5 Κτηριακές εγκαταστάσεις της Αστυνομίας/στεγαστικές ανάγκες	49
5.6 Αστυνομικές Κατοικίες	59
5.7 Επιδόματα και Υπερωρίες	60
5.8 Τροχαίες Συγκρούσεις Αστυνομικών Οχημάτων.....	65
5.9 Αστυνομικές εκθέσεις για υποθέσεις που αφορούν σε οδικά τροχαία δυστυχήματα/ατυχήματα	70
5.10 Παλαιά Αποθήκη οπλισμού/πυρομαχικών ΑΔΕ Λευκωσίας.....	72
5.11 Υπηρεσία Καταπολέμησης Ναρκωτικών.....	73
5.12 Ενοίκια Εισπρακτέα	74
5.13 Σύστημα Γεωγραφικών Πληροφοριών.....	79
5.14 Ειδικοί Αστυφύλακες και Συμβασιούχοι Ειδικοί Αστυνομικοί.....	80
5.15 Εργασία μελών της Αστυνομίας στο εξωτερικό.....	82
5.16 Ισότητα των φύλων στην Αστυνομία.....	83

5.17 Αντικατάσταση μελών της Αστυνομίας που ασχολούνται με γραφειακά και λογιστικά καθήκοντα	85
5.18 Γραμμή του πολίτη	90
5.19 Ταμείο προστίμων και αμοιβών	91
5.20 Σύστημα Διαχείρισης Στόλου	92
5.21 Εκτέλεση ποινικών ενταλμάτων	95
6. Ευρήματα από τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων της Δημοκρατίας και συστάσεις	97
6.1 Διαδικασίες ελέγχου/παρακολούθησης δαπανών προμήθειας καυσίμων	97
6.2 Συντήρηση μηχανοκίνητων οχημάτων	98
6.3 Συμφιλίωση μηνιαίων καταστάσεων – ΕΠΒ 21	100
6.4 Διαδικασίες πληρωμών λειτουργικών δαπανών.	100
6.5 Επιτήρηση Μαρίνας «Σιέρατον Λεμεσού»	100
6.6 Χρηματοοικονομική Διαχείριση στο Δημόσιο Τομέα.	101
6.7 Εισπρακτέα Ποσά	102
6.8 Δημόσιες Συμβάσεις/Διαγωνισμοί	103
6.9 Δημόσιες Συμβάσεις με Συνοπτικές Διαδικασίες	108
7. Διερευνήσεις καταγγελιών	111
7.1 Διερεύνηση καταγγελίας που αφορούσε προαγωγή αξιωματικών και στη συνέχεια ακυρώθηκε από το Διοικητικό Δικαστήριο	111
7.2 Καταγγελία για χρήση υπηρεσιακών οχημάτων για διακινήσεις μη δικαιούχων φυσικών προσώπων	112
7.3 Καταγγελία για ενδεχόμενη διασπάθιση δημοσίου χρήματος από μέλος της Μονάδας Προεδρικής Φρουράς	115
7.4 Καταγγελία για προσωπική χρήση υπηρεσιακού οχήματος	119
7.5 Καταγγελία για αρχική πρόσληψη μέλους της Δύναμης σε συγκεκριμένη θέση της Μονάδας Αεροπορικών Επιχειρήσεων και κατάληψη θέσης στη Λιμενική και Ναυτική Αστυνομία, χωρίς να πληρούνται τα απαιτούμενα προσόντα	119
7.6 Καταγγελία αναφορικά με τη στάση της Αστυνομίας απέναντι στην υπόθεση συγκεκριμένου πολίτη της Δημοκρατίας	120
7.7 Καταγγελία για χρήση προσωπικού της Αστυνομίας και υπηρεσιακών οχημάτων για μη υπηρεσιακούς λόγους.	120
8. Γενικά συμπεράσματα	121
9. Γενικές συστάσεις	123

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΩΝ

ΑΑΠ	Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών
Α.Δ.	Αστυνομική Διάταξη
ΑΔΕ	Αστυνομική Διεύθυνση Επαρχίας
ΑΣΑΔΑ	Αυτοματοποιημένο Σύστημα Αναγνώρισης Δακτυλικών Αποτυπωμάτων
ΓΕΕΦ	Γενικό Επιτελείο Εθνικής Φρουράς
ΔΔΔΠ	Διοικητικό Δικαστήριο Διεθνούς Προστασίας
ΔΕΕ/ΔΑΣ	Διεύθυνση Ευρωπαϊκής Ένωσης και Διεθνούς Αστυνομικής Συνεργασίας
ΔΛΟ	Δημοσιονομική και Λογιστική Οδηγία
Ε.Ε.	Ευρωπαϊκή Ένωση
ΕΕπ.	Ευρωπαϊκή Επιτροπή
Η.Μ.Υ.	Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών
ΚΔ	Κυπριακή Δημοκρατία
ΚΕΑΑ	Κεντρική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων
ΚΕΜ	Κέντρο Ελέγχου Μηνυμάτων
ΚΦΣΚΥ	Κεντρικός Φορέας Στέγασης Κρατικών Υπηρεσιών
Μ.Μ.Α.Δ.	Μηχανοκίνητη Μονάδα Άμεσης Δράσης
ΝΥ	Νομική Υπηρεσία
Σ.Δ.Σ.	Σύστημα Διαχείρισης Στόλου
ΣΠ	Συμβούλιο Προσφορών
ΤΔΕ	Τμήμα Δημοσίων Έργων
ΤΕΑΑ	Τμηματική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων
ΤΑΠ&Μ	Τμήμα Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης
ΤΚΧ	Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας
Υ.Α.&Μ.	Υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης
ΥΔΔΤ	Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως
ΥΚΑΝ	Υπηρεσία Καταπολέμησης Ναρκωτικών
ΥΠΑΣ	Υπηρεσία Ασύλου
ΥΤΧ	Υπήκοοι Τρίτων Χωρών
ΧΩ.ΚΑ.Μ.	Χώρος Κράτησης Απαγορευμένων Μεταναστών

Ευθύνη Ελεγκτικής Υπηρεσίας και διαφύλαξη της ανεξαρτησίας της

Οι Ειδικές Εκθέσεις της Ελεγκτικής Υπηρεσίας παρουσιάζουν τα αποτελέσματα των ελέγχων που αυτή διενεργεί επί των πολιτικών (policies) και προγραμμάτων της Κυπριακής Δημοκρατίας (ΚΔ) ή άλλων ελεγχόμενων οργανισμών ή επί θεμάτων που αφορούν στον Προϋπολογισμό τους ή συγκεκριμένους τομείς αυτού, ή τα αποτελέσματα ελέγχων ιδιωτών ελεγκτών στους οποίους η Ελεγκτική Υπηρεσία έχει αναθέσει τον έλεγχο λογαριασμών οποιουδήποτε ελεγχόμενου υπ' αυτής οργανισμού, δυνάμει του περί της Καταθέσεως Στοιχείων και Πληροφοριών στο Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας Νόμου (Ν.113(Ι)/2002). Η Ελεγκτική Υπηρεσία επιλέγει και σχεδιάζει τις εν λόγω ελεγκτικές δραστηριότητες κατά τρόπον ώστε αυτές να αποφέρουν τον μέγιστο αντίκτυπο, λαμβανομένων υπόψη των κινδύνων για τις επιδόσεις ή για τη συμμόρφωση, του επιπέδου των σχετικών εσόδων ή δαπανών, των επικείμενων εξελίξεων και του δημόσιου συμφέροντος.

Η εκ μέρους της Ελεγκτικής Υπηρεσίας παράθεση ευρημάτων ελέγχου γίνεται στη βάση όσων στοιχείων έχουν τεθεί ενώπιόν της.

Εκτός αν τούτο δηλωθεί ρητά, η μη παράθεση ευρημάτων επί ορισμένων πτυχών ή θεμάτων που αφορούν στο αντικείμενο του ελέγχου, δεν συνιστά διαβεβαίωση, ούτε και υποδηλοί ότι αυτά είναι απαλλαγμένα αδυναμιών ή σφαλμάτων ή αποκλίσεων από το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο, αφού ο εξωτερικός ελεγκτής δεν αναμένεται ότι μπορεί να εντοπίζει κάθε αδυναμία ή σφάλμα ή απόκλιση από το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο.

Οι συστάσεις της Ελεγκτικής Υπηρεσίας αποτελούν εισηγήσεις για τον τρόπο χειρισμού των παρατηρήσεων και ευρημάτων του ελέγχου. Σε καμία περίπτωση δεν δύναται να εκληφθεί ότι οι συστάσεις αυτές επηρεάζουν την ανεξαρτησία της Υπηρεσίας, ως εξωτερικού ελεγκτή ή ότι συνεπάγονται συμμετοχή της Υπηρεσίας στη λήψη οποιασδήποτε σχετικής απόφασης από τη διοίκηση της ελεγχόμενης οντότητας, η οποία εξακολουθεί να φέρει αποκλειστικά την ευθύνη για την ορθή και νόμιμη λήψη απόφασης, ως προς τον τρόπο χειρισμού των ευρημάτων ελέγχου και συστάσεων.

Ουδεμία πρόνοια στην παρούσα Έκθεση σημαίνει ή θα πρέπει να εκληφθεί, ότι με αυτή διατυπώνεται κατηγορία εναντίον οποιουδήποτε προσώπου για εκ προθέσεως κατάχρηση εξουσίας ή για τη διάπραξη ποινικών ή άλλων αδικημάτων. Αυτά, αν υπάρχουν, θα πρέπει να διερευνηθούν από τις αρμόδιες αρχές, μόνο δε τα αρμόδια δικαστήρια μπορούν να κρίνουν κάποιο πρόσωπο ως ένοχο οποιουδήποτε αδικήματος. Τονίζεται, επίσης, ότι οι συστάσεις και τα ευρήματα της Ελεγκτικής Υπηρεσίας αφορούν στους ελεγχόμενους φορείς και οποιαδήποτε αναφορά σε άλλα φυσικά ή νομικά πρόσωπα ουδόλως εξυπακούει ότι αυτά έχουν προβεί κατ' ανάγκη σε οτιδήποτε μεμπτό, αφού κάτι τέτοιο εκφεύγει του πεδίου ελέγχου της παρούσας Έκθεσης.

1. Σύνοψη

Στη βάση του άρθρου 116 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας (ΚΔ) και του άρθρου 81 του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου (Ν.20(Ι)/2014), η Ελεγκτική Υπηρεσία διεξήγαγε έλεγχο επί των οικονομικών καταστάσεων της ΚΔ, στο πλαίσιο του οποίου ελέγχθηκε δείγμα συναλλαγών εισπράξεων και πληρωμών της Αστυνομίας για το έτος 2022. Επίσης, στο πλαίσιο ελέγχου συμμόρφωσης των πράξεων και αποφάσεων της εκτελεστικής εξουσίας, εξετάσαμε διάφορα άλλα θέματα αρμοδιότητας της Αστυνομίας.

Τα σημαντικότερα ευρήματα που προέκυψαν από τον έλεγχο αναφέρονται επιγραμματικά πιο κάτω:

Εξώδικα πρόστιμα και ανεκτέλεστα εντάλματα

- ◆ Ζητήσαμε κατάλογο των εξώδικων προστίμων που δεν έχουν εισπραχθεί εντός προθεσμίας και τα οποία προωθήθηκαν για λήψη δικαστικών μέτρων, αλλά στη συνέχεια η υπόθεση αποσύρθηκε χωρίς να εισπραχθεί οποιοδήποτε ποσό. Η Αστυνομία μας παρείχε μερική πληροφόρηση ωστόσο, κατά παράβαση του Συντάγματος, για τα πρόσωπα που απαλλάχθηκαν της υποχρέωσης εξόφλησης του εξωδίκου, αρνήθηκε να μας δώσει ονομαστικές πληροφορίες και στοιχεία για την αξία των εξωδίκων ανά κατηγορία ταξινόμησης, για το αδίκημα που αφορά το κάθε εξώδικο. Ως αποτέλεσμα, δεν κατέστη δυνατή η διενέργεια του ελέγχου μας στον τομέα αυτό.
- ◆ Πολλές εξώδικες κλήσεις εκδίδονται λανθασμένα, λόγω τεχνικών προβλημάτων στον εξοπλισμό που χρησιμοποιείται, με αποτέλεσμα να προκύπτει ανάγκη για την εκ των υστέρων ακύρωσή τους.
- ◆ Μεγάλος αριθμός εξωδίκων παραμένει απλήρωτος για πολύ μεγάλο χρονικό διάστημα, χωρίς να προωθούνται οι προβλεπόμενες διαδικασίες για προσαγωγή των οφειλετών στο δικαστήριο. Πολλά από αυτά αφορούν σε εξώδικα που εκδόθηκαν από το νέο σύστημα φωτοεπισήμανσης.
- ◆ Το 35% των εξωδίκων που εκδόθηκαν από το σύστημα φωτοεπισήμανσης δεν έχουν ακόμη παραληφθεί από τους παραβάτες. Από το πιο πάνω ποσοστό, περισσότερα από τα μισά έχουν εκδοθεί το πρώτο εξάμηνο του 2022.
- ◆ Για ορισμένους παραβάτες του κώδικα οδικής κυκλοφορίας, εκκρεμεί η παραλαβή μεγάλου αριθμού εξωδίκων, με αποτέλεσμα να μην τους έχουν επιβληθεί οι προβλεπόμενοι βαθμοί ποινής, που σωρευτικά θα είχαν ως συνέπεια τη στέρηση της άδειας οδήγησής τους.
- ◆ Σε διάστημα 13 μηνών, καταγράφηκαν από το σύστημα φωτοεπισήμανσης, συνολικά 164 παραβάσεις του κώδικα οδικής κυκλοφορίας από αστυνομικά οχήματα. Το 93% των περιπτώσεων κρίθηκαν ως δικαιολογημένες από το Τμήμα Τροχαίας του Αρχηγείου, χωρίς ωστόσο να επισυνάπτεται πάντοτε η αναγκαία τεκμηρίωση για τη μη δίωξη των εμπλεκόμενων μελών. Για τις περιπτώσεις όπου αποφασίστηκε η ποινική δίωξη μελών της Δύναμης (7%), δεν έχει εκδοθεί μέχρι στιγμής κανένα εξώδικο χρηματικό πρόστιμο.

- ◆ Μετά τους διαχειριστικούς ελέγχους της Υπηρεσίας μας το 2017 και το 2021, παρουσιάζεται σχετική σταθεροποίηση στον αριθμό των ανεκτέλεστων ενταλμάτων και μικρή μείωση στην αξία τους, ωστόσο τόσο ο αριθμός τους, όσο και η αξία τους παραμένουν σε υψηλά επίπεδα.

Οπλισμός και πυρομαχικά

- ◆ Ζητήσαμε από την Αστυνομία όπως μας κοινοποιήσει όλες τις σχετικές Αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου (μαζί με τις αντίστοιχες Προτάσεις), στη βάση των οποίων διενεργήθηκαν χορηγήσεις σε ιδιώτες, υπηρεσιακού οπλισμού, που αποτελεί περιουσιακό στοιχείο της Δημοκρατίας. Η Αστυνομία, κατά παράβαση του Συντάγματος, επικαλέστηκε λόγους δημόσιας τάξης και ασφάλειας και αρνήθηκε να μας τις παραχωρήσει, αποτρέποντας με τον τρόπο αυτό, τη διενέργεια του ελέγχου μας στον τομέα αυτό. Στη συνέχεια αποταθήκαμε στη Γραμματεία του Υπουργικού Συμβουλίου, η οποία δεν απάντησε στην επιστολή μας.
- ◆ Διαπιστώσαμε ότι ο έλεγχος/καταμέτρηση του οπλισμού και πυρομαχικών που φυλάσσονται εντός τριών αποθηκών οπλισμού πυρομαχικών που ελέγξαμε, διενεργείται κάθε εξάμηνο, ενώ με βάση οδηγίες της Ηγεσίας της Δύναμης θα πρέπει να διενεργείται κάθε δύο μήνες. Επίσης, για τις δύο από τις τρεις, δεν ετοιμάστηκε το προβλεπόμενο πιστοποιητικό παράδοσης/παραλαβής κατά την αλλαγή του αποθηκάρου.
- ◆ Σε συγκεκριμένη αποθήκη οπλισμού/πυρομαχικών, καταμετρήθηκαν από τον αποθηκάριο συνολικά 112 πιστόλια συγκεκριμένου τύπου, ενώ η συνολική ποσότητά τους σύμφωνα με τα διατακτικά εκδόσεων, ανέρχεται στα 114. Το εν λόγω έλλειμμα δεν διερευνήθηκε από τους Υπευθύνους κατά τον ουσιαστικό χρόνο, αλλά εντοπίστηκε για πρώτη φορά κατά τον έλεγχο της Υπηρεσίας μας. Σημειώνεται ότι αυτό οφειλόταν σε αριθμό διαχειριστικών σφαλμάτων και όχι στην απώλεια οπλισμού.
- ◆ Καμία από τις τρεις αποθήκες οπλισμού/πυρομαχικών δεν διαθέτει διπλό σύστημα ασφαλείας με κλειδαριές, όπου το ένα κλειδί τηρείται από τον αποθηκάριο και το δεύτερο από τον Διευθυντή/Διοικητή του αντίστοιχου Τμήματος της Αστυνομίας. Σε μία από αυτές εντοπίσαμε επιπρόσθετες αδυναμίες/ελλείψεις στα τηρούμενα μέτρα ασφαλείας.
- ◆ Για καμία από τις υπό αναφορά αποθήκες, δεν εντοπίσαμε την έκδοση σχετικών διαταγών από τους οικείους Διευθυντές/Διοικητές, που να δίνουν σαφείς οδηγίες για την ασφαλή αποθήκευση του οπλισμού/πυρομαχικών, καθώς επίσης για τις συγκεκριμένες ενέργειες που πρέπει να ακολουθηθούν από το προσωπικό σε περίπτωση συναγερμού, λόγω έκτακτης ανάγκης.
- ◆ Στο παρελθόν είχαν απολεσθεί ή κλαπεί από μέλη της Αστυνομίας, συνολικά 13 υπηρεσιακά πιστόλια, σε παγκύπρια κλίμακα. Το ένα από αυτά ανευρέθηκε, αφότου χρησιμοποιήθηκε για διάπραξη ποινικού αδικήματος στην Επαρχία Λάρνακας.
- ◆ Σε απόσταση δέκα μέτρων από αποθήκη πυρομαχικών/εκρηκτικών, υπάρχουν εννέα εμπορευματοκιβώτια και τέσσερα κουβούκλια, που χρησιμοποιούνται ως αποθηκευτικοί χώροι από διάφορα Τμήματα της Αστυνομίας. Ο Υπεύθυνος του Κλάδου Πυροτεχνουργών δεν ήταν ενήμερος για το ακριβές περιεχόμενό τους και δεν ακολουθήθηκε η ενδεδειγμένη

διαδικασία αξιολόγησης από μέρους του, της καταλληλότητας των υλικών που πρόκειται να αποθηκευτούν.

- ◆ Σε απόσταση 12 μέτρων από την πιο πάνω αποθήκη υπάρχει υπέργεια αποθήκη (ντεπόζιτο) πετρελαιοειδών χωρητικότητας δύο τόνων, η οποία συνορεύει με εύφλεκτα υλικά χωρίς την ύπαρξη πυροσβεστικού σημείου.
- ◆ Ποσότητα πυρομαχικών που κρίθηκε ακατάλληλη για χρήση και αποθήκευση, στη βάση φυσικοχημικών εξετάσεων, παραμένει εντός της αποθήκης οπλισμού/πυρομαχικών, αντί να προωθηθεί άμεσα προς καταστροφή και χωρίς να ληφθούν οι επιβαλλόμενες ασφαλιστικές δικλείδες για αποφυγή πρόκλησης ατυχήματος.
- ◆ Η Αστυνομία τοποθέτησε προσωρινά, εντός αποθήκης οπλισμού/πυρομαχικών, μηχανοκίνητο όχημα φορτωμένο με 303.000 κροτίδες που είχαν κατασχεθεί, παραβιάζοντας θεμελιώδεις κανόνες/οδηγίες ασφάλειας των πυρομαχικών/εκρηκτικών υλών.
- ◆ Εντοπίσαμε επτά μέλη της Δύναμης που κατέχουν όπλο σε 24ώρη βάση, χωρίς ωστόσο να διαθέτουν το αναγκαίο πιστοποιητικό ικανότητας. Για τρία από αυτά, η εκτέλεση των υπηρεσιακών τους καθηκόντων συνεπάγεται τη συνεχή κατοχή/χρήση αυτόματου τυφεκίου. Επίσης, από 76 μέλη της Αστυνομίας που κλήθηκαν να προσέλθουν στην εκπαίδευση και εξέτασή τους στις βολές, τα 14 από αυτά (ποσοστό 18%) δεν παρουσιάστηκαν.
- ◆ Βάσει της Αστυνομικής Διάταξης (Α.Δ.) 5/26, τα μέλη που κατέχουν επί 24ώρης βάσης, υπηρεσιακό όπλο και πυρομαχικά, σε περίπτωση που αναχωρούν με άδεια απουσίας στο εξωτερικό, ή βρίσκονται με άδεια ασθενείας πέραν των 15 ημερών, οφείλουν να τα παραδίδουν για φύλαξη στον Αποθηκάριο του Τμήματός τους. Διαπιστώσαμε ότι δεν τηρείται το αντίστοιχο βιβλίο προσωρινής φύλαξης οπλισμού.

Υπηρεσιακά οχήματα

- ◆ Κατά παράβαση της κείμενης νομοθεσίας (ΚΔΠ 504/2014), χρησιμοποιούνται υπηρεσιακά οχήματα για τις μετακινήσεις των παιδιών του Προέδρου της Δημοκρατίας. Για την Υπηρεσία μας είναι σαφές ότι, οι όποιοι λόγοι ασφάλειας προβάλλονται, δεν μπορεί να έχουν ως αποτέλεσμα να διακινούνται ιδιώτες με έξοδα του κράτους. Υποδείξαμε ότι, κατά την άποψή μας, η μεταφορά των παιδιών του Προέδρου της Δημοκρατίας με υπηρεσιακό αυτοκίνητο είναι παράνομη και συνιστά κατάχρηση εξουσίας.
- ◆ Από σύνολο 455 τροχαίων συγκρούσεων στις οποίες ενεπλάκησαν αστυνομικά οχήματα κατά την περίοδο 2015 - 2022, οι 231 προκλήθηκαν με ευθύνη των μελών της Αστυνομίας. Σε καμία περίπτωση μέχρι σήμερα δεν προωθήθηκαν διαδικασίες για καταλογισμό της ευθύνης του κόστους αποκατάστασης των ζημιών που προξένησαν, καθότι τους αποδίδεται ο χαρακτηρισμός «Συνήθεις τροχαίες συγκρούσεις».
- ◆ Από δείγμα έντεκα υπηρεσιακών οχημάτων/δίκυκλων που επιλέξαμε για έλεγχο, εντοπίσαμε τρία οχήματα για τα οποία δεν τηρούνταν τα απαιτούμενα διατακτικά καυσίμων (αποδείξεις πρατηρίων καυσίμων).
- ◆ Κατά το 2022 διατέθηκαν, σε 12 συνεργεία επιδιόρθωσης αμαξωμάτων οχημάτων, της επαρχίας Λευκωσίας, συνολικά €127.730, επιπλέον ο Φ.Π.Α, με απευθείας ανάθεση χωρίς τη

διενέργεια του απαιτούμενου δημόσιου διαγωνισμού και χωρίς τη σύναψη οποιασδήποτε γραπτής συμφωνίας με τους συμβαλλόμενους.

- ◆ Τα μέλη της Αστυνομίας δεν γνωρίζουν ή/και δεν είναι επαρκώς καταρτισμένα ως προς όλες τις δυνατότητες του συστήματος Διαχείρισης Στόλου (Σ.Δ.Σ.).

Κτηριακές εγκαταστάσεις

- ◆ Η Αστυνομία συνεχίζει να χρησιμοποιεί κτήρια που δεν διαθέτουν πιστοποιητικά έγκρισης, κάτι που αποτελεί ποινικό αδίκημα, τόσο για τον ιδιοκτήτη όσο και για τον ενοικιαστή.
- ◆ Παρά τη μεταστέγαση του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Φρουράς (ΓΕΕΦ) σε γραφεία του Υπουργείου Άμυνας από το 2019, οι κενωθέντες χώροι δίπλα από το Αρχηγείο Αστυνομίας παραμένουν ανεκμετάλλετοι. Η ετοιμασία μελέτης για τη στατική επάρκεια του κτηρίου από το Τμήμα Δημοσίων Έργων (ΤΔΕ) ετοιμάστηκε με σημαντική καθυστέρηση, ενώ η υλοποίηση των απαραίτητων εργασιών για τη συνέχιση, της έστω προσωρινής χρήσης του κτηρίου, προχωρούν με αργούς ρυθμούς.
- ◆ Η προώθηση της ανέγερσης νέου, καταλληλότερου κτηρίου, το οποίο θα μπορεί να καλύψει και άλλες υπηρεσίες της Αστυνομίας που σήμερα στεγάζονται σε ενοικιαζόμενα υποστατικά, προχωρεί με αργούς ρυθμούς. Παρόλο που λήφθηκε σχετική απόφαση από το Υπουργικό Συμβούλιο το 2008, η διαδικασία διακόπηκε, αναμένοντας τη μεταστέγαση του ΓΕΕΦ και επανήρχησε το 2021.
- ◆ Το κτήριο του νέου Κεντρικού Αστυνομικού Σταθμού Πάφου παρουσιάζει πρόβλημα εισροής των νερών της βροχής από την οροφή, από την παραλαβή του, τον Μάιο του 2010, χωρίς ακόμη να έχει επιλυθεί.
- ◆ Παρόλο που τερματίστηκε ο θεσμός παραχώρησης Αστυνομικών κατοικιών για διαμονή των μελών της, υφίστανται ακόμη κατοικίες που είτε κατακρατούνται παράνομα, είτε παραχωρήθηκαν με ή χωρίς συμβόλαιο. Αριθμός κατοικιών παραμένουν εγκαταλελειμμένες και άλλες θα παραχωρηθούν προς εκμετάλλευση από αστυνομικούς συνδέσμους. Ανακύπτει ζήτημα ενδεχόμενης αστικής ευθύνης και πρόκλησης ιδιωτικής οχληρίας από μέρους της Αστυνομίας, δεδομένης της παλαιότητας των κατοικιών και έλλειψης στοιχειώδους συντήρησής τους.
- ◆ Μετά τη λήξη της περιόδου προσωρινής μείωσης των ενοικίων που συμφωνήθηκε με τους ιδιοκτήτες των υποστατικών, η Αστυνομία ορθά μεν προχώρησε σε διαδικασία επαναδιαπραγμάτευσης του ύψους του ενοικίου, ωστόσο ακόμη και εκεί που δεν υπήρξε συμφωνία, συνέχισε να καταβάλλει μονομερώς τα μειωμένα ενοίκια, παραβιάζοντας πρόνοιες ενοικιαστήριων συμβολαίων που βρίσκονται σε ισχύ. Αυτό προκάλεσε πολλαπλά προβλήματα, όπως δικαστικές διαμάχες, έξωση από ένα ιδιοκτήτη, άρνηση συντήρησης των υποστατικών και άρνηση είσπραξης ενοικίου από ένα ιδιοκτήτη μέχρι να συμφωνηθεί το ποσό του ενοικίου.
- ◆ Ανάδοχος κυλικείου της Αστυνομίας, συστηματικά δεν κατέβαλλε το ενοίκιο και έξοδα κοινής ωφελείας. Η Αστυνομία αποδέχθηκε την παραχώρηση, έναντι της οφειλής, επαγγελματικού εξοπλισμού (που δεν εντοπίσαμε, τόσο στα κατάστιχα κυβερνητικής παρουσίας, όσο και με

φυσική παρουσία) και τη συνέχιση λειτουργίας του κυλικείου από μέρους του, χωρίς ανανέωση της σύμβασης και χωρίς την καταβολή ενοικίου και εξόδων κοινής ωφελείας. Η νέα σύμβαση κατακυρώθηκε στον ίδιο Ανάδοχο, χωρίς να περιληφθεί όρος για καταβολή ενοικίου. Η Αστυνομία δεν μας υπέβαλε τα στοιχεία που ζητήσαμε ή οποιαδήποτε σχόλια σε σχέση με τις πιο πάνω ενέργειες.

Θέματα προσωπικού και υπερωριών

- ◆ Από ανάλυση στατιστικών δεδομένων προκύπτουν σημαντικές ανισορροπίες μεταξύ ανδρών-γυναικών μελών της Αστυνομίας.
- ◆ Το Αρχηγείο Αστυνομίας προώθησε με καθυστέρηση 11 μηνών την εκτέλεση απόφασης του Διοικητικού Δικαστηρίου που αφορούσε στην ακύρωση προαγωγών, με αποτέλεσμα για αυτό το χρονικό διάστημα, να καταβάλλονται υψηλότερα συνταξιοδοτικά ωφελήματα και απολαβές στα επηρεαζόμενη μέλη της Αστυνομίας.
- ◆ Διαπιστώσαμε ασάφεια στην Α.Δ. σχετικά με το μέγιστο χρονικό διάστημα που μπορεί ένα μέλος της Αστυνομίας να υπηρετήσει στο εξωτερικό, με αποτέλεσμα να εντοπιστούν περιπτώσεις μελών με πολλά χρόνια απουσίας, στερώντας από την Αστυνομία έμπειρα στελέχη.
- ◆ Παρατηρείται σημαντική αύξηση στο ύψος των υπερωριών (από €11 εκ. σε €16 εκ.), ενώ το υπόλοιπο του συσσωρευμένου χρόνου ανάπαυσης που δόθηκε έναντι υπερωριακής εργασίας (71.230 ώρες) παραμένει σε υψηλά επίπεδα.
- ◆ Παρατυπίες από μέλη της Αστυνομίας, στην τήρηση του Ημερολογίου Καθήκοντος, για την παρακολούθηση των ωρών ανάληψης και τέλους του καθήκοντος.

Θέματα παράτυπων μεταναστών/αιτητών ασύλου

- ◆ Αξιολογήσαμε την αποτελεσματικότητα της Αστυνομίας στον εντοπισμό παράτυπων μεταναστών/αιτητών ασύλου. Βάσει στοιχείων που τηρούνται στην Υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης (Υ.Α.&Μ.), το σύνολο των εντοπισθέντων παράτυπων μεταναστών/αιτητών ασύλου κατά την τελευταία πενταετία (2018-2022), καθώς και οι αντίστοιχες επιστροφές-απομακρύνσεις τους, ανήλθαν στις 47.303 και 12.278, αντίστοιχα. Όπως προκύπτει, οι εκροές ανήλθαν μόλις στο 26% των εισροών, με αποτέλεσμα σημαντικός αριθμός παρανόμως διαμενόντων Υπηκόων Τρίτων Χωρών (ΥΤΧ), να εξακολουθεί, επί σειρά ετών, να διακινείται ελεύθερα και, ενδεχομένως, να εργοδοτείται παράνομα εντός της Δημοκρατίας, γεγονός που καθιστά τις ενέργειες της Αστυνομίας για εντοπισμό και σύλληψή τους ακόμα πιο επιτακτικές.
- ◆ Για αύξηση των επιστροφών ΥΤΧ, παρέχεται οικονομικό κίνητρο, ύψους €200-€1.500, ανά αλλοδαπό, αναλόγως της χώρας καταγωγής του. Για το σκοπό αυτό διατέθηκαν, σε χρονικό διάστημα ενός έτους (23.5.22 – 25.5.23), από το αντίστοιχο Ταμείο Πάγιας Προκαταβολής, συνολικά ποσά πέραν των €6 εκ. Διαπιστώσαμε αδυναμίες, τόσο στη λογιστική παρακολούθηση των συναλλαγών, όσο και στην τεκμηρίωσή τους.

Θέματα γενικής φύσεως

- ◆ Διαπιστώσαμε καθυστέρηση στην ετοιμασία αστυνομικών εκθέσεων για υποθέσεις που αφορούν σε οδικά τροχαία δυστυχήματα/ατυχήματα, με αρκετές από αυτές να ετοιμάζονται σε χρονικό διάστημα άνω των έξι μηνών, ενώ ορισμένες εκκρεμούν για περίοδο σχεδόν δύο χρόνων.
- ◆ Εξακολουθεί να εκκρεμεί η διακρίβωση της τύχης αρκετών τεκμηρίων της Υπηρεσίας Καταπολέμησης Ναρκωτικών (ΥΚΑΝ) που βρίσκονταν σε αποθηκευτικό χώρο του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας, στον οποίο ξέσπασε πυρκαγιά τον Φεβρουάριο του 2018.
- ◆ Δεν αξιοποιούνται επαρκώς οι δυνατότητες του Συστήματος Γεωγραφικών Πληροφοριών, σε συνδυασμό με άλλα δεδομένα/στοιχεία που έχει στη διάθεσή της η Αστυνομία, για περαιτέρω υποβοήθηση του έργου της.

Θέματα Δημοσίων Συμβάσεων/Διαγωνισμών

- ◆ Η Κεντρική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων (ΚΕΑΑ) ενέκρινε τον Ιούλιο 2019 πρόταση της Αστυνομίας για αντικατάσταση και αναβάθμιση του Αυτοματοποιημένου Συστήματος Αναγνώρισης Δακτυλικών Αποτυπωμάτων (ΑΣΑΔΑ) της Αστυνομίας από τον υφιστάμενο Ανάδοχο, ο οποίος είχε εγκαταστήσει και συντηρούσε το εν λόγω σύστημα κάτω από τρία διαφορετικά συμβόλαια συντήρησης, υπό την προϋπόθεση της σύμπτυξης των τριών πιο πάνω συμβολαίων συντήρησης σε ένα ενιαίο συμβόλαιο. Η πρόταση εγκρίθηκε αφού η Αστυνομία διαβεβαίωσε (ουσιαστικά παραπλάνησε) την ΚΕΑΑ ότι δεν θα είναι δεσμευμένη με την εν λόγω εταιρεία για ανανέωση της σύμβασης συντήρησης για άλλα πέντε χρόνια μετά τη λήξη της, αφού το σύστημα θα ανήκει εξολοκλήρου στην Αστυνομία, η οποία θα μπορεί να προκηρύξει νέα προσφορά. Τελικά, μετά τη λήξη της Σύμβασης, η Αστυνομία προχώρησε τον Φεβρουάριο 2023 εκ νέου σε απευθείας ανάθεση με τη διαδικασία διαπραγμάτευσης με τον υφιστάμενο Ανάδοχο, για παροχή υπηρεσιών συντήρησης του ΑΣΑΔΑ, με την επίκληση της μοναδικότητάς του για τεχνικούς λόγους αφού, τελικά, για τη λειτουργία του Λογισμικού απαιτείται συγκεκριμένος αριθμός αδειών χρήσης οι οποίες εκδίδονται μόνο από την συγκεκριμένη εταιρεία, και οι οποίες μπορούν να εξασφαλισθούν μόνο από τη συγκεκριμένη εταιρεία μέσω του εκπρόσωπου της στην Κύπρο, που είναι ο υφιστάμενος Ανάδοχος. Σημειώνεται ότι, κατά την εξέταση του θέματος από την ΚΕΑΑ, η Υπηρεσία μας υπέδειξε τους πιο πάνω κινδύνους/παραπλάνηση, χωρίς ωστόσο αυτό να ληφθεί υπόψη κατά τη λήψη της πιο πάνω απόφασης.
- ◆ Διαπιστώσαμε αδυναμία, τόσο του Υπουργείου, όσο και της Αστυνομίας, να παρακολουθήσουν και να διαχειριστούν έγκαιρα διαγωνισμούς της Αστυνομίας, με αποτέλεσμα να παρέλθει ο χρόνος ισχύος των προσφορών και, ως εκ τούτου, να ακυρωθούν.
- ◆ Διαπιστώσαμε αδυναμία της Αστυνομίας να διαχειριστεί και να αξιολογήσει ορθά τους διαγωνισμούς, με βάση τις πρόνοιες των Κανονισμών, στις περιπτώσεις που οι τιμές που λαμβάνονται από τους προσφοροδότες είναι εξωπραγματικά υψηλές, σε σύγκριση με την εκτιμώμενη αξία.

Για τα πιο πάνω θέματα υποβάλαμε συγκεκριμένες συστάσεις, οι οποίες, μαζί με τα αντίστοιχα σχόλια και απόψεις της Αστυνομίας, παρουσιάζονται στην παρούσα Έκθεση.

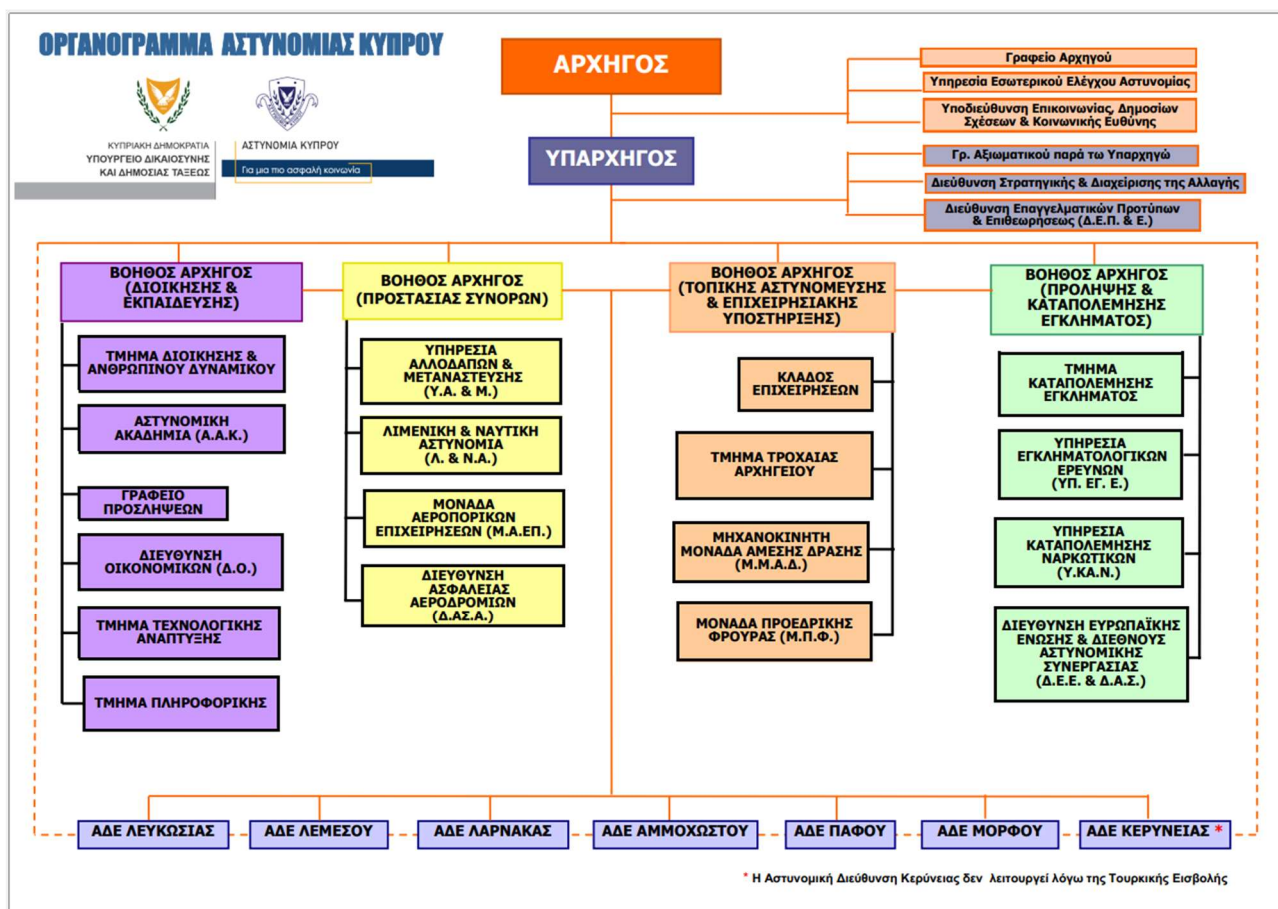
2. Εισαγωγή

Οι ευθύνες και αρμοδιότητες της Αστυνομίας καθορίζονται από τον περί Αστυνομίας Νόμο. Αποστολή της είναι η προστασία της ζωής και της περιουσίας των ανθρώπων που ζουν, εργάζονται ή επισκέπτονται την Κύπρο. Για το σκοπό αυτό, η Αστυνομία ασκεί τις εξουσίες της σε όλο τον εδαφικό χώρο της Δημοκρατίας για τη διατήρηση του νόμου και της τάξης, τη διαφύλαξη της ειρήνης, την πρόληψη και εξιχνίαση του εγκλήματος και τη σύλληψη και δίωξη των παρανομούντων.

Το προσωπικό της Αστυνομίας είναι κατανομημένο στα Τμήματα, Διευθύνσεις, Υπηρεσίες και Μονάδες του Αρχηγείου Αστυνομίας και στις Αστυνομικές Διευθύνσεις Επαρχιών (ΑΔΕ). Οι Υπηρεσιακές δραστηριότητες της Αστυνομίας κατανέμονται στους πιο κάτω τέσσερεις βασικούς τομείς, κάθε ένας από τους οποίους εποπτεύεται από ένα Βοηθό Αρχηγό Αστυνομίας:

- ◆ Διοίκησης και Εκπαίδευσης
- ◆ Προστασίας Συνόρων
- ◆ Τοπικής Αστυνόμευσης και Επιχειρησιακής Υποστήριξης
- ◆ Πρόληψης και Καταπολέμησης Εγκλήματος

Το οργανόγραμμα της Αστυνομίας, όπως δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα της Αστυνομίας, είναι:

Η κύρια νομοθεσία και κανονισμοί που διέπουν ή/και σχετίζονται με τη λειτουργία της Αστυνομίας είναι:

- ◆ Το Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας
- ◆ Ο περί Αστυνομίας Νόμος (Ν.73(Ι)/2004)
- ◆ Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) Κανονισμοί (Κ.Δ.Π. 51/1989)
- ◆ Οι περί Αστυνομίας (Προαγωγές) Κανονισμοί (Κ.Δ.Π. 214/2004)
- ◆ Οι περί Αστυνομίας (Πειθαρχικοί) Κανονισμοί (Κ.Δ.Π. 53/1989)
- ◆ Οι περί Ειδικών Αστυνομικών (Διαδικασία Διορισμού και Όροι Υπηρεσίας) Κανονισμοί (Κ.Δ.Π. 216/2004)
- ◆ Οι περί Αστυνομίας (Προαγωγές Εξειδικευμένων Μελών) Κανονισμοί (Κ.Δ.Π. 191/2006)
- ◆ Αστυνομικές Διατάξεις
- ◆ Άλλες νομοθεσίες που παρέχουν στην Αστυνομία την εξουσία για έρευνα, κράτηση, σύλληψη, ανάκριση και ποινική δίωξη των παραβατών του Νόμου.

3. Σκοπός του ελέγχου και μεθοδολογία

3.1 Θεσμικό πλαίσιο αρμοδιοτήτων Γενικού Ελεγκτή

Ο έλεγχος διενεργήθηκε στο πλαίσιο των συνταγματικών αρμοδιοτήτων του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας και των προνοιών του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου (Ν.20(Ι)/2014).

Το άρθρο 116 του Συντάγματος της Δημοκρατίας ορίζει ότι ο Γενικός Ελεγκτής, βοηθούμενος από τον Βοηθό Γενικού Ελεγκτή, ελέγχει εν ονόματι της Δημοκρατίας όλες τις εισπράξεις και πληρωμές και όλους τους λογαριασμούς χρηματικών διαθεσίμων και άλλου ενεργητικού ή άλλων υποχρεώσεων που αναλαμβάνει η Δημοκρατία ή που δημιουργούνται για λογαριασμό της. Για τον σκοπό αυτό, ο Γενικός Ελεγκτής έχει δικαίωμα να επιθεωρεί και να ελέγχει όλα τα σχετικά βιβλία, αρχεία και καταστάσεις, καθώς και τους χώρους όπου φυλάγεται το πιο πάνω ενεργητικό. Επίσης, ο Γενικός Ελεγκτής, βοηθούμενος από τον Βοηθό Γενικού Ελεγκτή, ασκεί κάθε άλλη εξουσία ή εκτελεί οποιαδήποτε άλλα καθήκοντα ή υποχρεώσεις που καθορίζονται ή του αναθέτονται διά Νόμου.

Σύμφωνα με το άρθρο 81 του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου (Ν.20(Ι)/2014), ο Γενικός Ελεγκτής διεξάγει τον εξωτερικό έλεγχο των λογαριασμών της Δημοκρατίας.

Σύμφωνα με τον περί της Λογιστικής και Δημοσιονομικής Διαχείρισης και Χρηματοοικονομικού Ελέγχου της Δημοκρατίας Νόμο (Ν.38(Ι)/2014), ο ελέγχων λειτουργός κάθε Κονδυλίου οφείλει να διασφαλίσει την ορθότητα και νομιμότητα των εισπράξεων και πληρωμών και την αποτελεσματικότητα, αποδοτικότητα και οικονομία της υλοποίησης του οικείου Προϋπολογισμού, στη βάση των αρχών της χρηστής χρηματοοικονομικής διαχείρισης (άρθρα 7(1) και 8).

Για τον σκοπό αυτό, η Ελεγκτική Υπηρεσία προχωρεί σε οικονομικούς και διαχειριστικούς ελέγχους, όπως και ελέγχους συμμόρφωσης Υπουργείων, Τμημάτων και Υπηρεσιών της Δημόσιας Υπηρεσίας και του ευρύτερου δημόσιου τομέα.

Επίσης, με βάση την περί δημοσίων συμβάσεων νομοθεσία, ο Γενικός Ελεγκτής ή εκπρόσωπος του έχει δικαίωμα να λαμβάνει αντίγραφο των εγγράφων του διαγωνισμού ταυτόχρονα με την προκήρυξή του και να παρακάθεται σε συνεδρίες των αρμόδιων Συμβουλίων Προσφορών και Επιτροπών αξιολόγησης ως ανεξάρτητος παρατηρητής και να εκφράζει τις απόψεις του.

Ο περί της Καταθέσεως Στοιχείων και Πληροφοριών στον Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας Νόμος (Ν.113(Ι)/2002) παρέχει σαφείς εξουσίες στον Γενικό Ελεγκτή, να ζητά στοιχεία σε οποιαδήποτε μορφή, περιλαμβανομένης και της ηλεκτρονικής μορφής, επεξηγήσεις και πληροφορίες, γραπτές ή προφορικές, που κατά την κρίση του μπορούν να τον υποβοηθήσουν στην εκτέλεση του έργου του.

3.2 Σκοπός του ελέγχου

Σκοπός του ελέγχου ήταν:

- α.** η εξακρίβωση της ορθότητας και κανονικότητας δείγματος συναλλαγών της Αστυνομίας που επιλέχθηκε για έλεγχο, βάσει συγκεκριμένης μεθοδολογίας, στο πλαίσιο του ελέγχου που αποσκοπούσε στη διατύπωση ελεγκτικής γνώμης επί των οικονομικών καταστάσεων της ΚΔ.
- β.** η εξακρίβωση του βαθμού συμμόρφωσης της Αστυνομίας με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο και προηγούμενες συστάσεις της Υπηρεσίας μας.

3.3 Μεθοδολογία

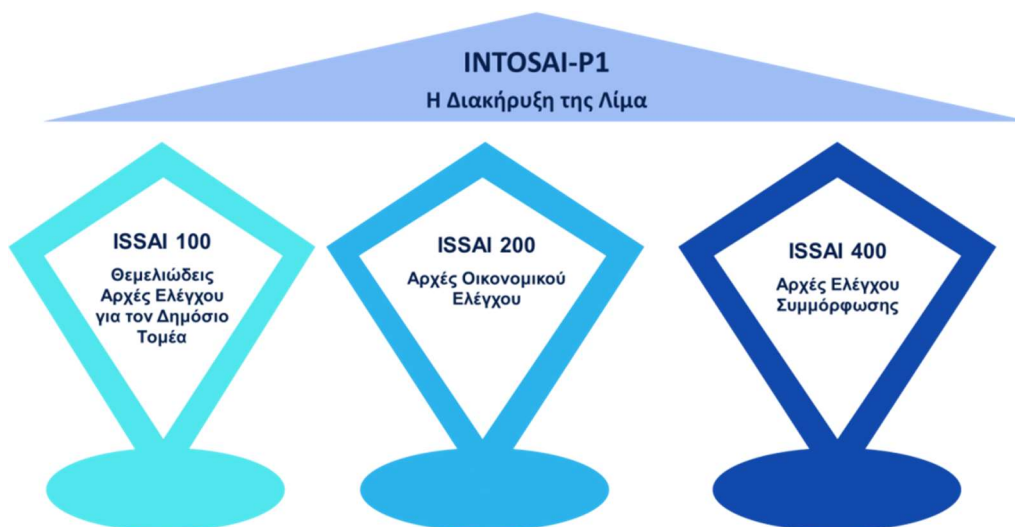
3.3.1 Πρότυπα ελέγχου

Σύμφωνα με το άρθρο 81(2) του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου (Ν.20(I)/2014), ο Γενικός Ελεγκτής διεξάγει τον εξωτερικό έλεγχο στη βάση διεθνών αναγνωρισμένων προτύπων ελέγχου που ο ίδιος αποφασίζει.

Όπως ρητά αναφέρεται στις Ελεγκτικές Οδηγίες που έχουν εκδοθεί από τον Γενικό Ελεγκτή, οι έλεγχοι της Ελεγκτικής Υπηρεσίας διεξάγονται σύμφωνα με το Πλαίσιο Επαγγελματικών Διακηρύξεων που εκδίδει ο Διεθνής Οργανισμός Ανωτάτων Ελεγκτικών Οδηγιών (INTOSAI) ο οποίος είναι ένας αυτόνομος, ανεξάρτητος, μη-πολιτικοποιημένος Οργανισμός, με ειδικό συμβουλευτικό καθεστώς προς το Οικονομικό και Κοινωνικό Συμβούλιο (ECOSOC) του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών.

Τα Διεθνή Πρότυπα Ανωτάτων Ελεγκτικών Ιδρυμάτων (ISSAI), τα οποία αποτελούν μέρος του πιο πάνω Πλαισίου, διαχωρίζουν τους ελέγχους που διενεργούνται από τα Ανώτατα Ελεγκτικά Ιδρύματα σε τρεις κατηγορίες, τους οικονομικούς ελέγχους, τους ελέγχους συμμόρφωσης και τους διαχειριστικούς ελέγχους. Για τους ελέγχους αυτούς υπάρχει αριθμός ελεγκτικών προτύπων που είναι κοινά και αριθμός ελεγκτικών προτύπων που αφορούν ειδικά στην κάθε κατηγορία ελέγχου.

Η διενέργεια του παρόντος ελέγχου διέπεται κυρίως από τις διατάξεις των πιο κάτω Προτύπων:

Το θεμελιώδες Πρότυπο INTOSAI-P1 ουσιαστικά καταγράφει αυτούσια τη Διακήρυξη, η οποία υιοθετήθηκε το 1977 από το Παγκόσμιο Συνέδριο του INTOSAI στη Λίμα του Περού ("The Lima Declaration"). Όπως στο ίδιο το Πρότυπο καταγράφεται, το έγγραφο αυτό θεωρείται η "Magna Carta" στην άσκηση εξωτερικού ελέγχου των κυβερνήσεων, καθώς έθεσε τα θεμέλια του δημόσιου ελέγχου. Η Διακήρυξη θέτει τα βασικά σημεία ελέγχου και τις βασικές αρχές για τα Ανώτατα Ελεγκτικά Ιδρύματα που είναι αναγκαίες, ώστε να επιτευχθούν ανεξάρτητα και αντικειμενικά αποτελέσματα. Οι αρχές που εγκαθιδρύθηκαν στη Διακήρυξη της Λίμα αναγνωρίστηκαν από τις Αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ με αρ. 66/209 (ημερ. 22.12.2011) και 69/228 (ημερ. 19.12.2014). Το Πρότυπο INTOSAI-P1, όπως και το Πρότυπο INTOSAI-P10 (Διακήρυξη του Μεξικού), αποτελούν μέρος του κοινοτικού κεκτημένου.

Το Πρότυπο ISSAI 100 παρουσιάζει τον ορισμό του ελέγχου του δημόσιου τομέα και παρέχει τις βασικές έννοιες, στοιχεία και αρχές (τόσο τις γενικές αρχές που σχετίζονται με τον έλεγχο όσο και τις αρχές που σχετίζονται με τις διάφορες φάσεις της διαδικασίας ελέγχου) που ισχύουν για όλους τους ελέγχους του δημόσιου τομέα.

Με βάση το Πρότυπο ISSAI 200, ο οικονομικός έλεγχος στοχεύει στη συλλογή επαρκών και κατάλληλων τεκμηρίων που να παρέχουν εύλογη διαβεβαίωση στους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων, υπό τη μορφή ελεγκτικής γνώμης ή/και άλλης έκθεσης, ότι οι οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται δίκαια ή/και σε συμμόρφωση με το εφαρμοστέο πλαίσιο χρηματοοικονομικής αναφοράς και το κανονιστικό πλαίσιο.

Το Πρότυπο ISSAI 400 ορίζει τον έλεγχο συμμόρφωσης ως μια ανεξάρτητη εκτίμηση του κατά πόσο ένα δεδομένο θέμα είναι σύμφωνο με τις αρχές που έχουν οριστεί ως κριτήρια ελέγχου. Οι έλεγχοι αυτοί αποσκοπούν στην αξιολόγηση του κατά πόσο οι ενέργειες του ελεγχόμενου φορέα συνάδουν με τις αρχές ή κανόνες που τον διέπουν. Οι αρχές και κανόνες αυτοί μπορεί να αφορούν στη συμμόρφωση με διατάξεις των σχετικών Νόμων, Κανονισμών ή συμφωνιών ή με τις γενικές αρχές χρηστής χρηματοοικονομικής διαχείρισης και συμπεριφοράς δημοσίων αξιωματούχων.

3.3.2 Ελεγκτική προσέγγιση

Ο παρών έλεγχος βασίστηκε σε στοιχεία που υποβλήθηκαν από την Αστυνομία, σε επισκόπηση εγγράφων, μητρώων και αρχείων αλληλογραφίας, καθώς και στη διενέργεια συνεντεύξεων με το προσωπικό της Αστυνομίας.

Ο έλεγχος καλύπτει το έτος 2022, εκτός όπου ρητά αναφέρεται διαφορετικά.

Τα ευρήματα του ελέγχου διαβιβάστηκαν για σχόλια και απόψεις στον Αρχηγό Αστυνομίας και οι απόψεις του ενσωματώθηκαν, όπου ενδείκνυτο, στην παρούσα Έκθεση.

Διευκρινίζουμε ότι, για σκοπούς δημοσίευσης της παρούσας Ειδικής Έκθεσης, έχουν απαλειφθεί όλες οι αναφορές που αφορούν, είτε σε προσωπικά δεδομένα, είτε σε διαβαθμισμένες πληροφορίες. Κατ' αυτόν τον τρόπο επιτυγχάνεται, τόσο η συμμόρφωση με τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, όσο και η διασφάλιση του απορρήτου των πληροφοριών που σχετίζονται με την ασφάλεια του Κράτους, χωρίς ωστόσο να περιορίζεται ουσιωδώς η κοινοποίηση των ευρημάτων και διαπιστώσεων της Υπηρεσίας μας που επιβάλλουν τα εφαρμοστέα διεθνή πρότυπα.

3.3.3 Περιορισμοί του ελέγχου

Παρόλο που το ισχύον νομικό πλαίσιο διασφαλίζει την απρόσκοπτη πρόσβαση του Γενικού Ελεγκτή σε οποιαδήποτε στοιχεία και πληροφορίες κρίνει ο ίδιος απαραίτητα για διεξαγωγή του έργου του και εκπλήρωση της αποστολής της Υπηρεσίας του, εντούτοις τέθηκαν κατά τον έλεγχο και, σοβαρά προσκόμματα στην παροχή τέτοιας πληροφόρησης, αναφορικά με τα εξής θέματα:

α. Στο πλαίσιο ελέγχου της διασφάλισης των εσόδων του κράτους που προκύπτουν από εξώδικες καταγγελίες, η είσπραξη των οποίων καταλήγει στα ταμεία της Δημοκρατίας, η Υπηρεσία μας ζήτησε, από τον Ιανουάριο του 2023, κατάλογο των εξώδικων προστίμων που δεν έχουν εισπραχθεί, για τα οποία δημιουργήθηκε ποινικός φάκελος, αλλά στη συνέχεια η υπόθεση αποσύρθηκε χωρίς να εισπραχθεί οποιοδήποτε ποσό. Όπως επεξηγούμε εκτενέστερα στο κείμενο της παρούσας Έκθεσης (παρ. 5.1), στόχος του εν λόγω ελέγχου ήταν η ανάλυση ολόκληρου του φάσματος των περιπτώσεων που ένα εξώδικο δεν καταλήγει στην είσπραξη του σχετικού εσόδου. Η Αστυνομία μάς ανέφερε ότι δεν υπάρχει οποιαδήποτε αμφισβήτηση των αρμοδιοτήτων ελέγχου της Υπηρεσίας μας επί του θέματος ωστόσο, αντί να μας υποβάλει τα στοιχεία που ζητήσαμε, περιορίστηκε στην αποστολή καταλόγου με τον συνολικό αριθμό των εκδοθέντων εξωδίκων ανά έτος για τα τελευταία τέσσερα

χρόνια, καθώς και την τελική τους ταξινόμηση ανά έτος. Στην ελλιπή αυτή πληροφόρηση δεν αναφέρεται καν η αξία των εξωδίκων ανά κατηγορία ταξινόμησης, ούτε ανά αδίκημα που αφορούν. Το κυριότερο κώλυμα προέκυψε λόγω του ότι, δεν παρασχέθηκαν οι ονομαστικές πληροφορίες που ζητήθηκαν σε σχέση με τα εξώδικα πρόστιμα που δεν έχουν εισπραχθεί, για τα οποία δημιουργήθηκε ποινικός φάκελος, αλλά στη συνέχεια η υπόθεση αποσύρθηκε χωρίς να εισπραχθεί οποιοδήποτε ποσό, συνεπώς δεν μπορέσαμε να διαπιστώσουμε εάν οι περιπτώσεις αυτές καλύπτονται από την εκ του Συντάγματος απαραίτητη έγκριση του Γενικού Εισαγγελέα. Όπως προκύπτει από την επιστολή του Αρχηγού Αστυνομίας, αλλά και όπως ανέφερε προφορικά κατά τη συνομιλία του με τον Γενικό Ελεγκτή, η στάση αυτή βασίζεται σε νομική γνώμатеυση που ο ίδιος ζήτησε και έλαβε από τον Γενικό Εισαγγελέα. Δυστυχώς, παρατηρούμε για ακόμα μια φορά τον Γενικό Εισαγγελέα να παρεμβαίνει στο έργο της Ελεγκτικής Υπηρεσίας, κρίνοντας ο ίδιος ως προς το ποια στοιχεία είναι αναγκαία να μας δοθούν για σκοπούς ελέγχου που διενεργούμε με βάση το Σύνταγμα και τους Νόμους της Δημοκρατίας και αποτρέποντας τους ελεγχόμενους φορείς να μας παρέχουν απρόσκοπτη πρόσβαση στην αναγκαία πληροφόρηση. Για το θέμα ενημερώσαμε τόσο τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, όσο και την αρμόδια Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξεως, χωρίς ωστόσο να ληφθεί οποιαδήποτε ενέργεια για επίλυση του προβλήματος και άρση των εμποδίων στον έλεγχο.

β. Κατά τον έλεγχο συγκεκριμένων αποθηκών οπλισμού/πυρομαχικών της Αστυνομίας, περιήλθε στην αντίληψή μας ότι υπηρεσιακός οπλισμός, που αποτελεί περιουσιακό στοιχείο της Δημοκρατίας, εκδίδεται, από την Αστυνομία, κατόπιν έγκρισης του Υπουργικού Συμβουλίου, σε ιδιώτες που, κατά την κρίση της Αστυνομίας, δικαιολογείται να τον κατέχουν. Η Υπηρεσία μας ζήτησε από τον Αρχηγό Αστυνομίας, μεταξύ άλλων, όπως μας κοινοποιήσει όλες τις σχετικές Αποφάσεις (μαζί με τις αντίστοιχες Προτάσεις) του Υπουργικού Συμβουλίου, στη βάση των οποίων διενεργήθηκαν οι εν λόγω χορηγήσεις, ώστε να μπορέσουμε να προβούμε σε έλεγχο του κατά πόσο αυτές συνάδουν με τις σχετικές Αποφάσεις. Στην απάντησή του, ημερ. 25.9.2023, ο Αρχηγός της Δύναμης αναφερόμενος σε συμβουλή που έλαβε από τον Γενικό Εισαγγελέα, επικαλέστηκε λόγους δημόσιας τάξης και ασφάλειας και αρνήθηκε να μας παραχωρήσει τα ζητηθέντα στοιχεία, αναφέροντας ότι, για σκοπούς ελέγχου, θα ήταν αρκετό να μας διαθέσει τους αύξοντες αριθμούς των πιστολιών που παραχωρήθηκαν και να διευθετήσει για την επιθεώρησή τους στα γραφεία της Αστυνομίας, χωρίς όμως να μας αποκαλύψει την ταυτότητα των προσώπων στα οποία αυτά έχουν εκδοθεί. Παρέλκει να υπομνήσουμε ότι, ο προτεινόμενος από τον Αρχηγό τρόπος ελέγχου θα ήταν σαφώς ελλιπής αφού δεν θα μπορούσε να δώσει στην Υπηρεσία μας την αναγκαία διασφάλιση κατά πόσο οπλισμός παραχωρήθηκε μόνο στα πρόσωπα για τα οποία δόθηκε σχετική έγκριση με Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου και κατά πόσο τηρήθηκαν τυχόν όροι ή προϋποθέσεις που είχαν τεθεί στην Απόφαση. Για λόγους που αναλύουμε στο κείμενο της Έκθεσής μας (παρ. 5.2), η Υπηρεσία μας ενημέρωσε σχετικά την Αρχή Κατά της Διαφθοράς με επιστολή ημερ. 28.9.2023, την οποία κοινοποιήσαμε και στο Γραφείο του Προέδρου της Δημοκρατίας. Επίσης, με ξεχωριστή επιστολή μας ημερ. 3.10.2023, ζητήσαμε από τη Γραμματεία του Υπουργικού Συμβουλίου όπως μας υποβάλει η ίδια τις σχετικές Αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου για χορηγήσεις που εγκρίθηκαν κατά τα τελευταία τρία χρόνια, ωστόσο μέχρι την ημερομηνία σύνταξης της παρούσας Έκθεσης, ούτε το Γραφείο του Προέδρου της Δημοκρατίας, ούτε το Υπουργικό Συμβούλιο επανήλθαν επί του θέματος.

3.4 Κριτήρια ελέγχου

Για σκοπούς του ελέγχου χρησιμοποιήθηκαν, ως αρχές και κανόνες, τα ακόλουθα:

- ◆ Ο περί Αστυνομίας Νόμος (Κεφ. 285)
- ◆ Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) Κανονισμοί (Κ.Δ.Π. 51/1989)
- ◆ Οι περί Αστυνομίας (Προαγωγές) Κανονισμοί (Κ.Δ.Π. 214/2004)
- ◆ Οι περί Ειδικών Αστυνομικών (Διαδικασία Διορισμού και Όροι Υπηρεσίας) Κανονισμοί (Κ.Δ.Π. 216/2004)
- ◆ Οι περί Αστυνομίας (Προαγωγές Εξειδικευμένων Μελών) Κανονισμοί (Κ.Δ.Π. 191/2006)
- ◆ Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως Νόμος του 1972
- ◆ Ο περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμος (Ν.20(Ι)/2014)
- ◆ Ο περί της Λογιστικής και Δημοσιονομικής Διαχείρισης και Χρηματοοικονομικού Ελέγχου της Δημοκρατίας Νόμος (Ν.38(Ι)/2014)
- ◆ Ο περί της Ρύθμισης των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων και για Συναφή Θέματα Νόμος (Ν.73(Ι)/2016)
- ◆ Οι περί του Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων Προμηθειών, Έργων και Υπηρεσιών (Γενικοί) Κανονισμοί (Κ.Δ.Π. 201/2007)
- ◆ Οι περί της Διαχείρισης της Εκτέλεσης Δημοσίων Συμβάσεων και των Διαδικασιών Αποκλεισμού των Οικονομικών Φορέων από Διαδικασίες Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων Κανονισμοί (Κ.Δ.Π. 138/2016)
- ◆ Δημοσιονομικές και Λογιστικές Οδηγίες
- ◆ Αστυνομικές Διατάξεις
- ◆ Κανονισμοί Κυβερνητικών Αποθηκών

Επίσης, για τον υπό αναφορά έλεγχο χρησιμοποιήθηκαν, ως κριτήρια ελέγχου, Κανονιστικές Διοικητικές Πράξεις, Διατάγματα, Γνωστοποιήσεις και Εγκύκλιοι του Γενικού Λογιστηρίου και της Αστυνομίας.

4. Σύνοψη αποτελεσμάτων του έτους 2022

4.1 Οικονομικά αποτελέσματα έτους και υλοποίηση Προϋπολογισμού

α. Συνοπτικά

Αποτελέσματα έτους	€
Έσοδα	19.919.537
Δαπάνες	260.889.630

β. Έσοδα

Κατηγορία Προϋπολογισμού	Τελικός Προϋπολογισμός	Πραγματικά αποτελέσματα	Θετική/(αρνητική) απόκλιση εσόδων	Ποσοστό θετικής/(αρνητικής) απόκλισης
	€	€	€	%
Εισπράξεις από έμμεσους φόρους	800	732	(68)	(8,5%)
Χορηγίες ΕΕ	2.350.000	1.327.560	(1.022.440)	(43,5%)
Άλλα έσοδα	14.505.010	18.591.245	4.086.235	28,2%

γ. Δαπάνες

Κατηγορία Προϋπολογισμού	Τελικός Προϋπολογισμός	Πραγματικά αποτελέσματα	Αδαπάνητα ποσά/ (υπερβάσεις) Προϋπολογισμού δαπανών	Ποσοστό αδαπάνητων ποσών/ (υπερβάσεων)
	€	€	€	%
Δαπάνες προσωπικού	235.841.578	224.983.506	10.858.072	4,6%
Λειτουργικές δαπάνες	28.857.521	24.880.590	3.976.931	13,8%
Μεταβιβάσεις	1.289.224	853.639	435.585	33,8%
Αγορά ακινήτων και εξοπλισμού	11.922.900	8.183.097	3.739.803	31,4%
Έργα	3.621.010	1.988.798	1.632.212	45,1%

4.2 Εισπρακτέα ποσά, υποχρεώσεις και εκκρεμή ωφελήματα

Υπόλοιπο στις 31.12.2022	€
Εισπρακτέα ποσά	1.186.502
Εκκρεμείς υποχρεώσεις	2.635.036

4.3 Προσωπικό που υπηρετεί στην Αστυνομία

Μόνιμο προσωπικό (οργανικές θέσεις)	4.164
Μόνιμο προσωπικό (αποσπασμένο προσωπικό)	1
Εργοδοτούμενοι αορίστου χρόνου (Ειδικοί Αστυφύλακες)	863
Ωρομίσθιο κυβερνητικό προσωπικό	107
Σύνολο	5.135

Τα πιο πάνω στοιχεία παρουσιάζονται αυτούσια όπως λήφθηκαν από το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξεως (ΥΔΔΤ), χωρίς να τύχουν ελέγχου από την Υπηρεσία μας.

4.4 Μηχανοκίνητα οχήματα

Αριθμός οχημάτων	1.339
Συνολικά διανυθέντα χιλιόμετρα για το έτος	17.243.000
Συνολική κατανάλωση καυσίμων	€2.251.993

Τα πιο πάνω στοιχεία παρουσιάζονται αυτούσια όπως λήφθηκαν από το ΥΔΔΤ, χωρίς να τύχουν ελέγχου από την Υπηρεσία μας.

4.5 Ενοικιαζόμενα υποστατικά ή άλλοι χώροι

Υποστατικό ή χώρος	Εμβαδόν	Ετήσιο ενοίκιο €	Ημερ. πρώτης ενοικίασης	Ημερ. τελευταίας ανανέωσης σύμβασης	Ημερ. λήξης σύμβασης
Τμήμα Τροχαίας Αρχηγείου	3.131	206.646	15.4.2010		14.4.2020
Υπηρεσία Καταπολέμησης Ναρκοτικών Αρχηγείου	830	59.760	28.6.2006	29.6.2013	28.6.2018
Δ.Ε.Ε.-Δ.Α.Σ.	1.127	129.204	19.10.2010	21.6.2019	19.10.2020
Δ.Ε.Π.Ε & Ε.	280	17.729	1.6.1997		16.10.2010
Κλάδος Αποθηκών Αρχηγείου Αστυνομίας	1.725	57.600	1.11.2007		31.10.2014
Ερευνητική Ομάδα για την Οικονομία και Γραφείο Ευρωπαϊκών Ενταλμάτων	531	60.000	1.10.2019		30.9.2022
Αρχηγείο Υ.Α.&Μ.	1.357	97.704	12.7.2005		12.7.2012
Υ.Α.&Μ. Λευκωσίας	904	85.317	5.6.2008	1.9.2022	31.12.2024
Υ.Α.&Μ. Λεμεσού	1.188	129.000	8.7.2011		8.7.2016
Υ.Α.&Μ. Πάφου	447	29.400	9.6.2006		8.6.2011
Αστυνομική Διεύθυνση Λευκωσίας και Αστ.	1.641	88.800	2.10.2008		2.10.2017

Υποστατικό ή χώρος	Εμβαδόν	Ετήσιο ενοίκιο €	Ημερ. πρώτης ενοικίασης	Ημερ. τελευταίας ανανέωσης σύμβασης	Ημερ. λήξης σύμβασης
Σταθμός Στροβόλου					
Αστυνομικός Σταθμός Λατσιών	300	10.800	22.1.2007		22.1.2014
Αστυνομικός Σταθμός Λήδρας	156	2.706	1.1.2020		31.12.2023
Αστυνομικός Σταθμός Κακοπετριάς ¹	100	1.538	1.7.1988		30.6.1993
Αστυνομικός Σταθμός Πεδουλά (χώρος στάθμευσης)	30	701	10.1.1997		1.1.2012
Αστυνομικός Σταθμός Κάτω Πύργου	130	6.000	1.4.1996		31.3.2012
Αστυνομικός Σταθμός Πισσουρίου	109	5.160	3.8.1998		30.11.2009
Αστυνομικός Σταθμός Καλού Χωριού Λεμεσού	360	3.960	7.8.1995		2.9.2012
Αστυνομικός Σταθμός Πολεμιδιών ²	256	54	21.11.2003		30.11.2006
Αστυνομικός Σταθμός Παναγιάς	102	2.400	1.2.2006		31.1.2009

Τα πιο πάνω στοιχεία παρουσιάζονται αυτούσια όπως λήφθηκαν από το ΥΔΔΤ, εκτός από αυτά που αφορούν συγκεκριμένες περιπτώσεις ενοικιαζόμενων υποστατικών τα οποία έτυχαν ελέγχου από την Υπηρεσία μας και παρουσιάζονται σε επόμενες παραγράφους.

Σε αρκετές από τις πιο πάνω περιπτώσεις, στις οποίες έχει παρέλθει η ημερομηνία λήξης της σύμβασης μίσθωσης του ακινήτου, η Αστυνομία μας πληροφόρησε ότι κατέστη θέσμιος ενοικιαστής και η μίσθωσή του συνεχίζεται υπό τους ίδιους όρους και με το ίδιο ύψος καταβαλλόμενου ενοικίου, βάσει του τελευταίου ενοικιαστηρίου εγγράφου. Δεδομένου ότι σύμφωνα με τον περί Ενοικιοστασίου Νόμο (23/1983), εκτός σε ειδικές περιπτώσεις, αυτός αφορά ακίνητα που είχαν συμπληρωθεί μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 1999, η Υπηρεσία μας δεν εξέτασε κατά πόσο όντως στις πιο πάνω περιπτώσεις η Αστυνομία κατέστη θέσμιος ενοικιαστής. Εν πάση περιπτώσει, δεν θεωρούμε ορθή πρακτική η Δημοκρατία να παραμένει σε κτήρια χωρίς να υπάρχει εν ισχύ σύμβαση ενοικίασης.

Επίσης, ορισμένα από τα πιο πάνω συμβόλαια ενοικίασης έχουν λήξει χωρίς να ανανεωθούν, για τους λόγους που αναφέρουμε στη σχετική παράγραφο της Έκθεσής μας (5.3.1).

¹ Το κτήριο ανήκει στο Κ.Σ. Κακοπετριάς και ανακαινίστηκε/διαμορφώθηκε με έξοδα της Αστυνομίας. Σύμφωνα με τη συμφωνία, η Αστυνομία δεν καταβάλλει ενοίκια, μέχρι να αποσβεστεί το κόστος ανακαίνισης του κτηρίου

² Τουρκοκυπριακό τεμάχιο

5. Ευρήματα ελέγχου συμμόρφωσης και συστάσεις

5.1 Διαχείριση εξώδικων καταγγελιών

Όπως αναφέραμε και σε προηγούμενες Εκθέσεις μας, με σκοπό τη μείωση των δικαστικών υποθέσεων και, κατ' επέκταση, των δικαστικών ενταλμάτων, η Υπηρεσία μας εισηγήθηκε, στο παρελθόν, την εξώδικη ρύθμιση μεγάλου αριθμού τροχαίων αδικημάτων. Για το σκοπό αυτό ψηφίστηκε ο Νόμος 47(Ι)/97, ο οποίος τέθηκε σε εφαρμογή από 1.7.1997. Λαμβάνοντας υπόψη την εξοικονόμηση που επιτυγχάνεται με την εξώδικη ρύθμιση τροχαίων αδικημάτων, καθώς και τον σημαντικό αριθμό κατηγορητηρίων που ετοιμάζονταν από την Αστυνομία, κατόπιν εισήγησης της Υπηρεσίας μας, η εξώδικη ρύθμιση επεκτάθηκε, με την έκδοση Διαταγμάτων από το Υπουργικό Συμβούλιο, και σε άλλες παραβάσεις.

Τα εξώδικα πρόστιμα πρέπει να εξοφληθούν εντός διαστήματος 30 ημερών. Σε περίπτωση καθυστερημένης εξόφλησης, μεταξύ 31 και 45 ημερών, το ποσό του προστίμου αυξάνεται κατά το ήμισυ. Αν το εξώδικο πρόστιμο δεν πληρωθεί εντός της περιόδου των 45 ημερών, τότε δημιουργείται ποινικός φάκελος και η υπόθεση οδηγείται, από τη Νομική Υπηρεσία (ΝΥ), ενώπιον Δικαστηρίου.

Σύμφωνα με το μηχανογραφημένο σύστημα εξωδίκων, κατά το 2021 και 2022 εκδόθηκαν 192.821 και 232.016 εξώδικες κλήσεις, αντίστοιχα, οι οποίες παρουσίαζαν την ακόλουθη εικόνα κατά την ημερομηνία του ελέγχου:

	2021				2022			
	Φωτοεπισήμανση		Άλλα εξώδικα		Φωτοεπισήμανση		Άλλα εξώδικα	
	Αρ.	Ποσό (€)	Αρ.	Ποσό (€)	Αρ.	Ποσό (€)	Αρ.	Ποσό (€)
Εξοφλήθηκαν έγκαιρα	2.096	71.841	163.074	12.161.611	49.580	2.745.335	123.486	9.929.259
Ακυρώθηκαν	10	810	671	98.310	901	63.188	558	91.025
Απλήρωτα - εντός της προθεσμίας					68	6.790	113	14.636
Δημιουργήθηκε ποινικός φάκελος	219	8.210	26.735	2.893.323	156	6.277	20.547	2.485.602
Εκκρεμεί η δημιουργία ποινικού φακέλου			16	1.870	4.869	357.882	2.337	326.833
Εκδόθηκε προειδοποίηση							87	4.350
Εκκρεμεί η παραλαβή τους από τον παραβάτη					29.314	1.877.722		
	2.325	80.861	190.496	15.155.114	84.888	5.057.194	147.128	12.851.705
Συνολικός αριθμός έτους	192.821				232.016			
Συνολικό ποσό	€15.235.975				€17.908.899			

Σημειώνουμε ότι το μηχανογραφημένο σύστημα εξωδίκων δεν παρέχει πληροφόρηση για τη μετέπειτα εξέλιξη των περιπτώσεων για τις οποίες ετοιμάστηκε ποινικός φάκελος, δηλαδή κατά

πόσο η υπόθεση εκκρεμεί στο δικαστήριο, έχει εκδικαστεί, έχει πληρωθεί μετά την εκδίκαση κλπ. Ως εκ τούτου, αρκετά εξώδικα που συνδέονται με αυτές τις περιπτώσεις, ενδεχομένως να έχουν εισπραχθεί αργότερα, με την ποινή που επιβλήθηκε από το δικαστήριο.

5.1.1 Προσκόμματα που τέθηκαν κατά τον έλεγχο

Στο πλαίσιο του ελέγχου ζητήσαμε, από τον Ιανουάριο του 2023, κατάλογο των ποινικών υποθέσεων που είχαν αποσυρθεί από τα Δικαστήρια. Κατά την ανταλλαγή επικοινωνίας που είχαμε με την Αστυνομία, προβλήθηκαν διάφορες αιτιάσεις αναφορικά με τη δυσκολία εξαγωγής των πληροφοριών που ζητήσαμε από τα μηχανογραφημένα συστήματα της Αστυνομίας. Ανταποκρινόμενοι στις ανησυχίες αυτές, διαφοροποιήσαμε το αίτημά μας, ώστε να λάβουμε τις ελάχιστες απαραίτητες πληροφορίες που χρειαζόνταν για τη διεξαγωγή του ελέγχου μας, χωρίς να επιβάλουμε στην Αστυνομία αχρείαστο διοικητικό φόρτο. Μάλιστα, σε τηλεφωνική επικοινωνία του Γενικού Ελεγκτή με τον Αρχηγό Αστυνομίας, επεξηγήθηκε ότι ζητούμενο ήταν ο έλεγχος μόνο των εξώδικων προστίμων που δεν έχουν εισπραχθεί, για τα οποία δημιουργήθηκε ποινικός φάκελος, αλλά στη συνέχεια η υπόθεση αποσύρθηκε χωρίς να εισπραχθεί οποιοδήποτε ποσό, διευκρινίζοντας ότι δεν θα αποτελούσαν αντικείμενο ελέγχου υποθέσεις του κοινού ποινικού κώδικα (δολοφονίες, κλοπές, κ.λπ.) που δεν ρυθμίζονται εξωδίκως.

Όπως επεξηγήθηκε στον Αρχηγό Αστυνομίας, η Υπηρεσία μας δεν θεωρεί ότι έχει αρμοδιότητα ελέγχου, υπό την έννοια της αμφισβήτησης, του τρόπου που ο Γενικός Εισαγγελέας ασκεί την εξουσία του για αναστολή ποινικών διώξεων. Αυτό όμως δεν σημαίνει ότι δεν μπορούμε να παρακολουθήσουμε από την αρχή μέχρι το τέλος την τύχη ενός εκδοθέντος εξώδικου προστίμου, ώστε να βεβαιωθούμε ότι τηρήθηκε ο τύπος (το τυπικό μέρος) της σχετικής νομοθεσίας. Για παράδειγμα, ένα πρόστιμο μπορεί να περιληφθεί στις καταστάσεις των προστίμων που ακυρώθηκαν με απόφαση του Γενικού Εισαγγελέα, ενώ να μην υπάρχει πουθενά υπογραφή του και συνεπώς να διαγράφηκε, είτε από δόλο είτε από λάθος. Αυτό μπορεί να διαπιστωθεί μόνο μέσα από έλεγχο της Υπηρεσίας μας, ως του ανεξάρτητου Ανώτατου Ελεγκτικού Ιδρύματος του κράτους.

Στο πλαίσιο του ίδιου ελέγχου μπορεί να κριθεί επίσης αναγκαίο να εξεταστεί κατά πόσο, σε υποθέσεις που απορρίπτονται από το Δικαστήριο λόγω παρόδου εξαιρετικά μεγάλου χρονικού διαστήματος από τη διάπραξη του αδικήματος μέχρι την επίδοση του κατηγορητηρίου, η απόρριψη δεν οφείλεται σε πραγματική αδυναμία επίδοσης, αλλά σε κωλυσιεργία της Αστυνομίας ή άλλες παθογένειές της που θα πρέπει να εντοπιστούν και αντιμετωπιστούν. Συνεπώς, στόχος του ελέγχου είναι η ανάλυση ολόκληρου του φάσματος των περιπτώσεων που ένα εξώδικο δεν καταλήγει στην είσπραξη του σχετικού εσόδου. Σημειώσαμε ότι πρόσφατα δημοσιοποιήθηκε τέτοια περίπτωση άρνησης του Δικαστηρίου να εξετάσει εξώδικα πρόστιμα που αφορούσαν τον περί Λοιμοκάθαρσης Νόμο και των οποίων η εκδίκαση δεν είχε αρχίσει έγκαιρα λόγω μη έγκαιρης επίδοσης των κλήσεων.

Παρέλκει να τονίσουμε τη σημασία τυχόν εντοπισμού περιπτώσεων ακύρωσης, ή κωλυσιεργίας της Αστυνομίας στην επίδοση, προστίμων επωνύμων προσώπων ή άλλων φυσικών ή νομικών προσώπων που, λόγω της ιδιότητάς τους, κρίνονται ως υψηλού κινδύνου για ευνοϊκή μεταχείριση. Σε αυτή την περίπτωση, αν η ακύρωση ήταν αποτέλεσμα άσκησης των συνταγματικών εξουσιών του Γενικού Εισαγγελέα, και χωρίς όπως προαναφέρουμε, να έχουμε αρμοδιότητα αμφισβήτησης της απόφασής

του αυτής, θα μπορούμε να καταγράψουμε τυχόν τεκμηριωμένα ευρήματά μας στις Ειδικές Εκθέσεις που εκδίδουμε, υπηρετώντας τη διαφάνεια και τη λογοδοσία, πάντα με απόλυτο σεβασμό στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Επισημαίνουμε ότι, από παρόμοιους ελέγχους που διενεργήσαμε όταν κατέστη δυνατή η εξασφάλιση ονομαστικής πληροφόρησης σε σχέση με ανεκτέλεστα εντάλματα, εντοπίσαμε σωρεία περιπτώσεων (κρατικών αξιωματούχων, μελών της Αστυνομίας, γνωστών μελών της κοινωνίας) που παρέπεμπαν σε ευνοϊκή μεταχείριση και πλημμελή εκτέλεση των καθηκόντων των μελών της Αστυνομίας.

Σε επιστολή μας ημερ. 24.7.2023 προς τον Αρχηγό της Αστυνομίας τον καλέσαμε όπως:

- ♦ Αν έχει την άποψη ότι δεν έχουμε αρμοδιότητα διενέργειας του συγκεκριμένου ελέγχου, να το δηλώσει ευθαρσώς ώστε να καταστεί δυνατή η παραπομπή της διαφοράς στο Ανώτατο Συνταγματικό Δικαστήριο με βάση το άρθρο 139 του Συντάγματος, ή
- ♦ διαφορετικά, να μας δώσει επαρκείς εξηγήσεις για τον λόγο για τον οποίο αρνείται να μας δώσει τα ονοματεπώνυμα των προσώπων των οποίων τα εξώδικα ακυρώθηκαν, μεταξύ άλλων, με απόφαση του Γενικού Εισαγγελέα.

Ο Αρχηγός Αστυνομίας, σε επιστολή του ημερ. 4.8.2023, ανέφερε, αφενός, ότι δεν υπάρχει οποιαδήποτε αμφισβήτηση των αρμοδιοτήτων ελέγχου της Υπηρεσίας μας, αλλά αφετέρου περιορίστηκε στην αποστολή κάποιων αριθμητικών δεδομένων επί του θέματος, παρόλο που, σε προφορική επικοινωνία, ο Γενικός Ελεγκτής εξήγησε ότι η πληροφόρηση αυτή ουδόλως επαρκεί για τη διεξαγωγή του ελέγχου μας.

Συγκεκριμένα, ο Αρχηγός Αστυνομίας, αντί να μας υποβάλει τα στοιχεία που ζητήσαμε, περιορίστηκε στην αποστολή καταλόγου με τον συνολικό αριθμό των εκδοθέντων εξωδίκων ανά έτος για τα τελευταία τέσσερα χρόνια, καθώς και την ταξινόμησή τους ανά έτος. Στην ελλιπή αυτή πληροφόρηση δεν αναφέρεται καν η αξία των εξωδίκων ανά κατηγορία ταξινόμησης, ούτε ανά αδίκημα που αφορούν. Το κυριότερο, δεν παρασχέθηκαν και οι ονομαστικές πληροφορίες που ζητήθηκαν σε σχέση με τα εξώδικα πρόστιμα που δεν έχουν εισπραχθεί, για τα οποία δημιουργήθηκε ποινικός φάκελος, αλλά στη συνέχεια η υπόθεση αποσύρθηκε χωρίς να εισπραχθεί οποιοδήποτε ποσό, με αποτέλεσμα να μην μπορούμε να διαπιστώσουμε εάν οι περιπτώσεις αυτές καλύπτονται από την εκ του Συντάγματος απαραίτητη έγκριση του Γενικού Εισαγγελέα.

Όπως προκύπτει από την επιστολή του Αρχηγού Αστυνομίας, αλλά και όπως ανέφερε προφορικά κατά τη συνομιλία του με τον Γενικό Ελεγκτή, η στάση αυτή βασίζεται σε νομική γνωμάτευση που ο ίδιος ζήτησε και έλαβε από τον Γενικό Εισαγγελέα.

Η ουσία του προβλήματος επικεντρώνεται στην παράγραφο 10 της υπό αναφορά επιστολής του Αρχηγού Αστυνομίας, που αναφέρει επί λέξει (η υπογράμμιση δική μας):

«Θεωρούμε ότι η δυνατότητα εξαγωγής συμπεράσματος για τα έσοδα που απώλεσε το κράτος από την μη καταβολή των εξωδικων προστίμων ή τη μη καταδίκη, δύναται να εξασφαλιστεί στη βάση των στοιχείων που εμείς νομιμοποιούμε να παραχωρήσουμε σύμφωνα με τον Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας».

Ο Αρχηγός Αστυνομίας ουσιαστικά υιοθετώντας αυτά που του είπε ο Γενικός Εισαγγελέας, εξηγεί τι ο ίδιος θεωρεί ότι είναι αρκετό να δοθεί στην Ελεγκτική Υπηρεσία για να διενεργήσει τον έλεγχό της. Ο ίδιος δηλαδή υποκαθιστά τη δική μας κρίση και αποφασίζει τι στοιχεία και πληροφορίες είναι αναγκαία για να διενεργήσουμε τον έλεγχό μας, με τρόπο παρόμοιο με τον οποίο ενήργησε και στην περίπτωση της παραχώρησης οπλισμού της Δημοκρατίας σε ιδιώτες που επεξηγούμε εκτενώς σε άλλη παράγραφο της Έκθεσής μας.

Δυστυχώς παρατηρούμε για ακόμα μια φορά τον Γενικό Εισαγγελέα να παρεμβαίνει στο έργο της Ελεγκτικής Υπηρεσίας, κρίνοντας ο ίδιος ως προς το ποια στοιχεία είναι αναγκαία να μας δοθούν για σκοπούς ελέγχου που διενεργούμε με βάση το Σύνταγμα και τους Νόμους της Δημοκρατίας και αποτρέποντας τους ελεγχόμενους φορείς να μας παρέχουν απρόσκοπτη πρόσβαση στην πληροφόρηση, σύμφωνα με τις επιταγές, τόσο του Συντάγματος, όσο και των σχετικών Διακηρύξεων που διέπουν τη λειτουργία των Ανώτατων Ελεγκτικών Ιδρυμάτων, που εκδίδει ο Διεθνής Οργανισμός Ανώτατων Ελεγκτικών Ιδρυμάτων (INTOSAI) και έχουν ψηφιστεί από τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών, αλλά και αποτελούν μέρος του κοινοτικού κεκτημένου.

Σημειώνουμε ότι δυο προκάτοχοι του Γενικού Εισαγγελέα, με γνωματεύσεις τους είχαν εξηγήσει με σαφήνεια το ισχύον νομικό πλαίσιο. Συγκεκριμένα, ο τέως Γενικός Εισαγγελέας, σε επιστολή του ημερ. 6.2.2017, αναφέρει αυτολεξεί τα πιο κάτω:

«Β. Εξουσία, προσδιορισμός και οριοθέτηση των αρμοδιοτήτων του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας.

Κατ' αρχάς, η οποιαδήποτε κρίση του Γενικού Ελεγκτή, κατά την άσκηση των καθηκόντων του δυνάμει του Συντάγματος και/ή οποιουδήποτε Νόμου, είναι εκτός του ελέγχου της Νομικής Υπηρεσίας και/ή του οποιουδήποτε Υπουργείου.»

Επίσης, σε γνωμάτευση της ΝΥ ημερ. 31.3.2009, πρώην Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, αναφέρεται ότι:

«Με βάση όλα τα πιο πάνω, έχω τη γνώμη ότι η Γενικός Ελεγκτής έχει, με βάση τον Ν.113(Ι)/2002, κατά την άσκηση των καθηκόντων της, δικαίωμα να ζητά στοιχεία και πληροφορίες, τα οποία, κατά την κρίση της, θα την υποβοηθήσουν στην εκτέλεση του έργου τους. Σημειώνω στο σημείο αυτό ότι η κρίση αυτή της Γενικού Ελεγκτή είναι εκτός του ελέγχου της Νομικής Υπηρεσίας.»

Είναι πρόδηλο και από τις δύο πιο πάνω γνωματεύσεις ότι η κρίση του Γενικού Ελεγκτή, ως προς το τι θεωρεί ως απαραίτητη πληροφόρηση για να ασκήσει τις εκ του Συντάγματος αρμοδιότητες και εξουσίες του, είναι εκτός του ελέγχου της ΝΥ και της ελεγχόμενης οντότητας (εδώ της Αστυνομίας). Ωστόσο, ο Γενικός Εισαγγελέας επανέρχεται και πάλι, όπως έπραξε και στο παρελθόν αναφορικά με πληροφορίες που ζητήσαμε στο πλαίσιο ελέγχου του Υπουργείου Άμυνας, να υποκαταστήσει την κρίση του Γενικού Ελεγκτή με τη δική του ως προς το ποια πληροφόρηση είναι απαραίτητη για διεξαγωγή ελέγχου μας.

Παρόλο που η υποχρέωση κάθε αξιωματούχου (όπως ο Αρχηγός Αστυνομίας) και κάθε δημόσιου υπαλλήλου, για παροχή πληροφοριών και στοιχείων προς τον Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας, ρυθμίζεται, τόσο από το ίδιο το Σύνταγμα όσο και τον περί της Καταθέσεως Στοιχείων και

Πληροφοριών στον Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας Νόμο (Ν.113(Ι)/2002), ο οποίος μάλιστα ποινικοποιεί κάθε παράβαση της υποχρέωσης αυτής, το πρόβλημα στην εφαρμογή των προνοιών αυτών προκύπτει και πάλι από τον διπλό ρόλο του Γενικού Εισαγγελέα.

Πρώτον, ο Γενικός Εισαγγελέας, ενεργώντας ως νομικός σύμβουλος, φαίνεται να έχει συμβουλευσει τον Αρχηγό Αστυνομίας να μην μας παραχωρήσει τα ονοματεπώνυμα των προσώπων των οποίων τα εξώδικα ακυρώθηκαν με απόφαση του ίδιου του Γενικού Εισαγγελέα ως δημόσιου κατήγορου, γεγονός που από μόνο του συνιστά σύγκρουση συμφέροντος.

Δεύτερον, εφόσον ο Αρχηγός Αστυνομίας ενεργεί στη βάση συμβουλής που έχει δώσει ο Γενικός Εισαγγελέας ως νομικός σύμβουλος, εάν η Υπηρεσία μας προβεί σε καταγγελία του για ενδεχόμενη διάπραξη ποινικού αδικήματος, στη βάση των διατάξεων του Ν.113(Ι)/2002, ο ίδιος ο Γενικός Εισαγγελέας θα κληθεί να αποφασίσει επί αυτού ως δημόσιος κατήγορος. Είναι δε προφανές ότι, εφόσον ο Αρχηγός Αστυνομίας ενήργησε στη βάση συμβουλής του Γενικού Εισαγγελέα, τότε αυτός δεν θα προβεί σε οποιαδήποτε ενέργεια για ποινική διερεύνηση της υπόθεσης, καθιστώντας, στην ουσία, τις διατάξεις της νομοθεσίας που ποινικοποιούν την άρνηση κατάθεσης στοιχείων στον Γενικό Ελεγκτή, ως ανενεργές.

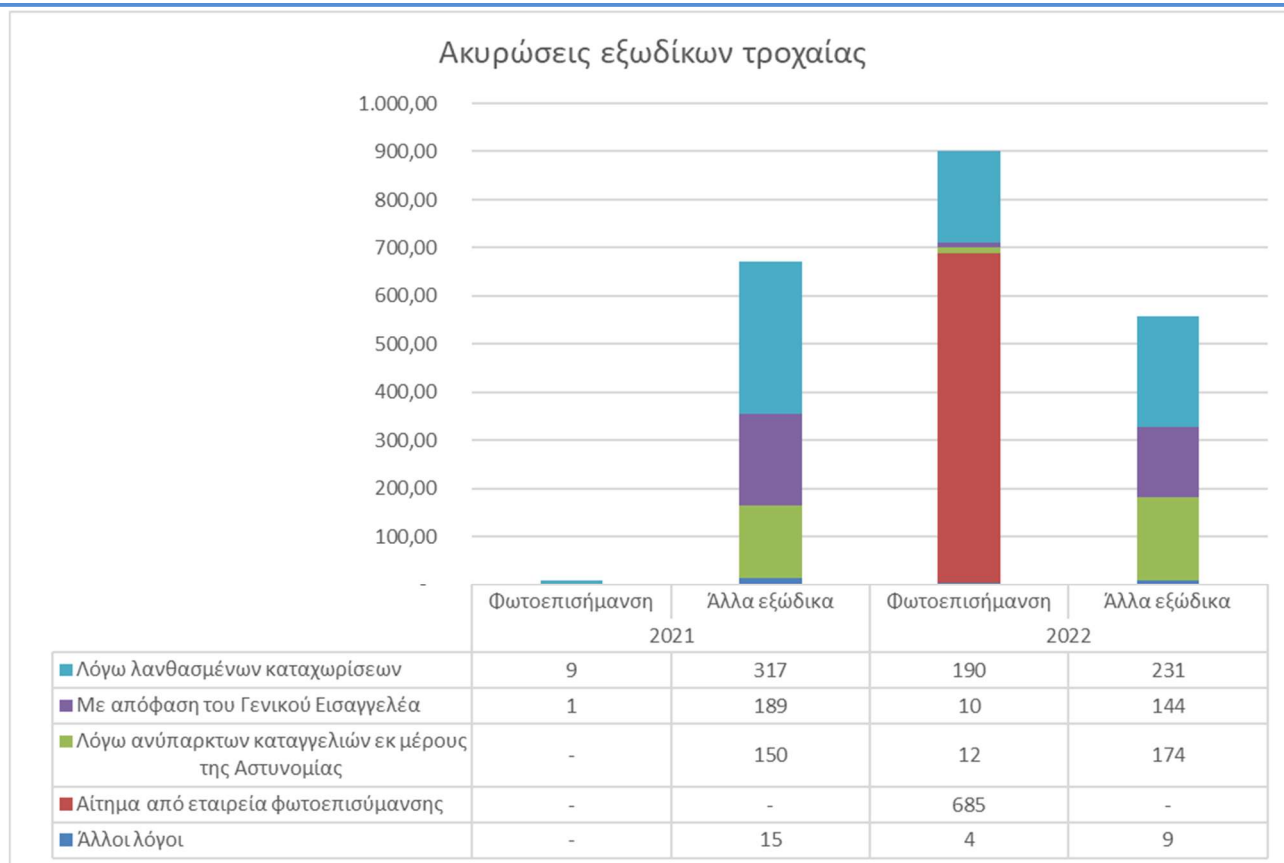
Είναι προφανές ότι ο Αρχηγός Αστυνομίας, αφενός δηλώνοντας πως αναγνωρίζει ότι έχουμε αρμοδιότητα ελέγχου στερεί από τον Γενικό Ελεγκτή την ευχέρεια προσφυγής στο Ανώτατο Συνταγματικό Δικαστήριο, και αφετέρου, αρνούμενος να παραχωρήσει τα στοιχεία, νιώθει την ασφάλεια που του παρέχει ο Γενικός Εισαγγελέας έναντι καταγγελίας μας για ενδεχόμενη διάπραξη ποινικού αδικήματος. Με αυτό τον τρόπο, εμποδίζεται ο συνταγματικά προβλεπόμενος έλεγχός μας.

Για το θέμα ενημερώσαμε τόσο τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, όσο και την αρμόδια Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξεως, χωρίς ωστόσο να ληφθεί οποιαδήποτε ενέργεια για επίλυση του προβλήματος και άρση των εμποδίων στον έλεγχο.

5.1.2 Ακυρώσεις εξώδικων κλήσεων Τροχαίας

Σύμφωνα με την παράγραφο 8(3) της Α.Δ. 2/28 (Εξώδικη Ρύθμιση Αδικημάτων), στις περιπτώσεις όπου διαπιστώνεται ότι μέλος της Αστυνομίας έχει κάνει έκδηλο ή τυπικό λάθος κατά την έκδοση εξωδίκου, το παράπονο του καταγγελλομένου αποστέλλεται στο Τμήμα Τροχαίας Αρχηγείου Αστυνομίας για έλεγχο και ανάλογη ενέργεια. Επίσης, σύμφωνα με την παράγραφο 8(4) της πιο πάνω Α.Δ., εισηγήσεις προς τη ΝΥ για τη μη ποινική δίωξη προσώπου που καταγγέλθηκε εξωδίκως, γίνονται μόνο για εξαιρετικούς λόγους, από τον Αστυνομικό Διευθυντή του Τμήματος Τροχαίας Αρχηγείου Αστυνομίας.

Σύμφωνα με το μηχανογραφημένο σύστημα, κατά το 2022 ακυρώθηκαν 1.459 κλήσεις, σε σχέση με 681 το 2021. Στο πιο κάτω γράφημα παρουσιάζονται οι λόγοι για τους οποίους ακυρώθηκαν οι υπό αναφορά εξώδικες κλήσεις, σύμφωνα με στοιχεία του Τμήματος Τροχαίας Αρχηγείου.

Σε σχέση με τους λόγους ακύρωσης, επισημαίνουμε τα πιο κάτω:

- ◆ 685 κλήσεις του συστήματος φωτοεπισήμανσης, ακυρώθηκαν το 2022 μετά από αίτημα της διαχειρίστριας εταιρείας, λόγω βλάβης των καμερών και κατ' επέκταση λανθασμένης έκδοσης εξωδίκων, για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα.
- ◆ 154 (2021: 190) εξώδικες κλήσεις ακυρώθηκαν μετά από απόφαση του Γενικού Εισαγγελέα.
- ◆ Οι λανθασμένες εκδόσεις εξωδίκων, που έχουν ως αποτέλεσμα την εκ των υστέρων ακύρωσή τους, οφείλονται σε τεχνικά προβλήματα στον εξοπλισμό που χρησιμοποιείται και τη μη έγκαιρη ενημέρωση των ηλεκτρονικών συστημάτων, από τις αρμόδιες υπηρεσίες, με τα επικαιροποιημένα έγγραφα των οδηγών (π.χ. ανανεωμένες άδειες κυκλοφορίας, ασφάλειες κ.λπ.). Στη βάση προηγούμενων συστάσεων της Υπηρεσίας μας, η Τροχαία προχωρεί σε αναβάθμιση του συστήματος και του εξοπλισμού των εξωδίκων, έτσι ώστε να υπάρχει ενημέρωση, σε πραγματικό χρόνο, στους μικροϋπολογιστές που έχουν στην κατοχή τους τα μέλη της. Όπως ενημερωθήκαμε, στην παρούσα φάση το νέο σύστημα λειτουργεί σε δοκιμαστικό περιβάλλον και αναμένεται να ενταχθεί στο πραγματικό περιβάλλον σταδιακά.

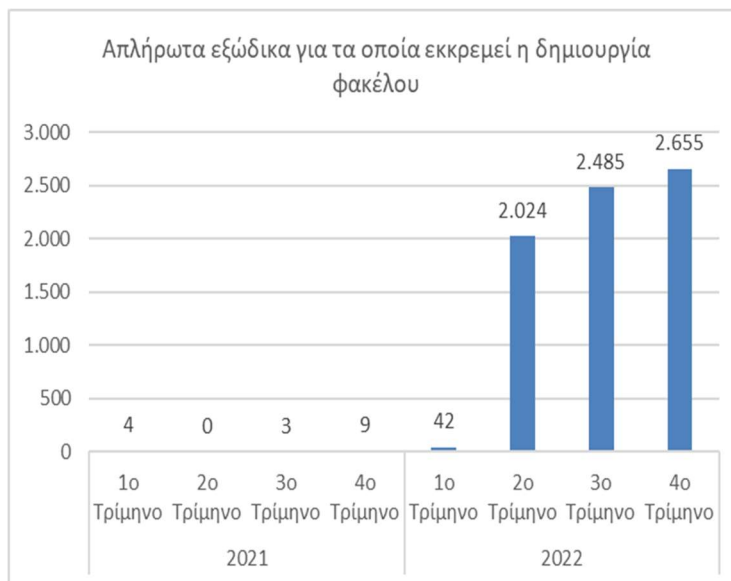
Ζητήσαμε να ενημερωθούμε ως προς την υλοποίηση και αποδοτικότητα του νέου συστήματος εξωδίκων.

Σύσταση: Για ενίσχυση της αξιοπιστίας του θεσμού των εξωδίκων κλήσεων, οι ακυρώσεις να μειωθούν στο ελάχιστο.

Όπως ενημερωθήκαμε από την Αστυνομία, θα ετοιμαστεί σχετική εγκύκλιος, η οποία θα σταλεί σε όλες τις ΑΔΕ, για ενημέρωση και οδηγίες. Επιπρόσθετα, έχουν ήδη δοθεί οδηγίες στα μέλη του Γραφείου Εξώδικών Καταγγελιών.

5.1.3 Απλήρωτα εξώδικα για τα οποία εκκρεμεί η δημιουργία ποινικού φακέλου

Σε περίπτωση έκδοσης εξωδίκου που παραμένει απλήρωτο μετά την πάροδο 45 ημερών, ο φορέας έκδοσης του εξωδίκου ετοιμάζει φάκελο, ο οποίος προωθείται στον Κλάδο Εισαγγελίας της Αστυνομίας για τις δικές της ενέργειες. Όπως μας αναφέρθηκε, συνήθως ο φάκελος προωθείται στον Κλάδο Εισαγγελίας της Αστυνομίας μέχρι και ένα μήνα μετά την πάροδο της προθεσμίας των 45 ημερών, ανάλογα με την ακριβή ημερομηνία έκδοσής του. Για τα 7.222 από τα εξώδικα που εκδόθηκαν εντός των ετών 2021 και 2022, είχε εκπνεύσει η διορία πληρωμής τους και εκκρεμούσε η δημιουργία ποινικού φακέλου και προώθηση του στον Κλάδο Εισαγγελίας. Από τη χρονική κατανομή των εξωδίκων, διαπιστώσαμε τα πιο κάτω:

α. Αριθμός εξωδίκων παραμένει απλήρωτος για πολύ μεγάλο χρονικό διάστημα, χωρίς να προχωρήσουν οι διαδικασίες για προσαγωγή των οφειλετών στο Δικαστήριο. Ενδεικτικό είναι ότι, όπως φαίνεται στο γραφικό, τέσσερις εξώδικες κλήσεις που

εκδόθηκαν το πρώτο τρίμηνο του 2021 παραμένουν ατακτοποιήτες, ενώ ενδεχομένως να υπάρχουν εξώδικα με παρόμοια κατάσταση, τα οποία εκδόθηκαν πριν το 2021.

β. Πολύ μεγάλος αριθμός αφορά εξώδικα που εκδόθηκαν από το νέο σύστημα φωτοεπισήμανσης. Συγκεκριμένα, για 4.869 εξώδικα φωτοεπισήμανσης που παραμένουν απλήρωτα παρά τη λήξη της διορίας εξόφλησής τους, δεν προωθήθηκαν ακόμη ενέργειες για προσαγωγή τους στο Δικαστήριο.

γ. Άλλα 555 εξώδικα εκδόθηκαν με μηχανάκι τροχαίας ή χειρόγραφα και εκδόθηκαν μεταξύ της περιόδου 1.1.2021 – 30.9.2022. Θεωρούμε ότι το χρονικό διάστημα που παραμένουν ως εκκρεμή, χωρίς την προώθηση περαιτέρω ενεργειών, είναι αδικαιολόγητα μεγάλο.

Σύσταση: Να διερευνηθούν οι λόγοι για τους οποίους δεν ετοιμάστηκαν ποινικοί φάκελοι για τις εξώδικες κλήσεις που παραμένουν απλήρωτες για μεγάλο χρονικό διάστημα και παράλληλα, να προχωρήσουν οι διαδικασίες αποστολής τους στον Κλάδο Εισαγγελίας της Αστυνομίας για τις δικές της ενέργειες.

Η Αστυνομία μας ανέφερε ότι δόθηκαν οδηγίες για ετοιμασία ποινικών φακέλων. Αναφορικά με τα απλήρωτα εξώδικα της φωτοεπισήμανσης, έχει αρχίσει η ετοιμασία ποινικών φακέλων, καθώς και η αποστολή τους στις ΑΔΕ. Για την ετοιμασία των φακέλων και την αποστολή τους στον Κλάδο

Εισαγγελίας, έχουν εκπαιδευτεί μέλη των Αστυνομικών Σταθμών των Επαρχιών, τα οποία ορίστηκαν για το συγκεκριμένο καθήκον.

5.1.4 Προειδοποιήσεις

Σύμφωνα με την παράγραφο 9 της Α.Δ. 2/19 (Τροχαίες Παραβάσεις και Αδικήματα), για καθορισμένες από τον Αρχηγό τροχαίες παραβάσεις (π.χ. χαλασμένο φανάρι οχήματος), το μέλος της Αστυνομίας μπορεί, κατά την κρίση του, να εκδώσει «προειδοποίηση», έτσι ώστε να δώσει μια δεύτερη ευκαιρία στον παραβάτη για να συμμορφωθεί σε σχέση με τροχαίες παραβάσεις που δεν είναι κατάφωρες. Σε αυτές τις περιπτώσεις, στον παραβάτη παρέχεται προθεσμία πέντε ημερών από την ημερομηνία έκδοσης της προειδοποίησης, για να συμμορφωθεί με τις πρόνοιες της ισχύουσας νομοθεσίας. Εάν παραλείψει να συμμορφωθεί εντός των πέντε ημερών, τότε του εκδίδεται εξώδικο πρόστιμο ή ασκείται ποινική δίωξη εναντίον του, ανάλογα με την περίπτωση. Όπως μάλιστα αναφέρει η Α.Δ., το εξώδικο πρέπει να εκδίδεται αμέσως μετά τη λήξη της προειδοποίησης, δηλαδή την έκτη ημέρα κατά την οποία διαπιστώνεται ότι ο παραβάτης δεν έχει συμμορφωθεί και να επιδίδεται στον παραβάτη το συντομότερο.

Διαπιστώσαμε ότι στο μηχανογραφικό σύστημα παραμένουν σε εκκρεμότητα συνολικά 87 προειδοποιήσεις, οι οποίες εκδόθηκαν καθ' όλη τη διάρκεια του 2022, για τις οποίες έχει εκπνεύσει προ πολλού η προθεσμία των πέντε ημερών, ενώ παραμένει άγνωστο κατά πόσο οι παραβάτες συμμορφώθηκαν ή εάν θα έπρεπε να εκδοθεί εξώδικο ή να ασκηθεί ποινική δίωξη εναντίον τους.

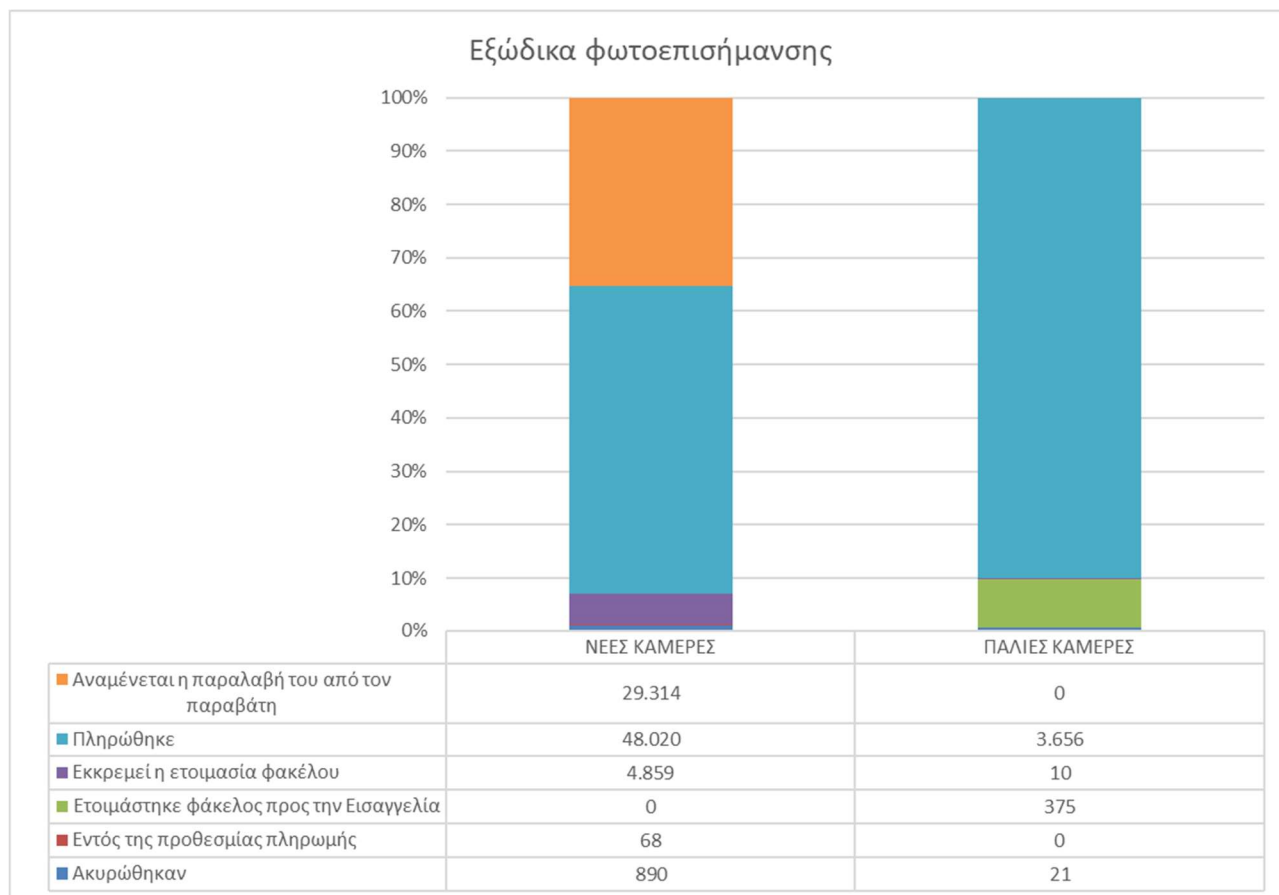

Σύσταση: Να δοθούν οδηγίες προς τα μέλη της Αστυνομίας για τήρηση της σχετικής Α.Δ.

Όπως μας ανέφερε η Αστυνομία, θα ετοιμαστεί σχετική επιστολή προς τις Αστυνομικές Διευθύνσεις, με οδηγίες όπως διεκπεραιωθούν οι ποινικοί φάκελοι.

5.1.5 Εξώδικα φωτοεπίσημανσης

Σύμφωνα με το μηχανογραφημένο σύστημα εξωδίκων, εντός του 2021 και 2022 εκδόθηκαν συνολικά 87.213 εξώδικες κλήσεις, από τις οποίες οι 83.151 αφορούν τις νέες κάμερες φωτοεπίσημανσης οι οποίες τέθηκαν σε λειτουργία εντός του 2022. Η κατάσταση των εξωδίκων κατά την ημερομηνία του ελέγχου, ήταν ως ακολούθως:

Σε σχέση με τα πιο πάνω, επισημαίνουμε τα ακόλουθα:

α. Το 35% των εξωδίκων δεν έχουν ακόμη παραληφθεί από τους παραβάτες. Από αυτά, το 55% έχουν εκδοθεί κατά το πρώτο εξάμηνο του 2022. Όπως μας αναφέρθηκε, το Τμήμα Τροχαίας μελετά εναλλακτικούς τρόπους ενημέρωσης των παραβατών, έτσι ώστε το πιο πάνω ποσοστό να μειωθεί δραστικά.

β. Δεν έχουν ακόμη ετοιμαστεί ποινικοί φάκελοι για καμία εξώδικη κλήση που προέκυψε από τις νέες κάμερες φωτοεπίσημανσης.

γ. Όπως αναφέρουμε στην Παράγραφο 5.1.2 πιο πάνω, από το σύνολο των 890 εξώδικων κλήσεων που ακυρώθηκαν, οι 685 ήταν μετά από αίτημα της διαχειρίστριας εταιρείας του συστήματος.

Συστάσεις:

α. Εντατικοποίηση των προσπαθειών εντοπισμού των παραβατών.

β. Να ετοιμαστούν ποινικοί φάκελοι για όσα εξώδικα παραμένουν απλήρωτα μετά την πάροδο 45 ημερών, σύμφωνα με τις διαδικασίες που ισχύουν για τα υπόλοιπα εξώδικα.

Η Αστυνομία μας ενημέρωσε ότι μελετώνται τρόποι για εντοπισμό των παραβατών. Επίσης, μας ανέφερε ότι θα προχωρήσει στη δημιουργία ηλεκτρονικού καταλόγου «Photoradar», το οποίο θα χρησιμοποιείται στα αεροδρόμια, λιμάνια και στο Γραφείο Προηγούμενων Παραβάσεων (CRO), για εντοπισμό των παραβατών και παράδοση των εξώδικων καταγγελιών.

5.1.6 Βαθμοί ποινής σε παραβάτες με μεγάλο αριθμό εκκρεμών εξώδικων κλήσεων

Το άρθρο 20Α(3)(δ) του περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως Νόμου του 1972 αναφέρει ότι, μαζί με την εξώδικη κλήση, πρέπει να αναφέρεται ότι έχουν επιβληθεί βαθμοί ποινής και ότι, αν εντός τριάντα ημερών από την επίδοση της ειδοποίησης, καταβληθεί το εξώδικο πρόστιμο και υπογραφεί σχετική δήλωση περί αποδοχής της επιβολής των προσφερόμενων βαθμών ποινής, δεν θα ασκηθεί δίωξη για το αδίκημα που έχει διαπραχθεί. Στις εξώδικες κλήσεις που εκδίδονται, υπάρχει αναφορά ότι με την πληρωμή του προστίμου, θεωρείται ότι έγινε αποδοχή των βαθμών ποινής που αναφέρονται στην ειδοποίηση.

Συνεπώς, σύμφωνα με τα πιο πάνω, οι βαθμοί ποινής δεν ισχύουν αν δεν πληρωθεί το πρόστιμο που επιβλήθηκε και επομένως δεν συνυπολογίζονται για να διαπιστωθεί κατά πόσο ο οδηγός ξεπέρασε το όριο των 12 βαθμών, που οδηγεί σε αποστέρηση της άδειας οδήγησης. Από μελέτη των εξωδίκων που εκδόθηκαν κατά τα έτη 2021 και 2022, διαπιστώσαμε ότι, για ορισμένους παραβάτες, εκκρεμεί μεγάλος αριθμός εξωδίκων. Πιο κάτω αναφέρονται οι δέκα παραβάτες με τον υψηλότερο αριθμό απλήρωτων εξωδίκων:

	Αρ. εξωδίκων			
	Δημιουργήθηκε ποινικός φάκελος	Εκκρεμεί η δημιουργία ποινικού φακέλου	Εκκρεμεί η παραλαβή τους από τον παραβάτη	Σύνολο
Παραβάτης αρ. 1			52	52
Παραβάτης αρ. 2		45	1	46
Παραβάτης αρ. 3	1	34	2	37
Παραβάτης αρ. 4	27	4		31
Παραβάτης αρ. 5		23	6	29
Παραβάτης αρ. 6		26	3	29
Παραβάτης αρ. 7	2		26	28
Παραβάτης αρ. 8		27	1	28
Παραβάτης αρ. 9		25	2	27
Παραβάτης αρ. 10			27	27

Από τα πιο πάνω στοιχεία, συμπεραίνουμε ότι:

- ♦ Μόνο για τον Παραβάτη αρ. 4 δημιουργήθηκε ποινικός φάκελος, που αφορά στην πλειονότητα των εξωδίκων του.
- ♦ Τα πλείστα εξώδικα που αφορούν στους Παραβάτες με αρ. 1, 7 και 10, δεν έχουν παραληφθεί από τους ίδιους.
- ♦ Για τους υπόλοιπους παραβάτες εκκρεμεί η δημιουργία ποινικού φακέλου, παρόλο που παρήλθε το χρονικό διάστημα των 45 ημερών.

Συνεπώς, οδηγοί που συστηματικά παραβιάζουν τον Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας και, λόγω του αριθμού των παραβιάσεως τους, μπορεί να θεωρηθούν και ως επικίνδυνοι, εξακολουθούν να κατέχουν άδεια οδήγησης σε ισχύ, εφόσον οι βαθμοί ποινής που προκύπτουν από τα εν λόγω εξώδικα, δεν τους έχουν επιβληθεί.

Σύσταση: Το Τμήμα Τροχαίας Αρχηγείου να εντοπίζει έγκαιρα τέτοιες περιπτώσεις παραβατών με μεγάλο αριθμό εξωδίκων και να εντατικοποιεί τις προσπάθειές του για τον εντοπισμό τους και την προώθηση του ποινικού φακέλου τους στον Κλάδο Εισαγγελίας της Αστυνομίας. Αυτό θα βοηθήσει στη διασφάλιση της ασφάλειας και τήρησης του Νόμου.

Όπως μας ανέφερε η Αστυνομία, το Τμήμα Τροχαίας Αρχηγείου σε συνεργασία με το Τμήμα Πληροφορικής, θα μελετήσουν το θέμα για καθορισμό συγκεκριμένης διαδικασίας.

5.2 Αποθήκες οπλισμού/πυρομαχικών Διευθύνσεων/Υπηρεσιών/Τμημάτων της Αστυνομίας

Στο πλαίσιο του ελέγχου προβήκαμε σε ενδελεχή έλεγχο τριών από τις σημαντικότερες αποθήκες οπλισμού/πυρομαχικών της Αστυνομίας. Ειδικότερα, διενεργήσαμε δειγματοληπτική καταμέτρηση ατομικού οπλισμού, καθώς επίσης αξιολόγηση των υφιστάμενων μέτρων ασφαλείας των ελκυστικών υλικών (οπλισμός/πυρομαχικά/ εκρηκτικές ύλες), στη βάση σχετικών οδηγιών που καθορίζονται, τόσο στην Α.Δ. 5/26, όσο και στη σχετική Πάγια Διαταγή 6 - 12/2007, του ΓΕΕΦ «Περί Τεχνικών Οδηγιών Πυρομαχικών» που θεωρούμε ως καλή πρακτική. Επιπρόσθετα, προβήκαμε στον έλεγχο των διαδικασιών που ακολουθούνται αναφορικά με τις προσωπικές εκδόσεις οπλισμού/πυρομαχικών προς τα μέλη της Αστυνομίας, στη βάση σχετικών Αστυνομικών Διατάξεων.

5.2.1 Παραχωρήσεις σε ιδιώτες πιστολιών και πυρομαχικών που ανήκουν στη Δημοκρατία

Κατά τη διάρκεια ελέγχου της Υπηρεσίας μας στην Αστυνομία, περιήλθε στην αντίληψή μας ότι υπηρεσιακός οπλισμός, που αποτελεί περιουσιακό στοιχείο της Δημοκρατίας, εκδίδεται, από την Αστυνομία, κατόπιν έγκρισης του Υπουργικού Συμβουλίου, σε ιδιώτες που, κατά την κρίση της Αστυνομίας, δικαιολογείται να τον κατέχουν. Η Υπηρεσία μας ζήτησε από τον Αρχηγό Αστυνομίας, μεταξύ άλλων, όπως μας κοινοποιήσει όλες τις σχετικές Αποφάσεις (μαζί με τις αντίστοιχες Προτάσεις) του Υπουργικού Συμβουλίου, στη βάση των οποίων διενεργήθηκαν οι εν λόγω χορηγήσεις, ώστε να μπορέσουμε να προβούμε σε έλεγχο του κατά πόσο αυτές συνάδουν με τις

σχετικές Αποφάσεις. Ζητήσαμε επίσης να πληροφορηθούμε για τη νομική βάση στην οποία στηρίζεται η έκδοση του υπηρεσιακού οπλισμού σε ιδιώτες. Όπως αναφέραμε στην επιστολή μας, προφορικά μας είχε αναφερθεί ότι οι εκδόσεις οπλισμού και πυρομαχικών διέπονται από το άρθρο 4(2), του περί Πυροβόλων και Μη Πυροβόλων Όπλων Νόμου (Ν113(Ι)/2004). Ωστόσο η συγκεκριμένη νομοθετική διάταξη αναφέρεται στη διαδικασία χορήγησης άδειας απόκτησης και κατοχής οπλισμού, χωρίς να γίνεται οποιαδήποτε αναφορά στη δυνατότητα παραχώρησης/διάθεσης υπηρεσιακού (κρατικού) οπλισμού σε ιδιώτες. Συναφώς αναφέραμε ότι, ούτε στους σχετικούς με το εν λόγω θέμα Κανονισμούς (Κ.Δ.Π. 356/2005), αλλά ούτε και στις αντίστοιχες Α.Δ. 5/26 και 3/20, που εν πάση περίπτωση οι Αστυνομικές Διατάξεις δεν θα αποτελούσαν από μόνες τους επαρκές νομικό πλαίσιο για τέτοια θέματα, καθορίζεται η δυνατότητα προσωρινής παραχώρησης/διάθεσης υπηρεσιακού οπλισμού σε ιδιώτες. Σημειώνουμε ότι, βάσει του Άρθρου 54(ε) του Συντάγματος, η εκτελεστική εξουσία του Υπουργικού Συμβουλίου περιλαμβάνει την εποπτεία και διάθεση της κρατικής περιουσίας.

Ο Αρχηγός Αστυνομίας, με επιστολή του, ημερ. 25.9.2023, αναφερόμενος σε συμβουλή που έλαβε από τον Γενικό Εισαγγελέα, επικαλέστηκε λόγους δημόσιας τάξης και ασφάλειας και αρνήθηκε να μας παραχωρήσει τα ζητηθέντα στοιχεία, αναφέροντας ότι, για σκοπούς ελέγχου, θα ήταν αρκετό να μας διαθέσει τους αύξοντες αριθμούς των πιστολιών που παραχωρήθηκαν και να διευθετήσει για την επιθεώρησή τους στα γραφεία της Αστυνομίας, χωρίς όμως να μας αποκαλύψει την ταυτότητα των προσώπων στα οποία αυτά έχουν εκδοθεί. Παρέλκει να υπομνήσουμε ότι, ο προτεινόμενος από τον Αρχηγό τρόπος ελέγχου θα ήταν σαφώς ελλιπής αφού δεν θα μπορούσε να μας παράσχει επαρκή ελεγκτικά τεκμήρια κατά πόσο οπλισμός παραχωρήθηκε μόνο στα πρόσωπα για τα οποία δόθηκε έγκριση με Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου και κατά πόσο τηρήθηκαν τυχόν όροι ή προϋποθέσεις που είχαν τεθεί στην Απόφαση.

Παρατηρούμε συνεπώς για άλλη μία φορά τον Αρχηγό Αστυνομίας να υποκαθιστά τη δική μας κρίση και να αποφασίζει τι στοιχεία και πληροφορίες είναι αναγκαία για να διενεργήσουμε τον έλεγχό μας, με τρόπο παρόμοιο με τον οποίο ενήργησε και στην περίπτωση των εξωδίκων, που επεξηγούμε εκτενώς στην προηγούμενη παράγραφο της Έκθεσής μας.

Παρόλο ότι θεωρούμε πως με την απάντησή του αυτή ο Αρχηγός Αστυνομίας παραβίασε τόσο τις πρόνοιες του Άρθρου 116 του Συντάγματος, που θεμελιώνει ξεκάθαρα τις εξουσίες του Γενικού Ελεγκτή για να ελέγχει, μεταξύ άλλων, όλα τα στοιχεία ενεργητικού της Δημοκρατίας, όσο και τις διατάξεις του περί της Καταθέσεως Στοιχείων και Πληροφοριών στον Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας Νόμου (Ν.113(Ι)/2002), ο οποίος ποινικοποιεί κάθε παραβίαση της υποχρέωσης κάθε αξιωματούχου και δημόσιου υπαλλήλου για παροχή πληροφοριών και στοιχείων προς τον Γενικό Ελεγκτή, κρίναμε ότι τυχόν υποβολή καταγγελίας μας στον Γενικό Εισαγγελέα, ως δημόσιο κατήγορο, θα ήταν προφανώς αλυσιτελής, αφού ο Αρχηγός ενήργησε στη βάση συμβουλής του. Πρόκειται για ακόμη μια περίπτωση στην οποία οι συνταγματικές εξουσίες της Υπηρεσίας μας περιορίζονται, χωρίς να επιβάλλονται οι προβλεπόμενες κυρώσεις, με ότι αυτό συνεπάγεται στην απρόσκοπτη εκπλήρωση της αποστολής και του έργου μας.

Λόγω της σοβαρότητας του θέματος της παρακώλυσης του ελέγχου της Υπηρεσίας μας επί των περιουσιακών στοιχείων της Δημοκρατίας, καθώς και ενδείξεων για κατάχρηση εξουσίας που

αφορούσε συγκεκριμένη περίπτωση παραχώρησης δύο πιστολίων στο ίδιο πρόσωπο, ενημερώσαμε σχετικά την Αρχή Κατά της Διαφθοράς με επιστολή μας ημερ. 28.9.2023, την οποία κοινοποιήσαμε και στο Γραφείο του Προέδρου της Δημοκρατίας. Στην επιστολή μας επισημάναμε ότι, όπως διαπιστώσαμε πρόσφατα, το 2020 δημοσιεύτηκε σε ιστοσελίδα ρεπορτάζ δημοσιογράφου από το οποίο προκύπτει ότι αυτός κατείχε τον πλήρη κατάλογο των προσώπων στα οποία έχει παραχωρηθεί άδεια οπλοφορίας. Αυτός ο κατάλογος, τον οποίο δήθεν για λόγους δημόσιας τάξης και ασφάλειας ο Αρχηγός Αστυνομίας αρνήθηκε να παραδώσει στην Υπηρεσία μας, που είναι πλήρως εξουσιοδοτημένη να χειρίζεται διαβαθμισμένες πληροφορίες, διέρρευσε σε δημοσιογράφο.

Επίσης, με ξεχωριστή επιστολή μας ημερ. 3.10.2023, ζητήσαμε από τη Γραμματεία του Υπουργικού Συμβουλίου όπως μας υποβάλει η ίδια τις σχετικές Αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου για χορηγήσεις που εγκρίθηκαν κατά τα τελευταία τρία χρόνια, ώστε να μπορέσουμε να ελέγξουμε, μεταξύ άλλων, κατά πόσο οπλισμός παραχωρήθηκε μόνο σε πρόσωπα για τα οποία δόθηκε έγκριση με Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου και κατά πόσο τηρήθηκαν τυχόν όροι ή προϋποθέσεις που είχαν τεθεί στην Απόφαση. Επισημάναμε δε ότι, το αρμόδιο κλιμάκιο της Υπηρεσίας μας έχει εξουσιοδότηση χειρισμού άκρως απορρήτων εγγράφων και πληροφοριών και διεξάγουμε, χωρίς κανένα πρόβλημα, επί σειρά ετών έλεγχο σε απόρρητες και άκρως απόρρητες συμβάσεις και άλλες δαπάνες του Υπουργείου Άμυνας, ακόμη και της Κυπριακής Υπηρεσίας Πληροφοριών (ΚΥΠ). Πληροφορήσαμε επίσης τη Γραμματεία του Υπουργικού Συμβουλίου ότι, συναφείς με το θέμα ελέγχους διενεργούμε και στο πλαίσιο ελέγχων μας σε Μονάδες της Εθνικής Φρουράς, όπου τίθενται στη διάθεσή μας, εάν το ζητήσουμε, τα ονομαστικά χρεωστικά παραχώρησης οπλισμού, επισύροντας την προσοχή ότι το ίδιο το Υπουργικό Συμβούλιο, για υποβολή του έργου μας, κοινοποιεί στην Υπηρεσία μας διαβαθμισμένες (μέχρι και άκρως απόρρητες) Αποφάσεις του, πολλές από τις οποίες αφορούν και σε θέματα δημόσιας τάξης και ασφάλειας, όπως τη φρούρηση πολιτειακών αξιωματούχων, την πρόσληψη συμβούλων και συνεργατών από την ΚΥΠ (ένα θέμα εξαιρετικά ευαίσθητο), την κήρυξη δημοσίων συμβάσεων ως απόρρητων για προστασία των ουσιωδών συμφερόντων της Δημοκρατίας και πολλών άλλων υποθέσεων που αφορούν θέματα καταφανώς πιο ευαίσθητα και σημαντικότερα σε σχέση με τα ονόματα των ιδιωτών στους οποίους παραχωρήθηκε κρατικό πιστόλι.

Με βάση τα πιο πάνω εκφράσαμε την άποψη ότι μόνο ως δικαιολογία μπορεί να εκληφθεί η θέση του Αρχηγού Αστυνομίας ότι δεν μας παραχωρεί τα ζητηθέντα στοιχεία δήθεν για λόγους δημόσιας τάξης και ασφάλειας, γεγονός που μας δημιουργεί αυξημένη ανησυχία ως προς τα ευρήματα που θα μπορούσαν να προκύψουν σε τέτοιο έλεγχο.

Τέλος, υποδείξαμε ότι, παρόλο που ούτε ο Αρχηγός Αστυνομίας προέβαλε τον ισχυρισμό ότι η Υπηρεσία μας δεν έχει αρμοδιότητα διενέργειας του συγκεκριμένου ελέγχου, εάν το Υπουργικό Συμβούλιο έχει την άποψη αυτή, τότε η θέση του αυτή θα είναι απόλυτα σεβαστή και η διαφορά που θα προκύψει θα μπορεί να επιλυθεί με παραπομπή στο Ανώτατο Συνταγματικό Δικαστήριο με βάση το άρθρο 139 του Συντάγματος. Αν, από την άλλη, έχει και το Υπουργικό Συμβούλιο τη θέση ότι προφανώς έχουμε αρμοδιότητα ελέγχου της συγκεκριμένης κρατικής περιουσίας, εκφράσαμε την άποψη πως ουδείς λόγος δημόσιας τάξης και ασφάλειας μπορεί να τεθεί για την άρνηση παραχώρησης των Αποφάσεων που ζητούνται με την παρούσα, πρώτον γιατί το Σύνταγμα δεν θέτει

τέτοιους περιορισμούς στους ελέγχους που διεξάγουμε και δεύτερο γιατί, όπως επεξηγούμε πιο πάνω, δεν μπορεί τέτοιοι λόγοι να προβάλλονται επιλεκτικά.

Μέχρι την ημερομηνία σύνταξης της παρούσας Έκθεσης, ούτε το Γραφείο του Προέδρου της Δημοκρατίας, ούτε το Υπουργικό Συμβούλιο απάντησαν στις επιστολές μας.

5.2.2 Ευρήματα από τον έλεγχο αποθηκών οπλισμού/πυρομαχικών

Από τον πιο πάνω έλεγχο διαπιστώσαμε τα ακόλουθα:

α. Στις δύο από τις τρεις αποθήκες οπλισμού/πυρομαχικών, δεν μας προσκομίσθηκε το απαιτούμενο πιστοποιητικό παράδοσης/παραλαβής της αποθήκης, το οποίο σύμφωνα με την Α.Δ.1/36, πρέπει να εκδίδεται σε τέσσερα αντίτυπα και να υπογράφεται από τους εκάστοτε εμπλεκόμενους Διαχειριστές (Αποθηκάριους), σε κάθε παράδοση/παραλαβή ενός Τμήματος της Αστυνομίας.

Σύσταση: Δεδομένου ότι οι Αστυνομικοί Διευθυντές/Διοικητές καθίστανται υπεύθυνοι για την ασφάλεια και φύλαξη των όπλων/πυρομαχικών, να βεβαιώνονται για την πιστή εφαρμογή της ανωτέρω Οδηγίας. Για το σκοπό αυτό να τροποποιηθεί το υπόδειγμα του πιστοποιητικού παράδοσης/παραλαβής, στο Παράρτημα της Α.Δ. 1/36, προκειμένου να ενσωματωθεί σχετική πράξη ενυπόγραφης θεώρησής του από τον οικείο Αστυνομικό Διευθυντή/Διοικητή και τοποθέτησης σφραγίδας του αντίστοιχου Τμήματος της Αστυνομίας.

Όπως μας ενημέρωσε η Αστυνομία, δόθηκαν οδηγίες για τροποποίηση της σχετικής Α.Δ., σύμφωνα με τη σύσταση της Υπηρεσίας μας.

β. Ο έλεγχος/καταμέτρηση από τους Αποθηκάριους, του οπλισμού και πυρομαχικών που φυλάσσονται, τόσο εντός των υπό αναφορά αποθηκών, όσο και εκτός, στη βάση προσωπικών εκδόσεων σε μέλη της Αστυνομίας, διενεργείται κάθε εξάμηνο, ενώ με βάση την Α.Δ. 5/26, θα πρέπει να διενεργείται κάθε δύο μήνες. Επίσης, ο αντίστοιχος έλεγχος, που αφορά στις εκδόσεις οπλισμού σε ιδιώτες/πολίτες της ΚΔ, διενεργείται μία φορά ετησίως, ενώ με βάση την Α.Δ. 3/20, θα πρέπει να διενεργείται κάθε έξι μήνες.

Σύσταση: Να υποβάλλεται αναφορά στον Αρχηγό Αστυνομίας κάθε δίμηνο και εξάμηνο, αντίστοιχα, ως προς την ορθή καταμέτρηση του ανωτέρου οπλισμού/πυρομαχικών και κατά πόσο αυτά παραμένουν σε χρησιμοποιήσιμη κατάσταση.

Η Αστυνομία μας ανέφερε ότι δόθηκαν σχετικές οδηγίες για έκδοση εγκυκλίου.

γ. Βάσει των εντύπων επιθεωρήσεων του πρώτου εξαμήνου του 2022, καταμετρήθηκαν παγκύπρια από τον Αποθηκάριο συγκεκριμένης αποθήκης οπλισμού/πυρομαχικών, συνολικά 112 πιστόλια συγκεκριμένου τύπου, ενώ η συνολική ποσότητά τους σύμφωνα με τα διατακτικά εκδόσεων του Κλάδου Αποθηκών (Έντυπο Αστ. 68) ανέρχεται στα 114. Το εν λόγω έλλειμμα δεν διερευνήθηκε από τους Υπεύθυνους κατά τον ουσιώδη χρόνο, αλλά εντοπίστηκε για πρώτη φορά κατά τον έλεγχο της Υπηρεσίας μας. Έπειτα από διερεύνησή του, διαπιστώσαμε ότι οφειλόταν σε αριθμό διαχειριστικών σφαλμάτων και όχι στην απώλεια οπλισμού.

Σύσταση: Η ευθύνη ελέγχου του οπλισμού/πυρομαχικών, τόσο του αποθηκευμένου, όσο και των προσωπικών εκδόσεων σε μέλη της Αστυνομίας, εμπίπτει στις αρμοδιότητες των οικείων Αστυνομικών Διευθυντών/Διοικητών. Επειδή η σχετική Α.Δ. 5/26 δεν προβλέπει τη θεώρηση των εκάστοτε πρακτικών καταμέτρησης, εισηγηθήκαμε την τροποποίησή της, ώστε να περιληφθεί η θεώρηση των εν λόγω πρακτικών (ενυπόγραφη γνώση με σφραγίδα του αντίστοιχου Τμήματος της Αστυνομίας), από τους ανωτέρω Προϊστάμενους.

Η Αστυνομία μας ανέφερε ότι θα μελετηθεί το ενδεχόμενο τροποποίησης της Α.Δ. 5/26.

δ. Καμία από τις υπό αναφορά αποθήκες οπλισμού/πυρομαχικών δεν διαθέτει διπλό σύστημα ασφαλείας με κλειδαριές, όπου το ένα κλειδί τηρείται από τον αποθηκάριο και το δεύτερο από τον Διευθυντή/Διοικητή του αντίστοιχου Τμήματος της Αστυνομίας.

Σύσταση: Λήψη μέτρων για αποκατάσταση της πιο πάνω αδυναμίας.

Όπως μας ανέφερε η Αστυνομία, θα δοθούν οδηγίες για συμμόρφωση με τη σύσταση της Υπηρεσίας μας.

ε. Σε συγκεκριμένη αποθήκη οπλισμού/πυρομαχικών, εντοπίσαμε επιπρόσθετες αποκλίσεις από τα αναγκαία μέτρα ασφαλείας. Ειδικότερα, η πόρτα εισόδου της δεν είναι η ενδεικνυόμενη, καθότι είναι κατασκευασμένη από μαλακή ξυλεία (απλή ξύλινη μεσόπορτα οικιακής χρήσης) και τα παράθυρα, παρόλο που βρίσκονται σε κοντινή απόσταση από το οδικό δίκτυο, δεν έχουν ενισχυθεί εξωτερικά με αντιδιαρρηκτικές μεταλλικές ράβδους σε σχήμα σταυρού. Επιπρόσθετα, εντός της αποθήκης φυλάσσεται σημαντική ποσότητα δακρυγόνων, τα οποία συγκαταλέγονται στην κατηγορία των εύφλεκτων υλικών και ως εκ τούτου απαγορεύεται η συναποθήκευσή τους με οπλισμό/πυρομαχικά, καθώς επίσης έντυπο υλικό, με ότι αυτό συνεπάγεται σε περίπτωση πρόκλησης πυρκαγιάς. Επίσης, διαπιστώσαμε ότι η ημερομηνία επιθεώρησης/αναγόμωσης των πυροσβεστήρων στο εν λόγω κτήριο, είχε παρέλθει πέραν του έτους.

Σύσταση: Άμεση αποκατάσταση των πιο πάνω ελλείψεων.

Όπως μας πληροφόρησε η Αστυνομία, για την ασφάλεια της αποθήκης οπλισμού και πυρομαχικών στο συγκεκριμένο κτήριο, στάλθηκε επιστολή ημερ. 26.7.2023, προς τον υπεύθυνο του Γραφείου Πρόληψης Εγκλήματος του Τμήματος Καταπολέμησης Εγκλήματος, για επιτόπου αξιολόγηση του κτηρίου.

στ. Σε καμία από τις υπό αναφορά αποθήκες, δεν εντοπίσαμε την έκδοση σχετικών διαταγών από τους οικείους Διευθυντές/Διοικητές, που να δίνουν σαφείς οδηγίες για την ασφαλή αποθήκευση του οπλισμού/πυρομαχικών, καθώς επίσης για τις συγκεκριμένες ενέργειες που πρέπει να ακολουθηθούν από το προσωπικό σε κατάσταση συναγερμού, σε περίπτωση εκδήλωσης έκτακτου κινδύνου.

Σύσταση: Οι αρμόδιοι Διευθυντές/Διοικητές να προβούν στην έκδοση σχετικών διαταγών, καθώς και αντίστοιχων σχεδίων έκτακτης ανάγκης, στα οποία θα περιλαμβάνονται τα επιμέρους σημεία που καθορίζονται στο Παράρτημα Γ', της Α.Δ. 5/26.

Όπως μας ανέφερε η Αστυνομία, θα δοθούν οδηγίες για πιστή συμμόρφωση με τη σύσταση της Υπηρεσίας μας.

ζ. Από επισκόπηση στοιχείων που τηρούνται σε συγκεκριμένη αποθήκη, διαπιστώσαμε ότι στο παρελθόν είχαν απολεσθεί ή κλαπεί συνολικά τέσσερα πιστόλια, εκ των οποίων το ένα κλάπηκε από όχημα αστυφύλακα (προσωπική έκδοση όπλου), ωστόσο τελικά ανευρέθηκε μετά από παρέλευση πολλών ετών. Τα άλλα δύο βρισκόντουσαν στην κατοχή ισάριθμων μελών της Αστυνομίας και κατά την περιπολία τους σε συγκεκριμένη ακριτική περιοχή, συνελήφθησαν παράνομα από τις κατοχικές δυνάμεις, οι οποίες κατάσχεσαν όλο τον εξοπλισμό τους. Το τέταρτο πιστόλι ήταν χρεωμένο στην υπό αναφορά αποθήκη οπλισμού και απωλέσθηκε κατά τη διεξαγωγή ετήσιας βολής. Η συγκεκριμένη υπόθεση, μετά από διερεύνησή της από το Τμήμα Ανιχνεύσεως Εγκλημάτων, ταξινομήθηκε ως «Ανεξιχνίαστη» και στους υπαίτιους (δύο αξιωματικούς και ένα αστυφύλακα), οι οποίοι παρέλειψαν να ασκήσουν επαρκή έλεγχο, απλά επιβλήθηκε η ποινή της επίπληξης.

η. Κατόπιν επέκτασης του ελέγχου μας σε στοιχεία που τηρούνται στο Τμήμα του Κλάδου Αποθηκών Αρχηγείου Αστυνομίας, διαπιστώσαμε ότι στο παρελθόν είχαν απολεσθεί ή κλαπεί από μέλη της Αστυνομίας, συνολικά 13 υπηρεσιακά πιστόλια, σε παγκύπρια κλίμακα. Σημειώνουμε ότι, το ένα από αυτά ανευρέθηκε, αφότου χρησιμοποιήθηκε για διάπραξη ποινικού αδικήματος στην Επαρχία Λάρνακας.

Σύσταση: Να γίνουν οι απαιτούμενες συστάσεις στους Αστυνομικούς Διευθυντές/Διοικητές, για πιστή εφαρμογή των οδηγιών που καθορίζονται στην Α.Δ. 5/26.

Η Αστυνομία μας ανέφερε ότι δόθηκαν οδηγίες για επαναφορά της Α.Δ.5/26.

θ. Όπως αναφέραμε σε προηγούμενες Εκθέσεις μας, σύμφωνα με τα αποτελέσματα επιθεωρήσεων του Κλάδου Πυροτεχνουργών της Μηχανοκίνητης Μονάδας Άμεσης Δράσης (Μ.Μ.Α.Δ.), δεν έχουν τηρηθεί οι απαιτούμενες αποστάσεις ασφαλείας από συγκεκριμένη αποθήκη οπλισμού/πυρομαχικών, καθότι υπάρχουν κτήρια και εγκαταστάσεις σε ακτίνα μικρότερη των 150 μέτρων που προνοεί η σχετική Πάγια Διαταγή 6 - 12/2007, του ΓΕΕΦ «Περί Τεχνικών Οδηγιών Πυρομαχικών». Παρόλο που η Αστυνομία, με έγγραφό της ημερ. 30.11.2016, ανέφερε, μεταξύ άλλων, ότι δεν χρειάζονται οποιαδήποτε επιπρόσθετα μέτρα όσον αφορά στην προστασία ή και πρόληψη από ενδεχόμενη εκρηκτική επίδραση εκτός αποθήκης, η Υπηρεσία μας επανέλαβε την άποψη ότι, η λήψη των απαιτούμενων μέτρων, για αντιμετώπιση έστω και απομακρυσμένου ενδεχόμενου κινδύνου, είναι απαραίτητη. Ακολούθως, η Αστυνομία με έγγραφό της, ημερ. 5.8.2019, μας πληροφόρησε ότι προέβηκε στη μετάκληση εμπειρογνώμονα από το εξωτερικό για επιθεώρηση της εν λόγω αποθήκης και μετά από τις υποδείξεις που έγιναν από τους ειδικούς, λήφθηκαν όλα τα αναγκαία μέτρα για την ασφάλεια των αποθηκευμένων πυρομαχικών. Η συγκεκριμένη αποθήκη οπλισμού/πυρομαχικών, αφορά σε μία εκ των περιπτώσεων που αναφέρουμε πιο πάνω ως να μην διαθέτει διπλό σύστημα ασφαλείας με κλειδαριές. Επιπρόσθετα, διαπιστώσαμε ότι η ευθύνη ασφαλείας (security) της αποθήκης, έναντι φυσικών κινδύνων και κακόβουλων ενεργειών, έχει ανατεθεί σε άλλο Τμήμα της Αστυνομίας, το οποίο, ωστόσο δεν διαθέτει άμεση πρόσβαση, ούτε εντός της αποθήκης, ούτε και εντός του περιφραγμένου χώρου, με ότι αυτό συνεπάγεται στην έγκαιρη και αποτελεσματική αντιμετώπιση των κινδύνων, σε περίπτωση εκδήλωσής τους.

Σύσταση: Άμεση αποκατάσταση της αδυναμίας που αφορά στο διπλό σύστημα ασφαλείας με κλειδαριές. Επιπρόσθετα, το εφεδρικό αντικλείδι όλων των κλειδαριών ασφαλείας της αποθήκης, να τηρείται σε ισάριθμους σφραγιστούς φακέλους, οι οποίοι να φυλάσσονται σε κλειδοθήκη εντός συγκεκριμένου χώρου, για χρήση σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης.

Όπως μας ενημέρωσε η Αστυνομία, δόθηκαν οδηγίες για πιστή εφαρμογή, σύμφωνα με τη σύσταση της Υπηρεσίας μας.

ι. Εντός της ανωτέρω αποθήκης υπάρχουν συνολικά οκτώ φορητοί πυροσβεστήρες, των οποίων η ημερομηνία ελέγχου καταλληλότητας έχει παρέλθει από το 2021.

Σύσταση: Έλεγχος της καταλληλότητας των πυροσβεστήρων τουλάχιστον μία φορά ετησίως και αναγόμωσή τους, στις προβλεπόμενες από τους κατασκευαστές ημερομηνίες. Επίσης, να ελέγχεται η πληρότητά τους σε τακτά χρονικά διαστήματα.

Όπως μας ενημέρωσε η Αστυνομία, δόθηκαν οδηγίες για άμεση αντικατάσταση και για ετήσιο έλεγχο.

ια. Σε απόσταση περίπου δέκα μέτρων από την εξωτερική νότια περίφραξη της υπό αναφορά αποθήκης, υπάρχουν συνολικά εννέα εμπορευματοκιβώτια, καθώς επίσης τέσσερα ρυμουλκούμενα κουβούκλια, που χρησιμοποιούνται ως αποθηκευτικοί χώροι από διάφορες Υπηρεσίες/Τμήματα/Μονάδες της Αστυνομίας. Παρόλο ότι αυτά εμπίπτουν στη ζώνη εγγύς επικινδυνότητας, ο Υπεύθυνος του Κλάδου Πυροτεχνουργών δεν ήταν ενήμερος για το ακριβές περιεχόμενό τους και δεν ακολουθήθηκε η ενδεδειγμένη διαδικασία αξιολόγησης από μέρος του, της καταλληλότητας των υλικών που πρόκειται να αποθηκευτούν. Επιπρόσθετα, διαπιστώσαμε ότι δεν τηρείται οποιοδήποτε πρακτικό καταγραφής/περιγραφής των πιο πάνω υλικών.

Συστάσεις: Λαμβάνοντας υπόψη ότι, η κύρια αιτία πρόκλησης ατυχημάτων στους χώρους όπου τηρούνται πυρομαχικά/εκρηκτικές ύλες, είναι η εκδήλωση πυρκαγιάς, είτε εντός της αποθήκης, είτε πλησίον αυτής, να προωθηθούν οι ακόλουθες ενέργειες:

- (i) Επιθεώρηση όλων των εμπορευματοκιβωτίων/κουβούκλιων για ύπαρξη τυχόν εύφλεκτων υλικών με σκοπό την άμεση απομάκρυνσή τους και λεπτομερή καταγραφή του περιεχομένου τους σε πρακτικό, το οποίο να ενημερώνεται για κάθε προσθήκη/αφαίρεση υλικού.
- (ii) Θεσμοθέτηση διαδικασίας μέσω της οποίας, για την εισαγωγή οποιουδήποτε υλικού στα εν λόγω εμπορευματοκιβώτια/κουβούκλια, θα απαιτείται η έγκριση του οικείου Προϊσταμένου Τμήματος όπου βρίσκονται οι ανωτέρω αποθηκευτικοί χώροι, κατόπιν αξιολόγησης της επικινδυνότητάς του από τον Υπεύθυνο του Κλάδου Πυροτεχνουργών.

Η Αστυνομία μας ανέφερε ότι δόθηκαν σχετικές οδηγίες.

ιβ. Σε απόσταση περίπου 12 μέτρων από την εξωτερική νοτιοδυτική περίφραξη της εν λόγω αποθήκης υπάρχει υπέργεια αποθήκη (ντεπόζιτο) πετρελαιοειδών χωρητικότητας δύο τόνων, για τη λειτουργία ηλεκτρογεννήτριας, η οποία συνορεύει με καύσιμη ύλη (ξηρά βλάστηση και δέντρο), χωρίς την ύπαρξη πυροσβεστικού σημείου. Επισημάναμε ότι, σύμφωνα με την Πάγια

Διαταγή 6-12/2007 του ΓΕΕΦ, η απόσταση ασφαλείας μεταξύ αποθηκών πυρομαχικών και αποθηκών καυσίμων ή εύφλεκτων υλών, ανέρχεται στα 200 έως 250 μέτρα και παρόλο που γίνεται αποδεκτή η μισή απόσταση (100 – 125 μέτρα), λόγω της ύπαρξης περιτοιχίσματος που καλύπτει το ύψος της αποθήκης πετρελαιοειδών, εξακολουθεί να μην τηρείται η συγκεκριμένη ασφαλιστική δικλείδα.

Ζητήσαμε να ενημερωθούμε κατά πόσο εξασφαλίστηκε η σχετική έγκριση της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας για την πιο πάνω εγκατάσταση/αποθήκη πετρελαιοειδών.

Μέχρι την ολοκλήρωση της παρούσας Ειδικής Έκθεσης, η Αστυνομία δεν μας ενημέρωσε σχετικά.

Σύσταση: Άμεση απογύμνωση του εδάφους, σε ακτίνα 15 μέτρων από την αποθήκη πετρελαιοειδών και τοποθέτηση πλησίον αυτής πυροσβεστικού σημείου. Επιπρόσθετα, να επαναξιολογηθεί, από την Πυροσβεστική Υπηρεσία και τον Υπεύθυνο του Κλάδου Πυροτεχνουργών, ο υπολειμματικός κίνδυνος, συνέπεια της μη τήρησης της απαιτούμενης απόστασης ασφαλείας.

Η Αστυνομία μας ανέφερε ότι έχει προωθηθεί η άμεση απογύμνωση του εδάφους περιμετρικά του δωματίου της ηλεκτρογεννήτριας σε ακτίνα 15 μέτρων, σύμφωνα με τις συστάσεις της Υπηρεσίας μας. Επίσης, βρίσκεται σε εξέλιξη διαδικασία τοποθέτησης πυροσβεστικής φωλιάς με πυροσβεστήρες και μάνικα νερού εξωτερικά του κτηρίου της ηλεκτρογεννήτριας.

ιγ. Βάσει των αποτελεσμάτων φυσικοχημικών εξετάσεων του Κέντρου Εργαστηριακού Ελέγχου Πυρομαχικών της ΕΦ, ημερ. 15.6.2022, συγκεκριμένη μερίδα πυρομαχικών κρίθηκε ως ακατάλληλη για χρήση και αποθήκευση, χωρίς ωστόσο να έχει παραδοθεί για καταστροφή. Σημειώνουμε ότι, παρόλο που το εν λόγω απόθεμα πυρομαχικών, κατά παράβαση των πιο πάνω επιστημονικών εξετάσεων, παραμένει εντός της αποθήκης, δεν είχε σημανθεί κατάλληλα για σκοπούς διαχωρισμού από το υπόλοιπο υγιές απόθεμα. Η εν λόγω σήμανση έγινε στην παρουσία μας μετά από υπόδειξή μας. Επίσης, δεν εκδόθηκε σχετική διαταγή δέσμευσής του στο μηχανογραφικό σύστημα παρακολούθησης των αποθεμάτων/μερίδων πυρομαχικών της Αστυνομίας, με ότι αυτό συνεπάγεται στην πρόληψη και αποτροπή του κινδύνου πρόκλησης ατυχημάτων/δυστυχημάτων.

Σύσταση: Άμεση απομάκρυνση και καταστροφή του ανωτέρου αποθέματος πυρομαχικών.

Η Αστυνομία μας ανέφερε ότι δόθηκαν σχετικές οδηγίες.

ιδ. Η Αστυνομία αποφάσισε να σταθμεύσει προσωρινά, εντός του εσωτερικού κεντρικού διαδρόμου συγκεκριμένης αποθήκης, υπηρεσιακό όχημα (ημιφορτηγό) φορτωμένο με παράνομες κροτίδες, οι οποίες κατασχέθηκαν, με σκοπό την καταστροφή τους. Σημειώνουμε ότι, οι υπό αναφορά κροτίδες ανήκουν στην ομάδα εναποθήκευσης «G», ενώ σε διαμερίσματα της συγκεκριμένης αποθήκης τηρούνται σημαντικές ποσότητες πυρομαχικών, μεταξύ των οποίων και στρατιωτικά εκρηκτικά υψηλής ισχύος, που ανήκουν στις ομάδες εναποθήκευσης «D». Σύμφωνα με την Πάγια Διαταγή 6-12/2007 του ΓΕΕΦ, δεν επιτρέπεται η συναποθήκευση των πιο πάνω ομάδων (G και D), παρά μόνο όταν το επιβάλλουν επιχειρησιακοί λόγοι ή όταν δεν υπάρχει διαθέσιμος αποθηκευτικός χώρος για ιδανική εναποθήκευση. Σε μια τέτοια περίπτωση ωστόσο, η συναποθήκευσή τους επιτρέπεται μόνο σε μικρές ποσότητες, που δεν υπερβαίνουν τα 450 κιλά

καθαρής εκρηκτικής ύλης ανά αποθήκη. Λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω δεδομένα, επισημάναμε τα ακόλουθα, σε σχέση με τη συγκεκριμένη ενέργεια της Αστυνομίας:

- ◆ Η απαγόρευση της μεταφοράς καυσίμων εντός των αποθηκών πυρομαχικών/εκρηκτικών υλών, αποτελεί θεμελιώδη κανόνα ασφαλείας. Στην προκειμένη περίπτωση, η Αστυνομία εισήγαγε εντός της συγκεκριμένης αποθήκης μεταφορικό όχημα με κινητήρα εσωτερικής καύσης.
- ◆ Ο εσωτερικός διάδρομος της αποθήκης, όπου στάθμευσε το πιο πάνω υπηρεσιακό όχημα, δεν συνιστά ξεχωριστό διαμέρισμα για σκοπούς εναποθήκευσης πυρομαχικών.
- ◆ Η συνολική ποσότητα κροτίδων επί του σταθμευμένου οχήματος εντός της αποθήκης πυρομαχικών, ανερχόταν στις 303.000 τεμάχια, συνεπώς ο περιορισμός των 450 κιλών, ενδεχομένως να παραβιάστηκε λόγω της συγκεκριμένης ποσότητας, ακόμα και χωρίς να ληφθεί υπόψη η καθαρή εκρηκτική ύλη των υπολοίπων εναποθηκευμένων πυρομαχικών/εκρηκτικών υλών, με ομάδα εναποθήκευσης «D και G».
- ◆ Το γεγονός ότι η Αστυνομία προέβηκε στην κατάσχεση των υπό αναφορά κροτίδων, καταδεικνύει πως τόσο ο χρόνος, όσο και οι συνθήκες φύλαξης/εναποθήκευσής τους από τους παραβάτες, δεν δύναται να προσδιοριστεί, με ότι αυτό συνεπάγεται στην ασφάλεια και αξιοπιστία των συστατικών τους. Παρόλα αυτά, δεν διενεργήθηκε η ενδεδειγμένη φυσικοχημική εξέταση δείγματος κροτίδων, μέσω του Κέντρου Εργαστηριακού Ελέγχου Πυρομαχικών της ΕΦ, προτού η Αστυνομία τις εναποθηκεύσει στην αποθήκη πυρομαχικών/εκρηκτικών υλών.
- ◆ Η υποκατηγορία κινδύνου ενός πυρομαχικού/εκρηκτικής ύλης (Κλάσεις 1.1 -1.6) δεν αποτελεί κριτήριο για λήψη απόφασης συναποθήκευσής του με διάφορους τύπους πυρομαχικών. Καθοριστικός παράγοντας για την πιο πάνω απόφαση, αποτελεί η ομάδα συμβατότητας αποθήκευσης του κάθε πυρομαχικού/εκρηκτικής ύλης (A, B, C, D, E, F, G, H, I, K, L, N και S), στην οποία, μεταξύ άλλων παραγόντων, έχουν ήδη προσμετρήσει τις φυσικές και χημικές ιδιότητες της εκρηκτικής ύλης, την ευαισθησία, καθώς και τα αποτελέσματα της έκρηξης. Το γεγονός ότι οι συγκεκριμένες κροτίδες ανήκουν στην υποκατηγορία κινδύνου 1.4, δεν αποτελεί κριτήριο στη λήψη απόφασης εναποθήκευσής τους με άλλους τύπους εκρηκτικών υλών/πυρομαχικών.
- ◆ Λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω και το γεγονός ότι, η φύλαξη του εν λόγω φορτίου κροτίδων έγινε για σύντομο χρονικό διάστημα (περίπου μίας εβδομάδας), θεωρούμε ότι, η ενδεδειγμένη λύση ανάγκης, θα ήταν η στάθμευση του ημιφορτηγού στον υπαίθριο περιφραγμένο χώρο συγκεκριμένου Τμήματος της Αστυνομίας, που εποπτεύεται από κλειστό κύκλωμα παρακολούθησης και σε όσο το δυνατό μεγαλύτερη απόσταση ασφαλείας από την αποθήκη πυρομαχικών. Η τοποθέτηση συρματοπλέγματος περιμετρικά του οχήματος, καθώς και των ανάλογων πινακίδων σήμανσης, ώστε να δηλώνεται ο βαθμός κινδύνου του φορτίου, θα ενίσχυαν περαιτέρω τα μέτρα ασφαλείας. Συναφώς αναφέραμε ότι, βάσει της Πάγιας Διαταγή 6-12/2007 του ΓΕΕΦ, οι στοιβάδες πυρομαχικών που είναι στο ύπαιθρο, θεωρούνται ως «αποθήκη πυρομαχικών».

Σύσταση: Συμμόρφωση με τις οδηγίες διαχείρισης των αποθεμάτων πυρομαχικών και εκρηκτικών υλών, που καθορίζονται στην ανωτέρω Πάγια Διαταγή του ΓΕΕΦ και κατ' επέκταση με τις διεθνείς τεχνικές κατευθυντήριες γραμμές για τα πυρομαχικά (IATG).

Η Αστυνομία μας ανέφερε ότι δόθηκαν οδηγίες για συμμόρφωση.

ΙΕ. Σύμφωνα με την Α.Δ 4/16, ημερ. 22.7.2021, κανένα μέλος της Αστυνομίας δεν δικαιούται να κατέχει και να χειρίζεται υπηρεσιακό οπλισμό, εκτός εάν διαθέτει πιστοποιητικό ικανότητας κατοχής και χρήσης υπηρεσιακού όπλου, που να βρίσκεται σε ισχύ. Για σκοπούς διατήρησής του, τα μέλη καλούνται σε επαναξιολόγηση των ικανοτήτων τους κάθε πέντε χρόνια και οπωσδήποτε πριν τη λήξη του προηγούμενου σε ισχύ πιστοποιητικού και μόνο εάν εξασφαλίσουν βαθμολογία πέραν του 60%, κρίνονται ικανοί για συνέχιση της κατοχής του. Διενεργήσαμε έλεγχο συμμόρφωσης στην ανωτέρω οδηγία της Ηγεσίας και βάσει των στοιχείων που τηρούνται στις υπό αναφορά αποθήκες οπλισμού/πυρομαχικών της Αστυνομίας, διαπιστώσαμε τα πιο κάτω:

- ◆ Συγκεκριμένα Τμήματα της Αστυνομίας, παρέλειψαν να ενημερώσουν έγκαιρα την αρμόδια Μονάδα (Μ.Μ.Α.Δ.) για τέσσερα μέλη τους που έπρεπε να τύχουν επαναξιολόγησης κατά τις ετήσιες βολές, με αποτέλεσμα να συνεχίζουν να κατέχουν όπλο σε 24ώρη βάση (προσωπική έκδοση όπλου), χωρίς ωστόσο να διαθέτουν το αναγκαίο πιστοποιητικό ικανότητας. Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι, για το ένα μέλος είχε παρέλθει σχεδόν ένα έτος από τη λήξη του πιστοποιητικού, μέχρι την ημερομηνία επανεξέτασης σε βολές, για σκοπούς ανανέωσής του.

Σύσταση: Η παρακολούθηση της διάρκειας ισχύος των πιο πάνω πιστοποιητικών, αποτελεί ευθύνη της εκάστοτε Διεύθυνσης/Διοίκησης των Τμημάτων της Αστυνομίας, η οποία θα πρέπει, για όλες τις κατηγορίες εκδόσεων οπλισμού (προσωρινές/διαρκείας/προσωπικής ασφάλειας), να προβαίνει στην έγκαιρη ενημέρωση της Μ.Μ.Α.Δ. για όσα μέλη της πρέπει να τύχουν επαναξιολόγησης κατά τις ετήσιες βολές.

Η Αστυνομία μας ανέφερε ότι δόθηκαν οδηγίες για επικαιροποίηση του καταλόγου σε συνεργασία με την Μ.Μ.Α.Δ.

- ◆ Επιπλέον, τρία μέλη της Αστυνομίας, των οποίων η εκτέλεση των υπηρεσιακών τους καθηκόντων συνεπάγεται τη συνεχή κατοχή/χρήση αυτόματου τυφεκίου (προσωρινή έκδοση όπλου), είχαν ληγμένο πιστοποιητικό κατοχής και χρήσης υπηρεσιακού όπλου. Ειδικότερα, για το ένα μέλος το εν λόγω πιστοποιητικό είχε λήξει εδώ και ένα έτος και για τα υπόλοιπα δύο μέλη, πέραν των τεσσάρων ετών. Συναφώς αναφέραμε ότι, το ένα από τα πιο πάνω μέλη, παρόλο που δεν διέθετε το απαιτούμενο πιστοποιητικό για τέσσερα συναπτά έτη, δεν παρουσιάστηκε στην καθορισμένη ημερομηνία (2.2.2023), για σκοπούς εκπαίδευσης και εξέτασης των ικανοτήτων του στη χρήση όπλου. Το γεγονός αυτό καταδεικνύει πως τα υπό αναφορά δύο μέλη, δεν έτυχαν της αναγκαίας εκπαίδευσης και πρακτικής εξάσκησης σε πεδίο βολής, για περίοδο τουλάχιστο εννέα χρόνων, με ότι αυτό συνεπάγεται σε θέματα δημόσιας ασφάλειας και πρόληψης ατυχημάτων/δυστυχημάτων.

Σύσταση: Λαμβάνοντας υπόψη ότι τα συγκεκριμένα μέλη της Αστυνομίας χρεώνονται αυτόματα όπλα, τα πιο πάνω ευρήματα είναι ιδιαίτερα σημαντικά. Το υπεύθυνο Τμήμα της Αστυνομίας να διεξάγει έλεγχο για εντοπισμό παρόμοιων φαινομένων και να προγραμματίσει,

σε συνεργασία με τη Μ.Μ.Α.Δ., την άμεση εκπαίδευση και εξέτασή τους, για έκδοση πιστοποιητικού ικανότητας κατοχής και χρήσης υπηρεσιακού οπλισμού.

Η Αστυνομία μας ανέφερε ότι δόθηκαν οδηγίες για επικαιροποίηση του καταλόγου σε συνεργασία με την Μ.Μ.Α.Δ και πραγματοποίηση της εκπαίδευσης.

- ♦ Από το σύνολο των 76 μελών συγκεκριμένου Τμήματος της Αστυνομίας, που κλήθηκαν βάσει σχετικής διαταγής, ημερ. 23.1.2023, να προσέλθουν στην εκπαίδευση και εξέτασή τους στις βολές, σε προκαθορισμένες ημερομηνίες, τα 14 από αυτά (ποσοστό 18%) δεν παρουσιάστηκαν.

Σύσταση: Σύμφωνα με τις πρόνοιες των περί Αστυνομίας (Πειθαρχικών) Κανονισμών, να ληφθούν πειθαρχικά μέτρα εναντίον των μελών, τα οποία αδικαιολόγητα δεν παρουσιάστηκαν στο χώρο εκπαίδευσης και εξέτασής τους.

Η Αστυνομία μας ανέφερε ότι δόθηκαν οδηγίες για εξέταση των 14 περιπτώσεων γιατί δεν παρουσιάστηκαν/παρακολούθησαν την εν λόγω εκπαίδευση μεταγενέστερα.

ιστ. Σύμφωνα με την παρ. 4(6), της Α.Δ 5/26, ο εκάστοτε Διευθυντής/Διοικητής οφείλει να επανεξετάζει, τουλάχιστο μία φορά ετησίως, την κάθε περίπτωση που αφορά στην ανάγκη προσωπικής έκδοσης οπλισμού σε μέλος του Τμήματός του και να υποβάλλει στον Αρχηγό της Δύναμης ονομαστικό κατάλογο των μελών, στα οποία έχει γίνει προσωπική έκδοση, είτε διαρκείας, είτε για προσωπική ασφάλεια. Διαπιστώσαμε ότι αυτό δεν εφαρμόζεται στην πράξη.

Σύσταση: Άμεση συμμόρφωση στην πιο πάνω οδηγία, σύμφωνα με τα υποδείγματα που καθορίζονται στα Παραρτήματα Β(1) και Β(2), της Α.Δ.5/26.

Η Αστυνομία μας ανέφερε ότι δόθηκαν σχετικές οδηγίες.

ιζ. Σύμφωνα με την παρ. 4(7)(α)(ii), στην Α.Δ 5/26, τα μέλη της Αστυνομίας που κατέχουν επί 24ώρης βάσης, υπηρεσιακό όπλο και πυρομαχικά (εκδόσεις διαρκείας και προσωπικής ασφάλειας), σε περίπτωση που αναχωρούν με άδεια απουσίας στο εξωτερικό, ή βρίσκονται με άδεια ασθενείας πέραν των 15 ημερών, οφείλουν να τα παραδίδουν για φύλαξη στον Αποθηκάριο του Τμήματός τους. Επιπλέον, οι Προϊστάμενοί τους έχουν ευθύνη να βεβαιώνονται ότι αυτά έχουν παραδοθεί. Από τον έλεγχο συμμόρφωσης με τα πιο πάνω και βάσει των στοιχείων που τηρούνται στις υπό αναφορά αποθήκες οπλισμού/πυρομαχικών της Αστυνομίας, διαπιστώσαμε τα ακόλουθα:

- ♦ Βάσει του βιβλίου προσωρινής φύλαξης οπλισμού, που τηρείται από τον οικείο Αποθηκάριο συγκεκριμένης αποθήκης οπλισμού/πυρομαχικών, παραδόθηκαν για φύλαξη, κατά το έτος 2022, μόνο 23 όπλα, από το σύνολο των 269 εκδόσεων διαρκείας (ποσοστό 8%). Από δειγματοληπτικό έλεγχο, εντοπίσαμε περίπτωση αξιωματικού της Αστυνομίας που κατέχει προσωπική έκδοση διαρκείας από το 2011, ο οποίος δεν έχει προβεί ποτέ μέχρι σήμερα σε παράδοση του όπλου του για προσωρινή φύλαξη.

Σύσταση: Το εν λόγω βιβλίο να συμπληρώνεται ανελλιπώς από τα εμπλεκόμενα μέρη και να υποβάλλεται περιοδικά για θεώρησή του από τον οικείο Διευθυντή/Διοικητή, προκειμένου να ελέγχεται η συμμόρφωση των μελών στη συγκεκριμένη Α.Δ.

Όπως μας ενημέρωσε η Αστυνομία, δόθηκαν οδηγίες για τροποποίηση της σχετικής Α.Δ., σύμφωνα με τη σύσταση της Υπηρεσίας μας.

- ♦ Τέσσερα μέλη συγκεκριμένου Τμήματος της Αστυνομίας, ενώ απουσίαζαν με άδεια εξωτερικού, είχαν τοποθετήσει τον οπλισμό τους, που κατέχουν επί 24ώρης βάσης, στον ατομικό τους φοριαμό, αντί να τον παραδώσουν στον Αποθηκάριο για ασφαλή φύλαξη στην αποθήκη οπλισμού του Τμήματος. Επιπρόσθετα, δεν τηρείται το βιβλίο προσωρινής φύλαξης οπλισμού, για σκοπούς παρακολούθησης και επιβεβαίωσης της παράδοσης – παραλαβής του οπλισμού/πυρομαχικών, μεταξύ Αποθηκάριου και μέλους. Συναφώς αναφέρουμε ότι, η τελευταία ημερομηνία καταχώρισης ήταν η 10.8.2020.

Σύσταση: Το εν λόγω βιβλίο να συμπληρώνεται ανελλιπώς από τα εμπλεκόμενα μέρη και να υποβάλλεται περιοδικά για θεώρησή του από τον Διευθυντή/Διοικητή του υπεύθυνου Τμήματος.

Όπως μας ενημέρωσε η Αστυνομία, στάλθηκε προς όλα τα υφιστάμενα κλιμάκια, εσωτερική εγκύκλιος, ημερ. 24.7.2023, όπου δίδονται οδηγίες για καταχώριση του οπλισμού που θα φυλάσσεται, όταν τα μέλη θα απουσιάζουν στο εξωτερικό, είτε με άδεια απουσίας, είτε υπηρεσιακά, ή όταν θα βρίσκονται με άδεια ασθένειας.

5.3 Παράτυποι Μετανάστες

Σύμφωνα με δηλώσεις του τέως Υπουργού Εσωτερικών στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, η πρωτοφανής συστηματική παράτυπη είσοδος μεγάλου αριθμού μεταναστών/αιτητών ασύλου στην ΚΔ, καθιστούν το μεταναστευτικό ζήτημα ως μια από τις σημαντικότερες και ίσως επιτακτικότερες προκλήσεις που καλείται να διαχειριστεί η πολιτεία.

Τα καθήκοντα και υποχρεώσεις της Αστυνομίας για σύλληψη και απομάκρυνση, από την επικράτεια της ΚΔ, των ΥΤΧ, που δεν έχουν δικαίωμα παραμονής, καθορίζονται/απορρέουν από το Σύνταγμα της ΚΔ, τον περί Αλλοδαπών Νόμο (Κεφ.105), την Οδηγία 115/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου της ΕΕ, καθώς επίσης τον Κανονισμό 2019/1896 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (ΕΕπ.), για την Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή. Για σκοπούς εκπλήρωσης της πιο πάνω αποστολής λειτουργεί, ως Μονάδα της Αστυνομίας, η Υ.Α.&Μ., με συνολική δύναμη 325 μελών, η οποία οργανωτικά συγκροτείται από επιμέρους Γραφεία, Τμήματα, Κλάδους, Κλιμάκια, Υποκλιμάκια, τα Κέντρα Ελέγχου Διαβατηρίων, καθώς και τον Χώρο Κράτησης Απαγορευμένων Μεταναστών (ΧΩ.Κ.Α.Μ.) στη Μενόγεια. Κύρια αποστολή του ΧΩ.Κ.Α.Μ. είναι η ασφαλής κράτηση/φρούρηση των αλλοδαπών κρατούμενων, μέχρι τον επαναπατρισμό ή/και την απόλυσή τους και σύμφωνα με στοιχεία που τηρούνται στην εν λόγω Υπηρεσία, στις 5.4.2023 ο συνολικός αριθμός των κρατούμενων ανερχόταν στους 140 (107 στο ΧΩ.Κ.Α.Μ. και 33 σε αστυνομικά κρατητήρια).

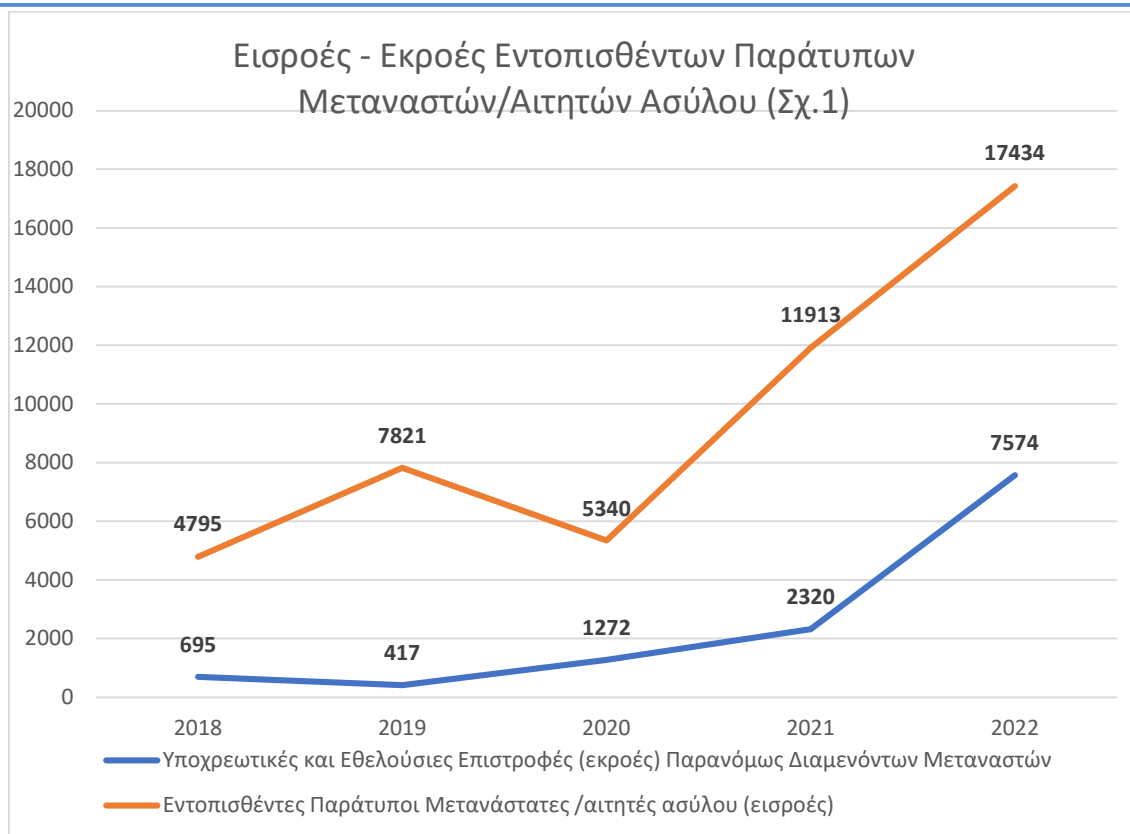
Σύμφωνα με ενημέρωση που είχαμε από την Υ.Α.&Μ., τα μέλη της, έχοντας επίγνωση των θεμελιωδών ανθρωπίνων δικαιωμάτων, όπως απορρέουν από το πιο πάνω νομικό πλαίσιο, επιδιώκουν την όσο το δυνατό ταχύτερη και λιγότερο δαπανηρή, από πλευράς οικονομικών πόρων και διοικητικού άχθους, μέθοδο επαναπατρισμού των παρανόμως διαμενόντων ΥΤΧ, εφαρμόζοντας, κατά ιεραρχική σειρά, τις ακόλουθες διαδικασίες/μεθόδους:

α. Εθελούσιες επιστροφές ΥΤΧ, που δεν έχουν δικαίωμα παραμονής στην ΚΔ (χαρακτηρισμένοι ως παρανόμως διαμένοντες), στη βάση έκδοσης σχετικής Απόφασης Επιστροφής τους από την Υπηρεσία Ασύλου (ΥΠΑΣ) ή από το Τμήμα Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης (ΤΑΠ&Μ). Σημειώνουμε ότι, η διαδικασία επαναπατριsmού τους διενεργείται με εμπορικές πτήσεις και τα αεροπορικά εισιτήρια εκδίδονται κυρίως μέσω της εφαρμογής επιστροφών (FAR), της Ευρωπαϊκής Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής (FRONTEX), η οποία επωμίζεται και το σχετικό κόστος. Σε περίπτωση που το αεροπορικό εισιτήριο εκδίδεται μέσω ταξιδιωτικού γραφείου, τότε η ΕΕ χρηματοδοτεί το 90% του κόστους.

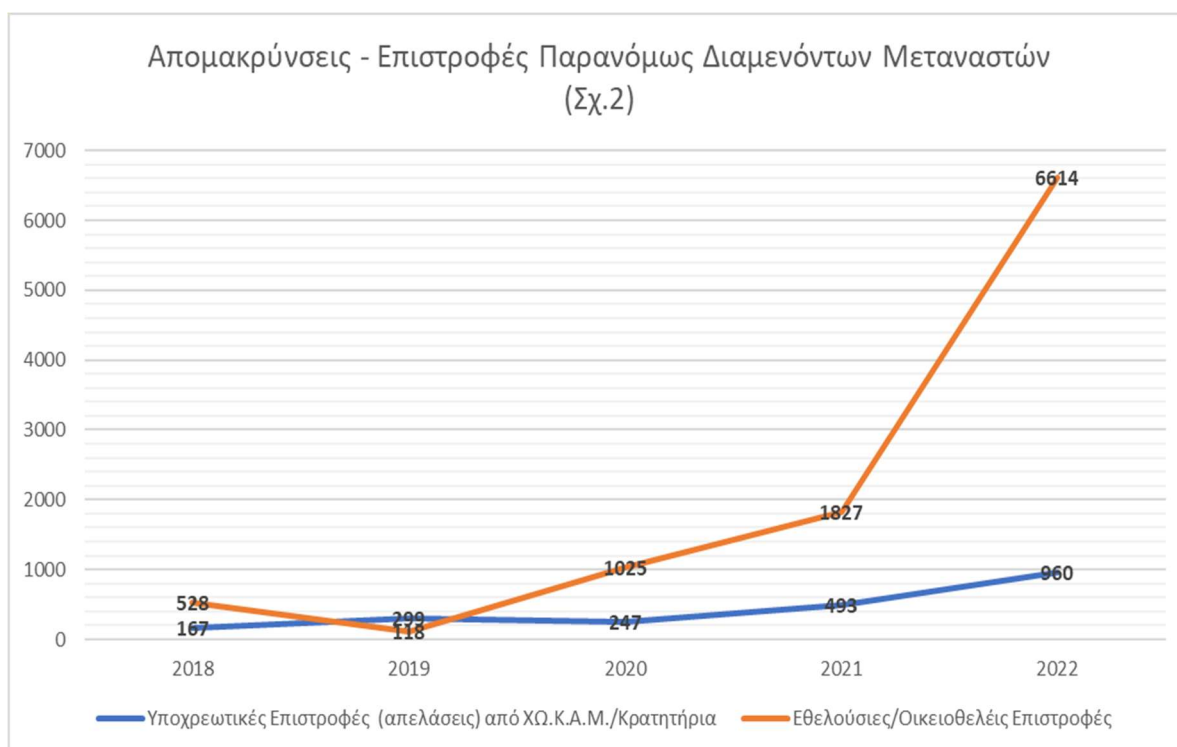
β. Υποχρεωτικές επιστροφές (απομακρύνσεις/απελάσεις) ΥΤΧ, που δεν έχουν δικαίωμα παραμονής στην ΚΔ, στη βάση έκδοσης, από τη Λειτουργό Μετανάστευσης, σχετικού Διατάγματος Κράτησης και Απέλασης. Η διαδικασία της απομάκρυνσης επιδιώκεται πρωτίστως μέσω κοινών πτήσεων επιστροφών, στη βάση σχετικών συμφωνιών της ΕΕ και Κρατών Μελών, με τρίτες Χώρες και ακολούθως μεμονωμένα με εμπορικές πτήσεις. Σε ειδικές/εξατομικευμένες περιπτώσεις, κατόπιν εκτίμησης του εκάστοτε κινδύνου, η απομάκρυνση ενός ΥΤΧ γίνεται με αστυνομική συνοδεία. Για το κόστος αεροπορικού εισιτηρίου ισχύουν τα ίδια με τις περιπτώσεις των εθελούσιων επιστροφών.

Το Υπουργείο Εσωτερικών, για την αποτελεσματικότερη διαχείριση του μεταναστευτικού ζητήματος, εφαρμόζει, μέσω των αρμόδιων υπηρεσιών, ειδικά προγράμματα παροχής οικονομικών κινήτρων στους ΥΤΧ, ανάλογα με τη χώρα καταγωγής τους, τα οποία χρηματοδοτούνται κυρίως από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ασύλου, Ένταξης και Μετανάστευσης. Ειδικότερα, το ποσοστό συνεισφοράς του Ευρωπαϊκού Ταμείου ανέρχεται στο 90% για τις περιπτώσεις εθελούσιων επιστροφών και στο 75% για τις υποχρεωτικές επιστροφές, ενώ το υπόλοιπο κατά περίπτωση ποσοστό χρηματοδότησης καλύπτεται από εθνικούς πόρους.

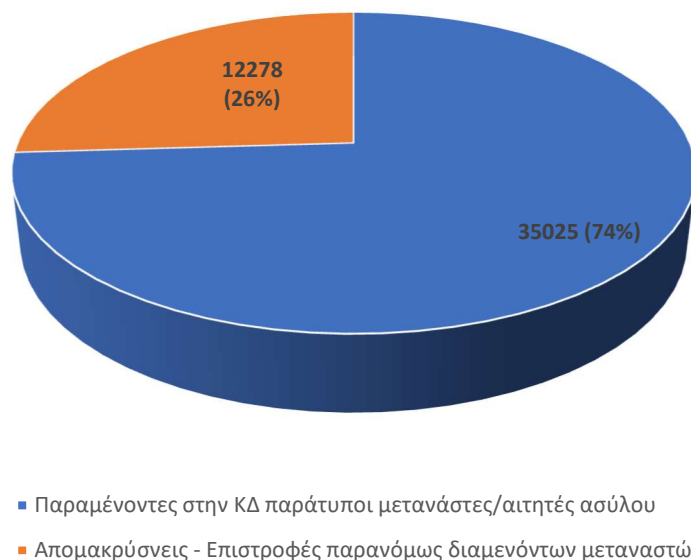
Σύμφωνα με στοιχεία που τηρούνται στην Υ.Α.&Μ., το σύνολο των εντοπισθέντων παράτυπων μεταναστών/αιτητών ασύλου (εισροές) κατά την τελευταία πενταετία (2018 – 2022), καθώς και οι αντίστοιχες επιστροφές - απομακρύνσεις τους (εκροές), ανήλθαν σε 47.303 και 12.278, αντίστοιχα και αναλύονται στα ακόλουθα σχεδιαγράμματα:

Οι συνολικές εκροές παρανόμως διαμενόντων ΥΤΧ, για τους οποίους βρίσκεται σε ισχύ, είτε Απόφαση Επιστροφής τους, χωρίς περαιτέρω δικαίωμα προσφυγής στο Διοικητικό Δικαστήριο Διεθνούς Προστασίας (ΔΔΔΠ), είτε απορριπτική απόφαση του εν λόγω Δικαστηρίου κατόπιν εκδίκασης δευτεροβάθμιας προσφυγής τους, αναλύονται περαιτέρω σε υποχρεωτικές επιστροφές (απομακρύνσεις) των κρατουμένων ΥΤΧ από το ΧΩ.Κ.Α.Μ. και αστυνομικά κρατητήρια, καθώς και σε εθελούσιες/οικειοθελείς επιστροφές:

Διαχείριση Εντοπισθέντων Παράτυπων Μεταναστών/Αιτητών Ασύλου, για τα έτη 2018-2022 (Σχ.3)

Αναφορικά με τα πιο πάνω στοιχεία, παρατηρήσαμε τα ακόλουθα:

α. Οι μεταναστευτικές εισροές (εντοπισθέντες παράτυποι μετανάστες/αιτητές ασύλου) κατά τα δύο τελευταία έτη 2021 - 2022, αυξήθηκαν κατά 148% και 264% ποσοστιαίες μονάδες, αντίστοιχα, συγκρινόμενες με εκείνες του 2018, καταδεικνύοντας τη σημαντική αυξητική τάση του φαινομένου (Σχ.1). Στον αντίποδα, οι συνολικές απομακρύνσεις- επιστροφές παρανόμως διαμενόντων ΥΤΧ, για τους οποίους υπάρχουν σε ισχύ, είτε Διατάγματα Κράτησης και Απέλασης, είτε Αποφάσεις Επιστροφής, αυξήθηκαν τα δύο τελευταία έτη 2021 – 2022, κατά 234% και 990% ποσοστιαίες μονάδες, αντίστοιχα, συγκρινόμενες με τις μεταναστευτικές εκροές του 2018 (Σχ.1). Οι εν λόγω αυξήσεις εκροών αποδίδονται στις ενέργειες της Υ.Α.&Μ. για αποτελεσματική αξιοποίηση, αφενός του προγράμματος παροχής οικονομικών κινήτρων που τέθηκε σε εφαρμογή από το 2020 και αφετέρου των κοινών πτήσεων επιστροφών (απομακρύνσεις ΥΤΧ), στη βάση σχετικών συμφωνιών της ΕΕ και Κρατών Μελών με τρίτες Χώρες, από το 2022 (Σχ.2). Παρόλα αυτά, οι μεταναστευτικές εκροές ανήλθαν μόλις στο 26% του συνόλου των εντοπισθέντων παράτυπων μεταναστών/αιτητών ασύλου (μεταναστευτικών εισροών) της περιόδου 2018 – 2022, γεγονός που καταδεικνύει την πραγματική διάσταση του προβλήματος (Σχ.3).

Σύσταση: Περαιτέρω ενίσχυση/εντατικοποίηση των ενεργειών/μέτρων που ήδη λαμβάνονται από την Υ.Α.&Μ., στους ακόλουθους τομείς:

- ♦ Πρόληψη και καταστολή της λαθρομετανάστευσης, αξιοποιώντας κατάλληλα τους συμβασιούχους ειδικούς αστυνομικούς (οριοφύλακες), που προσλήφθηκαν για την αντιμετώπιση των μεταναστευτικών ροών, σε συνδυασμό με τις τεχνολογικές δυνατότητες συλλογής – επεξεργασίας πληροφοριών, που παρέχουν οι υποδομές άλλων Κυβερνητικών Υπηρεσιών/Κρατικών Φορέων.

- ♦ Διεξαγωγή συντονισμένων, στοχευμένων και αιφνίδιων επιχειρήσεων ευρείας κλίμακας, με τη συμμετοχή της Μ.Μ.Α.Δ., με σκοπό τη σύλληψη των παρανόμως διαμενόντων ΥΤΧ και καταπολέμηση της παράνομης εργοδότησης. Απαραίτητη προϋπόθεση αποτελεί η διασφάλιση ικανοποιητικού αριθμού χώρων κράτησης μέχρι την απέλασή τους. Αντισταθμίζουμε ότι, για τον σκοπό αυτό βρίσκεται σε εξέλιξη η υλοποίηση έργου κατασκευής προαναχωρησιακού κέντρου, χωρητικότητας 800 ατόμων.

Η Αστυνομία στην απαντητική επιστολή της ημερ. 25.9.2023, μας ανέφερε τα ακόλουθα:

- ♦ Οι συμβασιούχοι ειδικοί αστυνομικοί απασχολούνται κυρίως σε καθήκοντα επιτήρησης της γραμμής κατάπαυσης του πυρός, επιτήρησης διοικητικών κρατουμένων και επιστροφών ΥΤΧ, ιδίως των υποχρεωτικών απομακρύνσεων, ως συνοδοί ασφαλείας. Η συνεισφορά τους έχει ουσιαστικό, θετικό αντίκτυπο σε ότι αφορά στην καταπολέμηση της παράτυπης μετανάστευσης, καθώς και της εγκληματικότητας στις περιοχές που επιχειρούν.
- ♦ Η Υ.Α.&Μ. διεξάγει καθημερινά τέτοιου είδους επιχειρήσεις, με ή χωρίς τη συνδρομή άλλων Μονάδων της Αστυνομίας Το πρόβλημα αναμένεται να επιλυθεί με τη λειτουργία του νέου ΧΩ.Κ.Α.Μ., στην περιοχή Λίμνες.

β. Δεν είναι εφικτή η επιμέρους κατηγοριοποίηση/επεξήγηση του εκάστοτε υπολοίπου της πλειονότητας των παράτυπων μεταναστών/αιτητών ασύλου, που παραμένουν στην επικράτεια της ΚΔ, το οποίο προκύπτει μετά την αφαίρεση των μεταναστευτικών εκροών από το σύνολο των εντοπισθέντων μεταναστευτικών εισροών. Το εν λόγω υπόλοιπο, που για το διάστημα 2018-2022 υπολογίζεται στις περίπου 35.000, περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τους παρανόμως διαμένοντες ΥΤΧ που εξακολουθούν να βρίσκονται στην ΚΔ, καθώς και τους ΥΤΧ των οποίων οι αιτήσεις για πολιτικό άσυλο εξετάζονται, είτε πρωτοβάθμια από την ΥΠΑΣ, είτε δευτεροβάθμια, από το ΔΔΔΠ. Ειδικότερα, τόσο η ΥΠΑΣ, όσο και το ΤΑΠ&Μ, δεν γνωρίζουν τον πραγματικό αριθμό των παρανόμως διαμενόντων ΥΤΧ ανά πάσα στιγμή, για τους οποίους παρόλο που βρίσκεται σε ισχύ Απόφαση Επιστροφής τους, χωρίς περαιτέρω δικαίωμα προσφυγής στο ΔΔΔΠ, εξακολουθούν να είναι εντός της ΚΔ. Συναφώς αναφέρουμε ότι, το ίδιο ισχύει και για τις περιπτώσεις των παρανόμως διαμενόντων ΥΤΧ, στη βάση απορριφθεισών προσφυγών τους από το ΔΔΔΠ (απορριπτικές αποφάσεις). Διευκρινίζουμε ότι η Υ.Α.&Μ. προβαίνει σε συστηματική ενημέρωση του Γραφείου Επιστροφών στο ΤΑΠ&Μ, για κάθε απομάκρυνση/εθελούσια επιστροφή παρανόμως διαμένοντα ΥΤΧ.

Τα ανωτέρω ευρήματα του ελέγχου μας, κρίνονται ιδιαίτερα ανησυχητικά, καθότι πέραν της αποστέρησης σημαντικών πληροφοριών/δεδομένων για σκοπούς, αφενός στατιστικής παρακολούθησης της επάρκειας της μεταναστευτικής πολιτικής του κράτους και αφετέρου, λήψης ορθολογικών αποφάσεων στη βάση αντικειμενικής πληροφόρησης, έχει ως αποτέλεσμα σημαντικός αριθμός παρανόμως διαμενόντων ΥΤΧ, να εξακολουθεί επί σειρά ετών να διακινείται ελεύθερα και ενδεχομένως να εργοδοτείται παράνομα εντός της ΚΔ. Το γεγονός αυτό, προσελκύει αναπόφευκτα ολοένα και μεγαλύτερο αριθμό επίδοξων ΥΤΧ, οι οποίοι προσφεύγουν τελικά στη χώρα μας, θεωρώντας ως ελκυστική τη δυνατότητα που τους παρέχεται. Παρέλκει να αναφέρουμε ότι, όσο αυξάνεται ο χρόνος παραμονής των μεταναστών στην επικράτεια της ΚΔ, αυξάνεται και το ενδεχόμενο μεταβολής των δεδομένων/στοιχείων που δικαιολογούν την έκδοση

Διατάγματος Κράτησης και Απέλασής τους, με ότι αυτό συνεπάγεται στην αποτελεσματικότητα των ενεργειών που προηγήθηκαν από μέρους όλων των εμπλεκόμενων φορέων, για χαρακτηρισμό τους ως παρανόμως διαμένοντες ΥΤΧ.

Σύσταση: Λαμβάνοντας υπόψη τη σημασία της πρόληψης/αναχαίτισης του προβλήματος εκτός των συνόρων, διαμέσου της αποτροπής/αποθάρρυνσης των ΥΤΧ να εισέλθουν στην ΚΔ, γνωρίζοντας εκ των προτέρων πως δεν αποτελεί ελκυστικό προορισμό, θα πρέπει να ενισχυθεί η διαλειτουργικότητα όλων των εμπλεκόμενων Υπηρεσιών/Φορέων, προκειμένου, μεταξύ άλλων, να είναι εφικτή η επιμέρους κατηγοριοποίηση/επεξήγηση σε πραγματικό χρόνο του αριθμού των παράτυπων μεταναστών/αιτητών ασύλου που βρίσκονται στην ΚΔ. Βάσει της πιο πάνω πληροφόρησης, θα καθίσταται εφικτή από μέρους της Υ.Α.&Μ., η προώθηση στοχευμένων επιχειρήσεων συλλογής πληροφοριών για εντοπισμό και απομάκρυνση των ΥΤΧ, των οποίων οι πρωτοβάθμιες ή δευτεροβάθμιες απορριπτικές αποφάσεις είχαν εκδοθεί πριν από αρκετά έτη.

Η Αστυνομία μας πληροφόρησε ότι η Υ.Α.&Μ. έχει πρόσβαση και αξιοποιεί πλήρως τα δεδομένα που παρέχουν τα ηλεκτρονικά συστήματα του ΤΑΠ&Μ και ΥΠΑΣ, στα οποία, μεταξύ άλλων, καταχωρίζονται αυθημερόν και οι αποφάσεις του ΔΔΔΠ, ωστόσο οι δυνατότητες των εν λόγω συστημάτων δεν είναι απεριόριστες, παρόλο που έχουν αναβαθμιστεί. Εντούτοις, είναι εφικτό, με τη συνδρομή της ΥΠΑΣ και του ΤΑΠ&Μ, να γίνει προεργασία για καταρτισμό καταλόγων όσων ΥΤΧ η άδεια παραμονής ή το καθεστώς αιτούντος ασύλο έχει εκπνεύσει ή αρθεί από καιρό, ώστε να είναι δυνατό να γίνουν στοχευμένες επιχειρήσεις απομάκρυνσής τους. Επιπρόσθετα μας αναφέρθηκε ότι, για την επίλυση του εν λόγω θέματος, το ΤΑΠΜ βρίσκεται σε διαβούλευση με τον Οργανισμό Frontex για τη χρηματοδότηση και δημιουργία συστήματος διαχείρισης Επιστροφών (REturn CAsE MAnagement System-RECAMAS), το οποίο θα παρέχει τη δυνατότητα παρακολούθησης της υπόθεσης κάθε ΥΤΧ, ώστε οι αρμόδιες Υπηρεσίες να έχουν άμεσα πλήρη εικόνα.

Το ΤΑΠ&Μ και η ΥΠΑΣ, με επιστολές τους ημερ. 2.10.2023 και 16.11.2023, αντίστοιχα, μας ανέφεραν ότι, κατόπιν σύσκεψης για συζήτηση των πιο πάνω ευρημάτων του ελέγχου μας, συμφωνούν με τις απαντήσεις που στάλθηκαν από την Αστυνομία.

5.4 Ταμείο Πάγιας Προκαταβολής

Για την αντιμετώπιση των δαπανών που εγκρίνονται από τη Διευθύντρια του ΤΑΠ&Μ, σε βάρος θεματικού άρθρου που αφορά στις απελάσεις αλλοδαπών, δημιουργήθηκε, κατόπιν έγκρισης του Γενικού Λογιστηρίου, ημερ. 2.11.2012, Ταμείο Πάγιας Προκαταβολής, αρχικού ύψους €2.000. Στο πλαίσιο υλοποίησης της μεταναστατευτικής πολιτικής του Κράτους για την αύξηση των επιστροφών των ΥΤΧ, μέσω της παροχής οικονομικών κινήτρων, που κυμαίνονται από €200 έως €1.500 ανά αλλοδαπό, αναλόγως της χώρας καταγωγής τους, προέκυψε διαχρονικά η ανάγκη αναπροσαρμογής του ορίου του εν λόγω Ταμείου, το οποίο αυξήθηκε από €2.000 στις €20.000, ακολούθως στις €100.000 και €200.000, για να καταλήξει σήμερα στις €400.000.

Στους αρμόδιους φορείς για τη λογιστική παρακολούθηση και χρηματοοικονομική διαχείριση του συγκεκριμένου Ταμείου, περιλαμβάνονται τόσο το ΤΑΠ&Μ - Υπουργείο Εσωτερικών, όσο και η Υ.Α.&Μ. Ειδικότερα, η έγκριση διάθεσης οικονομικού κινήτρου σε ΥΤΧ δίδεται από τη Λειτουργό Μετανάστευσης (Διευθύντρια ΤΑΠ&Μ), η διαχείριση των μετρητών του Ταμείου μέχρι την καταβολή

τους στους δικαιούχους/ΥΤΧ διενεργείται από τα μέλη της Υ.Α.&Μ. και η διεκπεραίωση των διαδικασιών ελέγχου/πιστοποίησης της ορθότητας των αντίστοιχων Δελτίων Πληρωμής, καθώς και αναπλήρωσης του Ταμείου Πάγιας Προκαταβολής, υλοποιούνται από το Λογιστήριο του Υπουργείου Εσωτερικών.

Σύμφωνα με στοιχεία που τηρούνται στην Υ.Α.&Μ., έχει μεταφερθεί, από τον Γενικό Κυβερνητικό λογαριασμό, στον υπό αναφορά λογαριασμό Ταμείου Πάγιας Προκαταβολής, κατά τη χρονική περίοδο 23.5.22 – 25.5.23, συνολικό ποσό ύψους €6.017.383.

Η Υπηρεσία μας, προέβη σε έλεγχο της διαχείρισης των μετρητών του Ταμείου από τα εμπλεκόμενα μέλη της Υ.Α.&Μ. και βάσει των ευρημάτων/συμπερασμάτων που προέκυψαν αναφέρομε τα ακόλουθα:

α. Δεν τηρείται Βιβλίο Ταμείου για τη λογιστική παρακολούθηση των εκδιδόμενων τραπεζικών επιταγών προς εξαργύρωση από μέλη των επαρχιακών κλιμακίων της Υ.Α.&Μ., καθώς και για τη μηνιαία συμφιλίωση του εκάστοτε υπολοίπου ταμείου με το αντίστοιχο υπόλοιπο τραπεζικού λογαριασμού, που τηρείται στο όνομα του Διοικητή της εν λόγω Υπηρεσίας. Ειδικότερα, στα έσοδα του Βιβλίου Ταμείου καταχωρίζονται οι εκάστοτε καταθέσεις/εμβάσματα που διενεργούνται στον πιο πάνω τραπεζικό λογαριασμό και προέρχονται, είτε από τον Γενικό Κυβερνητικό λογαριασμό για αναπλήρωση της Πάγιας Προκαταβολής, είτε από επιστροφές αδιάθετων χρηματικών ποσών προς τους δικαιούχους/ΥΤΧ. Στα έξοδα καταχωρίζονται με ημερολογιακή σειρά/αρίθμηση, τα στοιχεία των εκδιδόμενων τραπεζικών επιταγών και παραπλεύρως, σε ειδική στήλη, οι αντίστοιχες υπογραφές/στοιχεία των Αστυνομικών που τις παραλαμβάνουν/εξαργυρώνουν, καθώς επίσης οι εκάστοτε χρεώσεις/επιβαρύνσεις από μέρους του Τραπεζικού Πιστωτικού Ιδρύματος. Διευκρινίζουμε ότι, τόσο τα στελέχη των βιβλιάρων επιταγών, όσο και οι αντίστοιχες συγκεντρωτικές ονομαστικές καταστάσεις των ΥΤΧ, που εγκρίθηκαν από τη Λειτουργό Μετανάστευσης για λήψη οικονομικής ενίσχυσης, θα πρέπει να τηρούνται σε φακέλους για μεταγενέστερο έλεγχο.

Συστάσεις:

- (i) Να ορισθεί Διαχειριστής Ταμείου Πάγιας Προκαταβολής, για την τήρηση του πιο πάνω Βιβλίου Ταμείου στο οποίο, αφού γίνει σελιδομέτρηση και αρίθμηση όλων των σελίδων του, να συνταχθεί σχετική πράξη στην αρχική του σελίδα, η οποία να υπογραφεί από τον εν λόγω Διαχειριστή και Υποδιοικητή της Υ.Α.&Μ. και να θεωρηθεί από τον Διοικητή της Υπηρεσίας. Στο τέλος κάθε μήνα, το εκάστοτε υπόλοιπο του Βιβλίου Ταμείου να συμφιλιώνεται με το αντίστοιχο υπόλοιπο τραπεζικού λογαριασμού και να υποβάλλεται περιοδικά για έλεγχο/θεώρησή του από τον Υποδιοικητή της Υ.Α.&Μ. Επίσης, να υποβάλλεται στην Υπηρεσία μας ενημερωτική κατάσταση του Ταμείου, με τη λήξη κάθε οικονομικού έτους.**
- (ii) Σε περίπτωση που θα καταργηθούν οι τραπεζικές επιταγές ως μέσο δοσοληψιών, με την εγκατάσταση αυτόματης ταμειακής μηχανής στα σημεία αναχώρησης των ΥΤΧ, θα πρέπει να γίνουν οι ανάλογες διαφοροποιήσεις/προσαρμογές στο πιο πάνω Βιβλίο Ταμείου.**

Η Αστυνομία, σε σχέση με τα πιο πάνω, μας ανέφερε τα ακόλουθα:

- ♦ Έχει ήδη ορισθεί επίσημα, με σχετική διαταγή του Διοικητή της Υ.Α.&Μ., μέλος της Υπηρεσίας ως Διαχειριστής του Ταμείου, έτερο μέλος ως αναπληρωτής, καθώς επίσης Αξιωματικός ως επιβλέπων λειτουργός. Επιπρόσθετα έχει προγραμματιστεί η αναγκαία εκπαίδευση του Διαχειριστή, προκειμένου να αρχίσει η τήρηση του Βιβλίου Ταμείου.
- ♦ Κατόπιν συνεργασίας της Υ.Α.&Μ. με άλλους εμπλεκόμενους φορείς, βρίσκεται σε προχωρημένο στάδιο η εγκατάσταση αυτόματης ταμειακής μηχανής στα Γραφεία Αναχωρήσεων του Κέντρου Ελέγχου Διαβατηρίων, η οποία θα χρησιμοποιείται αποκλειστικά για το πρόγραμμα των Υποβοηθούμενων Εθελούσιων Επιστροφών.

β. Δεν εντοπίσαμε τις απαιτούμενες εξουσιοδοτήσεις του Γενικού Λογιστηρίου της Δημοκρατίας, αφενός για το άνοιγμα τραπεζικού λογαριασμού στο όνομα του Διοικητή της Υ.Α.&Μ. και αφετέρου για το δικαίωμα υπογραφής, από συγκεκριμένα μέλη της Υπηρεσίας, των εκδιδόμενων τραπεζικών επιταγών, με σκοπό την εξαργύρωσή τους.

Ζητήσαμε όπως διερευνηθεί το εν λόγω θέμα και να τηρηθούμε ενήμεροι.

Η Αστυνομία μας πληροφόρησε ότι βρίσκεται σε εξέλιξη διαδικασία υλοποίησης των πιο πάνω, σε συνεργασία με το Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας.

γ. Από τις 24.3.2023 τηρείται μηχανογραφική κατάσταση με τα στοιχεία των ΥΤΧ που έλαβαν οικονομικό κίνητρο κατόπιν έγκρισης της Λειτουργού Μετανάστευσης. Όπως πληροφορηθήκαμε, προτού εκδοθεί τραπεζική επιταγή, τα στοιχεία των μηχανογραφικών καταστάσεων αντιπαραβάλλονται με τα αντίστοιχα των περιοδικών ονομαστικών καταστάσεων που ετοιμάζονται από τα επαρχιακά κλιμάκια της Υ.Α.&Μ. και αφορούν στους εκάστοτε προγραμματισθέντες για επαναπατρισμό ΥΤΧ, προκειμένου να αποτραπεί το ενδεχόμενο καταβολής οικονομικού κινήτρου σε ΥΤΧ που έλαβε οικονομικό κίνητρο και στο παρελθόν. Ωστόσο, διαπιστώσαμε ότι, η πιο πάνω διαδικασία διενεργείται μετά την έγκριση χορήγησης του οικονομικού κινήτρου από τη Λειτουργό Μετανάστευσης, περιορίζοντας έτσι τη χρησιμότητα της συγκεκριμένης ασφαλιστικής δικλείδας.

Σύσταση: Ο ανωτέρω έλεγχος/αντιπαραβολή στοιχείων από το Αρχηγείο της Υ.Α.&Μ., να υλοποιείται οπωσδήποτε πριν από το στάδιο προώθησης των περιοδικών ονομαστικών καταστάσεων των ΥΤΧ στο ΤΑΠ&Μ για έγκριση της οικονομικής ενίσχυσης. Επιπρόσθετα, η πληρότητα και ορθότητα των στοιχείων που καταχωρίζονται στην ανωτέρω μηχανογραφική κατάσταση, να βεβαιώνεται εγγράφως, τόσο από το Διαχειριστή του εν λόγω Ταμείου, όσο και από τον Υποδιοικητή της Υ.Α.&Μ., κατόπιν διενέργειας περιοδικών ελέγχων.

Η Αστυνομία μας επιβεβαίωσε ότι η πιο πάνω σύστασή μας τυγχάνει εφαρμογής από τα Επαρχιακά Κλιμάκια της Υ.Α.&Μ., κατά τη σύνταξη των ονομαστικών καταστάσεων που αφορούν στις προγραμματισμένες επιστροφές ΥΤΧ.

δ. Τα στοιχεία της Υπεύθυνης Δήλωσης αλλοδαπού για συμμετοχή στο πρόγραμμα εθελούσιων επιστροφών, καθώς και της Υπεύθυνης Δήλωσης παραλαβής του χρηματικού ποσού/οικονομικού κινήτρου, συμπληρώνονται από τα εκάστοτε εμπλεκόμενα μέλη της Αστυνομίας και προσωπικό του Οργανισμού FRONTEX, αντί από τους αντίστοιχους δικαιούχους ΥΤΧ, οι οποίοι

όπως διαπιστώσαμε, συμπληρώνουν μόνο το μέρος της υπογραφής. Σε ορισμένες περιπτώσεις, η συμπλήρωσή τους ήταν ελλιπής. Επισημάναμε ότι, στην Υπεύθυνη Δήλωση παραλαβής χρηματικού ποσού, δεν υπάρχει πεδίο συμπλήρωσης, ολογράφως, του ονοματεπωνύμου του εκάστοτε δικαιούχου/παραλήπτη, πέραν της υπογραφής του, γεγονός που σε συνδυασμό με τις πιο πάνω αδυναμίες, δυσχεραίνει την αποτελεσματικότητα του ελέγχου. Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι, στις εν λόγω πιο πάνω Υπεύθυνες Δηλώσεις, εντοπίσαμε ορισμένες περιπτώσεις ιδιοχειρών υπογραφών, που δεν συνάδουν με τις αντίστοιχες υπογραφές των ΥΤΧ στα ταξιδιωτικά τους έγγραφα και σε συνδυασμό με την έλλειψη συμπληρωματικών χειρόγραφων στοιχείων τους, δυσχεραίνεται η επιβεβαίωση της γνησιότητας των υπογραφών, με ότι αυτό συνεπάγεται στη δυνατότητα εξασφάλισης επαρκών, συναφών και αξιόπιστων στοιχείων ελέγχου που να τεκμηριώνουν τη νομιμότητα και κανονικότητα των διενεργούμενων δαπανών.

Σύσταση: Η Υ.Α.&Μ. να εκδώσει οδηγίες προς όλα τα επαρχιακά κλιμάκια και εμπλεκόμενα τμήματά της, για πλήρη αποκατάσταση των πιο πάνω αρνητικών αποκλίσεων/αδυναμιών.

Η Αστυνομία μας ενημέρωσε ότι, ο Διοικητής της Υ.Α.&Μ. προέβηκε στην έκδοση οδηγιών, ημερ. 6.7.2023, για προώθηση των αναγκαίων διορθωτικών/βελτιωτικών ενεργειών, προς άρση των αρνητικών αποκλίσεων που εντοπίστηκαν, διασφαλίζοντας την εγκυρότητα και αξιοπιστία της διαδικασίας κατά την υλοποίηση του συγκεκριμένου προγράμματος επιστροφών ΥΤΧ.

ε. Για σκοπούς επιβεβαίωσης του τελικού επαναπατρισμού των ΥΤΧ που έλαβαν οικονομικό κίνητρο, εξάγεται από το ηλεκτρονικό σύστημα αφίξεων και αναχωρήσεων της Υ.Α.&Μ., η αντίστοιχη κατάσταση διέλευσής τους από τα σημεία ελέγχου διαβατηρίων. Η καταχώριση στοιχείων/ ενημέρωση στο εν λόγω σύστημα, διενεργείται είτε διαμέσου της ηλεκτρονικής σάρωσης του βιομετρικού διαβατηρίου, είτε με απ' ευθείας πληκτρολόγηση των στοιχείων των ταξιδιωτών από μέλη του Κέντρου Ελέγχου Διαβατηρίων (ΚΕΔ) της Υ.Α.&Μ., τα οποία ωστόσο, ενδέχεται να εμπλέκονται και στη διαδικασία επίδοσης των μετρητών στους ΥΤΧ, με αποτέλεσμα να μη διασφαλίζεται η εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων/ευρημάτων ελέγχου.

Σύσταση: Να εξεταστεί το ενδεχόμενο επισύναψης, στα δικαιολογητικά πληρωμών, της αντίστοιχης Λίστας Επιβατών Πτήσης/Δήλωσης (Declaration), που τηρείται από τις αεροπορικές εταιρείες. Εξυπακούεται ότι, στην εν λόγω Λίστα Επιβατών, θα περιλαμβάνονται μόνο τα στοιχεία των ΥΤΧ και για το σκοπό αυτό ενδεχομένως να απαιτηθεί σχετική γραπτή εξουσιοδότηση από μέρους τους (ΥΤΧ), διαμέσου της συμπλήρωσης της Υπεύθυνης Δήλωσης αλλοδαπού για συμμετοχή στο πρόγραμμα εθελούσιων επιστροφών.

Η Αστυνομία μας ανέφερε ότι εξέτασε την πιο πάνω σύσταση, ωστόσο ο αντίκτυπος για εφαρμογή του συγκεκριμένου μέτρου φαίνεται να είναι δυσανάλογα αρνητικός. Για το σκοπό αυτό αντιπρότεινε όπως ο έλεγχος των διαβατηρίων κατά την αναχώρηση των ΥΤΧ, διενεργείται από άλλο μέλος της Δύναμης που δεν συμμετείχε στη διαδικασία χορήγησης του χρηματικού κινήτρου (δηλαδή δεν υπογράφει το έντυπο παράδοση – παραλαβής του χρηματικού κινήτρου).

Η Υπηρεσία μας έχει την άποψη ότι, παρόλο που η πιο πάνω εισήγηση της Αστυνομίας αποτελεί βελτίωση, εντούτοις δεν επιτυγχάνεται σε ικανοποιητικό βαθμό η εξαγωγή/εξασφάλιση των απαιτούμενων στοιχείων/τεκμηρίων ελέγχου, καθότι τα μέλη της Δύναμης που εμπλέκονται τόσο στον έλεγχο των διαβατηρίων, όσο και στη διαδικασία επίδοσης των μετρητών στους ΥΤΧ,

προέρχονται αναπόφευκτα από την ίδια Υπηρεσία (Υ.Α.&Μ.). Λαμβάνοντας υπόψη, αφενός τη σημαντικότητα των μετρητών που διακινούνται, καθώς επίσης την πιθανότητα εκδήλωσης του κινδύνου (δηλ. της λήψης μετρητών από μη δικαιούχο φυσικό πρόσωπο) και αφετέρου την πιο πάνω θέση της Αστυνομίας, εισηγηθήκαμε στη Διοίκηση της Υ.Α.&Μ., όπως προβαίνει στην ετοιμασία ονομαστικής κατάστασης με τα στοιχεία των επιβαινόντων ΥΤΧ στην εκάστοτε πτήση και ακολούθως την υποβάλλει για έγκριση/θεώρησή της από κατάλληλα εξουσιοδοτημένο εκπρόσωπο του αντίστοιχου αερομεταφορέα.

στ. Τα πρωτότυπα δικαιολογητικά (δηλαδή, η έγκριση της Λειτουργού Μετανάστευσης και οι Υπεύθυνες Δηλώσεις από κάθε ΥΤΧ) δεν προωθούνται από την Υ.Α.&Μ. στο ΤΑΠ&Μ/Λογιστήριο Υπουργείου Εσωτερικών, για σκοπούς ελέγχου/επιβεβαίωσης της νομιμότητας και κανονικότητας των δαπανών που διενεργήθηκαν. Όπως διαπιστώσαμε, διαβιβάζονται μόνο φωτοαντίγραφα των πιο πάνω δικαιολογητικών/υποστηρικτικών εγγράφων, ενώ τα πρωτότυπα έντυπα, είτε προωθούνται στα επαρχιακά κλιμάκια της Υ.Α.&Μ., είτε δεν αναζητούνται από τους υπευθύνους και παραμένουν αζήτητα στον αερολιμένα Λάρνακας, με ότι αυτό συνεπάγεται στη διασφάλιση της αξιοπιστίας των διαδικασιών διενέργειας πληρωμών του κράτους.

Σύσταση: Για σκοπούς διασφάλισης της νομιμότητας και κανονικότητας των εν λόγω δαπανών, όλα τα πρωτότυπα δικαιολογητικά να αποστέλλονται στο ΤΑΠ&Μ/Λογιστήριο Υπουργείου Εσωτερικών.

Η Αστυνομία μας ενημέρωσε ότι τα πρωτότυπα δικαιολογητικά μεταφέρονται πλέον στο ΤΑΠ&Μ.

ζ. Επιπλέον των ΥΤΧ που επιστρέφουν οικειοθελώς στη χώρα τους, το οικονομικό κίνητρο δίδεται, κατόπιν έγκρισης της Λειτουργού Μετανάστευσης και στους ΥΤΧ οι οποίοι απελαύνονται από την ΚΔ (υποχρεωτική απομάκρυνση), στη βάση έκδοσης σχετικού διατάγματος κράτησης και απέλασής τους. Ειδικότερα, διαπιστώσαμε ότι το ύψος του οικονομικού κινήτρου που τους εγκρίνεται δεν διαφέρει από το αντίστοιχο που αφορά στις εθελούσιες επιστροφές. Συνεπώς, δεν παρέχεται κίνητρο για ένα ΥΤΧ να επιστρέψει εθελούσια στη χώρα του, αντί να παραμείνει στην ΚΔ και όταν και εφόσον εντοπισθεί και συλληφθεί από την Υ.Α.&Μ. να απελαθεί, εφόσον θα του παραχωρηθεί το ίδιο χρηματικό ποσό κατά την απομάκρυνσή του.

Σύσταση: Για σκοπούς βελτίωσης της αποτελεσματικότητας του εθνικού προγράμματος οικονομικών κινήτρων, να εξεταστεί, με συνεργασία όλων των εμπλεκόμενων φορέων του κράτους, το ενδεχόμενο αναθεώρησης της πιο πάνω πρακτικής που ακολουθείται σήμερα, για παράδειγμα, με εφαρμογή κλιμακωτής μείωσης του οικονομικού κινήτρου, ανάλογα με την αύξηση του χρόνου παραμονής του.

Η Αστυνομία μας ανέφερε ότι ο Υπουργός Εσωτερικών έχει εγκρίνει τη μείωση του χρηματικού κινήτρου για ορισμένες εθνικότητες ΥΤΧ, καθώς και την εφαρμογή κλιμακωτής μείωσης του ποσού σε κρατούμενους, μέχρι και κατά 50%, με την πάροδο του χρόνου κράτησής τους, προκειμένου οι ΥΤΧ να επιλέγουν το συντομότερο δυνατό τη συμμετοχή τους στο Πρόγραμμα Υποβοηθούμενων Εθελούσιων Επιστροφών. Το πιο πάνω μέτρο έχει εφαρμοστεί από τις αρχές Σεπτεμβρίου του τρέχοντος έτους.

Το ΤΑΠ&Μ και η ΥΠΑΣ, με επιστολές τους ημερ. 2.10.2023 και 16.11.2023, αντίστοιχα, μας ανέφεραν ότι, κατόπιν σύσκεψης για συζήτηση των πιο πάνω ευρημάτων του ελέγχου μας, συμφωνούν με τις απαντήσεις που στάλθηκαν από την Αστυνομία.

5.5 Κτηριακές εγκαταστάσεις της Αστυνομίας/στεγαστικές ανάγκες

5.5.1 Ενοικιαζόμενα υποστατικά

Η ετήσια δαπάνη για ενοίκια υποστατικών που στεγάζονται διάφορα Τμήματα, Υπηρεσίες και Διευθύνσεις της Αστυνομίας τα δέκα τελευταία χρόνια, ήταν ως ακολούθως:

Σημειώνεται ότι η μείωση που παρουσιάζεται κατά τα έτη 2021 και 2022 οφείλεται, κατά κύριο λόγο, στο γεγονός ότι τα ενοίκια για το κτήριο που στεγάζεται η Διεύθυνση Ευρωπαϊκής Ένωσης και Διεθνούς Αστυνομικής Συνεργασίας (ΔΕΕ/ΔΑΣ) για τα έτη 2021 – 2022 (€129.204) δεν έχουν καταβληθεί ακόμη. Εκτενέστερη αναφορά γίνεται στην παράγραφο (β) πιο κάτω.

Τα σημαντικότερα ποσά που καταβάλλονται για ενοίκια, αφορούν σε εννέα υποστατικά, όπως αναλυτικά παρουσιάζονται στον πίνακα που ακολουθεί:

Υπηρεσίες που στεγάζονται σε υποστατικά με ετήσιο ποσό ενοικίου άνω των €40.000	Ετήσιο ενοίκιο €
Τροχαία Αρχηγείου	206.646
Διεύθυνση Ευρωπαϊκής Ένωσης και Διεθνούς Αστυνομικής Συνεργασίας	129.204
Υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης- Λεμεσός	129.000
Υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης- Αρχηγείο	97.704
Αστυνομική Διεύθυνση Λευκωσίας και Αστυνομικός Σταθμός Στροβόλου	88.800
Υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης- Λευκωσία	85.317
Ερευνητική Ομάδα για την Οικονομία και Γραφείο Ευρωπαϊκών Ενταλμάτων	60.000
Υπηρεσία Καταπολέμησης Ναρκωτικών – Αρχηγείο	59.760

Υπηρεσίες που στεγάζονται σε υποστατικά με ετήσιο ποσό ενοικίου άνω των €40.000	Ετήσιο ενοίκιο €
Κεντρικές Αποθήκες	57.600
Σύνολο	747.128

Τα Υπουργεία Οικονομικών και Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, στο πλαίσιο προσπάθειας για περιορισμό εξόδων του κράτους επαναδιαπραγματεύθηκαν, κατά τα έτη 2012 και 2013, το ύψος των ενοικίων, με τους ιδιοκτήτες των κτηρίων που στεγάζουν Υπηρεσίες της Αστυνομίας, με τους ιδιοκτήτες να υπογράφουν σχετική βεβαίωση αποδοχής της μείωσης του ενοικίου και παγοποίηση των αυξήσεων μέχρι τις 31.12.2016. Μετά την ημερομηνία αυτή, οι ιδιοκτήτες των υποστατικών, με επιστολές τους προς την Αστυνομία, ζήτησαν επαναφορά των ενοικίων στα ποσά που προβλέπονταν από τα ενοικιαστήρια συμβόλαια ή/και ανανέωση των συμβολαίων τους με επαναδιαπραγμάτευση του ύψους του ενοικίου και καθορισμό της αύξησης που θα δοθεί. Σε σχέση με τα πιο πάνω, αναφέρουμε τα εξής:

α. Κτήριο Τροχαίας Αρχηγείου. Στις 15.4.2010, η Αστυνομία προχώρησε στη σύναψη συμφωνίας ενοικίασης του υποστατικού για περίοδο δέκα ετών, με δικαίωμα ανανέωσης για περαιτέρω περιόδους πέντε ετών. Το συμβόλαιο προνοούσε για σταθερό μηνιαίο ενοίκιο τα πρώτα τρία χρόνια και ακολούθως αύξηση 7% ανά διετία. Λόγω των οικονομικών δυσκολιών που αντιμετώπιζε η ΚΔ, στις 24.10.2013, ο ιδιοκτήτης συμφώνησε στην καταβολή μειωμένου ενοικίου και παγοποίηση των αυξήσεων, μέχρι 31.12.2016.

Στις 18.7.2017, η Αστυνομία ενημέρωσε τον Κεντρικό Φορέα Στέγασης Κρατικών Υπηρεσιών (ΚΦΣΚΥ) σχετικά με τα ενοικιαζόμενα υποστατικά της, και ζήτησε οδηγίες για την ανανέωση των ενοικιαστηρίων συμβολαίων και την παραχώρηση αυξήσεων στα καταβαλλόμενα ενοίκια, χωρίς να διευκρινίσει ότι, για ορισμένα υποστατικά, μεταξύ των οποίων και το εν λόγω κτήριο, υπήρχαν σε ισχύ ενοικιαστήρια συμβόλαια με συμφωνημένους όρους και ποσοστά αυξήσεων. Το ενοικιαστήριο συμβόλαιο του συγκεκριμένου κτηρίου, το οποίο διαθέτει πιστοποιητικό έγκρισης, έληγε στις 15.4.2020.

Στις 29.12.2017, ο ΚΦΣΚΥ, προφανώς μη γνωρίζοντας τις πρόνοιες του ενοικιαστηρίου συμβολαίου του πιο πάνω κτηρίου και βασιζόμενος στα γραφόμενα της πιο πάνω επιστολής της Αστυνομίας, αποφάσισε να εγκρίνει την ανανέωση του ενοικιαστηρίου συμβολαίου με το ίδιο μειωμένο ενοίκιο, μέχρι τις 30.6.2018. Όταν ο ιδιοκτήτης ζήτησε αύξηση του ενοικίου για την περίοδο 15.4.2017 - 15.4.2020, σύμφωνα με τις πρόνοιες του ενοικιαστηρίου συμβολαίου, η Αστυνομία τον ενημέρωσε για την πιο πάνω απόφαση του ΚΦΣΚΥ, με αποτέλεσμα αυτός να προσφύγει στο δικαστήριο, διεκδικώντας επιστροφή όλων των αποκοπών που έγιναν στο ενοίκιο του υποστατικού του από το 2013. Σημειώσαμε ότι κανένα συμβαλλόμενο μέρος δεν μπορεί να τροποποιεί μονομερώς τους όρους μίας σύμβασης. Επομένως, για να εφαρμοζόταν η απόφαση του ΚΦΣΚΥ, αυτό θα προϋπόθετε τη συναίνεση του ιδιοκτήτη.

Η Αστυνομία, μετά το αίτημα του ιδιοκτήτη για επαναφορά του ύψους του ενοικίου και παραχώρηση αυξήσεων σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο ενοικιαστήριο συμβόλαιο, αποτάθηκε στο Υπουργείο Οικονομικών και ζήτησε οδηγίες για το χειρισμό του όλου θέματος. Το Υπουργείο Οικονομικών, με επιστολή του ημερ. 23.8.2018, λανθασμένα αναφέρεται σε

ανανέωση της ενοικίασης μέσω υπογραφής νέας σύμβασης, με ποσό ενοικίου το οποίο θα εκτιμηθεί από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας (ΤΚΧ), παρόλο που στη σχετική επιστολή της Αστυνομίας γίνεται αναφορά σε επαναφορά του ύψους του ενοικίου στο ποσό που καθορίζει το ενοικιαστήριο συμβόλαιο. Η πιο πάνω επιστολή έρχεται σε αντιδιαστολή με μεταγενέστερη επιστολή του ημερ. 12.9.2018 για το ίδιο θέμα, όπου αναφέρεται ότι «η Αστυνομία είναι υπεύθυνη για την εκτέλεση των συμβατικών υποχρεώσεων που απορρέουν από την υλοποίηση του εν λόγω συμβολαίου. Στην περίπτωση που η καταβολή οποιουδήποτε ποσού αποτελεί συμβατική υποχρέωση με βάση το ενοικιαστήριο έγγραφο, να προβείτε στις δέουσες ενέργειες προς τον σκοπό αυτό το συντομότερο δυνατό. Σε περίπτωση όμως που δεν είναι ξεκάθαρο από τους όρους του συμβολαίου ο περαιτέρω χειρισμός, να αποταθείτε για νομική γνωμάτευση επί του θέματος». Δεν φαίνεται να έγιναν οποιεσδήποτε ενέργειες από την Αστυνομία, στο πλαίσιο των πιο πάνω οδηγιών.

Σημειώνουμε επίσης ότι, στην περίπτωση του κτηρίου που στεγάζεται η ΔΕΕ/ΔΑΣ, για το οποίο γίνεται εκτενέστερη αναφορά πιο κάτω, η ΝΥ, με επιστολή της ημερ. 30.3.2020 αναφέρει, μεταξύ άλλων, ότι η υπό εξέταση περίπτωση δεν αφορά ανανέωση ενοικιαστηρίου συμβολαίου, αφού το συμβόλαιο έληγε τον Οκτώβριο 2020 και επομένως, από 1.1.2017, η Αστυνομία οφείλει να καταβάλει το ενοίκιο, όπως προνοείται στο αρχικό ενοικιαστήριο συμβόλαιο.

Με βάση τα πιο πάνω, διαφαίνεται ότι η Αστυνομία δεν χειρίστηκε το θέμα με τον ενδεδειγμένο τρόπο, με αποτέλεσμα ο ιδιοκτήτης να προσφύγει στη δικαιοσύνη, με κίνδυνο καταβολής ποσών μεγαλύτερων από αυτά που συμφωνήθηκαν αρχικά με τον ιδιοκτήτη. Παράλληλα, ο ιδιοκτήτης μέσω του δικηγόρου του, τερμάτισε την ενοικίαση του κτηρίου από 31.3.2023, γεγονός που μπορεί να προκαλέσει προβλήματα στην ομαλή λειτουργία του Τμήματος Τροχαίας, αφού δεν έγιναν οποιεσδήποτε ενέργειες για μετεγκατάσταση.

Στις 22.2.2023, η Υπηρεσία μας ζήτησε τις απόψεις του Αρχηγού Αστυνομίας επί των πιο πάνω, ο οποίος, στις 8.6.2023 μας ανέφερε ότι, μετά από διαπραγμάτευση που έγινε με τους νομικούς συμβούλους του ιδιοκτήτη του κτηρίου, έχει επέλθει συμφωνία για επιστροφή των αποκοπών που έγιναν από την 1.1.2017 μέχρι την 31.3.2023 και έχει εξασφαλιστεί η έγκριση του Υπουργείου Οικονομικών για καταβολή τους στον ιδιοκτήτη. Παράλληλα, εφόσον ο ιδιοκτήτης ζήτησε έξωση της Αστυνομίας από το εν λόγω κτήριο, η Αστυνομία βρίσκεται στη διαδικασία εξεύρεσης άλλου κατάλληλου κτηρίου για μεταστέγαση της Υπηρεσίας. Επίσης, μας ανέφερε ότι έχουν δοθεί οδηγίες για μελέτη των υπόλοιπων συμβολαίων ενοικίασης κτηρίων για στέγαση Υπηρεσιών της Αστυνομίας, με σκοπό την αποφυγή παρόμοιων καταστάσεων και σε άλλα κτήρια.

β. Κτήριο ΔΕΕ/ΔΑΣ. Η Αστυνομία ενοικίασε το υπό αναφορά κτήριο τον Οκτώβριο του 2010 για δέκα χρόνια, με δικαίωμα ανανέωσης για περαιτέρω περιόδους πέντε ετών. Μετά τη λήξη της περιόδου προσωρινής μείωσης των ενοικίων, η Αστυνομία εξακολούθησε να καταβάλλει το ίδιο, μειωμένο ενοίκιο, χωρίς τη σύμφωνη γνώμη του ιδιοκτήτη, επικαλούμενη το ότι το κτήριο δεν διαθέτει πιστοποιητικό έγκρισης.

Μετά την αλλαγή ιδιοκτησίας του υποστατικού στις 8.6.2018 ο νέος ιδιοκτήτης, με επιστολή του νομικού του συμβούλου, ζήτησε την επαναφορά του ενοικίου στο επίπεδο που βρισκόταν το 2013. Η Αστυνομία ζήτησε γνωμάτευση από τη ΝΥ για το κατά πόσο δικαιολογείται η θέση της

Αστυνομίας για καταβολή του μειωμένου ενοικίου ή κατά πόσο θα πρέπει να συμμορφωθούν με τις πρόνοιες του συμβολαίου. Η ΝΥ, με επιστολή της προς την Αστυνομία με ημερ. 30.3.2020, αναφέρει, μεταξύ άλλων, ότι:

- ♦ Η περίπτωση δεν αφορά ανανέωση συμβολαίου, αφού το συμβόλαιο έληγε τον Οκτώβριο του 2020 και επομένως, από 1.1.2017, η Αστυνομία όφειλε να καταβάλλει το ενοίκιο όπως προνοείται από το αρχικό ενοικιαστήριο συμβόλαιο.
- ♦ Η χρήση του κτηρίου αποτελεί ποινικό αδίκημα από τον ιδιοκτήτη και τον ενοικιαστή. Για να καταστεί δυνατή η παραμονή στο κτήριο, πρέπει να απαιτηθεί από τον ιδιοκτήτη να προσκομίσει πιστοποιητικό έγκρισης.

Στις 4.6.2020, μετά τα πιο πάνω σχόλια της ΝΥ, υπογράφηκε νέα συμφωνία με την οποία το ενοίκιο επαναφέρθηκε στο επίπεδο που βρισκόταν το 2013, με αναδρομική ισχύ από τις 20.6.2019. Επιπρόσθετα, στις 14.10.2020, το Υπουργείο Οικονομικών ενημέρωσε την Αστυνομία ότι συμφωνεί με την αύξηση του ενοικίου, όπως αυτή προβλέπεται στις πρόνοιες του υφιστάμενου ενοικιαστηρίου εγγράφου, καθότι είναι συμβατική υποχρέωση με βάση τη συμφωνία που υπογράφηκε από την Αστυνομία εκ μέρους του Κράτους.

Πέραν της επαναφοράς του ενοικίου στο επίπεδο που βρισκόταν το 2013, ο ιδιοκτήτης διεκδίκησε τις αυξήσεις στο ποσό του ενοικίου που προβλέπονταν στο συμβόλαιο που υπογράφηκε το 2010, γεγονός που δεν έγινε αποδεκτό από την Αστυνομία. Ως αποτέλεσμα, από τον Νοέμβριο 2020 ο ιδιοκτήτης σταμάτησε να υποβάλλει τιμολόγια. Στις 21.12.2022, ο ιδιοκτήτης συμφώνησε όπως του καταβληθούν τα οφειλόμενα ενοίκια με βάση το αρχικό ποσό ενοικίου που συμφωνήθηκε το 2010. Για τον σκοπό αυτό, η Αστυνομία ζήτησε πρόσθετες πιστώσεις συνολικού ύψους €297.942 που αφορά στην καταβολή των ενοικίων του εν λόγω υποστατικού για την περίοδο 1.11.2020 – 31.12.2022.

Όπως προκύπτει, η συμφωνία παρέμενε σε ισχύ και σύμφωνα με τις επιστολές του Υπουργείου Οικονομικών και της ΝΥ που αναφέρονται πιο πάνω, θα έπρεπε να καταβάλλονται οι προβλεπόμενες αυξήσεις. Παράλληλα, εφόσον το κτήριο παραμένει χωρίς πιστοποιητικό έγκρισης, με τη λήξη του συμβολαίου το 2020, η Αστυνομία θα έπρεπε να εξεύρει εναλλακτικές επιλογές για στέγαση της Διεύθυνσης. Επισημάναμε ότι, αυτό αναφέρεται και σε επιστολή του Υπουργείου Οικονομικών ημερ. 18.12.2013, σύμφωνα με την οποία η Επιτροπή Καθορισμού Ενοικίων αποφάσισε όπως η Αστυνομία προβεί έγκαιρα σε ενέργειες για απελευθέρωση του κτηρίου μέχρι τη λήξη του ενοικιαστηρίου συμβολαίου και εξεύρεση ενοικίασης χώρου που να είναι οικονομικά πιο συμφέρουσα για το Δημόσιο.

γ. Κτήριο Υπηρεσίας Αλλοδαπών και Μετανάστευσης Λευκωσίας. Η Αστυνομία ενοικίασε το υπό αναφορά υποστατικό τον Ιούνιο 2008 για επτά χρόνια, χωρίς σαφή πρόνοια ανανέωσης, με σταθερό ποσό ενοικίου τα πρώτα τρία χρόνια (€6.960/μήνα) και αύξηση 7% ανά διετία για τις επόμενες δύο διετίες. Στις 29.10.2013 υπογράφηκε τροποποιητική συμφωνία μείωσης του ενοικίου μέχρι 31.12.2016 και από το 2017, η Αστυνομία εξακολουθεί να παραμένει στο κτήριο και να καταβάλλει το ίδιο, μειωμένο, ενοίκιο (€5.424/μήνα), επικαλούμενη το ότι το κτήριο δεν διαθέτει πιστοποιητικό έγκρισης, χωρίς όμως να έχει υπογραφεί τροποποιητική συμφωνία.

Μετά την αλλαγή ιδιοκτησίας του υποστατικού στις 27.2.2020, υπογράφηκε νέα συμφωνία η οποία προσδέθηκε ως Παράρτημα Γ του αρχικού συμβολαίου, στην οποία αναφέρεται ότι το ύψος του ενοίκου ανέρχεται σε €16.272 το τρίμηνο, ποσό που ισοδυναμεί με το μειωμένο ενοίκιο που συμφωνήθηκε το 2013. Δεν υπάρχει πρόνοια για αύξηση του ενοικίου αλλά συμφωνήθηκε όπως, με την εξασφάλιση του πιστοποιητικού έγκρισης του κτηρίου, επανεξεταστεί το ύψος του ενοικίου, το οποίο θα υπολογιστεί σύμφωνα με τα δεδομένα της αγοράς.

Ακολούθησε νέα αλλαγή ιδιοκτησίας του υποστατικού στις 27.7.2022, και ο νέος ιδιοκτήτης απαίτησε όπως το ενοίκιο που θα καταβάλλεται να περιλαμβάνει και τις αυξήσεις που προβλέπονται στο αρχικό ενοικιαστήριο συμβόλαιο (7% κάθε διετία από το 2017), δηλαδή ενοίκιο ύψους €6.645, που ισοδυναμεί με αύξηση 22,5% σε σχέση με το τελευταίο ενοίκιο, παραβλέποντας την τροποποιητική συμφωνία που υπογράφηκε στις 27.2.2020 με τον προηγούμενο ιδιοκτήτη.

Συναφώς αναφέρεται ότι, το ΤΚΧ με επιστολή του ημερ. 19.11.2021, αναφέρει ότι έχει προβεί σε εκτίμηση του λογικού ενοικίου για το κτήριο και το έχει καθορίσει στις €4.770 το μήνα, ποσό χαμηλότερο από το συμφωνημένο ενοίκιο, το οποίο δεν αποδέχεται ο νέος ιδιοκτήτης. Όπως σημειώνεται σε επιστολή του Κλάδου Κτηριακών Υποδομών προς τον Αρχηγό Αστυνομίας, η υπεύθυνη Λειτουργός του Τμήματος ανέφερε τηλεφωνικά ότι για να μπορέσει να αναθεωρηθεί προς τα πάνω το λογικό ενοίκιο, θα πρέπει να εξασφαλιστεί πιστοποιητικό έγκρισης, να συντηρηθεί το κτήριο και, εάν είναι δυνατό, να γίνουν εργασίες ενεργειακής αναβάθμισης. Η πιο πάνω εκτίμηση του ΤΚΧ, δεν αναφέρθηκε στη μετέπειτα αλληλογραφία της Αστυνομίας με το Υπουργείο Οικονομικών και τη ΝΥ, για την οποία κάνουμε αναφορά πιο κάτω.

Η Αστυνομία, με επιστολή της ημερ. 15.9.2022, ζήτησε την έγκριση του Υπουργείου Οικονομικών για υπογραφή νέου Παραρτήματος στο συμβόλαιο, που θα καθορίζει το ενοίκιο σε €6.665/μήνα. Στην επιστολή αναφέρεται ότι το Νομικό Τμήμα της Αστυνομίας θεώρησε ότι αυτή η περίπτωση είναι παρόμοια με αυτή του κτηρίου που στεγάζεται η ΔΕΕ/ΔΑΣ (παράγραφος (β) πιο πάνω) και έκρινε ότι, εκ πρώτης όψεως, οι θέσεις του ιδιοκτήτη φαίνεται να ευσταθούν. Σημειώνουμε ότι οι δύο περιπτώσεις, παρά τις ομοιότητες τους, διαφέρουν ουσιωδώς στο γεγονός ότι ο ιδιοκτήτης του κτηρίου της ΔΕΕ/ΔΑΣ ζήτησε την επαναφορά του ενοικίου στο επίπεδο που βρισκόταν το 2013 και η Αστυνομία, μέχρι σήμερα, δεν αποδέχθηκε την καταβολή οποιωνδήποτε αυξήσεων. Σημειώνουμε επίσης ότι, παρόλο που το Παράρτημα Γ της συμφωνίας επισυνάφθηκε στην επιστολή που στάλθηκε στο Υπουργείο Οικονομικών, εντούτοις δεν γίνεται οποιαδήποτε αναφορά σε αυτό στο κύριο μέρος της επιστολής, ωσάν να παραμερίζεται. Το Υπουργείο Οικονομικών ενημέρωσε ότι δεν φέρει ένσταση για την καταβολή του προτεινόμενου ενοικίου, με την προϋπόθεση ότι η ΝΥ θα γνωματεύσει ότι στη συγκεκριμένη περίπτωση δύναται να πραγματοποιηθεί αναδρομική καταβολή των εν λόγω ποσών.

Στη συνέχεια η Αστυνομία, με επιστολή παρόμοιου περιεχομένου, απευθύνθηκε στη ΝΥ για καθοδήγηση. Η ΝΥ, με επιστολή της με ημερ. 1.12.2022, κατ' αρχάς ψέγει το γεγονός ότι η Αστυνομία παραμένει σε υποστατικό το οποίο δεν διαθέτει πιστοποιητικό έγκρισης, αφού με την παραμονή της στο κτήριο διαπράττει ποινικό αδίκημα. Καταλήγοντας, η ΝΥ σημειώνει ότι, αφού το ενοικιαστήριο συμβόλαιο συνάφθηκε με άλλον ιδιοκτήτη, η Αστυνομία δεν νομιμοποιείται να

καταβάλει οποιοδήποτε ποσό ενοικίου σε οποιοδήποτε διατείνεται (τεκμηριωμένα ή μη) ότι είναι ο νέος ιδιοκτήτης και επομένως πρέπει να καταρτιστεί νέο ενοικιαστήριο έγγραφο.

Παρά τα πιο πάνω, στις 19.12.2022, υπογράφηκε νέα συμφωνία η οποία προσδέθηκε ως Παράρτημα Δ του αρχικού συμβολαίου, στην οποία παραχωρήθηκε αύξηση 22% σε σχέση με το τελευταίο ενοίκιο για την περίοδο 1.9.2022 – 31.12.2022 και περαιτέρω αύξηση 7% για την περίοδο 1.1.2023 – 31.12.2024. Θεωρούμε ότι η απόφαση σύναψης αυτής της συμφωνίας ήταν παράτυπη αφού:

- ◆ Οι αυξήσεις που παραχωρήθηκαν δεν καλύπτονταν από τις πρόνοιες του συμβολαίου, που βρισκόταν σε ισχύ κατά τον ουσιώδη χρόνο, αφού σύμφωνα με το Παράρτημα Γ, η αναθεώρηση του ενοικίου προϋπόθετε την εξασφάλιση πιστοποιητικού έγκρισης του κτηρίου.
- ◆ Σύμφωνα με τις οδηγίες που δόθηκαν κατά καιρούς από το Υπουργείο Οικονομικών, αναθεώρηση των ενοικίων που δεν προβλέπονται στα εν ισχύ συμβόλαια, θα παραχωρείται μόνο στις περιπτώσεις κτηρίων που διαθέτουν πιστοποιητικό έγκρισης, αφού πρώτα ληφθεί εκτίμηση του λογικού ενοικίου από το ΤΚΧ. Το λογικό ενοίκιο, σύμφωνα με το ΤΚΧ, εκτιμήθηκε σε €4.770/μήνα, ποσό αρκετά χαμηλότερο από το ποσό που συμφωνήθηκε με τον ιδιοκτήτη.
- ◆ Στην επιστολή της Αστυνομίας προς το Υπουργείο Οικονομικών δεν γίνεται αναφορά στις πρόνοιες του Παραρτήματος Γ της συμφωνίας, ούτε στην πιο πάνω εκτίμηση του ΤΚΧ. Επομένως, η απόφαση του Υπουργείου Οικονομικών λήφθηκε στη βάση ελλιπούς πληροφόρησης από την Αστυνομία.

δ. Άλλα ενοικιαζόμενα υποστατικά χωρίς πιστοποιητικά εγκρίσεως. Μετά τη λήξη της περιόδου προσωρινής μείωσης των ενοικίων που συμφωνήθηκε με τους ιδιοκτήτες των υποστατικών, η Αστυνομία όφειλε να προχωρήσει σε επαναφορά των ενοικίων στα ποσά που προβλέπονται από τις συμφωνίες εκτός κι αν οι ιδιοκτήτες συγκατατίθεντο διαφορετικά. Αν θεωρούσαν ότι η επαναφορά του ενοικίου ήταν ασύμφορη για το κράτος, θα έπρεπε να εξεύρουν άλλο υποστατικό. Δεν μπορούσαν όμως να επιβάλουν μονομερώς νέες μειώσεις. Αυτό επιβεβαιώνεται και σε διάφορες μετέπειτα επιστολές του Υπουργείου Οικονομικών και της ΝΥ. Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι σε επιστολή του Υπουργείου Οικονομικών με ημερ. 12.9.2018, επισημαίνεται ότι η Αστυνομία είναι υπεύθυνη για την εκτέλεση των συμβατικών υποχρεώσεων που απορρέουν από την υλοποίηση του συμβολαίου και κατ' επέκταση, στην περίπτωση που η καταβολή οποιουδήποτε ποσού αποτελεί συμβατική υποχρέωση με βάση το ενοικιαστήριο έγγραφο, η Αστυνομία πρέπει να προβαίνει στις δέουσες ενέργειες προς τον σκοπό αυτό το συντομότερο δυνατό. Επίσης, σε επιστολή της ΝΥ ημερ. 30.3.2020 αναφέρεται ότι, όταν η περίπτωση δεν αφορά ανανέωση συμβολαίου, αλλά συμβόλαιο που είναι σε ισχύ, η Αστυνομία οφείλει να καταβάλλει από την 1.1.2017, το ενοίκιο που προνοούσε το αρχικό ενοικιαστήριο συμβόλαιο.

Αντί αυτού, τον Οκτώβριο 2016 η Αστυνομία ζήτησε οδηγίες από τον ΚΦΣΚΥ αναφορικά με το ύψος του ενοικίου που θα πρέπει να καταβάλλεται από την 1.1.2017 και τον τρόπο χειρισμού των αιτημάτων των ιδιοκτητών για παραχώρηση αυξήσεων, χωρίς όμως να αναφέρει ξεκάθαρα ότι

για ορισμένα υποστατικά υπήρχαν ενεργά συμβόλαια ενοικίασης. Σε απαντητική επιστολή του ημερ. 25.8.2017, ο ΚΦΣΚΥ ενημέρωσε ότι για να μπορέσει να εξεταστεί οποιαδήποτε αύξηση ενοικίου απαιτείται η υποβολή των αντίστοιχων πιστοποιητικών έγκρισης. Αυτό δεν έγινε αποδεκτό από τους πλείστους ιδιοκτήτες, οι οποίοι ζητούσαν επαναφορά των ενοικίων τους στα ποσά που προβλέπονταν από τα ενοικιαστήρια συμβόλαια.

Αποτέλεσμα της πρακτικής που ακολουθήθηκε, σε συνδυασμό με τη μεγάλη καθυστέρηση στην εξέταση των αιτήσεων για έκδοση πιστοποιητικών έγκρισης από τις αρμόδιες αρχές, οδήγησε την Αστυνομία σε αρκετά προβλήματα. Συγκεκριμένα:

- ◆ Όπως αναφέρουμε πιο πάνω, ο ιδιοκτήτης του κτηρίου όπου στεγάζεται το Τμήμα Τροχαίας Αρχηγείου προσέφυγε στη δικαιοσύνη, ζητώντας την επιστροφή των αποκοπών που έγιναν στο ενοίκιο του υποστατικού από το 2013 μέχρι σήμερα.
- ◆ Άλλοι ιδιοκτήτες επίσης απείλησαν την Αστυνομία με λήψη νομικών μέτρων εναντίον της Αστυνομίας. Αυτό οδήγησε την Αστυνομία στη μη ίση μεταχείριση των ιδιοκτητών αφού, για τα υποστατικά που αναφέρουμε στο (β) και (γ) πιο πάνω, η Αστυνομία έλαβε διαφορετικές αποφάσεις, οι οποίες δεν εφαρμόστηκαν στα υπόλοιπα υποστατικά για τα οποία ίσχυαν παρόμοια δεδομένα.
- ◆ Ορισμένοι ιδιοκτήτες εξέφρασαν πρόθεση τερματισμού της ενοικίασης του κτηρίου στους στην Αστυνομία.
- ◆ Αρκετοί ιδιοκτήτες αρνούνται να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους για συντήρηση των υποστατικών, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται προβλήματα στην ομαλή λειτουργία των γραφείων της Αστυνομίας. Σε σύσκεψη που πραγματοποιήθηκε στο ΥΔΔΤ στις 22.7.2021, αποφασίστηκε όπως σε αυτές τις περιπτώσεις, οι ιδιοκτήτες θα ενημερώνονται ότι σε περίπτωση που δεν προχωρήσουν εντός συγκεκριμένου χρονικού διαστήματος στις απαραίτητες εργασίες, αυτές θα υλοποιηθούν από το κράτος, ως ενοικιαστής και θα αποκόπτονται όλα τα σχετικά έξοδα από τα ενοίκια. Αυτό δεν υλοποιήθηκε, αφού όπως μας αναφέρθηκε, το κόστος συντήρησης είναι μεγάλο, και θα απαιτούνταν αρκετά χρόνια για την απόσβεση του, κάτι που θα οδηγούσε σε περαιτέρω προβλήματα.

Αναφέρουμε επίσης ότι, όπως επισημαίνεται και σε επιστολές της ΝΥ, η χρήση κτηρίων που δεν διαθέτουν πιστοποιητικά έγκρισης, αποτελεί ποινικό αδίκημα από τον ιδιοκτήτη και τον ενοικιαστή. Σημειώνουμε ότι Αστυνομικοί Σταθμοί που στεγάζονται σε μικρότερα υποστατικά, μεταφέρθηκαν ή αναμένεται σύντομα να μεταφερθούν σε ιδιόκτητα κτίρια.

Συστάσεις:

- α. Στις περιπτώσεις όπου η Αστυνομία επιθυμεί την τροποποίηση όρων του συμβολαίου, θα πρέπει να εξασφαλίζει τη συμφωνία του αντισυμβαλλόμενου μέρους. Διαφορετικά, εάν κρίνει το ύψος του ενοικίου ως ασύμφορο, θα πρέπει να εγκαταλείπει το κτήριο.**

Η Αστυνομία στην απαντητική επιστολή της, ημερ. 25.9.2023, επισήμανε ότι, για τα θέματα που αφορούν στις ενοικιάσεις κυβερνητικών κτηρίων, ακολουθούνται οι οδηγίες του Υπουργείου Οικονομικών, καθώς και οι σχετικές Αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου.

- β. Η Αστυνομία να αποτείνεται στο Υπουργείο Οικονομικών για οδηγίες στις περιπτώσεις νέων συμβολαίων ή τροποποιήσεων ή/και ανανεώσεων που δεν προβλέπονται στα υφιστάμενα συμβόλαια. Σε αυτές τις περιπτώσεις, η Αστυνομία πρέπει επίσης να λαμβάνει την εκτίμηση του λογικού ενοικίου από το ΤΚΧ, την οποία μπορεί να χρησιμοποιεί ως επιχείρημα για διαπραγμάτευση του ποσού του ενοικίου.**

Στην απάντησή της η Αστυνομία επανέλαβε την πιο πάνω θέση και επιπρόσθετα μας ανέφερε ότι προκύπτει καθυστέρηση στον καθορισμό του λογικού ενοικίου από το ΤΚΧ, με αποτέλεσμα να εκδηλώνονται διαμαρτυρίες από τους ιδιοκτήτες των ακινήτων που εξασφαλίζουν πιστοποιητικό τελικής έγκρισης της οικοδομής και βρίσκονται στο στάδιο της αναθεώρησης του ενοικίου.

- γ. Για τις περιπτώσεις κτηρίων που εξακολουθούν να μην καλύπτονται από πιστοποιητικό έγκρισης, παρόλο ότι παρήλθε πολύ μεγάλο χρονικό διάστημα από τότε που δόθηκε προθεσμία στους ιδιοκτήτες για εξασφάλισή του, η Αστυνομία να προωθήσει διαδικασίες εξεύρεσης άλλων κατάλληλων υποστατικών.**

Όπως μας ανέφερε η Αστυνομία, οι ιδιοκτήτες των ακινήτων έχουν υποβάλει αιτήσεις στις αρμόδιες Αρχές για έκδοση του εν λόγω πιστοποιητικού, ωστόσο βρίσκονται ακόμη στο στάδιο της εξέτασης. Επιπρόσθετα, μας επισημάνθηκε ότι καταβλήθηκαν προσπάθειες για εξεύρεση κατάλληλων κτηρίων, που να διαθέτουν όλες τις απαιτούμενες άδειες/εγκρίσεις, χωρίς ωστόσο να προκύψει οποιοδήποτε αποτέλεσμα.

5.5.2 Χώρος Αρχηγείου Αστυνομίας

Σύμφωνα με Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου ημερ. 17.7.2008, ετοιμάστηκε, από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, ολοκληρωμένο Γενικό Χωροταξικό Σχέδιο για τη δημιουργία Κρατικού Διοικητικού Κέντρου στην Αγλαντζιά, στον χώρο του Αρχηγείου Αστυνομίας και των Αστυνομικών Κατοικιών, το οποίο υποβλήθηκε στο Υπουργικό Συμβούλιο στις 18.11.2009 για ενημέρωση.

Έχοντας υπόψη τη σημαντική ετήσια δαπάνη για ενοίκια, τις νέες στεγαστικές ανάγκες που φαίνεται να προκύπτουν χρόνο με τον χρόνο, καθώς και τα προβλήματα που παρουσιάζουν οι υφιστάμενες κτηριακές εγκαταστάσεις της Αστυνομίας (παλαιότητα/στατικά προβλήματα των κτηρίων και έλλειψη χώρων) εισηγηθήκαμε, σε προηγούμενες εκθέσεις μας, όπως μελετηθεί σε βάθος η δυνατότητα πλήρους κάλυψης των στεγαστικών αναγκών σε ιδιόκτητα κτήρια, με χρήση σύγχρονων μεθόδων χρηματοδότησης/αυτοχρηματοδότησης (μελέτη, κατασκευή, συντήρηση και χρηματοδότηση). Με επιστολή του Αρχηγού Αστυνομίας με ημερ.27.9.2017, ενημερωθήκαμε ότι το θέμα επρόκειτο να τύχει συλλογικής επανεξέτασης με την ολοκλήρωση της μεταστέγασης του ΓΕΕΦ και την αξιοποίηση των χώρων που θα έχουν κενωθεί και προφανώς θα καλύψουν σημαντικό μέρος των κτηριακών αναγκών της Αστυνομίας, οπότε και θα δρομολογείτο η συμπερίληψη του έργου, με τις πραγματικές ανάγκες, στους αμέσως επόμενους Προϋπολογισμούς.

Η μεταστέγαση του ΓΕΕΦ σε γραφεία του Υπουργείου Άμυνας ολοκληρώθηκε το 2019. Σε επιστολή του Αρχηγείου Αστυνομίας ημερ. 25.2.2019 προς τον Γενικό Διευθυντή του ΥΔΔΤ, αναφέρεται ότι, με την αποχώρηση του ΓΕΕΦ, κενώθηκαν χώροι στους οποίους θα μπορούν να μεταστεγαστούν συγκεκριμένες Υπηρεσίες που εδρεύουν στη Λευκωσία και οι οποίες

στεγάζονται σε ενοικιαζόμενα κτήρια, νοουμένου ότι θα πραγματοποιηθεί η αξιολόγηση της στατικής επάρκειας του κτηρίου από το ΤΔΕ.

Όπως διαφάνηκε, το ΤΔΕ δεν μπορούσε να εγγυηθεί την ασφάλεια του κτηρίου που στέγαζε παλαιότερα το ΓΕΕΦ διότι δεν είναι αντισεισμικό και ζητήθηκε από την Αστυνομία όπως προβεί, το συντομότερο, στην ετοιμασία μελέτης, με βάση την οποία θα επιβεβαιώνεται η στατική επάρκεια του κτηρίου και ακολούθως στη μελέτη και εκτίμηση των εργασιών που θα απαιτηθούν για την επιδιόρθωσή του. Το ΤΔΕ ανέθεσε τη μελέτη σε ιδιώτες μελετητές, οι οποίοι παρουσίασαν τα αποτελέσματα τους στις 20.4.2022.

Σύμφωνα με τα συμπεράσματα της μελέτης, το κόστος για την αντισεισμική αναβάθμιση, όσον αφορά μόνο στον στατικό τομέα του κτηρίου, εκτιμήθηκε στα €5,5 εκ. Για συνέχιση της λειτουργίας του κτηρίου προσωρινά μέχρι τη λήψη τελικών αποφάσεων για αντισεισμική αναβάθμιση ή εγκατάλειψή του, απαιτείται η ενίσχυση τριών κολώνων και δύο δοκών. Επίσης, για να καταστεί δυνατή η αξιοποίηση των άδειων περύγων από την Αστυνομία, θα πρέπει να κατεδαφιστούν οι εσωτερικοί τοίχοι, να αντικατασταθούν με γυψοσανίδες, και να μην χρησιμοποιούνται ως αποθηκευτικοί χώροι. Το ΤΔΕ εξέφρασε την άποψη ότι η επιλογή για ανέγερση νέου κτηρίου με τη μέθοδο μελέτη, κατασκευή και συντήρηση υπερτερεί, από πολλές απόψεις, από την επιλογή της αναβάθμισης του υφιστάμενου κτηρίου. Παράλληλα, ζήτησε από το Αρχηγείο Αστυνομίας να ετοιμάσει, το συντομότερο δυνατό, τις κτηριολογικές του ανάγκες, ώστε να προχωρήσουν οι διαδικασίες το συντομότερο.

Σημειώνουμε ότι, σε τηλεδιάσκεψη που έγινε στις 26.1.2021, για τα αναπτυξιακά του έργα του ΥΔΔΤ, αναφέρθηκε ότι η μελέτη για τη στατική/αντισεισμική επάρκεια του Αρχηγείου Αστυνομίας αναμενόταν να καταδείξει ότι το κόστος ανακαίνισης και ενίσχυσής του θα είναι μεγαλύτερο από το κόστος ανέγερσης νέου κτηρίου. Ως εκ τούτου, ο Γενικός Διευθυντής του ΥΔΔΤ ανέφερε ότι επιθυμία του Υπουργείου είναι η προώθηση της ανέγερσης νέου μεγαλύτερου κτηρίου, το οποίο να μπορεί να καλύψει και άλλες υπηρεσίες που σήμερα στεγάζονται σε ενοικιαζόμενα υποστατικά. Οι εκπρόσωποι του ΤΔΕ ζήτησαν όπως ετοιμαστούν οι κτηριολογικές ανάγκες για όλες τις Υπηρεσίες που θα στεγαστούν στο νέο κτήριο του Αρχηγείου, ώστε το έργο να μπορέσει να ενταχθεί στον Προϋπολογισμό του 2023.

Συναφώς αναφέρουμε ότι, όπως αναφέρεται σε επιστολή του Κλάδου Κτηριακών Υποδομών της Αστυνομίας προς τους Αστυνομικούς Διευθυντές, με ημερ. 2.6.2022, έχει αποφασιστεί η αναθεώρηση/επικαιροποίηση του Γενικού Χωροταξικού Σχεδίου της περιοχής του Αρχηγείου.

Διαπιστώσαμε καθυστέρηση στην υλοποίηση των επόμενων βημάτων. Συγκεκριμένα, μέχρι την ολοκλήρωση του ελέγχου:

- ◆ δεν είχε ολοκληρωθεί η διαδικασία καθορισμού των κτηριολογικών αναγκών της Αστυνομίας για το νέο κτήριο.
- ◆ δεν έχει υλοποιηθεί η ενίσχυση των κολώνων και των δοκών του υφιστάμενου κτηρίου, η οποία είναι απαραίτητη για τη συνέχιση της προσωρινής χρήσης του κτηρίου.

- ♦ δεν έχει ακόμη προγραμματιστεί η υλοποίηση των απαραίτητων εργασιών στις άδειες πτέρυγες του Αρχηγείου για να μπορούν να στεγαστούν ορισμένες Υπηρεσίες της Αστυνομίας, οι οποίες παραμένουν σε ενοικιαζόμενα υποστατικά.

Ως αποτέλεσμα της πιο πάνω καθυστέρησης, η Αστυνομία καταβάλλει ένα πολύ μεγάλο χρηματικό ποσό ετήσια σε ενοίκια.

Επισημάναμε ότι, μέχρι σήμερα, το μεγαλύτερο μέρος του κτηρίου που χρησιμοποιείται παλαιότερα από το ΓΕΕΦ παραμένει αναξιοποίητο, παρόλο που τα στατικά προβλήματα που παρουσιάζει δεν διαφέρουν από εκείνα της πτέρυγας του κτηρίου που χρησιμοποιείται ως Αρχηγείο της Αστυνομίας.

Σύσταση: Ολοκλήρωση, το συντομότερο δυνατόν, των απαραίτητων ενεργειών που αναφέρουμε πιο πάνω.

Η Αστυνομία σε σχέση με τα πιο πάνω θέματα, μας ανέφερε ότι βρίσκονται σε εξέλιξη οι ακόλουθες διαδικασίες:

- ♦ Καταγραφή των στεγαστικών αναγκών του Αρχηγείου Αστυνομίας.
- ♦ Ενίσχυση αριθμού κολώνων και δοκών του κτηρίου.
- ♦ Ανακαίνιση των ανεκμετάλλετων χώρων του εν λόγω κτηρίου, για κάλυψη των άμεσων αναγκών της Αστυνομίας.

5.5.3 Κτήριο ΑΔΕ Πάφου

Όπως αναφέραμε και σε προηγούμενες Εκθέσεις από το 2015 και μετά, από ελέγχους μας διαπιστώσαμε ότι, το κτήριο του νέου Κεντρικού Αστυνομικού Σταθμού Πάφου παρουσίαζε σοβαρά προβλήματα, τα οποία παρουσιάστηκαν με την παραλαβή του έργου, τον Μάιο του 2010. Σύμφωνα μάλιστα με πρακτικά σύσκεψης που έγινε στο κτήριο του Κεντρικού Αστυνομικού Σταθμού Πάφου στις 4.2.2014, το κτήριο δεν θα έπρεπε να παραληφθεί, πριν επιβεβαιωθεί ότι το πρόβλημα της εισροής των νερών της βροχής από την οροφή, είχε επιλυθεί οριστικά.

Όπως προκύπτει από σχετική αλληλογραφία, μετά από παρέλευση 13 περίπου ετών, το πρόβλημα με την εισροή νερών δεν έχει ακόμη επιλυθεί. Σημειώνουμε ότι, για επίλυση του προβλήματος, τοποθετήθηκε εντός του 2021 νέα στεγάνωση στην οροφή του κτηρίου, έναντι του ποσού των €126.872, πλέον ΦΠΑ, χωρίς όμως να επιτευχθεί το επιθυμητό αποτέλεσμα. Όπως αναφέρεται σε επιστολές του Κλάδου Κτηριακών Υποδομών της Αστυνομίας προς το ΤΔΕ, το πρόβλημα εξακολουθεί να εκκρεμεί, με αποτέλεσμα δύο από τα κρατητήρια να παραμένουν συνεχώς εκτός λειτουργίας, αφού το νερό εισέρχεται εντός των φωτιστικών, με κίνδυνο πρόκλησης βραχυκυκλώματος.

Σύσταση: Να ληφθούν όλα τα απαραίτητα μέτρα και να γίνουν όλες οι αναγκαίες επιδιορθώσεις στο κτήριο, οι οποίες θα επιλύσουν οριστικά το πρόβλημα.

Η Αστυνομία μας ενημέρωσε ότι συνεχίζονται οι προσπάθειες προς ολιστική επίλυση του προβλήματος.

5.6 Αστυνομικές Κατοικίες

Σύμφωνα με στοιχεία που τηρούνται στον αρμόδιο Κλάδο του Αρχηγείου Αστυνομίας, ο συνολικός αριθμός των αστυνομικών κατοικιών, σε παγκύπρια βάση, ανέρχεται στις 184, εκ των οποίων οι 118 έχουν κατεδαφιστεί και οι εναπομείνουσες (66) κατανέμονται ως ακολούθως:

Περιγραφή Χρήσης/Εκμετάλλευσης	Αριθμός Αστυνομικών Κατοικιών	Τοποθεσία Αστυνομικών Κατοικιών
Εκμετάλλευση/χρήση από μέλη της Δύναμης	11	Επαρχίες Λεμεσού (4) και Λάρνακας (7)
Υπηρεσιακή χρήση από την Αστυνομία και άλλες κρατικές Υπηρεσίες, κυβερνητικά Τμήματα, καθώς και Δημοτική Αρχή.	31	Επαρχίες Λεμεσού (2), Λάρνακας (2), Πάφου (5), Αμμοχώστου (8) και Αθαλάσσης (14)
Σε διαδικασία παραχώρησής τους για εκμετάλλευση από αστυνομικούς συνδέσμους	3	Επαρχία Λεμεσού
Παραμένουν ανεκμετάλλευτες	21	Επαρχίες Λεμεσού (13) και Λάρνακας (8)

Αναφορικά με τα πιο πάνω στοιχεία/δεδομένα, παρατηρήσαμε τα ακόλουθα:

α. Παρόλο που σε έγγραφο της Αστυνομίας, ημερ. 29.12.2020, αναφέρεται ότι έχει τερματισθεί, τόσο ο θεσμός της παραχώρησης κατοικιών για διαμονή των μελών της Αστυνομίας, όσο και η συντήρησή τους από κρατικά κονδύλια, εντούτοις διαπιστώσαμε πως επτά κατοικίες κατακρατούνται παράνομα, δύο παραχωρήθηκαν προς χρήση χωρίς την υπογραφή οποιασδήποτε συμφωνίας και σε μια διαμένει μέλος της Δύναμης έναντι καταβολής μηνιαίου ενοικίου ύψους €15,99, στη βάση σχετικού συμβολαίου.

Λαμβάνοντας υπόψη την παλαιότητα των εν λόγω οικοδομών, σε συνδυασμό με την απουσία στοιχειώδους συντήρησής τους, με ότι αυτό συνεπάγεται στη διασφάλιση της στατικής επάρκειάς τους, ενδεχομένως να ανακύπτει ζήτημα αστικής ευθύνης από μέρους της Αστυνομίας, σε περίπτωση ατυχήματος.

Σύσταση: Η Αστυνομία να αποταθεί στο ΤΔΕ, για επιβεβαίωση της στατικής επάρκειας των συγκεκριμένων κτηρίων και αναλόγως των αποτελεσμάτων, να ζητηθεί καθοδήγηση από τη ΝΥ της Δημοκρατίας, ως προς την προώθηση διαδικασίας έξωσης των ενοίκων.

Η Αστυνομία μας διαβεβαίωσε ότι η ανωτέρω σύστασή μας θα προωθηθεί άμεσα.

β. Το γεγονός ότι, 21 αστυνομικές κατοικίες (δηλ. το 32% του συνόλου) παραμένουν επί σειρά ετών ανεκμετάλλευτες και χωρίς την οποιαδήποτε στοιχειώδη συντήρησή τους, ενδεχομένως να ανακύπτει ζήτημα διάπραξης του αστικού αδικήματος της ιδιωτικής οχληρίας.

Σύσταση: Να ληφθεί απόφαση από την Αστυνομία, είτε για εκμετάλλευση/αξιοποίηση των συγκεκριμένων κατοικιών, είτε για κατεδάφισή τους.

Η Αστυνομία μας ενημέρωσε ότι έχει αποφασιστεί η προώθηση της διαδικασίας εκκένωσης και κατεδάφισης των κατοικιών που βρίσκονται σε άσχημη κατάσταση και ανακαίνισης/ διαμόρφωσης των υπολοίπων κατοικιών σε γραφειακούς χώρους, για κάλυψη των αναγκών της Αστυνομίας.

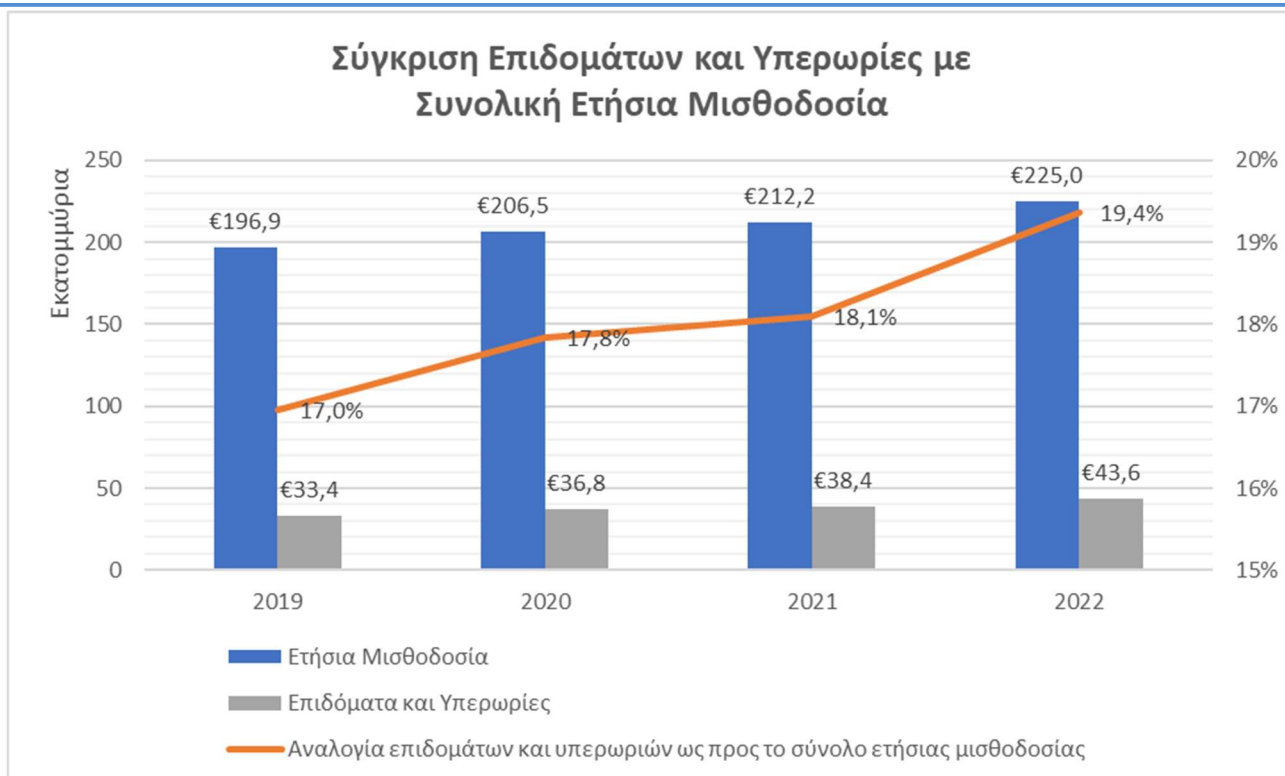
γ. Για τη μίσθωση, έναντι συμβολικού ενοικίου, των τριών αστυνομικών κατοικιών (δύο κατοικίες στο Τρόδος και μία στις Πλάτρες) στον Σύνδεσμο Ανωτέρων Αξιωματικών και Σύνδεσμο Αστυνομίας Κύπρου, αντίστοιχα, για σκοπούς υπενοικίασής τους με χαμηλό κόστος στα μέλη τους, έχει εξασφαλιστεί σχετική έγκριση του Υπουργείου Οικονομικών, ημερ. 21.6.2022. Συναφώς αναφέρουμε ότι, σε σχετική με το θέμα επιστολή του ΤΔΕ, ημερ. 4.7.2022, διευκρινίζεται πως οι εν λόγω κατοικίες θα συντηρηθούν με δαπάνη των εν λόγω Συνδέσμων.

Σύσταση: Για την παραχώρηση των συγκεκριμένων κατοικιών, να συνταχθεί σχετικό συμφωνητικό έγγραφο μεταξύ των συμβαλλομένων μερών, στο οποίο να καθορίζεται ρητά ότι, οι όποιες δαπάνες ενδέχεται να απαιτηθούν, τόσο για την αρχική επιδιόρθωση, όσο και για τη μετέπειτα συντήρηση των κατοικιών, θα βαρύνουν αποκλειστικά τους εν λόγω Συνδέσμους. Επιπρόσθετα, να συμπεριληφθεί σχετική πρόνοια, με την οποία να διευκρινίζεται πως ουδεμία ευθύνη φέρει η Αστυνομία, σε περίπτωση πρόκλησης οποιουδήποτε ατυχήματος/δυστυχήματος στους τελικούς χρήστες των κατοικιών, συνέπεια πλημμελών επισκευαστικών έργων και μετέπειτα συντηρήσεών τους από τους εν λόγω Συνδέσμους.

Η Αστυνομία επιβεβαίωσε την εγκυρότητα των στοιχείων που παραθέσαμε και ανέφερε ότι βρίσκεται σε εξέλιξη η ετοιμασία σχετικού συμφωνητικού εγγράφου, το οποίο θα αποσταλεί στη ΝΥ της Δημοκρατίας για νομοτεχνικό έλεγχο, πριν αυτό υπογραφεί από τους συμβαλλόμενους και τεθεί σε εφαρμογή.

5.7 Επιδόματα και Υπερωρίες

Κατά το 2022, καταβλήθηκαν σε μέλη της Αστυνομίας επιδόματα και υπερωρίες συνολικού ύψους €43.561.401 (2021: €38.406.081), τα οποία αντιπροσωπεύουν το 19,4% του συνόλου της ετήσιας μισθοδοσίας. Τα σημαντικότερα ποσά αφορούν σε επιδόματα κατά τις Κυριακές και δημόσιες αργίες στην περίοδο βάρδιας (€17,4 εκ.), επίδομα βάρδιας (€8,1 εκ.) και υπερωριακή αμοιβή (€16 εκ.).

5.7.1 Ύψος υπερωριών

α. Στα μέλη της Αστυνομίας καταβλήθηκαν, κατά τα έτη 2015-2022, τα πιο κάτω ποσά για υπερωριακή απασχόληση. Επισημαίνουμε ότι, μέχρι και το 2015, βάσει των εκάστοτε εγκυκλίων του Αρχηγού Αστυνομίας, μέρος της αποζημίωσης για υπερωριακή απασχόληση καταβαλλόταν υπό μορφή χρόνου ανάπαυσης, ενώ από το 2016 και εντεύθεν, ακολουθείται η πολιτική για αποζημίωση με χρηματική αμοιβή σε ποσοστό μέχρι 100% για να διατηρηθεί σε μικρό αριθμό, ο συσσωρευμένος χρόνος ανάπαυσης των μελών της Αστυνομίας. Επιπρόσθετα, η υπερωριακή απασχόληση των μελών της Αστυνομίας που απασχολούνται με κανονικό ωράριο (ώρες γραφείου) κατά τις καθημερινές μεταξύ των ωρών 07:00 – 17:00, αποζημιώνονται αποκλειστικά με παραχώρηση χρόνου - ανάπαυσης.

Όπως μας ανέφερε η Αστυνομία, η αύξηση στο κόστος υπερωριών οφείλεται, κατά κύριο λόγο, για την πρόληψη και καταπολέμηση οργανωμένου εγκλήματος/διαφθοράς, για τη διερεύνηση σοβαρών υποθέσεων, καθώς και για μέτρα ασφάλειας αερολιμένων και επαρχιών για πρόληψη/αποτροπή τρομοκρατικών ενεργειών.

Σύσταση: Να εξεταστεί κατά πόσο οι λόγοι που οδήγησαν στη μεγάλη αύξηση των υπερωριών αφορούν στην κάλυψη μόνιμων αναγκών, ώστε να αξιολογηθεί το κόστος κάλυψής τους από μόνιμο προσωπικό, στο πλαίσιο της αναδιάρθρωσης της Αστυνομίας.

Η Αστυνομία μας ενημέρωσε ότι η ανωτέρω αύξηση στο κόστος της υπερωριακής απασχόλησης, οφείλεται, τόσο στη συνέχιση των αυξημένων καθηκόντων της Δύναμης, καθώς και στα μέτρα που λαμβάνονται για την πρόληψη – καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος, τη διερεύνηση σοβαρών υποθέσεων και την οδική ασφάλεια, όσο και στη συνεχιζόμενη έλλειψη προσωπικού. Συναφώς μας ανέφερε ότι, σήμερα υφίστανται συνολικά 537 κενές οργανικές θέσεις.

β. Όπως αναφέραμε επανειλημμένα, το υπόλοιπο του ελεύθερου χρόνου που παραχωρήθηκε, έναντι υπερωριακής εργασίας, σε προηγούμενα χρόνια, ανερχόταν, στις 31.12.2021, σε 68.980, σε σύγκριση με 47.198 στις 31.12.2020, ενώ σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία, στις 31.5.2022 ανερχόταν στις 71.230. Το γεγονός ότι σημειώνεται σημαντική αύξηση, καθώς και ότι εξακολουθεί να παραμένει σε υψηλά επίπεδα, θα πρέπει να προβληματίσει σοβαρά, τόσο την Αστυνομία όσο και το Υπουργείο Οικονομικών, ώστε να αποφευχθούν τα προβλήματα που παρουσιάστηκαν στο παρελθόν και είχαν ως αποτέλεσμα την καταβολή σημαντικών χρηματικών ποσών από το Κράτος.

Θα πρέπει επίσης να ληφθεί υπόψη ότι, αν ο συσσωρευμένος χρόνος ανάπαυσης χορηγηθεί μελλοντικά, όταν το μέλος θα βρίσκεται κατά πάσα λογική πιθανότητα σε υψηλότερη κλίμακα, από εκείνη στην οποία βρισκόταν κατά τη χορήγηση του χρόνου ανάπαυσης, αυτό θα

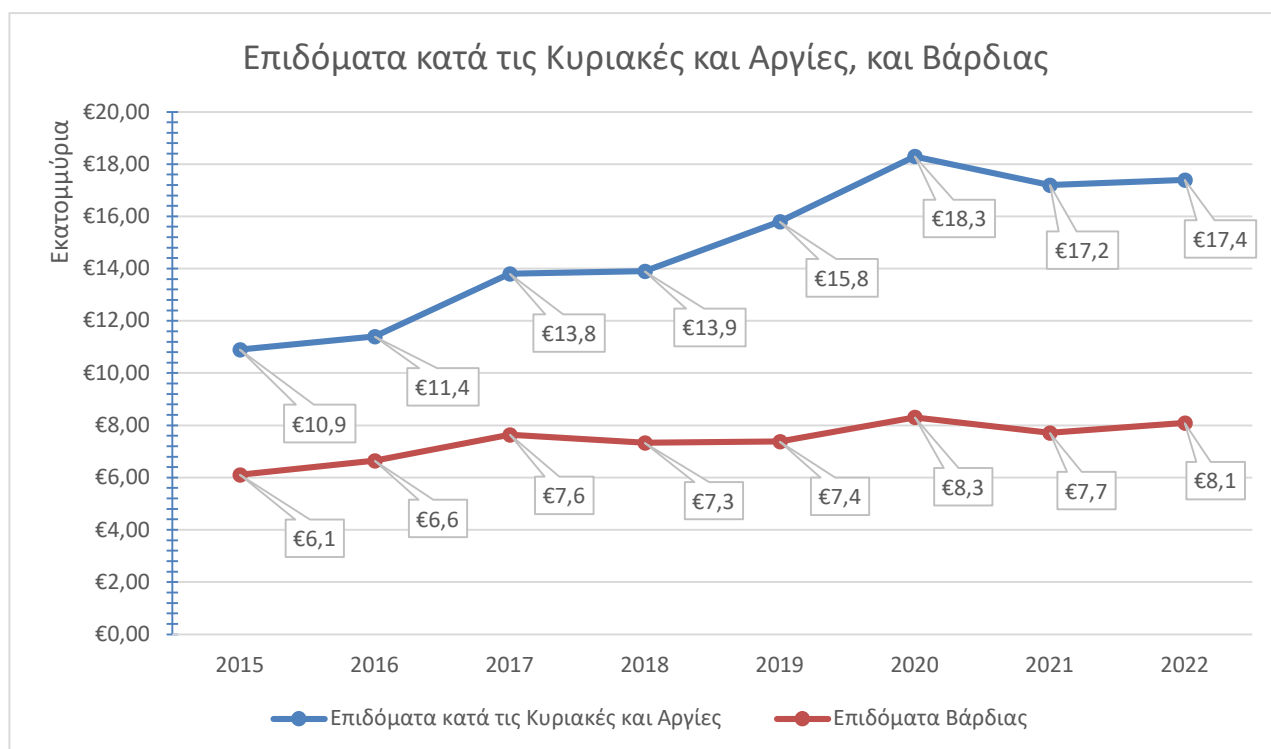
συνεπάγεται τη σημαντική αύξηση της δαπάνης, εφόσον η καταβολή του θα γίνει με βάση τον τελευταίο μισθό.

Σύσταση: Η συσσώρευση μεγάλου χρόνου ανάπαυσης θα πρέπει να προβληματίσει σοβαρά, τόσο την Αστυνομία όσο και το Υπουργείο Οικονομικών, ώστε να αποφευχθούν τα προβλήματα που παρουσιάστηκαν στο παρελθόν και είχαν ως αποτέλεσμα την καταβολή σημαντικών χρηματικών ποσών από το κράτος.

Η Αστυνομία μας πληροφόρησε ότι το όλο θέμα έχει παραπεμφθεί στο Υπουργείο Οικονομικών με εισήγηση για χρηματική αποζημίωση των δικαιούχων. Επιπρόσθετα, μας ανέφερε ότι για συγκεκριμένους λόγους, η μείωση της συσσώρευσης χρόνου ανάπαυσης καθίσταται ιδιαίτερα δύσκολη.

5.7.2 Επιδόματα Βάρδιας, και Επιδόματα κατά τις Κυριακές και Αργίες στην περίοδο βάρδιας

Το επίδομα βάρδιας καταβάλλεται στα μέλη της Αστυνομίας όταν το ωράριο απασχόλησής τους εμπίπτει στο ωράριο της νυκτερινής βάρδιας (19:30-07:30). Το επίδομα κατά τις Κυριακές και αργίες στην περίοδο βάρδιας, καταβάλλεται στα μέλη της Αστυνομίας που απασχολούνται με το σύστημα βάρδιας για εργασία κατά τις Κυριακές και τις δημόσιες αργίες, όταν οι Κυριακές και οι δημόσιες αργίες εμπίπτουν στο ωράριό τους, ώστε να συμπληρωθεί το σύνολο των καθορισμένων ωρών εργασίας τους.

Παρατηρήσαμε μεγάλη αύξηση στο ύψος των επιδομάτων κατά τις Κυριακές και αργίες της περιόδου 2019-2020. Η αύξηση αυτή οφείλεται, κυρίως, στην προσθήκη του νέου Κανονισμού 22 των περί Αστυνομίας (Γενικών) Κανονισμών (Κ.Δ.Π 35/2020), βάση του οποίου τροποποιήθηκαν τα απαιτούμενα χρόνια υπηρεσίας για την ανέλιξη των Αστυφυλάκων, με αποτέλεσμα η

αποζημίωση που καταβάλλεται στα μέλη της Αστυνομίας και βασίζεται στο ωρομίσθιό τους, να είναι μεγαλύτερη. Η τροποποίηση αυτή είχε αναδρομική ισχύ, με αποτέλεσμα τα επιδόματα που καταβλήθηκαν το έτος 2020 να είναι αυξημένα.

Επιπρόσθετα, η τροποποίηση του Κανονισμού 17 των περί Αστυνομίας (Γενικών) Κανονισμών (ΚΔΠ 414/2019) με την οποία μειώθηκε η διάρκεια της κανονικής εβδομαδιαίας περιόδου καθήκοντος των μελών της Αστυνομίας, από 40 δεδουλευμένες ώρες το 2019, σε 39,5 ώρες το 2020, σε 38,5 ώρες το 2021, και σε ώρες 37,5 ώρες το 2022, είχε ως αποτέλεσμα να αυξηθεί ο αριθμός των ωρών στην οποία βασίζεται ο υπολογισμός των επιδομάτων κατά τις Κυριακής και Αργίες και των επιδομάτων Βάρδιας.

Σημειώνεται ότι αναμένεται περαιτέρω αύξηση το 2023, λόγω της αναβάθμισης των κλιμάκων των μελών της Αστυνομίας (ΚΔΠ 476/2022), καθώς και από την αλλαγή του ποσοστού της μείωσης των επιδομάτων, από 15% σε 10%, σύμφωνα με τον περί Προϋπολογισμού Νόμο για το έτος 2023.

5.7.3 Επίδομα ειδικού καθήκοντος

Το επίδομα ειδικού καθήκοντος καταβάλλεται στα μέλη της Αστυνομίας τα οποία εκτελούν επιχειρησιακά, διοικητικά ή διευθυντικά καθήκοντα, όπως καθήκοντα ανίχνευσης, ειδικά εξωτερικά καθήκοντα, εξειδικευμένα ειδικά καθήκοντα και καθήκοντα που ενέχουν το στοιχείο της επικινδυνότητας και αποδεδειγμένα εκτίθενται σε υπηρεσιακούς κινδύνους.

Παρατηρήσαμε μεγάλη αύξηση στο ύψος του επιδόματος μεταξύ των ετών 2020-2021 και μεγάλη μείωση το 2022.

Για σκοπούς σύγκρισης ζητήσαμε τον αριθμό των μελών της Αστυνομίας στα οποία καταβάλλεται το επίδομα καθήκοντος, κάτι που δεν κατέστη εφικτό λόγω του ότι το υφιστάμενο σύστημα της Αστυνομίας δεν υποστηρίζει την εξαγωγή τέτοιας πληροφορίας.

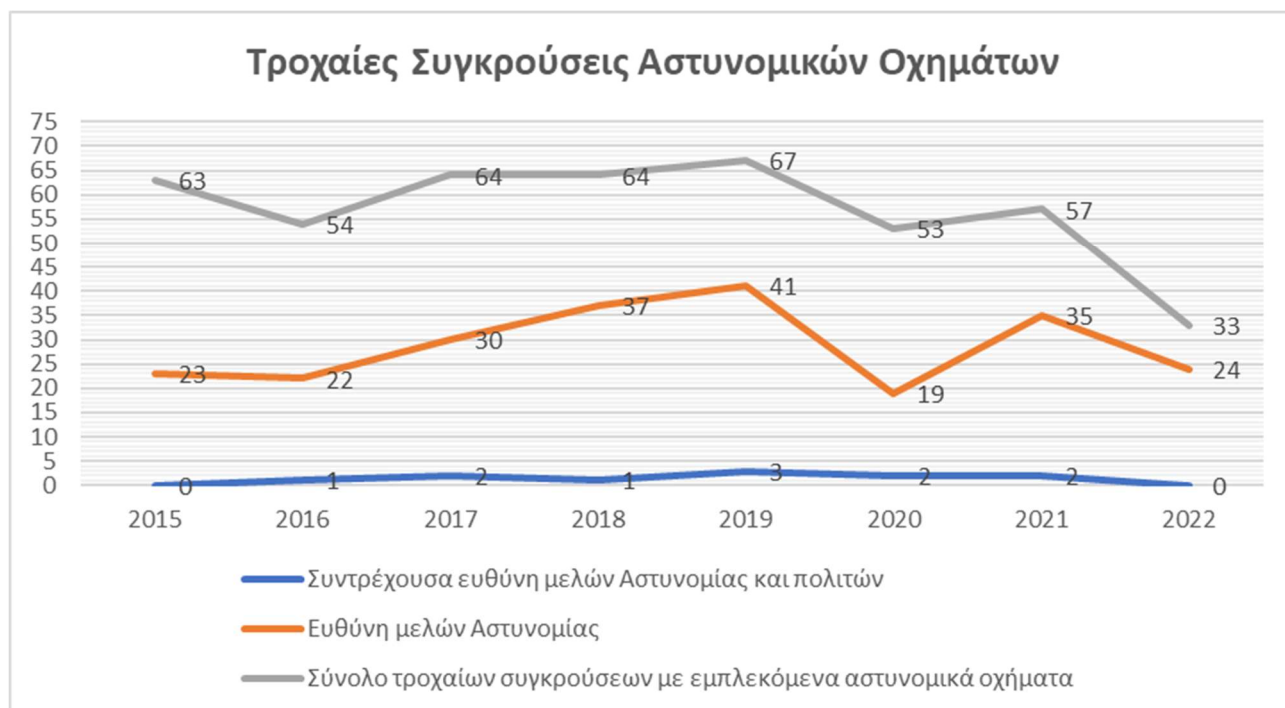
Σημειώνεται ότι, το ηλεκτρονικό σύστημα της Αστυνομίας παρέχει τη δυνατότητα εξαγωγών καταστάσεων για τα επίδομα Αρχιαστυφύλακα, Αρχιλοχία, Αναπληρωτή Λοχία, και Αναπληρωτή Υπαστυνόμου σε πραγματικό χρόνο, χωρίς να παρέχεται η δυνατότητα ιστορικής αναδρομής. Σύμφωνα με αριθμητικά στοιχεία που λάβαμε, στις 3.4.2023, τα μέλη της Αστυνομίας που δικαιούνταν επίδομα Αρχιαστυφύλακα ανέρχονταν σε 567, Αρχιλοχία σε 74, Αναπληρωτή Λοχία σε 131, και Αναπληρωτή Υπαστυνόμου σε 29.

Σύσταση: Να προωθηθούν οι απαραίτητες ενέργειες έτσι ώστε το υφιστάμενο σύστημα της Αστυνομίας να παρέχει τη δυνατότητα εξαγωγής επιπρόσθετων αναλυτικών στατιστικών πληροφοριών για τα μέλη που λαμβάνουν επίδομα ειδικού καθήκοντος. Επιπρόσθετα, κάθε τέλος του έτους, να εξαγονται και να τηρούνται στατιστικά στοιχεία που αφορούν στα μέλη της Αστυνομίας που λαμβάνουν επίδομα Αρχιαστυφύλακα, Αρχιλοχία, Αναπληρωτή Λοχία και Αναπληρωτή Υπαστυνόμου.

Η Αστυνομία μας ανέφερε ότι η Διεύθυνση Οικονομικών, σε συνεργασία με το Τμήμα Πληροφορικής του Αρχηγείου Αστυνομίας, θα προβεί σε ανάλογη ενέργεια για εξέταση του πιο πάνω θέματος.

5.8 Τροχαίες Συγκρούσεις Αστυνομικών Οχημάτων

Βάσει στοιχείων που τηρούνται στο αρχείο καταγραφής τροχαίων συγκρούσεων του Αρχηγείου Αστυνομίας, οι τροχαίες συγκρούσεις στις οποίες ενεπλάκησαν αστυνομικά οχήματα, ανήλθαν συνολικά στις 455, για την περίοδο 2015-2022 και αναλύονται ως ακολούθως:

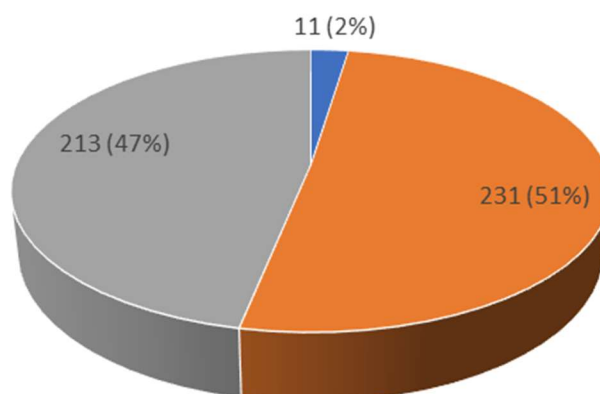

Η μείωση που παρατηρήθηκε στις τροχαίες συγκρούσεις για το έτος 2020, αποδίδεται στην επιβολή περιοριστικών μέτρων διακίνησης των πολιτών, που επιβλήθηκαν λόγω της πανδημίας. Επίσης, όπως πληροφορηθήκαμε από τον υπεύθυνο του Κλάδου Εξέτασης και Αναπαράστασης Τροχαίων Συγκρούσεων, τα στοιχεία που αφορούν στις τροχαίες συγκρούσεις για το έτος 2022 είναι ελλιπή, καθότι δεν είχαν συγκεντρωθεί/εξετασθεί όλες οι σχετικές αναφορές των Διευθύνσεων/Μονάδων/Υπηρεσιών, μέχρι την ημερομηνία διενέργειας του ελέγχου μας.

Όπως προκύπτει από το πιο κάτω σχεδιάγραμμα, η μεγαλύτερη ευθύνη πρόκλησης των υπό αναφορά τροχαίων συγκρούσεων, αποδίδεται στα μέλη της Αστυνομίας (51%). Ζητήσαμε όπως πληροφορηθούμε σχετικά με το συνολικό ύψος των κονδυλίων που δαπανήθηκαν, συνέπεια της πρόκλησης τροχαίων συγκρούσεων με ευθύνη των μελών της Αστυνομίας (37 ατυχήματα) εντός του 2021, για αποκατάσταση των υλικών ζημιών, τόσο στα ιδιωτικά, όσο και στα αστυνομικά οχήματα, στη βάση σχετικών εκθέσεων του Τμήματος Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών (Η.Μ.Υ.) και του Μηχανουργείου του Αρχηγείου Αστυνομίας, αντίστοιχα.

Μέχρι την ολοκλήρωση της παρούσας Ειδικής Έκθεσης, η Αστυνομία δεν μας παρέθεσε οποιαδήποτε στοιχεία, αναφορικά με το συνολικό κόστος των εν λόγω τροχαίων συγκρούσεων.

Επιμερισμός ευθύνης πρόκλησης τροχαίων συγκρούσεων

■ Συντρέχουσα ευθύνη μελών Αστυνομίας και πολιτών ■ Ευθύνη μελών Αστυνομίας ■ Ευθύνη πολιτών

Σε σχέση με τις τροχαίες συγκρούσεις των τριών τελευταίων ετών, καταχωρίστηκαν σε βάρος μελών της Αστυνομίας, μια πειθαρχική υπόθεση (αρ. 21/2022 - ΑΔΕ Λευκωσίας) και μια ποινική δίωξη για πρόκληση θανατηφόρου τροχαίου δυστυχήματος, οι οποίες βρίσκονται σε εξέλιξη, για τις οποίες ζητήσαμε όπως ενημερωθούμε με τα τελικά αποτελέσματά τους. Μέχρι την ολοκλήρωση της παρούσας Ειδικής Έκθεσης, η Αστυνομία δεν μας πληροφόρησε αναφορικά με της εξέλιξη των ανωτέρω δύο υποθέσεων, που καταχωρίστηκαν σε βάρος μελών της Δύναμης.

Αναφορικά με τα πιο πάνω, επισημάναμε τα ακόλουθα:

α. Όπως αναφέραμε επανειλημμένα σε προηγούμενες Εκθέσεις της Υπηρεσίας μας, πέραν των περιπτώσεων που αναφέρονται πιο πάνω και βρίσκονται υπό διερεύνηση, ουδέποτε

διαπιστώθηκε από μέρος της Αστυνομίας η πρόκληση τροχαίων συγκρούσεων, λόγω αλόγιστης ή επικίνδυνης πράξης ή παράλειψης των εκάστοτε υπαίτιων Αστυνομικών κατά την οδήγηση. Αντιθέτως, τους αποδίδεται ο χαρακτηρισμός «Συνήθεις τροχαίες συγκρούσεις», ή εντάσσονται στο πλαίσιο των επαγγελματικών τους καθηκόντων για πάταξη και εξιχνίαση του εγκλήματος και τη διατήρηση της τάξης και ασφάλειας και ως εκ τούτου σε καμία περίπτωση μέχρι σήμερα προωθήθηκαν διαδικασίες, είτε για στέρση της αστυνομικής άδειας οδήγησης του υπαίτιου Αστυνομικού, είτε για καταλογοισμό του κόστους αποκατάστασης των ζημιών που προξένησε. Επισημαίνεται ότι, με βάση την Α.Δ. 2/34, η απόφαση για μη επίρριψη ευθύνης στο μέλος της Δύναμης, καθότι το ατύχημα ήταν αποτέλεσμα του επιτελούμενου καθήκοντος από μέρος του, θα πρέπει να αποτελεί εξαίρεση και να περιορίζεται στις περιπτώσεις όπου οι Αστυνομικοί ριψοκινδύνεψαν για όφελος της υπηρεσίας ή της δημόσιας ασφάλειας. Επιπρόσθετα, για την απόφαση κατά πόσο ο οδηγός του αστυνομικού οχήματος θα διωχθεί ή όχι ενώπιον δικαστηρίου, θα πρέπει να χρησιμοποιούνται τα ίδια κριτήρια όπως στην περίπτωση του πολίτη οδηγού.

Συναφώς αναφέρουμε ότι, ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας με επιστολή του, ημερ. 21.2.2012, επισήμανε πως οι ζημιές που προκαλούνται από παράλειψη συμμόρφωσης προς φώτα τροχαίας, ή λόγω πολύ μεγάλης ταχύτητας, ή υπό άλλες παρόμοιες συνθήκες, δεν είναι δυνατό να απαλλάσσουν τον υπαίτιο λειτουργό που οδηγούσε το κυβερνητικό όχημα, από οποιαδήποτε ευθύνη. Συνεπώς υπογράμμισε, στις περιπτώσεις αλόγιστης και επικίνδυνης οδικής συμπεριφοράς του λειτουργού, θα δίδονται οδηγίες, τόσο για ποινική δίωξή του, όσο και για προώθηση αστικών διαδικασιών, με σκοπό την ανάκτηση ολόκληρου ή μέρους του ποσού της ζημιάς που προκάλεσε.

Σύσταση: Συμμόρφωση με τις ανωτέρω κατευθυντήριες αρχές που επεξήγησε ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας.

Η Αστυνομία μας πληροφόρησε ότι, από τη μελέτη των οδικών συγκρούσεων για το έτος 2022, δεν έχει εντοπισθεί οποιαδήποτε οδική τροχαία σύγκρουση που προκλήθηκε από αλόγιστη, απερίσκεπτη ή επικίνδυνη οδήγηση από μέρος του μέλους της Αστυνομίας. Ως εκ τούτου, δεν ενεργοποιήθηκαν οι πρόνοιες της εν λόγω εγκυκλίου του Γενικού εισαγγελέα. Εντούτοις, θα αποσταλεί εκ νέου, από την Αστυνομία, η συγκεκριμένη εγκύκλιος.

β. Από μελέτη φακέλων υποθέσεων που αφορούν στην εξέταση τροχαίων συγκρούσεων με αστυνομικά οχήματα, διαπιστώσαμε ότι δεν τυγχάνουν εφαρμογής οι οδηγίες της παραγράφου 3, της Α.Δ 2/34, για διορισμό Επιτροπής Έρευνας ή Ανώτερου Αξιωματικού, με σκοπό να αποδειχθούν τα ακριβή αίτια τους και να γίνουν οι ανάλογες συστάσεις για λήψη των απαιτούμενων διορθωτικών/βελτιωτικών ενεργειών.

Σύσταση: Εφαρμογή των ανωτέρω αρχών, για πληρέστερη και αποτελεσματικότερη διερεύνηση των αιτιών πρόκλησης των υπό αναφορά τροχαίων συγκρούσεων. Επιπρόσθετα, για σκοπούς τεκμηρίωσης ενδεχόμενης απόφασης για μη επίρριψη ευθύνης στο υπαίτιο μέλος της Δύναμης, με την αιτιολογία ότι το ατύχημα ήταν αποτέλεσμα επιτέλεσης τους καθήκοντος (π.χ. καταδίωξη εγκληματία), να επισυνάπτεται στον φάκελο της υπόθεσης, η αντίστοιχη καταχώριση στο σχετικό Ημερολόγιο Συμβάντων. Εναλλακτικά, στις περιπτώσεις αστυνομικών οχημάτων που διαθέτουν πλοηγό, να επισυνάπτεται το αντίστοιχο γραπτό μήνυμα, που είχε

αποσταλεί από τα Κέντρα ή Γραφεία, στα οποία έχουν εγκατασταθεί τερματικά του Σ.Δ.Σ., για άμεση ανταπόκρισή του σε συγκεκριμένο περιστατικό.

Η Αστυνομία μας ανέφερε ότι έχουν δοθεί οδηγίες για επαναξιολόγηση του συγκεκριμένου πρωτοκόλλου, για λήψη πρόσθετων ενεργειών εκεί όπου υπάρχει ανάγκη.

Όπως μας ανέφερε η Αστυνομία, σε περίπτωση που ο ερευνών Αστυνομικός χρειάζεται να κάνει χρήση των δεδομένων που φυλάσσονται στο Σ.Δ.Σ., υπάρχει δυνατότητα να αποτείνεται στο εκάστοτε Κέντρο Ελέγχου Μηνυμάτων (ΚΕΜ) της Επαρχίας/Μονάδας/Υπηρεσίας που ανήκει το όχημα και να ζητά από τους αρμόδιους χειριστές την έκδοση αναφοράς με τα ζητούμενα στοιχεία.

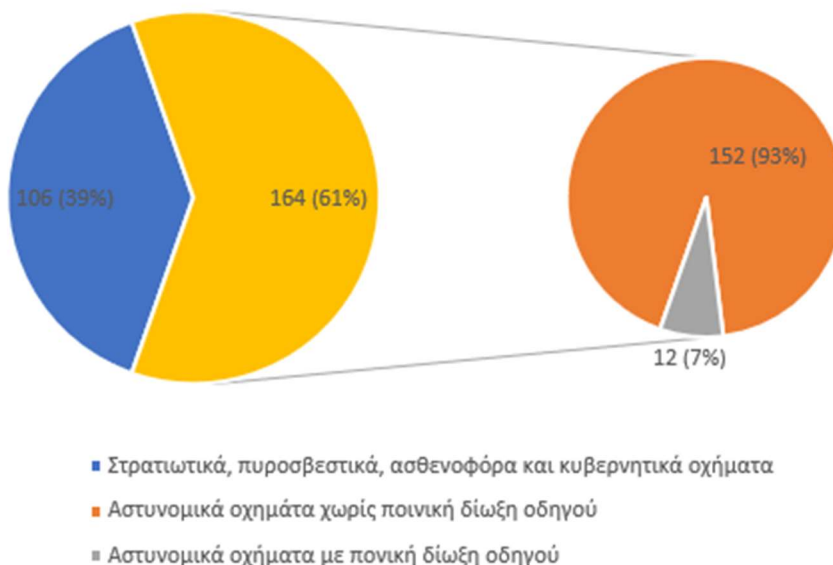
γ. Όπως μας επιβεβαιώθηκε με έγγραφο του Τμήματος Τροχαίας Αρχηγείου, ημερ. 14.2.2023, κατά τη διερεύνηση των εν λόγω τροχαίων συγκρούσεων δεν γίνεται οποιαδήποτε αξιοποίηση των δυνατοτήτων που παρέχει το Σ.Δ.Σ., το οποίο εγκαταστάθηκε σε μεγάλο αριθμό αστυνομικών οχημάτων (630). Ειδικότερα, το συγκεκριμένο σύστημα, σύμφωνα με τις τεχνικές προδιαγραφές του και την Α.Δ. 5/68, υποστηρίζει, μεταξύ άλλων λειτουργιών, την έκδοση αναλυτικών αναφορών που σχετίζονται με την οδική συμπεριφορά του εκάστοτε οδηγού, κατά τον ουσιαστικό χρόνο του ατυχήματος (πχ διαπίστωση τελικής ταχύτητας, απότομη επιτάχυνση/φρενάρισμα).

Σύσταση: Για όσα αστυνομικά οχήματα εμπλέκονται σε τροχαία ατυχήματα και διαθέτουν το συγκεκριμένο σύστημα, ή/και υποστηρίζουν άλλες σύγχρονες εφαρμογές (πχ. Event Data Recorder), να γίνεται, σε συνεργασία με το Τμήμα Τεχνολογικής Ανάπτυξης του Αρχηγείου Αστυνομίας, ανάκληση των δεδομένων που σχετίζονται με την υπό διερεύνηση τροχαία σύγκρουση και τα εκάστοτε αποδεικτικά στοιχεία να επισυνάπτονται στον φάκελο της κάθε υπόθεσης.

Όπως μας ενημέρωσε η Αστυνομία, το σύστημα «Event data Recorder» έχει ήδη ανταποκριθεί σε αρκετές περιπτώσεις, με σκοπό την άντληση δεδομένων από αστυνομικά οχήματα. Σήμερα, το εν λόγω σύστημα υποστηρίζεται μόνο από τα συγκεκριμένα υπηρεσιακά οχήματα.

δ. Λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω ευρήματα, επεκτείναμε τον έλεγχό μας στα αποτελέσματα καταγραφής τροχαίων παραβάσεων από το σύστημα φωτοεπισήμανσης, οι οποίες προκλήθηκαν αποκλειστικά από οχήματα ειδικών κατηγοριών (δηλ. αστυνομικών, στρατιωτικών, πυροσβεστικών και κυβερνητικών οχημάτων με οδηγό αστυνομικό/κλητήρα, καθώς και ασθενοφόρων). Βάσει των στοιχείων που τηρούνται στο Τμήμα Τροχαίας Αρχηγείου Αστυνομίας, καταγράφηκαν και ακολούθως διεκπεραιώθηκαν, κατά την περίοδο 1.1.2022 μέχρι 6.2.2023, συνολικά 270 τροχαίες παραβάσεις από τα οχήματα των υπό αναφορά ειδικών κατηγοριών, οι οποίες αναλύονται ως ακολούθως:

Τροχαίες παραβάσεις οχημάτων ειδικών κατηγοριών

Όπως προκύπτει, οι τροχαίες παραβάσεις από μέρος των αστυνομικών οχημάτων, υπερβαίνουν κατά 22%, τις αντίστοιχες που προέρχονται από το σύνολο των στρατιωτικών, πυροσβεστικών και κυβερνητικών οχημάτων, καθώς και των ασθενοφόρων. Αντιλαμβανόμαστε ότι οι πιο πάνω δείκτες επηρεάζονται, μεταξύ άλλων παραγόντων, από τον συνολικό αριθμό του στόλου των οχημάτων που διαθέτει μια Υπηρεσία, καθώς επίσης από τη φύση των καθηκόντων και αποστολής που της ανατίθεται, ωστόσο η ανάλυση των στοιχείων που αφορούν στις τροχαίες παραβάσεις των αστυνομικών οχημάτων, κατέδειξε τα ακόλουθα:

- (i) Η συντριπτική πλειονότητα των συνολικά 164 παραβάσεων του κώδικα οδικής κυκλοφορίας από αστυνομικά οχήματα, κρίθηκε ως δικαιολογημένη (ποσοστό 93%) από το Τμήμα Τροχαίας του Αρχηγείου, χωρίς να απαιτείται οποιαδήποτε περαιτέρω ενέργεια. Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι, εντοπίσαμε πέντε περιπτώσεις μη συμμόρφωσης αστυνομικών οχημάτων σε φωτεινούς σηματοδότες τροχαίας, για τις οποίες, ενώ αποφασίστηκε η μη έκδοση εξώδικου προστίμου στους παραβάτες οδηγούς, δεν επισυνάφθηκε η αναγκαία τεκμηρίωση. Λόγω της σημαντικότητας των πιο πάνω ευρημάτων/διαπιστώσεων, η Υπηρεσία μας προέβηκε, κατά τον έλεγχο, σε προφορικές συστάσεις προς τον Υπεύθυνο του Κλάδου Φωτοεπισήμανσης, προκειμένου να ληφθούν άμεσα διορθωτικά μέτρα για αποτροπή του ενδεχομένου εκδήλωσης παρόμοιων φαινομένων. Ειδικότερα, εισηγηθήκαμε όπως κατά την εξέταση τροχαίων παραβάσεων από αστυνομικό όχημα, επισυνάπτεται, προς τεκμηρίωση της αιτιολόγησης που δίδεται στην κατάθεση του οδηγού/μέλους της Δύναμης, η αντίστοιχη καταχώριση στο σχετικό Ημερολόγιο Συμβάσεων. Το Τμήμα Τροχαίας Αρχηγείου ανταποκρίθηκε στις συστάσεις μας και εξέδωσε σχετικές οδηγίες, ημερ. 7.2.2023, προς όλους τους αρμόδιους φορείς της Αστυνομίας.

Σύσταση: Έλεγχος συμμόρφωσης με τις πιο πάνω οδηγίες. Όπου δεν παρέχεται ικανοποιητική τεκμηρίωση, το Τμήμα Τροχαίας Αρχηγείου Αστυνομίας να προβαίνει στη λήψη απόφασης για έκδοση εξώδικου προστίμου στον εκάστοτε παραβάτη.

- (ii) Παρόλο που αποφασίστηκε η έκδοση εξωδίκου σε βάρος 12 μελών της Δύναμης, σε σχέση με τροχαίες παραβάσεις με αστυνομικό όχημα, διαπιστώσαμε ότι, για κανένα από αυτούς δεν έχει εκδοθεί μέχρι στιγμής το ανάλογο εξώδικο χρηματικό πρόστιμο. Επιπλέον των πιο πάνω, αποφασίστηκε η έκδοση εξωδίκου για ακόμη 21 οδηγούς οχημάτων, που εμπίπτουν στις υπόλοιπες Ειδικές Κατηγορίες, χωρίς ωστόσο να έχουν εκδοθεί τα αντίστοιχα εξώδικα χρηματικά πρόστιμα. Διευκρινίζουμε ότι, για όλες τις τροχαίες παραβάσεις που αναφέρουμε (33), το Τμήμα Τροχαίας Αρχηγείου καταχώρισε στο σύστημα την απαιτούμενη μεταφορά ευθύνης σε συγκεκριμένο οδηγό (Transfer of Liability), συνεπώς ο Ανάδοχος της σύμβασης (σύστημα φωτοεπισημάνσης), όφειλε, με βάση τους όρους της σύμβασης, να προβεί στις από μέρους του ενέργειες για έκδοση των αντίστοιχων εξωδίκων.

Σύσταση: Ο λειτουργός φωτοεπισημάνσης να ενημερώσει τον συντονιστή της συγκεκριμένης σύμβασης, προκειμένου να γίνουν οι αναγκαίες συστάσεις προς τον Ανάδοχο, για άμεση έκδοση και επίδοση των πιο πάνω προστίμων στους παραβάτες. Επιπρόσθετα, να προωθηθούν, στη βάση των όρων της σύμβασης, οι ενδεδειγμένες ασφαλιστικές δικλείδες (ρήτρες) για αποτροπή του ενδεχομένου επανάληψης παρόμοιων περιστατικών στο μέλλον.

Η Αστυνομία μας πληροφόρησε ότι έγιναν οι ανάλογες ενέργειες από το Τμήμα Τροχαίας προς τον Ανάδοχο, ο οποίος έχει ήδη προβεί στην έκδοση ορισμένων εξωδίκων και αναμένεται η έκδοση και των υπόλοιπων εξωδίκων.

5.9 Αστυνομικές εκθέσεις για υποθέσεις που αφορούν σε οδικά τροχαία δυστυχήματα/ατυχήματα

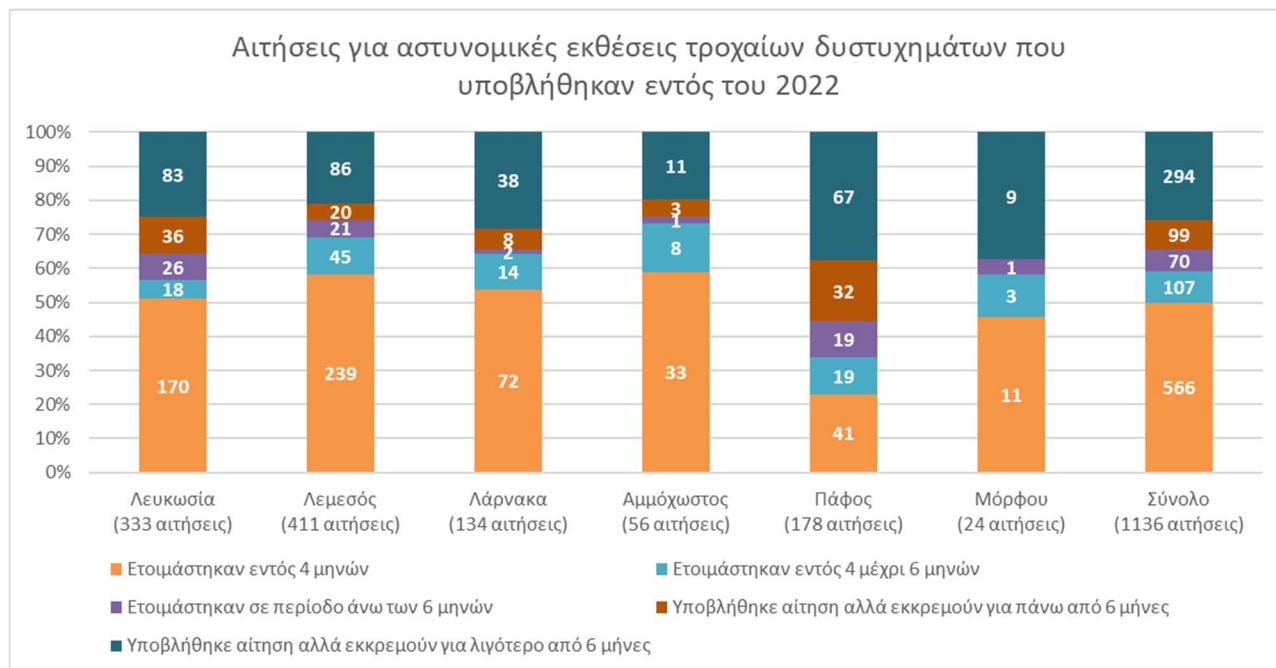
Η ετοιμασία αστυνομικών εκθέσεων που αφορούν σε οδικά τροχαία δυστυχήματα/ατυχήματα διέπεται από τις πρόνοιες της Α.Δ. αρ. 1/32 «Αστυνομικές εκθέσεις για τροχαία ατυχήματα - κλοπές - εμπρησμούς κλπ». Σύμφωνα με τη Διάταξη, οι αιτήσεις για αστυνομικές εκθέσεις υποβάλλονται στην Τροχαία Αρχηγείου και στη συνέχεια αποστέλλονται στις ΑΔΕ για ετοιμασία των σχετικών εκθέσεων. Η Α.Δ. καθορίζει τα πιο κάτω χρονοδιαγράμματα για την αποστολή της έκθεσης στον αιτητή:

Κατηγορία δυστυχήματος	Χρονοδιάγραμμα ³
Δεν χρήζουν περαιτέρω διερεύνησης	Εντός δύο μηνών
Χρήζουν περαιτέρω διερεύνησης (εξαιρουμένων των θανατηφόρων)	Εντός τεσσάρων μηνών
Θανατηφόρα δυστυχήματα	Το αργότερο σε χρονικό διάστημα έξι μηνών

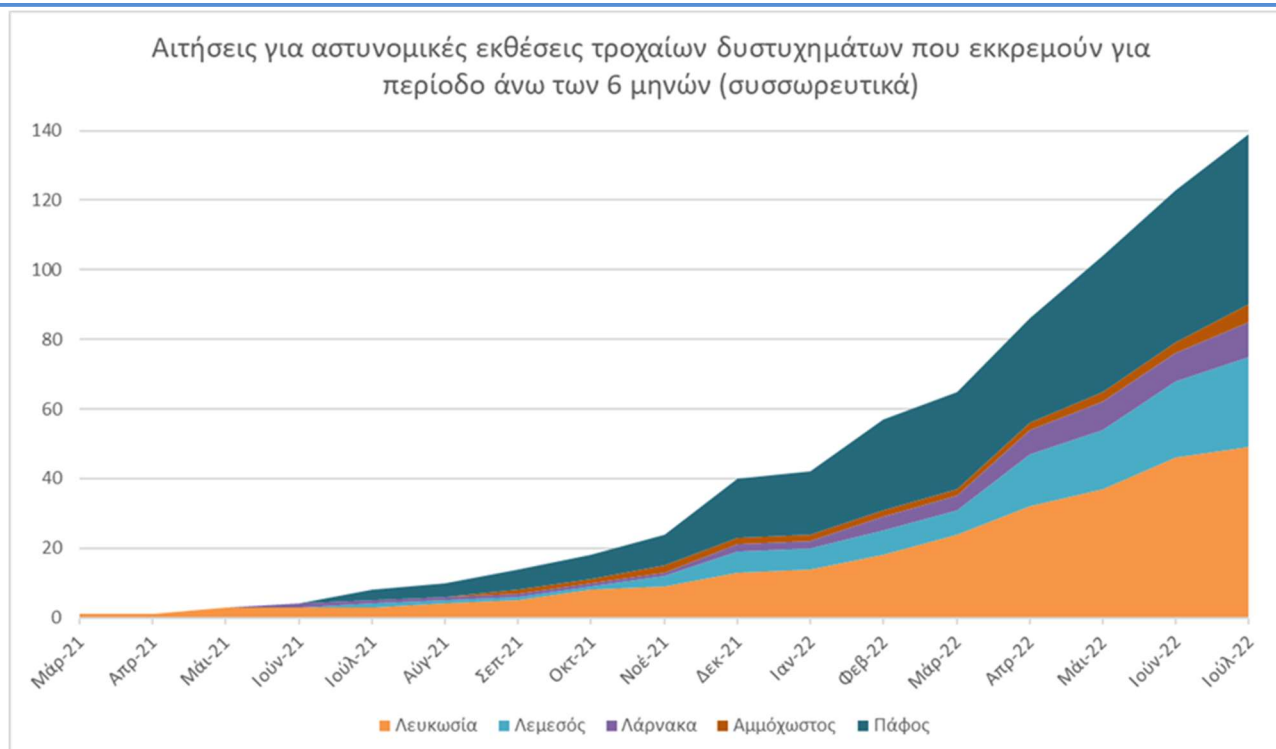
Ο χρόνος συμπλήρωσης της έκθεσης μπορεί να παραταθεί για εύλογο χρονικό διάστημα, μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις όπου αναμένονται εξωτερικές εξετάσεις από άλλους ειδικούς, στις οποίες δεν μπορεί να επέμβει η Αστυνομία.

³ Από την ημερομηνία παραλαβής της αίτησης

Σύμφωνα με στοιχεία που μας δόθηκαν από το Τμήμα Τροχαίας Αρχηγείου την 1.2.2023, κατά το 2022 παραλήφθηκαν συνολικά 1.136 αιτήσεις. Όπως προκύπτει από το πιο κάτω γράφημα, αρκετές εκθέσεις ετοιμάζονται σε χρονικό διάστημα άνω των έξι μηνών, με τη μεγαλύτερη καθυστέρηση να παρατηρείται στην ΑΔΕ Πάφου, όπου μόλις το 23% των εκθέσεων (41 εκθέσεις) ετοιμάστηκαν εντός 4 μηνών ενώ το 56% των εκθέσεων (99 εκθέσεις) βρισκόταν σε εκκρεμότητα για περισσότερο από έξι μήνες.

Επισημαίνουμε επίσης ότι, κατά την ημερομηνία του ελέγχου μας εκκρεμούσε η ετοιμασία συνολικά 139 εκθέσεων, για αιτήσεις που υποβλήθηκαν τουλάχιστον έξι μήνες προηγουμένως, εντός του 2021 και 2022, με ορισμένες από αυτές να εκκρεμούν για σχεδόν δύο χρόνια. Όπως φαίνεται στο πιο κάτω γράφημα, το μεγαλύτερο πρόβλημα παρουσιάζεται και πάλι στην ΑΔΕ Πάφου, όπου ο αριθμός εκθέσεων που εκκρεμεί ισούται με την Λευκωσία αλλά με σαφώς λιγότερο αριθμό αιτήσεων.

Σύσταση: Να διερευνηθούν οι λόγοι απόκλισης από τη σχετική Α.Δ. και να ληφθούν μέτρα για ταχύτερη ετοιμασία των εκθέσεων.

Όπως μας ενημέρωσε η Αστυνομία, δόθηκαν οδηγίες ετοιμασίας εγκυκλίου για συμμόρφωση στις πρόνοιες της Α.Δ. 1/32, ενώ παράλληλα θα γίνει επαναξιολόγηση της διαδικασίας.

5.10 Παλαιά Αποθήκη οπλισμού/πυρομαχικών ΑΔΕ Λευκωσίας

Όπως αναφέραμε εκτενέστερα σε προηγούμενες Εκθέσεις μας, το ΤΔΕ προέβηκε το 2015, σε μελέτη και εκτίμηση των απαιτούμενων εργασιών επιδιόρθωσης (ύψους €80.000) της πιο πάνω υπόγειας αποθήκης, οι οποίες, λόγω μη επαρκών διαθέσιμων πιστώσεων, προγραμματίστηκαν για το 2016. Ακολούθως, το ΤΔΕ προχώρησε σε νέα στατική μελέτη, για χρήση του στεγάστρου της υπόγειας αποθήκης, ως χώρου στάθμευσης οχημάτων. Λαμβάνοντας υπόψη τα νέα δεδομένα, το κόστος επιδιόρθωσης, σύμφωνα με σχετικό έγγραφο του Τμήματος, ημερ. 4.7.2016, υπολογίστηκε στις €132.000. Στο ίδιο έγγραφο επιβεβαιωνόταν πως δεν τίθεται θέμα κατάρρευσης της υπόγειας αποθήκης, υπό την προϋπόθεση ότι θα απαγορευτεί η στάθμευση οχημάτων στην οροφή της. Έπειτα από σύσκεψη στο ΥΔΔΤ, ημερ. 20.10.2016, ο Υπουργός έδωσε οδηγίες, αφενός για τερματισμό των διαδικασιών συντήρησής της, καθότι ο συγκεκριμένος χώρος είχε δεσμευτεί για τη δημιουργία κυκλοφοριακού κόμβου και αφετέρου για προώθηση της διαδικασίας ανέγερσης νέας αποθήκης οπλισμού/πυρομαχικών στη Λακατάμια.

Μετά από παρέλευση αρκετών ετών, χωρίς την προώθηση των αναγκαίων διορθωτικών ενεργειών, η Αστυνομία με έγγραφό της, ημερ. 24.9.2021, μας ανέφερε ότι εξασφαλίστηκε εκτίμηση από το ΤΔΕ για κατεδάφιση της εν λόγω υπόγειας αποθήκης, καθότι κρίθηκε ακατάλληλη και στη θέση της θα διαμορφωθεί χώρος στάθμευσης οχημάτων. Όπως πληροφορηθήκαμε από τον Υπεύθυνο του Κλάδου Κτηριακών Υποδομών του Αρχηγείου

Αστυνομίας, η εκτίμηση κόστους για την υπό αναφορά εργασία ανέρχεται στις €61.880 και μέχρι στιγμής δεν έχει εκδοθεί η αντίστοιχη ενδοκυβερνητική παραγγελία προς το ΤΔΕ, για προώθηση των διαδικασιών υλοποίησης του συγκεκριμένου έργου. Ζητήσαμε όπως τηρηθούμε ενήμεροι για τις εξελίξεις.

Σύσταση: Δεδομένου ότι η πιο πάνω υπόγεια αποθήκη χαρακτηρίστηκε ως ακατάλληλη προς χρήση, να απαγορευθεί για λόγους ασφάλειας η διέλευση του προσωπικού εντός και πάνω σε αυτή και να τοποθετηθούν σε ευδιάκριτα σημεία, οι αντίστοιχες απαγορευτικές και προειδοποιητικές σημάσεις.

Η Αστυνομία μας ενημέρωσε ότι η αποθήκη έχει υποστυλωθεί και έχει απαγορευτεί η διέλευση οχημάτων πάνω από αυτή, με την τοποθέτηση περίφραξης. Επίσης, βρίσκεται σε εξέλιξη η διαδικασία τοποθέτησης απαγορευτικών σημάτων, μέχρι την έναρξη των εργασιών κατεδάφισης και επιχωμάτωσης του χώρου που καταλαμβάνουν. Η εν λόγω εργασία ανατέθηκε στο Τμήμα Δημόσιων Έργων για το 2023, το οποίο ωστόσο αδυνατεί να προχωρήσει με υλοποίησή της κατά το τρέχον έτος. Επί του παρόντος, η Αστυνομία είναι στο στάδιο εκτίμησης του κόστους επιχωμάτωσης.

5.11 Υπηρεσία Καταπολέμησης Ναρκωτικών

5.11.1 Αποθήκη τεκμηρίων

Για τη φύλαξη των τεκμηρίων που σχετίζονται με υποθέσεις αρμοδιότητας της ΥΚΑΝ, χρησιμοποιούνται τέσσερις αποθηκευτικοί χώροι, εκ των οποίων οι δύο είναι μεταλλικά εμπορευματοκιβώτια. Όπως αναφέραμε εκτενέστερα σε προηγούμενες Εκθέσεις μας, ορισμένες από αυτές δεν διέθεταν συστήματα συναγερμού και επαρκούς εξαερισμού, καθώς επίσης σύστημα αυτόματης πυρόσβεσης. Η Αστυνομία με επιστολή της, ημερ. 21.4.2017, ζήτησε από το ΤΔΕ την προώθηση διαδικασιών ανέγερσης κατάλληλου αποθηκευτικού χώρου, καθότι τα υφιστάμενα εμπορευματοκιβώτια δεν ενδείκνυνται για φύλαξη των εν λόγω τεκμηρίων. Από επιτόπιο έλεγχο στις εν λόγω αποθήκες, που βρίσκονται σε συγκεκριμένες εγκαταστάσεις της Αστυνομίας, διαπιστώσαμε τα ακόλουθα:

α. Σε συγκεκριμένη την αποθήκη τεκμηρίων εξακολουθεί να εκκρεμεί η εγκατάσταση του αναγκαίου συστήματος πυρόσβεσης, παρόλο που η Αστυνομία απέστειλε διαδοχικά αιτήματα προς το Η.Μ.Υ., ημερ. 18.11.2019 και 7.5.2020. Σημειώνουμε ότι, το εν λόγω ζήτημα αναδείχθηκε από την Υπηρεσία μας κατά τον έλεγχο του Αρχηγείου Αστυνομίας για το έτος 2015 και έκτοτε επαναλαμβάνεται.

Σύσταση: Δεδομένης της πολύχρονης καθυστέρησης που παρατηρείται στην εγκατάσταση του πιο πάνω εξοπλισμού, κρίνουμε αναγκαίο όπως ελεγχθεί η σωστή λειτουργία του υφιστάμενου συστήματος πυρανίχνευσης της συγκεκριμένης αποθήκης και επιπλέον να τοποθετηθεί εξωτερικά πυροσβεστικό σημείο (μάνικα νερού και κατάλληλου τύπου πυροσβεστήρες).

Η Αστυνομία μας ανέφερε ότι έχει ζητηθεί από το Η.Μ.Υ. (επιστολή, ημερ. 22.8.2023), η επίσπευση της διαδικασίας εγκατάστασης αυτόματου συστήματος πυρόσβεσης, καθώς επίσης ο άμεσος έλεγχος του συστήματος πυρανίχνευσης και η εγκατάσταση σημείου πυρόσβεσης.

β. Εξακολουθούν να φυλάσσονται συγκεκριμένα τεκμήρια σε μεταλλικό εμπορευματοκιβώτιο, από το 2014 με ανεπιθύμητα αποτελέσματα. Όπως πληροφορηθήκαμε από το υπεύθυνο μέλος της Αστυνομίας, η εκδίκαση της σχετικής ποινικής υπόθεσης από το αρμόδιο Δικαστήριο έχει ολοκληρωθεί.

Όπως μας πληροφόρησε η Αστυνομία, τα εν λόγω τεκμήρια καταστράφηκαν στις 25.5.2023, σύμφωνα με τη νεομισμένη διαδικασία και ακολούθως, το αντίστοιχο εμπορευματοκιβώτιο φύλαξής τους, μετακινήθηκε από τον συγκεκριμένο χώρο. Ως εκ τούτου, δεν υποβάλλουμε σύσταση για το θέμα αυτό.

γ. Δεν υπήρξε οποιαδήποτε μεταβολή – εξέλιξη, στα όσα μας αναφέρθηκαν στην απάντηση της Αστυνομίας, ημερ. 24.9.2021, σχετικά με τη μη υλοποίηση από το ΤΔΕ, του έργου κατασκευής νέας αποθήκης φύλαξης τεκμηρίων, καθότι αυτό δεν περιλαμβάνεται στις προτεραιότητες του ΥΔΔΤ.

Σύσταση: Αντιλαμβανόμαστε ότι, η προτεραιοποίηση των υπηρεσιακών αναγκών εμπίπτει στις αρμοδιότητες του κάθε Υπουργείου, ωστόσο λαμβάνοντας υπόψη, αφενός τη σοβαρότητα των ποινικών υποθέσεων που εκδικάζονται στη βάση των τεκμηρίων της ΥΚΑΝ και αφετέρου το μεγάλο χρονικό διάστημα που μεσολαβεί μέχρι την εκδίκασή τους, το ΥΔΔΤ θα πρέπει να διασφαλίσει, τόσο την επάρκεια των αποθηκευτικών χώρων φύλαξης του ολοένα και μεγαλύτερου όγκου τεκμηρίων που συσσωρεύονται, όσο και την ύπαρξη των αναγκαίων μέσων αποτροπής των κινδύνων που σχετίζονται, είτε με την απώλεια/καταστροφή τους, είτε με την υγεία των μελών της ΥΚΑΝ συνέπεια των αναθυμιάσεων που αυτά αναδύουν.

5.11.2 Πυρκαγιά στο Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας

Όπως αναφέρουμε εκτενέστερα σε προηγούμενες επιστολές μας, από πυρκαγιά που ξέσπασε στο Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας τον Φεβρουάριο του 2018, καταστράφηκαν πολλά τεκμήρια που κατατέθηκαν από την ΥΚΑΝ για σκοπούς εκδίκασης ποινικών υποθέσεων. Η ΥΚΑΝ, με επιστολή της ημερ. 8.6.2018, ζήτησε ενημέρωση από τον Πρωτοκολλητή του εν λόγω Επαρχιακού Δικαστηρίου για την τύχη των εν λόγω τεκμηρίων και στην απαντητική επιστολή του, ημερ. 10.8.2018, ανέφερε ότι ορισμένα από τα τεκμήρια καταστράφηκαν και για κάποια δεν ανευρέθηκε ο σχετικός φάκελος, ενώ για τα υπόλοιπα δεν λήφθηκε οποιαδήποτε απάντηση.

Παρόλο που η Αστυνομία απέστειλε προς τον Πρωτοκολλητή του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας, διαδοχικές υπενθυμητικές επιστολές, ημερ. 14.5.2020 και 2.3.2022, συνοδευόμενες από συγκεντρωτικό κατάλογο με τα τεκμήρια των ποινικών υποθέσεων, για τα οποία εκκρεμεί η διακρίβωση της τύχης τους, δεν έχει ληφθεί μέχρι στιγμής οποιαδήποτε επίσημη απάντηση.

5.12 Ενοίκια Εισπρακτέα

5.12.1 Λειτουργικά έξοδα

Σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης που αφορούσε ενοικίαση της καντίνας του Αρχηγείου της Αστυνομίας για την περίοδο 1.7.2019-30.6.2021, οι οποίες είχαν συναφθεί κατόπιν διαγωνισμού, ο εκάστοτε Ανάδοχος επιβαρύνεται με την κατανάλωση ηλεκτρικού ρεύματος, στη βάση σχετικής

ένδειξης του υπο-μετρητή και ακολούθως καταβάλλει στην Αναθέτουσα Αρχή το ανάλογο χρηματικό ποσό, εντός επτά ημερών από την ημέρα που του γνωστοποιείται. Από έλεγχο που διενεργήσαμε στα στοιχεία που τηρούνται στο Κεντρικό Λογιστήριο του Αρχηγείου, παρατηρήσαμε τα ακόλουθα:

α. Ο Ανάδοχος της υπό αναφορά Σύμβασης, κατέβαλε το αντίτιμο κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας για την περίοδο 1.7.2019 - 30.9.2020, συνολικού ύψους €517 και έκτοτε δεν προέβηκε σε οποιαδήποτε συμπληρωματική πληρωμή, παρόλο που εξακολουθεί μέχρι και σήμερα, να διαχειρίζεται την εν λόγω καντίνα. Επισημάνουμε ότι, το Η.Μ.Υ., με επιστολή του, ημερ. 27.5.2019, επιβεβαίωσε, κατόπιν επιτόπιου ελέγχου, την εύρυθμη λειτουργία του συγκεκριμένου υπο-μετρητή.

Λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω, ζητήσαμε όπως μας κοινοποιηθούν/αναφερθούν τα ακόλουθα:

- (i) Οι διαδοχικές γνωστοποιήσεις της ανωτέρω οφειλής, που αποστάλθηκαν στον Ανάδοχο από τον Συντονιστή/Επιτροπή Παρακολούθησης της εν λόγω Σύμβασης, καθώς επίσης οι λόγοι της μη εφαρμογής των προνοιών που καθορίζονται στα Άρθρα 15 και 16, της Σύμβασης (Δ.Ο. 58/2021), και αφορούν στον τερματισμό της Σύμβασης και επιβολή διοικητικών και οικονομικών κυρώσεων στον Ανάδοχο, ένεκα της μη συμμόρφωσής του προς τις συμβατικές του υποχρεώσεις.
- (ii) Συγκεντρωτική κατάσταση πληρωμών των λογαριασμών κοινής ωφελείας (ηλεκτρισμό και νερό), από το σύνολο των Ανάδοχων των υπολοίπων 13 καντινών, που λειτουργούν σε παγκύπρια βάση.

Μέχρι την ολοκλήρωση της παρούσας Ειδικής Έκθεσης, η Αστυνομία δεν μας υπέβαλε τα πιο πάνω ζητηθέντα στοιχεία.

β. Παρόλο που η Αστυνομία με επιστολή της, ημερ. 27.9.2017, μας πληροφόρησε αναφορικά με την επίσπευση της διαδικασίας τοποθέτησης υπο-μετρητών νερού, διαπιστώσαμε αφενός ότι, δεν έχει συμπεριληφθεί στα έντυπα του διαγωνισμού αρ. Δ.Ο. 58/2021, ανάλογη πρόνοια για επιβάρυνση του Ανάδοχου με την κατανάλωση νερού και αφετέρου κατά τον επιτόπιο έλεγχό μας δεν κατέστη εφικτό να μας υποδειχθεί ο εν λόγω υπο-μετρητής. Ως αποτέλεσμα των πιο πάνω, δεν έχει καταβληθεί από μέρους του ανωτέρω Αναδόχου, οποιοδήποτε χρηματικό αντίτιμο κατανάλωσης νερού, για τις ανάγκες λειτουργίας της καντίνας του Αρχηγείου Αστυνομίας.

Ζητήσαμε όπως μας αναφερθούν οι λόγοι της μη συμπερίληψης στα έντυπα του σχετικού διαγωνισμού, ανάλογης πρόνοιας για επιβάρυνση του εκάστοτε Ανάδοχου με την κατανάλωση νερού, καθώς και της μη τοποθέτησης υπο-μετρητή νερού στην πιο πάνω καντίνα.

5.12.2 Μητρώο ενοικίων

Σύμφωνα με τους σχετικούς όρους των συμβάσεων που αφορούσαν στην ενοικίαση της καντίνας του Αρχηγείου Αστυνομίας, για τις περιόδους 1.7.2019-30.6.2021 και 17.2.2022-16.2.2023, οι οποίες είχαν συναφθεί κατόπιν διαγωνισμού, σύμφωνα με στοιχεία που τηρούνται στο Κεντρικό Λογιστήριο του Αρχηγείου Αστυνομίας, το συνολικό χρηματικό ποσό που καταχωρίστηκε, σε

ταμειακή βάση, στον λογαριασμό ενοικίων για το έτος 2022, ανήλθε στις €23.811 και αφορά στις εισπράξεις ενοικίων για συνολικά 16 καντίνες παγκύπρια, συμπεριλαμβανομένων τριών αυτόματων πωλητών τροφίμων, καθώς και για μια αστυνομική κατοικία. Από επισκόπηση του εν λόγω λογαριασμού παρατηρήσαμε τα ακόλουθα:

α. Ο Ανάδοχος της καντίνας της Αστυνομικής Ακαδημίας, δεν κατέβαλε ενοίκιο (€1.155 μηνιαίως) για το μήνα Αύγουστο 2022, καθώς και για τους δύο τελευταίους μήνες του 2022. Βάσει στοιχείων που τηρούνται στο Λογιστήριο, η ΚΕΑΑ είχε εγκρίνει τη μη καταβολή ενοικίου για το μήνα Αύγουστο, ωστόσο δεν ενέκρινε οποιαδήποτε μείωσή του για τους μήνες Νοέμβριο και Δεκέμβριο.

Σύσταση: Να ενημερωθεί άμεσα ο Ανάδοχος για πλήρη εξόφληση της οικονομικής οφειλής του, ύψους €2.311.

Η Αστυνομία μας ενημέρωσε ότι ο Ανάδοχος της συγκεκριμένης καντίνας, έχει καταβάλει τα υπό αναφορά οφειλόμενα ενοίκια.

β. Η Διεύθυνση Οικονομικών του Αρχηγείου Αστυνομίας, με επιστολή της, ημερ. 20.1.2023, ενημέρωσε τον ανωτέρω Ανάδοχο όπως προσέλθει εντός δεκαπενθημέρου για την υπογραφή της νέας Σύμβασης (αρ. Δ.Ο. 86/2022). Λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι η προηγούμενη Σύμβαση (αρ. Δ.Ο. 15/2020), είχε λήξει στις 3.8.2022, προκύπτει ότι, για διάστημα πέραν των έξι μηνών, η συνέχιση παροχής υπηρεσιών από μέρους του συγκεκριμένου Αναδόχου δεν καλυπτόταν από Σύμβαση που βρισκόταν σε ισχύ, με ότι αυτό συνεπάγεται στη διασφάλιση των έννομων συμφερόντων της Αστυνομίας, καθώς και στην κατ' αναλογία συμμόρφωση της Αναθέτουσας Αρχής στις πρόνοιες του περί της Ρύθμισης των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων και για Συναφή Θέματα Νόμου του 2016, Ν(73(I)/2016) .

Ζητήσαμε όπως μας αναφερθούν οι λόγοι της καθυστέρησης στην ανανέωση της ανωτέρω Σύμβασης, από μέρους της Διεύθυνσης Οικονομικών του Αρχηγείου Αστυνομίας.

Μέχρι την ολοκλήρωση της παρούσας Ειδικής Έκθεσης η Αστυνομία δεν μας ανέφερε τους λόγους της πιο πάνω καθυστέρησης.

Σύσταση. Η Διεύθυνση Οικονομικού να διασφαλίσει την πιστή εφαρμογή της ανωτέρω νομοθεσίας.

Η Αστυνομία στην απάντησή της μας ανέφερε ότι δόθηκαν οδηγίες για πιστή συμμόρφωση.

γ. Βάσει της Σύμβασης (αρ. Δ.Ο. 26/2019), ανατέθηκε σε συγκεκριμένη εταιρεία η εκμετάλλευση της καντίνας του Αρχηγείου Αστυνομίας, για την περίοδο από 1.7.2019 μέχρι τις 30.6.2021, με δικαίωμα ανανέωσης ακόμη δύο έτη, έναντι καταβολής μηνιαίου ενοικίου ύψους €1.058. Ο Ανάδοχος με επιστολή του, ημερ. 17.10.2019, αιτήθηκε, μεταξύ άλλων, τη μείωση του πιο πάνω ποσού συμβολαίου και η Διεύθυνση Οικονομικών ανταποκρίθηκε προβαίνοντας σε μείωσή του κατά 10%, με αναδρομική ισχύ από την 1.8.2019.

Ακολούθησε νέο προφορικό αίτημα του Αναδόχου για περαιτέρω μείωση του ενοικίου, στο οποίο η εν λόγω Διεύθυνση αποφάσισε και παραχώρησε επιπρόσθετη μείωση του μηνιαίου ποσού συμβολαίου, ύψους 50%, για την περίοδο 16.3.2020 - 30.6.2020.

Στη συνέχεια, ο Ανάδοχος με νεότερη επιστολή του, ημερ. 25.6.2021, ζήτησε μεταξύ άλλων, τον διακανονισμό των καθυστερημένων ενοικίων (ύψους €4.584 μετά την κατάσχεση της εγγύησης πιστής εκτέλεσης), μέσω της παραχώρησης στην Αστυνομία συγκεκριμένου εξοπλισμού, εκτιμώμενης αξίας €4.373 που χρησιμοποιείται στην καντίνα. Η Διεύθυνση Οικονομικών υπέβαλε, με επιστολή της, ημερ. 25.10.2021, πρόταση στον Ανάδοχο για αγορά του εξοπλισμού από την Αστυνομία, έναντι του ποσού των €4.000 και καταβολή του υπολοίπου της οφειλής (€584) εντός δέκα ημερών, η οποία έγινε αποδεκτή και υλοποιήθηκε από μέρους του Ανάδοχου.

Επιπρόσθετα, ο Ανάδοχος, στην εν λόγω επιστολή του, πρότεινε όπως συμφωνηθεί μεταξύ των δύο μερών νέα Σύμβαση με μηδενικό ενοίκιο και έξοδα ηλεκτρικής ενέργειας, προκειμένου να προσφέρει χαμηλότερες τιμές στα προς πώληση είδη της καντίνας. Η Διεύθυνση Οικονομικού με επιστολή της, ημερ. 21.7.2021, απάντησε ότι θα προχωρήσει στην προκήρυξη νέου διαγωνισμού και μέχρι την ολοκλήρωσή του και υπογραφή της νέας Σύμβασης, δεν θα καταβάλλεται οποιοδήποτε ενοίκιο από μέρους του Ανάδοχου.

Αναφορικά με τις πιο πάνω ενέργειες παρατηρήσαμε τα ακόλουθα:

- (i) Η αρχική μείωση του ποσού Συμβολαίου, κατά 10%, είναι νομότυπη, καθότι υφίσταται ανάλογη πρόνοια στο άρθρο 6.2.2, του μέρους Α, των εγγράφων του Διαγωνισμού. Ωστόσο, για τη μετέπειτα οριζόντια μείωσή του κατά επιπλέον 50%, απαιτείται, σύμφωνα με σχετική επιστολή του Γενικού Λογιστηρίου, ημερ. 26.4.2021, εξασφάλιση έγκρισης του Προϊστάμενου της Αναθέτουσας Αρχής, με κοινοποίησή της στην οικεία Τμηματική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων (ΤΕΑΑ).

Ζητήσαμε όπως μας προσκομιστεί η σχετική έγκριση του Υπαρχηγού της Αστυνομίας, ως Προϊστάμενου της Αναθέτουσας Αρχής, στη βάση σχετικής εξουσιοδότησής του από τον Αρχηγό της Δύναμης.

Μέχρι την ολοκλήρωση της παρούσας Ειδικής Έκθεσης, η Αστυνομία δεν μας προσκόμισε την πιο πάνω απαιτούμενη έγκριση.

- (ii) Το αίτημα για διακανονισμό των καθυστερημένων ενοικίων, μέσω της παραχώρησης στην Αστυνομία συγκεκριμένου εξοπλισμού, συνιστά οικονομική απαίτηση από μέρους του Ανάδοχου της Σύμβασης, συνεπώς για τη λήψη οποιασδήποτε απόφασης από την Αναθέτουσα Αρχή, τυγχάνουν εφαρμογής οι διατάξεις του Κανονισμού 22, των περί της Διαχείρισης της Εκτέλεσης Δημοσίων Συμβάσεων και των Διαδικασιών Αποκλεισμού των Οικονομικών Φορέων από Διαδικασίες Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων Κανονισμών του 2016 (ΚΔΠ 138/2016).

Ζητήσαμε όπως μας αποσταλούν στοιχεία που να καταδεικνύουν ότι, η ανωτέρω απόφαση λήφθηκε από την αρμόδια επιτροπή (Τ.Ε.Α.Α/Κ.Ε.Α.Α) αναλόγως των ορίων δικαιοδοσίας τους και στη βάση εμπειριστατωμένης έκθεσης του Συντονιστή της Σύμβασης.

Μέχρι την ολοκλήρωση της παρούσας Ειδικής Έκθεσης, η Αστυνομία δεν μας υπέβαλε τα ανωτέρω στοιχεία.

- (iii) Ο υπό αναφορά εξοπλισμός αφορούσε κυρίως επαγγελματικές ηλεκτρικές συσκευές μαζικής εστίασης και είδη επιπλοποιίας, για τα οποία ωστόσο δεν μας προσκομίσθηκαν οι

σχετικές καταχωρίσεις που έγιναν κατά την παραλαβή τους, τόσο στα κατάστιχα κυβερνητικής περιουσίας (ΓΕΝ.56), όσο και στο Γενικό Κατάστιχο (ΓΕΝ.55) που τηρείται στο Αρχηγείο της Αστυνομίας. Επιπλέον, κατά τη διεξαγωγή του ελέγχου μας, ζητήσαμε όπως μας υποδειχθεί ο εν λόγω εξοπλισμός για φυσική επιθεώρησή του, χωρίς ωστόσο αυτό να καταστεί εφικτό.

Σύσταση: Άμεση συμμόρφωση των υπευθύνων με τις πρόνοιες της Α.Δ. Αρ.1/36.

Η Αστυνομία στην απάντησή της μας ανέφερε ότι δόθηκαν οδηγίες για συμμόρφωση με τις πρόνοιες της Α.Δ. 1/36.

(iv) Η απόφαση της Διεύθυνσης Οικονομικών, να εγκρίνει τη συνέχιση της παροχής υπηρεσιών από τον συγκεκριμένο Ανάδοχο, μετά τη λήξη της Σύμβασης (αρ. Δ.Ο. 26/2019) και χωρίς την υποχρέωση καταβολής οποιουδήποτε ενοικίου, μέχρι την ανάθεση και υπογραφή νέας Σύμβασης (δηλαδή για περίοδο πέραν των επτά μηνών), στερείται νομιμότητας, καθότι αντίκειται στις διατάξεις του Ν(73(I)/2016) και δεν διασφάλιζε τα έννομα συμφέροντα της Υπηρεσίας. Σημειώνουμε ότι, σε σχετικό σημείωμα λειτουργού του Κλάδου Δημοσίων Συμβάσεων της Διεύθυνσης Οικονομικού, ημερ. 25.6.2021, είχε προταθεί ο τερματισμός της Σύμβασης σε περίπτωση μη καταβολής από τον Ανάδοχο των οικονομικών του υποχρεώσεων, με ταυτόχρονο αποκλεισμό του από μελλοντικούς διαγωνισμούς του Δημοσίου και διεκδίκηση των οφειλών δικαστικώς. Αντί αυτού, η εν λόγω Διεύθυνση προέβηκε, αφενός στην αποδοχή του προσφερόμενου εξοπλισμού από τον Ανάδοχο, έναντι παραγραφής του 87% της οφειλής του και αφετέρου, στη συνέχιση λειτουργίας της καντίνας από μέρους του, χωρίς την ανανέωση της Σύμβασης (αρ. Δ.Ο. 26/2019) και χωρίς την καταβολή, τόσο του ενοικίου, όσο και των εξόδων κοινής ωφελείας. Ακολούθως, κατακύρωσε τη νέα Σύμβαση (αρ. Δ.Ο. 58/2021) στον ίδιο Ανάδοχο, χωρίς να περιλαμβάνεται στους όρους του Συμβολαίου η υποχρέωση καταβολής ενοικίου, ως αντιστάθμισμα για εκμετάλλευση της καντίνας.

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρα ευρήματα ελέγχου, ζητήσαμε όπως μας κοινοποιηθούν/αναφερθούν τα ακόλουθα:

- ◆ Κατά πόσο είχε προηγηθεί η προκήρυξη διαγωνισμού με τον όρο της καταβολής ενοικίου από μέρους του Αναδόχου, χωρίς ωστόσο να εκδηλωθεί ενδιαφέρον από οικονομικούς φορείς.
- ◆ Η ανάθεση της Σύμβασης (αρ. Δ.Ο. 58/2021) στον συγκεκριμένο Ανάδοχο, χωρίς τη συμπερίληψη όρου καταβολής ενοικίου, έγινε στη βάση συγκριτικής αξιολόγησης των προσφερόμενων τιμών, με τις αντίστοιχες της προηγούμενης περιόδου, προκειμένου να διαφανεί η ποσοστιαία μείωσή τους, ως αντιστάθμισμα της ανωτέρω οικονομικής ελάφρυνσης.
- ◆ Η αφαίρεση του όρου καταβολής ενοικίου από τον Ανάδοχο, έγινε κατόπιν συνεννόησης με το Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας, ή ζητήθηκε σχετική γνωμάτευση της ΝΥ.

Μέχρι την ολοκλήρωση της παρούσας Ειδικής Έκθεσης, η Αστυνομία δεν μας σχολίασε τις πιο πάνω ενέργειές της.

5.13 Σύστημα Γεωγραφικών Πληροφοριών

Το εν λόγω πληροφοριακό σύστημα χρησιμοποιείται για την εισαγωγή, ανάκτηση, διαχείριση, ανάλυση και απόδοση δεδομένων με χωρική αναφορά (χαρτογραφική απεικόνιση), έχοντας ως κύριο στόχο την υποστήριξη των διαδικασιών λήψης αποφάσεων. Σύμφωνα με στοιχεία που τηρούνται στο Τμήμα Πληροφορικής του Αρχηγείου Αστυνομίας, διαπιστώσαμε ότι εφαρμόζεται συγκεκριμένη μεθοδολογία (CompStat Computer/Comparative Statistics), που συνδυάζει τη χρήση της τεχνολογίας με την ανάλυση στατιστικών δεδομένων, επιτυγχάνοντας την απόδοση πληρέστερης εικόνας των περιστατικών/συμβάντων που διαχειρίζεται η Αστυνομία. Ειδικότερα, τα δεδομένα που παρουσιάζονται στους πίνακες/αναφορές CompStat, αφορούν στο σοβαρό έγκλημα (π.χ. ανθρωποκτονίες, απαγωγές, βιασμοί, εμπρησμοί, διαρρήξεις, κλοπές, οχλαγωγίες), καθώς και στις τροχαίες οδικές συγκρούσεις, τα οποία καταχωρίζονται συστηματικά από τα μέλη της Αστυνομίας στο μηχανογραφημένο «Ημερολόγιο Παραπόνων και Συμβάντων» και ταυτοχρόνως απεικονίζονται χαρτογραφικά, με τη χρήση χαρτογραφικών εργαλείων που παρέχει το Σύστημα Γεωγραφικών Πληροφοριών. Τα ανωτέρω στατιστικά και χαρτογραφικά στοιχεία, αντλούνται από το εν λόγω μηχανογραφημένο Ημερολόγιο μέσω αυτοματοποιημένων διαδικασιών και αναρτώνται εβδομαδιαίως στην εσωτερική ενημερωτική ιστοσελίδα (portal) της Αστυνομίας, στη βάση των οποίων πραγματοποιούνται περιοδικές συσκέψεις της Ηγεσίας, για περαιτέρω ανάλυση/αξιολόγηση των ευρημάτων και ανάπτυξη του εκάστοτε ενδεδειγμένου σχεδίου δράσης από μέρους της Αστυνομίας.

Αναφορικά με τα πιο πάνω διαπιστώσαμε ότι, ενώ γίνεται χρήση του συγκεκριμένου εργαλείου, δεν έχει επιχειρηθεί μέχρι στιγμής η πλήρης αξιοποίηση των δυνατοτήτων του, μέσω της δημιουργίας χαρτών με επίπεδα πληροφοριών, για την οπτικοποίηση/χαρτογραφική αποτύπωση όλων των δεδομένων που έχει στη διάθεσή της η Αστυνομία, κάτι που θα επέτρεπε τον ταυτόχρονο αντικατοπτρισμό και συσχετισμό όλων των πληροφοριών/στοιχείων που κρίνονται αναγκαία για τη λήψη των ενδεδειγμένων διορθωτικών/βελτιωτικών μέτρων από την Ηγεσία της. Όπως ενδεικτικά αναφέραμε στη συνάντησή μας με στελέχη του Τμήματος Πληροφορικής, ημερ. 7.3.2023, θα μπορούσαν να προστεθούν επίπεδα γεωγραφικών πληροφοριών για την πορεία/διαδρομή που διένυσε ο στόλος των αστυνομικών οχημάτων, στο πλαίσιο των περιπολιών της κάθε επαρχίας, μέσω της εξαγωγής των αντίστοιχων αναλυτικών αναφορών από τη βάση δεδομένων του Σ.Δ.Σ. Με την προσθήκη του εν λόγω επιπέδου πληροφοριών στον γεωγραφικό χάρτη, σε συνδυασμό με τα υφιστάμενα επίπεδα που αφορούν στα σοβαρά αδικήματα και τις τροχαίες οδικές συγκρούσεις, θα προέκυπτε ένα γεωγραφικό σύστημα πληροφοριών, το οποίο έπρεπε να θέτουμε ερωτήματα του τύπου:

- ◆ Που βρίσκεται το «Α» σε σχέση με το «Β»;
- ◆ Πόσο από το «Α» έχει διατεθεί στην περιοχή «Γ»;
- ◆ Τι θα συμβεί εάν μετακινηθεί από την «Γ» στην «Δ» περιοχή;

Οι απαντήσεις στα πιο πάνω ερωτήματα θα καταδεικνύουν τις όποιες ενδεχόμενες αποκλίσεις υφίστανται ή προκύπτουν, συνέπεια, είτε λανθασμένου σχεδιασμού των περιπολιών/αστυνόμησης, είτε μη συμμόρφωσης των αστυνομικών οργάνων στην υλοποίησή τους.

Σύσταση: Το Γραφείο Στατιστικής και Χαρτογράφησης, του Τμήματος Πληροφορικής του Αρχηγείου Αστυνομίας, να προβούν στην ενσωμάτωση των ανωτέρω δεδομένων για την υλοποίηση της βέλτιστης χωρικής ανάλυσης, που θα συμβάλει στην ουσιαστική αναβάθμιση και περαιτέρω ενίσχυση της αποτελεσματικότητας του έργου που επιτελείται στην Αστυνομία. Η ορθή καταχώρηση των περιστατικών/συμβάντων στο μηχανογραφημένο Ημερολόγιο, θα συμβάλει στη διασφάλιση της αξιοπιστίας των αναφορών CompStat και κατ' επέκταση της ορθότητας των αποφάσεων της Ηγεσίας.

Όπως μας πληροφόρησε η Αστυνομία, δόθηκαν οδηγίες για μελέτη και εκτίμηση κόστους της εν λόγω εφαρμογής.

5.14 Ειδικό Αστυφύλακες και Συμβασιούχοι Ειδικό Αστυνομικό

Οι Ειδικό Αστυφύλακες είναι τα μέλη της Αστυνομίας που διορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 39 του περί Αστυνομίας Νόμου Ν.73(Ι)/2004, και χωρίζονται σε δύο κατηγορίες,

- α. τους Τακτικούς Ειδικούς Αστυφύλακες, και
- β. τους Ειδικούς Αστυφύλακες,

Με τον περί Αστυνομίας (Τροποποιητικό) Νόμο του 2022 (Ν.93(Ι)/2022), δημιουργήθηκε μία νέα κατηγορία μελών της Αστυνομίας, οι Συμβασιούχοι Ειδικό Αστυνομικό.

	2018	2019	2020	2021	2022
Ειδικό Αστυφύλακες	869	856	845*	839*	863*
Τακτικό Ειδικό Αστυφύλακες	46	45	40	32	31
Συμβασιούχοι Ειδικό Αστυνομικό	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	-
ΣΥΝΟΛΟ	915	901	885	871	894

* Το 2020 προσλήφθηκαν 24 Ειδικό Αστυφύλακες, το 2021 προσλήφθηκαν 21, και το 2022 ακόμη 56.

5.14.1 Τακτικό Ειδικό Αστυφύλακες

Οι Ειδικό Αστυφύλακες που είχαν προσληφθεί με το άρθρο 30 του περί Αστυνομίας Νόμου (ΚΕΦ.285), ο οποίος καταργήθηκε με τον περί Αστυνομίας Νόμο Ν.73(Ι)/2004 και είχαν απασχοληθεί πάνω σε πλήρη βάση και συνέχισαν να υπηρετούν κατά την 1.11.1990, έχουν μετατραπεί σε Τακτικούς Ειδικούς Αστυφύλακες, σύμφωνα με τον περί Τακτικών Ειδικών Αστυφυλάκων (Διορισμός σε Οργανικές Θέσεις) Νόμο του 1991 (Ν.188/1991), λαμβάνοντας τα ωφελήματα των μόνιμων μελών της Αστυνομίας. Σύμφωνα με την Αστυνομία, η τελευταία αναβάθμιση Τακτικών Ειδικών Αστυφυλάκων έγινε στις 3.1.2000. Οι θέσεις των Τακτικών Ειδικών Αστυφυλάκων είναι οργανικές και προνοούνται στον περί Προϋπολογισμού Νόμο, ως διπλοσταυρωμένες και οι κενούμενες καταργούνται και αντικαθίστανται με ισάριθμες θέσεις Αστυφύλακα. Μέχρι τις 31.12.2022, παρέμειναν στην αστυνομία 31 Τακτικό Ειδικό Αστυφύλακες.

5.14.2 Ειδικοί Αστυφύλακες

Στις 8.4.2004, τέθηκαν σε ισχύ ο περί Αστυνομίας Νόμος Ν.73(Ι)/2004 και οι περί Ειδικών Αστυνομικών (Διαδικασία Διορισμού και Όροι Υπηρεσίας) Κανονισμοί (ΚΔΠ 216/2004). Με βάση το άρθρο 39 του Ν.73(Ι)/2004), ο Αρχηγός της Αστυνομίας αποφασίζει, από καιρού εις καιρόν, το διορισμό Ειδικών Αστυνομικών για την εκτέλεση γραφειακών και βοηθητικών καθηκόντων, καθηκόντων φρούρησης κτηρίων και εγκαταστάσεων οργανισμών κοινής ωφελείας και νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου, προστασίας επίσημων προσώπων και ξένων αποστολών, εφαρμογής των διατάξεων, που αναθέτουν καθήκοντα στην Αστυνομία, του περί Σκύλων Νόμου και του περί Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων Νόμου, όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται και επίδοσης και εκτέλεσης δικαστικών ενταλμάτων ή/και οποιωνδήποτε άλλων ενταλμάτων.

Σύμφωνα με τον Κανονισμό 10 των ΚΔΠ 216/2004, οι Ειδικοί Αστυφύλακες εγγράφονται στην Αστυνομία για αρχική περίοδο τριών ετών, κατά τη διάρκεια της οποίας τελούν υπό δοκιμασία. Η διάρκεια της εκπαίδευσης ορίζεται από τον Αρχηγό για γενική επαγγελματική και πρακτική εκπαίδευση και εκγύμναση, και δεν είναι μικρότερη των τριών μηνών.

Μετά τη λήξη της δοκιμαστικής περιόδου και αν εκτελούν τα καθήκοντά τους ικανοποιητικά και είναι, κατά την κρίση του Αρχηγού, κατάλληλοι για να παραμείνει στην Αστυνομία, μονιμοποιούνται ως Ειδικοί Αστυφύλακες, σύμφωνα με τις εκάστοτε αστυνομικές διαταγές που εκδίδει ο Αρχηγός.

Μέχρι τις 31.12.2022, υπηρετούσαν στην αστυνομία 863 Ειδικοί Αστυφύλακες.

5.14.3 Συμβασιούχοι Ειδικοί Αστυνομικοί

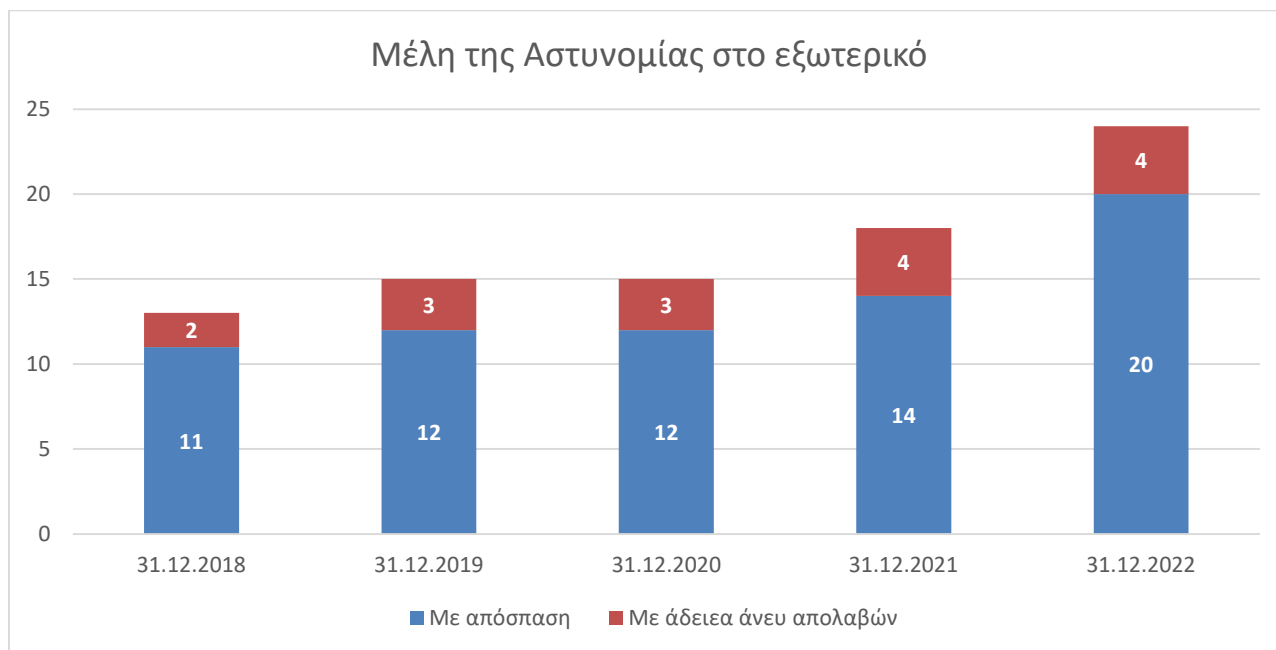
Οι θέσεις Συμβασιούχων Ειδικών Αστυνομικών (ΣΕΑ) θεσμοθετήθηκαν το 2022 με τον περί Αστυνομίας (Τροποποιητικό) Νόμο του 2022 (Ν.93(Ι)/2022) και με τους περί Συμβασιούχων Ειδικών Αστυνομικών (Διαδικασία Πρόσληψης και Συναφή Θέματα) Κανονισμούς (ΚΔΠ 265/2022), με ανώτατη συνολική διάρκεια της σύμβασης που δεν υπερβαίνει τους είκοσι οκτώ (28) μήνες, για τις υπηρεσιακές και επιχειρησιακές ανάγκες της Αστυνομίας για την αντιμετώπιση των μεταναστευτικών ροών και γενικά θεμάτων μετανάστευσης στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της Αστυνομίας.

Η αμοιβή, το ωράριο εργασίας, η άδεια απουσίας με ή χωρίς απολαβές, η άδεια ασθενείας των ΣΕΑ και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια καθορίζονται με Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, ύστερα από πρόταση του αρμόδιου Υπουργού. Με Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 93.861 και ημερ. 26.10.2022, η αμοιβή των ΣΕΑ υπολογίζεται με βάση την εκάστοτε ισχύουσα μισθοδοτική κλίμακα των Ειδικών Αστυφυλάκων.

Με την πρόσληψή τους, οι ΣΕΑ υποβάλλονται σε εκπαίδευση, η διάρκεια της οποίας καθορίζεται από τον Αρχηγό. Το 2023, η Αστυνομία προχώρησε στην πρόσληψη 218 ΣΕΑ, οι οποίοι θα υποβληθούν σε εκπαίδευση εννέα εβδομάδων.

5.15 Εργασία μελών της Αστυνομίας στο εξωτερικό.

Στο πιο κάτω γραφικό φαίνεται ο αριθμός Μελών της Αστυνομίας που υπηρετούσε στο εξωτερικό κατά την 31 Δεκεμβρίου των ετών 2018 – 2022.

Η Α.Δ. 5/72 ορίζει συγκεκριμένους περιορισμούς σχετικά με τη χρονική διάρκεια υπηρεσίας των αστυνομικών σε έδρες του εξωτερικού και στις αποστολές Κοινής Πολιτικής Ασφάλειας και Άμυνας της ΕΕ. Συγκεκριμένα, στην παράγραφο 7 αναφέρεται ότι η χρονική διάρκεια υπηρεσίας στο εξωτερικό δεν δύναται να υπερβαίνει τη χρονική περίοδο των πέντε ετών και ότι, σε περίπτωση συνεχούς υπηρεσίας σε δύο ή περισσότερες έδρες στο εξωτερικό, η υπηρεσία αυτή δεν μπορεί να υπερβαίνει συνολικά τα εννέα έτη. Επιπλέον, για τις θέσεις που προϋποθέτουν τη λήψη άδειας άνευ απολαβών, η υπηρεσία επιτρέπεται μέχρι πέντε έτη και δύναται να παραταθεί για μέχρι ακόμα πέντε έτη. Από τις πιο πάνω πρόνοιες της Α.Δ., δεν είναι σαφές κατά πόσο το όριο των εννέα ετών καλύπτει και τις περιόδους κατά τις οποίες το μέλος βρίσκεται σε άδεια άνευ απολαβών.

Εντοπίσαμε τις πιο κάτω περιπτώσεις Μελών της Αστυνομίας με μεγάλη υπηρεσία στο εξωτερικό:

- ◆ Λοχίας διετέλεσε σε συγκεκριμένη θέση εξωτερικού για 7,5 χρόνια. Από τις 25.8.2021, ένα περίπου μήνα μετά τη λήξη της πιο πάνω απόσπασης, εργάζεται σε συγκεκριμένο Οργανισμό στο εξωτερικό με άδεια άνευ απολαβών πέντε ετών από την Αστυνομία, δηλαδή έχει ήδη υπερβεί το προνοούμενο σύνολο των εννέα ετών υπηρεσίας στο εξωτερικό.
- ◆ Από τις 16.3.2018, Αστυφύλακας έλαβε άδεια άνευ απολαβών για εννέα συνεχόμενα έτη για να εργαστεί σε συγκεκριμένη Υπηρεσία στο εξωτερικό, παραβιάζοντας τις προαναφερθείσες πρόνοιες.

Γενικότερα, η Αστυνομία δεν επωφελείται από τα Μέλη που βρίσκονται με άδεια άνευ αποδοχών, αφού αυτά δεν παρέχουν καμία υπηρεσία ή αναφορά στην Αστυνομία Κύπρου.

Αντίθετα, η Αστυνομία υφίσταται απώλεια εμπειρογνομosύνης από τα έμπειρα στελέχη που βρίσκονται σε άδεια, ειδικά σε μια περίοδο που η ηγεσία της Αστυνομίας εκφράζει ανησυχία για την υποστελέχωση των υπηρεσιών της.

Συστάσεις:

α. Να γίνει σαφής διευκρίνιση στην Α.Δ. σχετικά με το μέγιστο χρονικό διάστημα που μπορεί ένα μέλος της Αστυνομίας να υπηρετήσει στο εξωτερικό και να ακολουθούνται πιστά οι σχετικές πρόνοιες της Α.Δ.

Η Αστυνομία μας ανέφερε ότι η Α.Δ. 5/72, ρυθμίζει τη χρονική διάρκεια που ένα μέλος δύναται να υπηρετήσει στο εξωτερικό.

β. Περιορισμένη παραχώρηση άδειας άνευ απολαβών για εργασία σε Υπηρεσίες του εξωτερικού, προκειμένου να διασφαλιστεί η ομαλή λειτουργία της Αστυνομίας και η επάρκεια του προσωπικού. Συνιστάται η διενέργεια αυστηρού ελέγχου των αιτήσεων για παραχώρηση άδειας και η επιλογή υπαλλήλων με βάση τις ανάγκες της Υπηρεσίας.

Η Αστυνομία μας ανέφερε ότι η παραχώρηση άδειας άνευ απολαβών, για εργασία σε Υπηρεσίες του εξωτερικού, γίνεται με σκοπό την επαρκή εκπροσώπηση της ΚΔ σε διάφορους Οργανισμούς.

5.16 Ισότητα των φύλων στην Αστυνομία

Αν και ο αριθμός των γυναικών που εργοδοτούνται στην Αστυνομία αυξήθηκε τα τελευταία χρόνια, εξακολουθεί να παρατηρείται διαφοροποίηση μεταξύ των δύο φύλων. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τα στοιχεία που μας δόθηκαν, παρατηρήσαμε τα πιο κάτω:

- ◆ Το 26% των μελών της Αστυνομίας είναι γυναίκες.
- ◆ Οι γυναίκες είναι λιγότερες από το 26% σε όλες τις θέσεις προαγωγής σε σχέση με τους άνδρες.
- ◆ Η ανομοιομορφία είναι πιο έντονη στις ανώτερες θέσεις της Αστυνομίας. Συγκεκριμένα, οι 17 θέσεις Αστυνόμων Α (Κλίμακα Α13) καταλαμβάνονται από 16 άνδρες και μία γυναίκα, ενώ δεν υπάρχουν καθόλου γυναίκες στις πιο υψηλές θέσεις της ιεραρχίας. Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζονται αναλυτικά οι αριθμοί ανδρών και γυναικών ανά θέση:

Θέση	Άντρες		Γυναίκες		Σύνολο Αρ.
	Αρ.	%	Αρ.	%	
Αρχηγός	1	↑ 100%		↓ 0%	1
Υπαρχηγός	1	↑ 100%		↓ 0%	1
Βοηθός Αρχηγός	4	↑ 100%		↓ 0%	4
Ανώτεροι Αστυνόμοι	7	↑ 100%		↓ 0%	7
Αστυνόμοι Α	16	↑ 94%	1	↓ 6%	17
Αστυνόμοι Β	62	↑ 86%	10	↓ 14%	72
Ανώτεροι Υπαστυνόμοι	59	↑ 89%	7	↓ 11%	66
Υπαστυνόμοι	176	↑ 89%	22	↓ 11%	198
Λοχίες	511	↑ 83%	102	↓ 17%	613
Αστυφύλακες	2.334	74%	816	26%	3.150
Τακτικοί	4	↓ 13%	27	↑ 87%	31
Ειδικοί	530	↑ 61%	333	↓ 39%	863
Σύνολο	3.705	74%	1.318	26%	5.023

- ◆ Από τα 1.107 άτομα που προσλήφθηκαν κατά τα έτη 2017-2022, μόλις το 21% ήταν γυναίκες.
- ◆ Υπάρχει μεγάλη ανομοιομορφία στην κατανομή των ανδρών και των γυναικών σε ορισμένα τμήματα της Αστυνομίας. Αναφέρονται τα πιο κάτω ενδεικτικά παραδείγματα:

Τμήματα/Διευθύνσεις με σχετικά μεγαλύτερο ποσοστό γυναικών ⁴		
	Άνδρες	Γυναίκες
Διεύθυνση Οικονομικών	27%	73%
Τμήμα Καταπολέμησης Εγκλήματος	50%	50%
Διεύθυνση Ευρωπαϊκής Ένωσης και Διεθνούς Αστυνομικής Συνεργασίας	51%	49%
Τμήμα Διοίκησης και ανθρωπίνου δυναμικού	56%	44%
Τμήμα Πληροφορικής	57%	43%

Τμήματα/Διευθύνσεις με σχετικά μεγαλύτερο ποσοστό ανδρών ⁴		
	Άνδρες	Γυναίκες
Λιμενική και Ναυτική Αστυνομία	93%	7%
Μονάδα Αεροπορικών Επιχειρήσεων	92%	8%
Μονάδα Προεδρικής Φρουράς	91%	9%
Μηχανοκίνητη Μονάδα Άμεσης Δράσης	91%	9%
Διεύθυνση Ασφάλειας Αεροδρομίων	81%	19%

Αυτό μπορεί να οδηγεί σε μειωμένη ποικιλότητα απόψεων και ικανοτήτων στην Αστυνομία, καθώς κάθε φύλο έχει διαφορετική προοπτική και εμπειρία στον οργανισμό.

⁴ Ως μέτρο σύγκρισης, καθορίστηκαν τα ποσοστά 74% για άνδρες και 26% για γυναίκες που αποτελούν τα συνολικά ποσοστά του προσωπικού της Αστυνομίας

- ♦ Το 33% των γυναικών αποτυγχάνει στις αθλητικές δοκιμασίες κατά τη διαδικασία πρόσληψης, σε σχέση με το 10% των ανδρών. Σημειώνουμε ότι οι αθλητικές δοκιμασίες είναι το μοναδικό στάδιο της όλης διαδικασίας πρόσληψης όπου τα όρια επιτυχίας για γυναίκες είναι διαφοροποιημένα σε σχέση με αυτά των ανδρών.

Συνολικά, με βάση τα δεδομένα που παρουσιάστηκαν, παρατηρείται ότι η ισότητα των δύο φύλων στην Αστυνομία Κύπρου απέχει ακόμη από την ιδανική κατάσταση και υπάρχουν ακόμα θέματα που πρέπει να αντιμετωπιστούν. Είναι σημαντικό να δοθεί προσοχή στην προώθηση των γυναικών σε θέσεις προαγωγής και να απαλειφθούν τυχόν εμπόδια που αφορούν στην ανέλιξή τους.

Συστάσεις:

- α. Διασφάλιση ότι οι γυναίκες έχουν ίση πρόσβαση σε ευκαιρίες επαγγελματικής ανάπτυξης, ώστε να μπορέσουν να ανταγωνιστούν με τους άνδρες στην ίδια βάση.**
- β. Συνεχής παρακολούθηση και αναφορά των στατιστικών δεδομένων με σκοπό να καταστεί η Αστυνομία ένας χώρος εργασίας που να προωθεί την ισότητα των φύλων.**

Η Αστυνομία στην απάντησή της μας ανέφερε ότι, θεωρεί πως στο Αστυνομικό Σώμα υφίσταται η ίση μεταχείριση και η ίση πρόσβαση σε ευκαιρίες επαγγελματικής ανάπτυξης.

5.17 Αντικατάσταση μελών της Αστυνομίας που ασχολούνται με γραφειακά και λογιστικά καθήκοντα

Όπως αναφέραμε στην Ειδική Έκθεση με αρ. ΥΔΔΤ/01/2022 του ΥΔΔΤ, η εφαρμογή της Απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου, ημερ. 16.6.1988, για την αντικατάσταση 122 μελών της Αστυνομίας, τα οποία ασχολούνταν τότε με γραφειακά και λογιστικά καθήκοντα, με πολιτικό προσωπικό, σε τομείς όπου δεν αναμένεται να προκύψουν προβλήματα ασφάλειας, βρίσκεται ακόμα σε εκκρεμότητα.

Βάσει μεταγενέστερης Απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου, ημερ. 5.12.2005, ανατέθηκε στο Τμήμα Διοίκησης και Προσωπικού, η επισκόπηση του προσωπικού του Αρχηγείου Αστυνομίας και στο πλαίσιο αυτό ετοιμάστηκε από το Αρχηγείο Αστυνομίας σχετική μελέτη οργάνωσης και στελέχωσης της Αστυνομίας, η οποία παραδόθηκε στο Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού τον Μάιο του 2008, χωρίς έκτοτε να σημειωθεί οποιαδήποτε εξέλιξη αναφορικά με το θέμα. Σύμφωνα με την υπό αναφορά μελέτη και με στοιχεία του Τμήματος Προσωπικού του Αρχηγείου Αστυνομίας, 799 μέλη της Αστυνομίας και 25 άτομα που ανήκουν στο πολιτικό προσωπικό, ασχολούνται με γραφειακά και λογιστικά καθήκοντα.

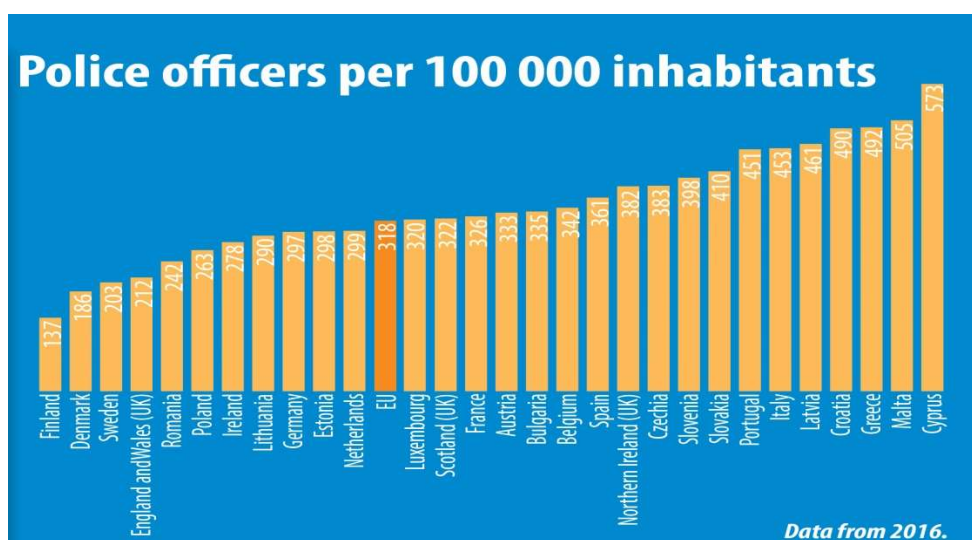
Η Αστυνομία μάς ενημέρωσε ότι, τον Μάρτιο του 2014, εκπονήθηκε μελέτη από το ΥΔΔΤ και με βάση τα αποτελέσματα διενεργήθηκαν μαζικές μεταθέσεις στην Αστυνομία, στα Τμήματα/Διευθύνσεις/Μονάδες, στα οποία αναφερόταν η μελέτη και από τα 318 μέλη που υπηρετούσαν σε γραφειακά καθήκοντα, μετακινήθηκαν σε επιχειρησιακά καθήκοντα 154 μέλη.

Επίσης, μας πληροφόρησε ότι ετοιμάστηκε και στάλθηκε, τον Μάιο του 2016, μελέτη αναδιοργάνωσης της Αστυνομίας με τη βοήθεια εξωτερικών εμπειρογνομώνων, το περιεχόμενο της οποίας μελετήθηκε ενδελεχώς, σε συνδυασμό με το πιθανό κόστος και ενημερώθηκε σχετικά

ο αρμόδιος Υπουργός, ο οποίος συμφώνησε με τις προτεινόμενες αλλαγές. Σύμφωνα πάντα με την πιο πάνω επιστολή, στις 16.9.2016 πραγματοποιήθηκε σύσκεψη στο ΥΔΔΤ με όλους τους αρμόδιους φορείς, για εξέταση του τρόπου υλοποίησης της προγραμματιζόμενης αναδιοργάνωσης και της χρηματοδότησής της.

Το 2019, η Αστυνομία μάς ανέφερε ότι το ΥΔΔΤ ανέθεσε, με αγορά υπηρεσιών, τον σχεδιασμό ενός σύγχρονου μοντέλου αστυνόμευσης και επιχειρησιακής λειτουργίας, διαχείρισης της μάθησης και ανάπτυξης και διαχείρισης του ανθρώπινου δυναμικού, με στόχο την πλήρη αναδιοργάνωση του Αστυνομικού Σώματος, με ορίζοντα αποπεράτωσης μέχρι το 2023.

α. Στατιστικά στοιχεία. Σύμφωνα με στατιστικά στοιχεία που δημοσιεύθηκαν στις 4.1.2019 από την Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία (Eurostat) της ΕΕπ. με αναφορά στο 2016, ο αριθμός των αστυνομικών στην Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Ε.) ανέρχεται στο 1,6 εκ., σημειώνοντας μείωση 3,4% από το 2009. Τα στοιχεία αυτά καταδεικνύουν ότι στην Ε.Ε. αναλογούν κατά μέσο όρο 318 αστυνομικοί ανά 100.000 πληθυσμού ή ένας αστυνομικός για κάθε 314 άτομα. Ωστόσο, παρατηρήθηκαν μεγάλες διακυμάνσεις μεταξύ των κρατών μελών της Ε.Ε., με την Κύπρο να βρίσκεται στην πρώτη θέση, με 573 αστυνομικούς ανά 100.000 πληθυσμού.

Σε συνάρτηση με τη διαχρονικά επικαλούμενη υποστελέχωση της Αστυνομίας, ο Αρχηγός Αστυνομίας μας πληροφόρησε ότι, τα στοιχεία της Eurostat κατέδειξαν τα συγκεκριμένα αποτελέσματα επειδή στην Αστυνομία Κύπρου υπάγονται Υπηρεσίες που δεν υπάγονται σε Αστυνομίες άλλων χωρών όπως π.χ. Λιμενική και Ναυτική Αστυνομία, ΚΥΠ, Σημεία Διέλευσης από και προς τα κατεχόμενα, Προεδρική Φρουρά, Ασφάλεια Κυβερνητικών Κτηρίων, Ασφάλεια Αεροδρομίων, Υπηρεσία Αλλοδαπών καθώς και καθήκοντα όπως ο έλεγχος του καπνίσματος, έλεγχος κέντρων αναψυχής, επίδοση κλήσεων, ΦΑΠ, εκτέλεση ενταλμάτων κ.α.

Με βάση αυτά τα δεδομένα, έγινε διεξαγωγή νέας επικαιροποιημένης έρευνας σχετικά με το προσωπικό της Αστυνομίας σε σύγκριση με άλλες Ευρωπαϊκές χώρες. Η έρευνα αυτή ολοκληρώθηκε τον Απρίλιο του 2019 από το Κέντρο Επιστημονικών Ερευνών και Επαγγελματικής Ανάπτυξης της Αστυνομίας. Το συμπέρασμα που εξάχθηκε από την έρευνα, επιβεβαίωσε την ιδιαιτερότητα που παρουσιάζει η Αστυνομία Κύπρου, όσον αφορά την οργάνωση και τις αρμοδιότητες της, ότι δηλαδή το προσωπικό της είναι επιφορτισμένο σε μεγάλο βαθμό με μη

αστυνομικής φύσεως καθήκοντα, τα οποία σε άλλες χώρες αναλαμβάνονται από άλλες κυβερνητικές υπηρεσίες, όπου η συμβολή της Αστυνομίας είναι μόνο μερική. Θεωρούμε, ωστόσο, ότι αυτή η ιδιαιτερότητα θα πρέπει να ποσοτικοποιηθεί και να δοθεί νέα σύγκριση με τις άλλες ευρωπαϊκές χώρες.

Άλλη μια διαπίστωση σε σύγκριση με τις υπόλοιπες χώρες της Ε.Ε., είναι το γεγονός ότι στο έργο των εθνικών αρχών αστυνόμευσης συνδράμει πολιτικό προσωπικό. Το ποσοστό του πολιτικού προσωπικού στις υπόλοιπες χώρες της Ε.Ε. αποτελεί κατά προσέγγιση το 22% του ανθρώπινου δυναμικού. Στην Κύπρο, ο αριθμός αυτός είναι μηδαμινός και άρα δεν παρέχει την ανάλογη υποστήριξη στα μέλη της Αστυνομίας, που αναγκαστικά αναλαμβάνουν ρόλους πέραν των αρμοδιοτήτων τους.

β. Ανακατανομή του προσωπικού της Αστυνομίας Κύπρου και αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού. Η Αστυνομία Κύπρου αποφάσισε να προχωρήσει σε διενέργεια μελέτης για να καταγράψει την υπάρχουσα κατάσταση και τον τρόπο διαχείρισης του ανθρώπινου δυναμικού της και να μελετήσει την ορθότερη και αποτελεσματικότερη αξιοποίησή του, αξιολογώντας τις σημερινές ανάγκες και λαμβάνοντας υπόψη τη δημιουργία νέων Γραφείων/Τμημάτων, καθώς και τις συμπτύξεις διαφόρων Σταθμών, Γραφείων κτλ.

Η μελέτη, που αποσκοπούσε στην υποβολή απόψεων για τον σημερινό καταμερισμό του προσωπικού, προτάσεων για μια πιο ενδεδειγμένη κατανομή και ανάδειξη τυχόν άλλων θεμάτων αναγκαίων για την ανακατανομή και καλύτερη αξιοποίηση του υφιστάμενου προσωπικού, διενεργήθηκε και ολοκληρώθηκε τον Φεβρουάριο του 2020 από το Κέντρο Επιστημονικών Ερευνών και Επαγγελματικής Ανάπτυξης της Αστυνομίας Κύπρου.

Η μελέτη κατέληξε στα ακόλουθα συμπεράσματα:

- (i) Παρόλο ότι οι εγκεκριμένες οργανικές θέσεις της Αστυνομίας Κύπρου αριθμούνταν στις 5.529, διαφάνηκε ότι στην πραγματικότητα ο αριθμός των εν ενεργεία μελών της ανερχόταν στα 4.864 μέλη, δηλαδή η Αστυνομία λειτουργούσε με 665 μέλη λιγότερα (-12%).
- (ii) Θα πρέπει να καταβληθούν προσπάθειες για απαλλαγή των μελών της Αστυνομίας από τα μη αστυνομικής φύσεως καθήκοντα, τα οποία προηγούμενες μελέτες έχουν καταδείξει ότι απασχολούν σε σημαντικό βαθμό τους αστυνομικούς.
- (iii) Να εξεταστεί το ενδεχόμενο πρόσληψης πολιτικού προσωπικού, αφού αρκετά από τα καθήκοντα των μελών της Αστυνομίας μπορούν να εκτελούνται από γραμματειακό προσωπικό ή χρειάζεται να εκτελούνται από εξειδικευμένο προσωπικό.
- (iv) Να εξεταστεί το ενδεχόμενο οι αιτήσεις αλλοδαπών να εξετάζονται/αποστέλλονται παγκύπρια στα Επαρχιακά Τμήματα Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης, όπως συμβαίνει στην περίπτωση της Λευκωσίας.
- (v) Να εξεταστεί το ενδεχόμενο δημιουργίας ενός ενιαίου Γραφείου παρακολούθησης υλοποίησης του Προϋπολογισμού αλλά και του συντονισμού υλοποίησης μεγάλων έργων για τα διάφορα Τμήματα, όπως του Τμήματος Πληροφορικής, της Τεχνολογικής Ανάπτυξης κλπ., αφού τα θέματα αυτά φαίνεται να απασχολούν μέλη σε σημαντικό βαθμό.

- (vi) Η μελέτη προτείνει συγκεκριμένη κατανομή των εγκεκριμένων οργανικών θέσεων για κάθε Τμήμα/Διεύθυνση συνολικά, αλλά και για κάθε Γραφείο ξεχωριστά. Παράλληλα, καταγράφεται και συγκεκριμένη πρόταση για την υφιστάμενη στελέχωση και ανακατανομή του διαθέσιμου ανθρώπινου δυναμικού βάσει της απόκλισης του -12% και του ελάχιστου προσωπικού που πρέπει να είναι διαθέσιμο για την ομαλή λειτουργία.
- (vii) Να αξιοποιείται με τον καλύτερο δυνατό τρόπο το προσωπικό των Αστυνομικών Διευθύνσεων, για να τηρείται η κατάλληλη ισορροπία μεταξύ των μελών που ασχολούνται με γραφειακά και επιχειρησιακά καθήκοντα.
- (viii) Να εντατικοποιηθούν οι έλεγχοι και η εποπτεία από τους άμεσα προϊστάμενους του προσωπικού των Τμημάτων/Διευθύνσεων ως προς την εκτέλεση των καθηκόντων τους για καλύτερη αξιοποίηση των μελών.
- (ix) Για να μπορεί μελλοντικά να αξιολογηθεί καλύτερα ο όγκος εργασίας και ο τρόπος αξιοποίησης του προσωπικού, θα πρέπει να υπάρχουν περισσότερες διαθέσιμες πληροφορίες και στοιχεία για τη σωστή διαχείριση του χρόνου και της αποτελεσματικότητας (όπως απαιτούμενος χρόνος εξέτασης υποθέσεων, ανταπόκριση σε κλήσεις, εξυπηρέτηση πολιτών κλπ.) καθώς και πληροφορίες για τα γραφειακά καθήκοντα (όπως όγκος αλληλογραφίας, απαιτούμενος χρόνος διεκπεραίωσης της κλπ.). Κατ' επέκταση, να καθοριστούν γενικές κατευθυντήριες γραμμές για την καταγραφή τέτοιων σημαντικών πληροφοριών.
- (x) Να εξεταστεί εκ νέου από την Ηγεσία, η σύμπτυξη Σταθμών/Γραφείων κλπ., σύμφωνα με σχετικές μελέτες και εισηγήσεις, αφού φαίνεται ότι υπάρχει περιθώριο για βελτίωση της λειτουργικότητας κάποιων μικρών Σταθμών και Γραφείων, εξοικονομώντας παράλληλα προσωπικό. Στις περιπτώσεις όπου υπήρξε μια τέτοια σύμπτυξη ή κατάργηση κάποιων Σταθμών/Γραφείων να υπάρξει επαναξιολόγηση για να διαφανεί η ορθότητα ή μη της εν λόγω ενέργειας.
- (xi) Κάθε τρία χρόνια, να επαναλαμβάνεται η μελέτη για ανακατανομή του προσωπικού, ούτως ώστε να γίνεται ορθότερη διαχείριση του προσωπικού σύμφωνα με τα νέα δεδομένα, εξελίξεις και ανάγκες.

Επιπρόσθετα, παρατηρήθηκε ότι ο αριθμός των μελών της Αστυνομίας που περιλαμβάνεται στη μελέτη για εργασία σε διάφορα Αρχεία, ανέρχεται σε 36 και επισημαίνεται ότι η πρόσληψη πολιτικού/γραμματειακού προσωπικού θα αποφέρει μείωση στο κόστος μισθοδοσίας, με ταυτόχρονη μετακίνηση των μελών της Αστυνομίας για να εκτελούν αστυνομικά καθήκοντα, εφόσον το κόστος των μισθοδοτικών απολαβών του γραμματειακού προσωπικού είναι χαμηλότερο από τις απολαβές των μελών της Αστυνομίας, ιδιαίτερα μετά και τη μισθοδοτική αναβάθμιση σε διάφορες βαθμίδες της Αστυνομίας Κύπρου.

γ. Αναδιοργάνωση της Αστυνομίας Κύπρου. Η Αστυνομία Κύπρου, προχώρησε σε διαδικασίες για τη θεσμική αναδιάρθρωσή της, με σκοπό να καταστεί πιο σύγχρονη, ευέλικτη και αποτελεσματική, τόσο σε επιτελικό όσο και σε επιχειρησιακό επίπεδο και να βελτιώσει τις δυνατότητες και την ποιότητα ανταπόκρισής της στις υφιστάμενες αλλά και σε μελλοντικές

ανάγκες και απαιτήσεις, των πολιτών και της κοινωνίας. Το 2018, εγκρίθηκε το Πρόγραμμα Αναδιοργάνωσης και Εκσυγχρονισμού της Αστυνομίας Κύπρου. Το έργο της αναδιοργάνωσης διαχωρίστηκε σε τρεις ανοικτούς διαγωνισμούς (υπό τη μορφή συμβάσεων).

	Αριθμός Διαγωνισμού	Περιγραφή Διαγωνισμού	Συμβατική αξία	Διάρκεια σύμβασης	Ημερ, υπογραφής σύμβασης
Σύμβαση 1	Δ.Ο 32/2019	Παροχή υπηρεσιών τεχνικής υποστήριξης για την αποτελεσματική διαχείριση της υλοποίησης του έργου της αναδιοργάνωσης και του εκσυγχρονισμού της Αστυνομίας Κύπρου	€524.961 συν ΦΠΑ	60 μήνες	2.9.2020
Σύμβαση 2	Δ.Ο 33/2019	Παροχή υπηρεσιών σχεδιασμού και εφαρμογής σύγχρονου μοντέλου αστυνόμευσης και επιχειρησιακής λειτουργίας, στο πλαίσιο της αναδιοργάνωσης και του εκσυγχρονισμού της Αστυνομίας Κύπρου	€369.533 συν ΦΠΑ	24 μήνες	2.9.2020
Σύμβαση 3	Δ.Ο 23/2022	Παροχή Υπηρεσιών Σχεδιασμού, Ανάπτυξης και Δημιουργίας Σύγχρονης Διεύθυνσης Ανθρώπινου Δυναμικού στα Πλαίσια της Αναδιοργάνωσης και του Εκσυγχρονισμού της Αστυνομίας Κύπρου	€293.632 συν ΦΠΑ	24 μήνες	23.12.2022

Για την αποτελεσματική παρακολούθηση και υλοποίηση του Έργου, δημιουργήθηκε η Σύμβαση 1 με αναμενόμενη διάρκεια 60 μήνες, και αποσκοπεί στην παροχή τεχνικής υποστήριξης για την υλοποίηση και την αποτελεσματική διαχείριση, συμπεριλαμβανομένου της διαχείρισης αλλαγής, των ενεργειών που θα προκύψουν από τις μελέτες του έργου που αφορά στην αναδιοργάνωση και εκσυγχρονισμό της Αστυνομίας Κύπρου. Η Σύμβαση 1 είναι ακόμη σε εξέλιξη.

Ο ειδικός στόχος της Σύμβασης 2 είναι ο σχεδιασμός και εφαρμογή σύγχρονου μοντέλου αστυνόμευσης και επιχειρησιακής λειτουργίας. Η Σύμβαση 2 τροποποιήθηκε για παροχή συμπληρωματικών υπηρεσιών τεχνικής βοήθειας που έχουν προκύψει για τη δημιουργία πλαισίου διαχείρισης παραπόνων, καταγγελιών και άλλων αιτημάτων από τους πολίτες προς την Αστυνομία Κύπρου. Η αξία της σύμβασης αυξήθηκε κατά €149.932 συν Φ.Π.Α. μετά από έγκριση της ΚΕΑΑ κατά τη συνεδρία της στις 13.4.2022. Η Σύμβαση 2 έχει ολοκληρωθεί και ξεκίνησαν οι διαδικασίες για υλοποίηση των ακόλουθων επιμέρους δράσεων (έργων) που έχουν προκύψει από τα παραδοτέα της σύμβασης:

- ◆ Βελτίωση τρόπου διαχείρισης παραπόνων, καταγγελιών και άλλων ζητημάτων από τους πολίτες προς την Αστυνομία.

- ◆ Διαδικασίες για σταδιακή εφαρμογή της πληροφοριακής αστυνόμευσης.
- ◆ Δημιουργία Διεύθυνσης Στρατηγικής και Διαχείρισης της Αλλαγής (η Διεύθυνση έχει δημιουργηθεί και έχει τεθεί σε λειτουργία από τις 28.2.2022. Για το σκοπό αυτό έχει ετοιμαστεί και η σχετική Α.Δ. 1/104).
- ◆ Τροποποίηση αρμοδιοτήτων Υπαρχηγού και Βοηθών Αρχηγών (έχει ετοιμαστεί νέα Α.Δ. 1/10).
- ◆ Βελτίωση επαγγελματικών προτύπων και εσωτερικού ελέγχου.
- ◆ Βελτίωση διαδικασιών και δομής του Τμήματος Καταπολέμησης Εγκλήματος.
- ◆ Δημιουργία πλαισίου διαχείρισης κρίσιμων περιστατικών.

Ο ειδικός στόχος της Σύμβασης 3 είναι η διαμόρφωση πλαισίου διαχείρισης ανθρωπίνου δυναμικού και η ανάπτυξη και πλήρης λειτουργία μιας σύγχρονης Διεύθυνσης Ανθρωπίνου Δυναμικού, με αναμενόμενη διάρκεια 24 μήνες και είναι ακόμη σε εξέλιξη. Οι υποχρεώσεις του αναδόχου της Σύμβασης 3 αναλύονται σε δύο φάσεις:

- ◆ Φάση 1 - περιλαμβάνει την αξιολόγηση του υφιστάμενου πλαισίου διαχείρισης ανθρώπινου δυναμικού και τον καθορισμό των κενών, καθώς και ετοιμασία πλάνου δράσης με τις προτεινόμενες τροποποιήσεις και τον τρόπο για την αναβάθμιση του πλαισίου διαχείρισης ανθρώπινου δυναμικού και μετατροπής του γραφείου προσωπικού σε Διεύθυνση Ανθρωπίνου Δυναμικού.
- ◆ Φάση 2 – περιλαμβάνει την τεχνική υποστήριξη και καθοδήγηση για την υλοποίηση των δράσεων που αποφασίστηκαν στη Φάση 1 που θα οδηγήσει στην πλήρη ανάπτυξη και λειτουργία της Διεύθυνσης Ανθρωπίνου Δυναμικού η οποία να διασφαλίσει την προσέλκυση, την πρόσληψη και τη διατήρηση ικανού και κατάλληλα προσοντούχου προσωπικού και να μεγιστοποιήσει τη δυνατότητα του ανθρωπίνου δυναμικού να ανταποκριθεί στις υφιστάμενες και τις μελλοντικές ανάγκες.

5.18 Γραμμή του πολίτη

Από το 2014 και μετά, όλα τα παράπονα/καταγγελίες που λαμβάνονται τηλεφωνικά μέσω της Γραμμής του Πολίτη (τηλέφωνο «1460»), καταχωρίζονται σε μηχανογραφικό σύστημα. Περιπτώσεις σοβαρών θεμάτων, για τα οποία απαιτείται άμεση ενέργεια, αναθέτονται στα ΚΕΜ των διαφόρων επαρχιών, ενώ τα υπόλοιπα θέματα αποστέλλονται μέσω του συστήματός στο αρχείο της αρμόδιας υπηρεσίας της Αστυνομίας για χειρισμό.

Από έλεγχο διαπιστώσαμε ότι το Τμήμα "Γραμμή του Πολίτη" δεν ενημερώνεται έγκαιρα για τις ολοκληρωθείσες περιπτώσεις παραπόνων/καταγγελιών. Συγκεκριμένα, από τον έλεγχο επτά καταγγελιών οι οποίες παρουσιάζονται ως "υπό διερεύνηση", οι τέσσερις (α/α καταχώρησης CL2022000273, CL2022000571, CL2022000621 και CL2022000624) είχαν ολοκληρωθεί, χωρίς να ενημερωθεί το σύστημα της Γραμμής του Πολίτη, με αποτέλεσμα, παράπονα/καταγγελίες να εμφανίζονται στα αρχεία ως "υπό διερεύνηση" για μήνες, ενώ στην πραγματικότητα, έχουν ολοκληρωθεί.

Σύσταση: Περιοδική εξέταση των περιπτώσεων που δεν ολοκληρώνονται σύντομα, με σκοπό τη σωστή ενημέρωση του μητρώου του Τμήματος "Γραμμή του Πολίτη" και την ορθή αποτύπωση της εικόνας των παραπόνων.

Όπως μας πληροφόρησε η Αστυνομία, θα δοθούν σχετικές οδηγίες.

5.19 Ταμείο προστίμων και αμοιβών

Η σύσταση, λειτουργία και εποπτεία του εν λόγω Ταμείου διέπονται από τον Κανονισμό 54 των περί Αστυνομίας (Γενικών) Κανονισμών (Κ.Δ.Π. 51/1989), βάσει του οποίου καθορίζονται, μεταξύ άλλων, οι κατηγορίες τόσο των εσόδων, όσο και των δαπανών που δύναται να διενεργηθούν, καθώς επίσης τα χρηματικά όρια της οικονομικής δικαιοδοσίας των διατακτικών. Σύμφωνα με στοιχεία που τηρούνται στη Διεύθυνση Οικονομικών, ημερ. 19.1.2023, το υπόλοιπο του εν λόγω λογαριασμού ανέρχεται στις €225.658 και είναι κατατεθειμένο στο Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας. Από τον έλεγχο των λογαριασμών του Ταμείου διαπιστώσαμε τα ακόλουθα:

α. Οι σελίδες του Μητρώου Ταμείου που τηρείται χειρόγραφα, για τη λογιστική παρακολούθηση του ταμείου, δεν είναι αριθμημένες κατά αύξοντα αριθμό.

Σύσταση: Αρίθμηση των σελίδων του πιο πάνω Μητρώου και στην αρχική του σελίδα να συνταχθεί σχετική πράξη, η οποία να υπογραφεί από την Υπεύθυνη του ταμείου και να θεωρηθεί από τον Προϊστάμενο του Λογιστηρίου.

Η Αστυνομία μας ανέφερε ότι έχουν δοθεί οδηγίες στην υπεύθυνη τήρησης του Μητρώου Ταμείου για άμεση υλοποίηση.

β. Το λογιστικό υπόλοιπο στο Μητρώο Ταμείου δεν συμφωνούσε με το αντίστοιχο υπόλοιπο της αναλυτικής κατάστασης (ΕΠΒ21), ημερ. 19.1.2023, καθότι η τελευταία ενημέρωση/καταχώριση στο Μητρώο έγινε στις 9.11.2022. Επιπρόσθετα, η τελευταία θεώρηση/έλεγχος του εν λόγω Μητρώου, από τον Προϊστάμενο του Λογιστηρίου, διενεργήθηκε στις 2.4.2019.

Σύσταση: Η Υπεύθυνη του Ταμείου να ενημερώνει ανελλιπώς το Μητρώο, το οποίο θα πρέπει να ελέγχεται/θεωρείται περιοδικά από τον Προϊστάμενο του Λογιστηρίου, σύμφωνα με τις πρόνοιες της Δημοσιονομικής και Λογιστικής Οδηγίας (ΔΛΟ)αρ.37.

Η Αστυνομία μας ανέφερε ότι έχουν δοθεί οδηγίες στην υπεύθυνη τήρησης του Μητρώου Ταμείου για άμεση υλοποίηση.

γ. Σύμφωνα με τον Κανονισμό 54(6), της ανωτέρω Κ.Δ.Π, όλες οι πληρωμές από το Ταμείο θα γίνονται ύστερα από εξουσιοδότηση του Αρχηγού, ωστόσο από τον έλεγχο των επιμέρους δικαιολογητικών/παραστατικών εγγράφων, που αφορούν στην προμήθεια ειδών ανθοπωλείου (στεφάνια κηδείων-μνημόσυνων), για το έτος 2022, διαπιστώσαμε ότι, πλην της ΑΔΕ Λευκωσίας, οι Αστυνομικές Διευθύνσεις/Υπηρεσίες/Τμήματα της Αστυνομίας, δεν επισυνάπτουν την απαιτούμενη εξουσιοδότηση του Αρχηγού για διενέργεια των υπό αναφορά δαπανών.

Σύσταση: Να αποσταλεί σχετική εγκύκλιος στους εμπλεκόμενους, προκειμένου να προσκομίζεται, μαζί με τα πιστωτικά τιμολόγια, αντίγραφο της διαταγής της Διεύθυνσης

Δημοσίων Σχέσεων του Αρχηγείου, με την οποία ο Αρχηγός εξουσιοδοτεί συγκεκριμένα μέλη της Δύναμης να τον εκπροσωπήσουν στις εκάστοτε τελετές.

Η Αστυνομία μας ανέφερε ότι έχουν ενημερωθεί σχετικά οι Αστυνομικοί Διευθυντές, καθώς και η Υποδιεύθυνση Δημοσίων Σχέσεων του Αρχηγείου.

δ. Σύμφωνα με τον Κανονισμό 54(5), της ανωτέρω Κ.Δ.Π, οι λογαριασμοί του Ταμείου ελέγχονται από τον Γενικό Ελεγκτή, ωστόσο η τελευταία υποβολή έγινε με έγγραφο της Διεύθυνσης Οικονομικών του Αρχηγείου, ημερ. 27.2.2019, η οποία αφορούσε στο κλείσιμο του οικονομικού έτους 2018.

Σύσταση: Η Υπεύθυνη του Ταμείου να ετοιμάζει και υποβάλλει την εν λόγω κατάσταση σε ετήσια βάση, στην οποία να γίνεται περιγραφή των επιμέρους εσόδων και εξόδων/πληρωμών του Ταμείου.

Η Αστυνομία μας ανέφερε ότι έχουν δοθεί οδηγίες στην υπεύθυνη τήρησης του Μητρώου Ταμείου για άμεση υλοποίηση.

ε. Παρόλο που η συνολική δαπάνη προμήθειας ειδών ανθοπωλείου ανήλθε στις €8.893, για το έτος 2022, δεν είχε διενεργηθεί οποιοσδήποτε διαγωνισμός για την ανάδειξη επιτυχόντων προμηθευτών και τη σύναψη σχετικών συμβάσεων, εξασφαλίζοντας έτσι ευνοϊκότερους όρους και τιμές προϊόντων.

Σύσταση: Να διενεργηθεί διαγωνισμός για την ανάδειξη επιτυχόντων προμηθευτών ανά επαρχία.

Όπως μας ενημέρωσε η Αστυνομία, ο Κλάδος Δημοσίων Συμβάσεων θα επιληφθεί του θέματος της διενέργειας διαγωνισμών, για την προμήθεια ειδών ανθοπωλείου.

5.20 Σύστημα Διαχείρισης Στόλου

Το εν λόγω σύστημα αποτελεί ένα χρήσιμο εργαλείο για ταυτόχρονη εποπτεία, διαχείριση και συντονισμό σε πραγματικό χρόνο, του στόλου των αστυνομικών οχημάτων που διαθέτουν πλοηγό (630 οχήματα), μέσω της έκδοσης αναλυτικών αναφορών σχετικά με την πορεία οποιουδήποτε οχήματος και της αμφίδρομης επικοινωνίας μεταξύ των οδηγών και των Κέντρων όπου έχουν εγκατασταθεί τερματικά εποπτείας, συμβάλλοντας κατά αυτό τον τρόπο στη βελτίωση/αναβάθμιση, τόσο των υπηρεσιών, όσο και της αποτελεσματικότητας της Αστυνομίας.

Η Υπηρεσία μας διενήργησε ενδελεχή έλεγχο του πιο πάνω συστήματος και δημοσίευσε την Ειδική Έκθεση αρ. ΑΣΤ/01/2020, ημερ. 18.5.2020, προβαίνοντας στην υποβολή συγκεκριμένων εισηγήσεων/συστάσεων, προς αντιμετώπιση των επιμέρους ζητημάτων και αδυναμιών που αναδείχθηκαν στον έλεγχο. Στο πλαίσιο παρακολούθησης της εξέλιξης και υλοποίησης των εν λόγω εισηγήσεων/συστάσεων, η Αστυνομία με έγγραφό της, ημερ. 10.2.2023, μας πληροφόρησε, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

- ♦ Εντάχθηκε στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα της Αστυνομίας, η παρουσίαση των λειτουργιών/δυνατοτήτων του Σ.Δ.Σ. και επιπρόσθετα διενεργούνται, κατόπιν αιτήματος των χειριστών του συστήματος, επαναληπτικές εκπαιδεύσεις.

- ♦ Εκδόθηκε η Α.Δ. 5/68, ημερ. 9.12.2021, στην οποία, μεταξύ άλλων, περιλαμβάνονται οδηγίες του Αρχηγού της Δύναμης για πραγματοποίηση ασκήσεων με εικονικά επεισόδια, τουλάχιστο κάθε έξι μήνες, και έκδοση από το λογισμικό του συστήματος, σε τακτά χρονικά διαστήματα, αναλυτικών αναφορών ως προς την οδική συμπεριφορά των αστυνομικών και υπηρεσιακή χρήση των αστυνομικών οχημάτων.

Λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω, διενεργήσαμε έλεγχο συμμόρφωσης των υπευθύνων στα ΚΕΜ της ΑΔΕ Λευκωσίας και Αρχηγείου Αστυνομίας, από τον οποίο διαπιστώσαμε τα ακόλουθα:

α. Το προσωπικό του ΚΕΜ της ΑΔΕ Λευκωσίας δεν γνώριζε τη χρήση/δυνατότητα της εφαρμογής του συστήματος, για τον καθορισμό γεωγραφικών περιοχών/ζωνών συναγερμού (Geofencing), προκειμένου όταν ένα αστυνομικό όχημα εισέρχεται ή εξέρχεται σε αυτές να δίνεται οπτική και ηχητική ειδοποίηση στο αντίστοιχο τερματικό που το εποπτεύει.

Σύσταση: Οι υπεύθυνοι όλων των Κέντρων που διαθέτουν τερματικά του Σ.Δ.Σ., να καταχωρίζουν/αποτυπώνουν στον ψηφιακό χάρτη, τον εκάστοτε τομέα ευθύνης των περιπολικών οχημάτων, καθώς και των σημείων περιπολίας. Με τον τρόπο αυτό, κάθε φορά που το όχημα/περίπολος εισέρχεται ή εξέρχεται στην προκαθορισθείσα περιοχή συναγερμού, θα αποστέλλεται από το σύστημα οπτική και ηχητική ειδοποίηση στα πιο πάνω Κέντρα, επιτυγχάνοντας τον αποτελεσματικό έλεγχο συμμόρφωσης των εντεταλμένων οργάνων.

Η Αστυνομία συμφώνησε ότι οι χειριστές των τερματικών Σ.Δ.Σ. στα ΚΕΜ έχουν τη δυνατότητα που περιγράφεται πιο πάνω.

β. Το προσωπικό του ΚΕΜ της ΑΔΕ Λευκωσίας δεν γνώριζε επαρκώς τη λειτουργία του λογισμικού εργαλείου διαβίβασης/αποστολής γραπτών μηνυμάτων προς συγκεκριμένο πλοηγό ή ομάδα πλοηγών οχημάτων για άμεση ανταπόκρισή τους σε επεισόδια. Όπως μας αναφέρθηκε η διαβίβαση των εντολών προς τα περιπολικά γίνεται προφορικά με τη χρήση ασυρμάτων. Η Υπηρεσία μας έχει την άποψη ότι, με την αξιοποίηση της συγκεκριμένης λειτουργίας, σε συνδυασμό με την πιο πάνω εφαρμογή (Geofencing), θα μπορούσε να επιβεβαιώνεται, κατόπιν έκδοσης από το σύστημα των αντίστοιχων αναλυτικών αναφορών, αφενός η έγκαιρη ανταπόκριση των αστυνομικών στα εκάστοτε περιστατικά/αποστολές που τους ανατίθενται και αφετέρου η ενεργή συμμετοχή ενός περιπολικού σε συγκεκριμένη αποστολή, με σκοπό την αιτιολόγηση και απαλλαγή της ευθύνης του οδηγού, σε περίπτωση ενδεχόμενης εμπλοκής του σε τροχαία σύγκρουση ή παράβαση του κώδικα οδικής κυκλοφορίας. Επιπρόσθετα, παρέχεται η δυνατότητα εφεδρικής επικοινωνίας με τα περιπολικά, σε περίπτωση μη λειτουργίας του ασύρματου δικτύου (Tetra).

Σύσταση: Εγκατάσταση της αναγκαίας οθόνης σε όσα αστυνομικά οχήματα διαθέτουν πλοηγό. Επίσης, να προγραμματισθεί η επανεκπαίδευση του προσωπικού στη χρήση της πιο πάνω λειτουργίας.

Όπως μας ανέφερε η Αστυνομία, για την επικείμενη αναβάθμιση του συστήματος, για την οποία ήδη λήφθηκε η έγκριση αναγκαιότητας, ετοιμάστηκαν οι τεχνικές προδιαγραφές και λήφθηκαν υπόψιν η αύξηση των πλοηγών. Επιπρόσθετα μας ανέφερε ότι με την ολοκλήρωση των πιο πάνω διαδικασιών, θα πραγματοποιηθεί εκπαίδευση.

γ. Η ΑΔΕ Λευκωσίας, με έγγραφό της ημερ. 9.9.2022, αιτήθηκε από το Τμήμα Τεχνολογικής Ανάπτυξης του Αρχηγείου Αστυνομίας, την εκπαίδευση του προσωπικού που στελεχώνει το ΚΕΜ και Ουλαμό Άμεσης Επέμβασης, στη λειτουργία του Σ.Δ.Σ, ωστόσο στην απάντηση του εν λόγω Τμήματος, ημερ. 20.9.2022, αναφέρεται ότι, η ανάγκη επανεκπαίδευσης οφείλεται στη μη εκδήλωση του αναμενόμενου ενδιαφέροντος από τα μέλη σε προηγούμενη εκπαίδευσή τους.

Σύσταση: Λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω, καθώς επίσης τη χρησιμότητα του Σ.Δ.Σ., να εξεταστεί το ενδεχόμενο ενσωμάτωσης, στις γραπτές εξετάσεις για διεκδίκηση θέσης προαγωγής σε συγκεκριμένες βαθμίδες της ιεραρχίας, την αξιολόγηση των υποψηφίων στη χρήση και λειτουργία των εφαρμογών του υπό αναφορά συστήματος.

Η Αστυνομία μας ανέφερε ότι, δεν έχει την εξουσία να επέμβει στις ανεξάρτητες Επιτροπές που ορίζονται για την προώθηση των διαδικασιών προαγωγής στο Σώμα, εντούτοις η ανωτέρω εισήγηση της Υπηρεσίας μας θα τους αναφερθεί προφορικά.

Ως Υπηρεσία, παραμένουμε στη θέση ότι, η ηγεσία κάθε οργανισμού, μπορεί και πρέπει να έχει λόγο στα θέματα στα οποία θεωρεί ότι θα πρέπει να εξετάζεται και αξιολογείται η επάρκεια κάθε υπαλλήλου που διεκδικεί ανέλιξη.

δ. Όπως πληροφορηθήκαμε, στο πλαίσιο της πρόληψης και καταστολής του οργανωμένου εγκλήματος, επιδίδονται, με οδηγίες της ΑΔΕ Λευκωσίας, εικονικά επεισόδια με σκοπό την άσκηση του προσωπικού στην εποπτεία και συντονισμό των περιπολικών κατά τη διεξαγωγή μιας επιχείρησης. Επιπρόσθετα, εκδίδονται από το Σ.Δ.Σ., αναλυτικές αναφορές που αφορούν, τόσο στην οδική συμπεριφορά των αστυνομικών, όσο και στο αποτύπωμα της διαδρομής που διένυσαν τα αστυνομικά οχήματα σε συγκεκριμένη χρονική περίοδο.

Δεδομένου ότι, κατά τον έλεγχό μας στο συγκεκριμένο ΚΕΜ, δεν εντοπίσαμε τις αντίστοιχες αναφορές των επικεφαλής Αξιωματικών, σχετικά με τα αποτελέσματα/συμπεράσματα των εκάστοτε ασκήσεων και ελέγχων που υλοποιήθηκαν, ζητήσαμε όπως μας προσκομιστεί η αναγκαία τεκμηρίωση, που αφορά στη χρονική περίοδο από το 2020 μέχρι και σήμερα.

Μέχρι την ολοκλήρωση της παρούσας Ειδικής Έκθεσής μας, η Αστυνομία δεν μας υπέβαλε οποιαδήποτε στοιχεία σε σχέση με τα πιο πάνω αποτελέσματα/συμπεράσματα των ασκήσεων και ελέγχων που υλοποιήθηκαν.

ε. Οι Αξιωματικοί Υπηρεσίας στο ΚΕΜ του Αρχηγείου Αστυνομίας, δεν διενεργούν τους ελέγχους που καθορίζονται στην παράγραφο 5(1), της Α.Δ. 5/68. Ειδικότερα, θα πρέπει να ελέγχεται, σε παγκύπρια κλίμακα, κατά πόσο τα αστυνομικά οχήματα και το προσωπικό βρίσκονται στους τομείς που τους έχουν ανατεθεί, καθώς επίσης κατά πόσο σπεύδουν στα σημεία για τα οποία τους έχουν δοθεί σχετικές οδηγίες. Όπως μας αναφέρθηκε, ο έλεγχος των πιο πάνω Αξιωματικών περιορίζεται μόνο στον Ουλαμό Πρόληψης Οδικών Δυστυχημάτων, ο οποίος επιχειρεί στους υπεραστικούς δρόμους.

Σύσταση: Το Τμήμα Διοίκησης και Ανθρώπινου Δυναμικού του Αρχηγείου Αστυνομίας, να προβαίνει στους απαραίτητους ελέγχους συμμόρφωσης των υπευθύνων με την Α.Δ. 5/68 και να ενημερώνει εγκαίρως την Ηγεσία για όποιες αποκλίσεις ενδεχομένως να προκύπτουν σε παγκύπρια κλίμακα.

Η Αστυνομία μας ανέφερε ότι δόθηκαν σχετικές οδηγίες.

5.21 Εκτέλεση ποινικών ενταλμάτων

Η διαχρονική συσσώρευση μεγάλου αριθμού ανεκτέλεστων ενταλμάτων έχει απασχολήσει την Υπηρεσία μας επανειλημμένα, λόγω του ότι αφενός, σημαντικά ανείσπρακτα ποσά αφορούν σε οφειλές προς το ευρύτερο δημόσιο και αφετέρου η μη εκτέλεσή τους συνεπάγεται τη μη απονομή δικαιοσύνης, αφού αυτά αφορούν σε ποινές που επιβλήθηκαν από το Δικαστήριο. Σε αυτό το πλαίσιο, το 2017 και το 2021 η Υπηρεσία μας διεξήγαγε διαχειριστικούς ελέγχους και δημοσίευσε δύο ξεχωριστές Ειδικές Εκθέσεις (ENT/01/2017 και ENT/01/2021), με βασικό στόχο την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας της διαδικασίας εκτέλεσης των ενταλμάτων και την υποβολή εισηγήσεων/συστάσεων, οι οποίες θα αποσκοπούν στη βελτίωση της κατάστασης, με τον πιο οικονομικό τρόπο.

Στο πιο κάτω γραφικό, παρουσιάζεται ο αριθμός και η αξία των ανεκτέλεστων ενταλμάτων σε συγκεκριμένες ημερομηνίες καθώς και ο θετικός αντίκτυπος των ελέγχων της Υπηρεσίας μας. Συγκεκριμένα, διαφαίνεται ότι το 2017 μετά δηλαδή τη δημοσίευση της πρώτης μας Ειδικής Έκθεσης, ανακόπηκε ο σημαντικός ρυθμός αύξησης, τόσο σε αξία όσο και σε αριθμό ανεκτέλεστων ενταλμάτων, ενώ από το 2021 παρουσιάζεται σχετική σταθεροποίηση στον αριθμό των ανεκτέλεστων ενταλμάτων και μικρή μείωση στην αξία τους.

Όπως μας πληροφόρησε ο Αρχηγός Αστυνομίας στις 22.12.2022, μετά τον τελευταίο διαχειριστικό έλεγχο της Υπηρεσίας μας για τον οποίο εκδόθηκε η Ειδική Έκθεση ENT/01/2021, η Αστυνομία προέβηκε σε μία σειρά ενεργειών και δράσεων, τόσο στο πλαίσιο των δικών μας συστάσεων όσο και δικών της πρωτοβουλιών, με στόχο την αποτελεσματικότερη διαχείριση των ενταλμάτων προστίμου. Συνοπτικά, αναφέρονται ορισμένες από τις δράσεις, όπως μας αναφέρθηκαν:

- ♦ Ορισμός του Αστυνομικού Διευθυντή Τμήματος Διοίκησης και Ανθρώπινου Δυναμικού ως υπεύθυνου για τον συντονισμό, παρακολούθηση και έλεγχο του έργου της Αστυνομίας για εκτέλεση των ενταλμάτων.

- ♦ Τακτική επικοινωνία με τους Υπευθύνους των Ουλαμών Εκτέλεσης Ενταλμάτων για σκοπούς ενημέρωσης και επίλυσης των διαφόρων προβλημάτων που προκύπτουν, ώστε να διευκολύνεται το έργο εκτέλεσης των ενταλμάτων.
- ♦ Βελτίωση της επικοινωνίας και της συνεργασίας με το Πρωτοκολλητήριο του Ανωτάτου και των Επαρχιακών Δικαστηρίων, με στόχο την επίλυση ορισμένων χρόνιων προβλημάτων που υπάρχουν.
- ♦ Επικοινωνία και συνεργασία με ΝΥ, Υφυπουργείο Έρευνας, Καινοτομίας και Ψηφιακής Πολιτικής, Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Παγκύπριο Δικηγορικό Σύλλογο, με σκοπό την καλύτερη διαχείριση του όλου έργου και παρουσίαση της πραγματικής εικόνας του όγκου των ενταλμάτων που εκκρεμούν.

Οι πιο πάνω ενέργειες φαίνεται να έχουν επιφέρει θετικά αποτελέσματα αφού, όπως αναφέρουμε πιο πάνω, από το 2021 παρουσιάζεται σχετική σταθεροποίηση στον αριθμό των ανεκτέλεστων ενταλμάτων και μικρή μείωση στην αξία τους. Διαπιστώσαμε επίσης αύξηση στις εκτελέσεις ενταλμάτων το 2022 σε σχέση με το 2021, αφού το 2022 εκτελέστηκαν 69.789 (2021: 60.531) εντάλματα, τα οποία αντιστοιχούν σε €10.492.048 (2021: €9.290.416).

Αναμένουμε ότι η Αστυνομία θα εντατικοποιήσει τις προσπάθειες, με στόχο την ουσιαστική μείωση των ανεκτέλεστων ενταλμάτων, τόσο σε αξία όσο και σε αριθμό.

6. Ευρήματα από τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων της Δημοκρατίας και συστάσεις

6.1 Διαδικασίες ελέγχου/παρακολούθησης δαπανών προμήθειας καυσίμων

Από τον έλεγχο συγκεκριμένης ημερολογιακής εγγραφής, που αφορούσε στην προμήθεια καυσίμων και/ή λιπαντικών, κατά την περίοδο 1.2.2022 - 28.2.2022, συνολικού κόστους €8.487,27, για ανάγκες του Τμήματος Τροχαίας Αρχηγείου Αστυνομίας, διαπιστώσαμε τα ακόλουθα:

α. Από δείγμα έντεκα υπηρεσιακών οχημάτων/δίκυκλων που επιλέξαμε για έλεγχο, εντοπίσαμε τρία οχήματα για τα οποία δεν τηρούνταν, από το αρμόδιο Γραφείο Κινήσεως του πιο πάνω Τμήματος, τα απαιτούμενα διατακτικά καυσίμων (αποδείξεις πρατηρίων καυσίμων).

Σύσταση: Για σκοπούς διασφάλισης των διαδικασιών ελέγχου της ορθότητας των πληρωμών, οι ανωτέρω αποδείξεις πρατηρίων καυσίμων να αρχειοθετούνται για κάθε όχημα/δίκυκλο ξεχωριστά.

Η Αστυνομία μας ανέφερε ότι δόθηκαν οι σχετικές οδηγίες.

β. Ο αρμόδιος Λειτουργός για τη σύσταση διενέργειας της δαπάνης, καθώς και ο αρμόδιος Χρήστης εγγραφής στο λογιστήριο της Αστυνομίας, δεν προβαίνουν στον απαιτούμενο έλεγχο των τιμών χρέωσης από τα πρατήρια καυσίμων, με βάση τις αντίστοιχες τιμές που αναρτώνται κάθε μήνα, στη διαδικτυακή εφαρμογή του Γενικού Λογιστηρίου (e-PPS), κατά παράβαση των προνοιών της εγκυκλίου (αρ.1730), του Γενικού Λογιστηρίου.

Σύσταση: Δεδομένου ότι οι τιμές των καυσίμων είναι μεταβαλλόμενες, οι εν λόγω υπεύθυνοι θα πρέπει να διενεργούν τους ενδεδειγμένους ελέγχους, βάσει της ανωτέρω εφαρμογής και προς τούτο, ο εκπρόσωπος του Ελέγχοντα Λειτουργού, καθώς επίσης ο χρήστης οριστικοποίησης και διενέργειας της δαπάνης, να βεβαιώνονται ότι έχει εκτελεστεί κατά τρόπο ικανοποιητικό η συγκεκριμένη υποχρέωσή τους.

Η Αστυνομία, μας παράθεσε αριθμό Α.Δ. και εγκυκλίων που διέπουν τις διαδικασίες παραλαβής καυσίμων.

γ. Συγκεκριμένο διατακτικό καυσίμων (απόδειξη πρατηρίου καυσίμων), που αφορούσε στον ανεφοδιασμό (37 λίτρων) του υπηρεσιακού οχήματος (NYM693), δεν καταχωρίστηκε στο αντίστοιχο ηλεκτρονικό Βιβλίο Κίνησης του οχήματος.

Σύσταση: Να γίνουν οι απαιτούμενες συστάσεις προς τα μέλη του Τμήματος, στο οποίο υπάγεται το εν λόγω όχημα, για μη επανάληψη παρόμοιου φαινομένου και προς τούτο, ο υπεύθυνος του Γραφείου Κινήσεως να διενεργεί τους ενδεικνυόμενους ελέγχους συμμόρφωσης.

Η Αστυνομία μας ανέφερε ότι δόθηκαν σχετικές οδηγίες.

6.2 Συντήρηση μηχανοκίνητων οχημάτων

Σύμφωνα με άρθρο 90(2) του περί της Ρύθμισης των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων Νόμου (Ν.73(Ι)/2016), οι αναθέτουσες αρχές δεν επιτρέπεται να προβαίνουν σε κατάτμηση των συμβάσεων με σκοπό την ευνοϊκή εφαρμογή των διατάξεων, που αφορούν στη σύναψη συμβάσεων με συνοπτικές διαδικασίες. Από τον έλεγχο συγκεκριμένης ημερολογιακής εγγραφής, που περιλάμβανε τιμολόγιο ύψους €2.746, πλέον Φ.Π.Α. και αφορούσε στην παροχή υπηρεσιών (εργατικά βαφής αμαξώματος), καθώς και στην προμήθεια εξαρτημάτων/ανταλλακτικών για την επιδιόρθωση αμαξώματος ενός υπηρεσιακού οχήματος, παρατηρήσαμε ότι η Αναθέτουσα Αρχή (Τμήμα Τεχνολογικής Ανάπτυξης/Μηχανουργείο, του Αρχηγείου Αστυνομίας), προέβηκε στην απευθείας ανάθεση της εν λόγω εργασίας σε συγκεκριμένο συνεργείο επιδιόρθωσης/προμηθευτή, στη βάση της πρόνοιας του άρθρου 90(1)(α), του Ν.73(Ι)/2016. Παρόλο που η συγκεκριμένη δαπάνη δεν υπερέβαινε τις €5.000, χωρίς το Φ.Π.Α, που θα καθιστούσε απαραίτητη την υποβολή γραπτών ή προφορικών προσφορών από περιορισμένο αριθμό οικονομικών φορέων, διαπιστώσαμε ότι, το συνολικό ύψος της δαπάνης για το έτος 2022, που αφορούσε στην παροχή ομοειδών υπηρεσιών/εργασιών από τον συγκεκριμένο προμηθευτή, ανήλθε στις €14.603, πλέον Φ.Π.Α. Το γεγονός αυτό καταδεικνύει την κατάτμηση της εν λόγω δαπάνης, κατά παράβαση των προνοιών της υπό αναφορά νομοθεσίας.

Κατόπιν επέκτασης του ελέγχου μας στη συνολική ετήσια (2022) δαπάνη για ολόκληρο το στόλο αστυνομικών οχημάτων παγκύπρια, διαπιστώσαμε πως για ομοειδείς υπηρεσίες/εργασίες, διατέθηκε σε συνολικά 12 συνεργεία επιδιόρθωσης/προμηθευτές της Επαρχίας Λευκωσίας, χρηματικό ποσό ύψους €127.730, πλέον Φ.Π.Α, με απευθείας ανάθεση χωρίς τη διενέργεια του απαιτούμενου δημόσιου διαγωνισμού (βάσει του ύψους της δαπάνης, ανοικτή διαδικασία) και χωρίς τη σύναψη οποιασδήποτε γραπτής συμφωνίας με τους συμβαλλόμενους, με ότι αυτό συνεπάγεται στη διασφάλιση από μέρους της Αστυνομίας, της χρηστής χρηματοοικονομικής διαχείρισης των δημόσιων πόρων, στη βάση των αρχών της οικονομίας, αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας.

Σημειώνουμε ότι, επιπλέον της ανωτέρω συνολικής δαπάνης, διατέθηκαν εντός του 2022, επίσης με απευθείας ανάθεση, συνολικά €213.897 στο συνεργείο επιδιόρθωσης αμαξωμάτων, της αντιπροσωπείας εισαγωγής συγκεκριμένης μάρκας οχημάτων που διαθέτει η Αστυνομία. Στο εν λόγω χρηματικό ποσό περιλαμβάνονταν, επιπλέον των εργασιών επιδιόρθωσης αμαξωμάτων, οι προμήθειες αναγκαίων ανταλλακτικών (πχ προφυλακτήρες, φανάρια, καθρέπτες, ανεμοθώρακες).

Επιπρόσθετα, στις περιπτώσεις όπου γίνεται απευθείας ανάθεση για υπηρεσίες εκτιμώμενης αξίας κάτω των €5.000 εκτός Φ.Π.Α, τα αντίστοιχα τιμολόγια των προμηθευτών θα πρέπει, σύμφωνα με την Α.Δ. αρ. 1/60, να υπογράφονται από τον ενδιαφερόμενο Διευθυντή/Διοικητή, αναφέροντας ότι οι τιμές κρίνονται λογικές και συμφέρουσες. Από τον έλεγχό μας διαπιστώσαμε τη μη συμμόρφωση της Αναθέτουσας Αρχής στην πιο πάνω πρόνοια.

Συστάσεις:

α. Να διενεργηθεί διοικητική έρευνα για τους λόγους παραβίασής της περί δημοσίων συμβάσεων νομοθεσίας (Ν.73(Ι)/2016), και

β. Να διενεργηθεί δημόσιος διαγωνισμός, σύμφωνα με τις πρόνοιες της πιο πάνω νομοθεσίας, για την ανάδειξη επιτυχόντων προμηθευτών και τη σύναψη σχετικής συμφωνίας-πλαίσιο, ώστε να εξασφαλιστούν ευνοϊκότεροι όροι και τιμές.

Η Αστυνομία στην απάντησή της επισήμανε ότι, αναφορικά με τις επιδιορθώσεις αμαξωμάτων εφαρμόζεται η Α.Δ. 1/60 και η σχετική νομοθεσία για αγορά υπηρεσιών με συνοπτικές διαδικασίες, στη βάση του εκάστοτε εκτιμώμενου κόστους της κάθε επιδιόρθωσης ξεχωριστά. Εξέφρασε επίσης την άποψη ότι η ομαδοποίηση και διεκπεραίωση διαγωνισμού ή η σύναψη συμφωνίας πλαίσιο για μεγάλο αριθμό οχημάτων (δυστυχημάτων/ατυχημάτων ή κακόβουλων ζημιών) είναι αδύνατη για τους ακόλουθους λόγους:

α. Τα δυστυχήματα, ατυχήματα ή κακόβουλες ζημιές δεν συμβαίνουν όλα το ίδιο χρονικό διάστημα. Ως εκ τούτου, δεν μπορούν να παραμείνουν τα οχήματα στο χώρο του Μηχανουργείου για αόριστο χρόνο και να τα στερείται η Υπηρεσία.

β. Η κάθε περίπτωση δυστυχήματος, ατυχήματος ή κακόβουλης ζημιάς είναι διαφορετική και δεν εμπίπτει σε επαναλαμβανομένη αγορά υπηρεσιών, λόγω του ότι το κόστος επιδιόρθωσης είναι διαφορετικό για κάθε αυτοκίνητο, αφού δεν είναι γνωστό εκ των προτέρων, ποιο όχημα και ποιας μάρκας όχημα θα εμπλακεί σε δυστύχημα, τη φύση και την έκταση των ζημιών.

γ. Επίσης, σύμφωνα με την Α.Δ. 2/21, ο Αστυνομικός Διευθυντής που έχει στην εποπτεία του το οποιοδήποτε αστυνομικό όχημα, πρέπει να υποβάλλει το φάκελο της υπόθεσης (δυστυχήματος), εντός τριών μηνών από την ημέρα που συνέβηκε το δυστύχημα, στον Αρχηγό Αστυνομίας, μέσω του Τμήματος Τροχαίας Αρχηγείου, με έκθεση στην οποία να αναφέρει σε συντομία τις περιστάσεις, τα αίτια και την ενέργεια που εισηγείται να γίνει. Η έκθεση του Αστυνομικού Διευθυντή ή ο φάκελος της υπόθεσης πρέπει να περιλαμβάνει εκτίμηση των ζημιών και το κόστος επισκευής τους.

Η Υπηρεσία μας εμμένει στην αρχική της θέση, καθότι η εν λόγω ενέργεια/χειρισμός από μέρους της Αστυνομίας συνιστά κατάτμηση των ζητούμενων υπηρεσιών και προμηθειών, η οποία αντίκειται στον πιο πάνω Νόμο (Ν.73(Ι)/2016). Επιπρόσθετα της ανάγκης και υποχρέωσης της κάθε Αναθέτουσας Αρχής, για πλήρη συμμόρφωση στις διατάξεις της υπό αναφορά νομοθεσίας, η Υπηρεσία μας έχει την άποψη ότι, τα οποιαδήποτε τεχνικής φύσεως προβλήματα/δυσκολίες που ενδεχομένως να αναφύονται στην προκειμένη περίπτωση (επιδιορθώσεις αμαξωμάτων), δύναται να αντιμετωπισθούν επαρκώς, διαμέσου της συγγραφής των κατάλληλων τεχνικών όρων της σύμβασης. Επισημαίνουμε ότι, διαμέσου της διενέργειας ενός δημόσιου διαγωνισμού, με ανοικτή διαδικασία, η Αστυνομία θα εξασφαλίσει πιο ανταγωνιστικές τιμές και ευνοϊκότερους όρους – χρονοδιαγράμματα στην παροχή των υπηρεσιών, σε σχέση με την υφιστάμενη κατάσταση.

Σημειώνουμε ότι, με βάση την προβλεπόμενη στη νομοθεσία διαδικασία, μεταξύ των οικονομικών φορέων που είναι συμβαλλόμενα μέρη της συμφωνίας-πλασίου (μηχανουργεία

που θα έχουν συμβληθεί με την Αστυνομία), θα διενεργείται «μίνι διαγωνισμός» για κάθε περίπτωση. Για παράδειγμα, το προς επισκευή μετά από δυστύχημα όχημα, θα επιθεωρείται από όσους βρίσκονται στον κατάλογο και αυτοί θα υποβάλλουν την προσφορά τους εντός μικρής τακτής προθεσμίας.

6.3 Συμφιλίωση μηνιαίων καταστάσεων – ΕΠΒ 21

Σύμφωνα με τη ΔΛΟ αρ. 76, μετά το κλείσιμο των λογαριασμών στο τέλος κάθε μήνα, οι προϊστάμενοι Τμημάτων πρέπει να βεβαιώνονται ότι οι χρεώσεις στα κονδύλια που βρίσκονται κάτω από τον έλεγχο τους συμφωνούν με τις μηνιαίες καταστάσεις του Γενικού Λογιστηρίου (Treasury Abstracts). Για το σκοπό αυτό είναι καθήκον τους να βεβαιώνονται ότι η συμφιλίωσή τους διεξάγεται και οποιεσδήποτε διορθώσεις γίνονται χωρίς καθυστέρηση.

Διαπιστώσαμε ότι τα πιο πάνω δεν τυγχάνουν εφαρμογής από το Τμήμα Τεχνολογικής Ανάπτυξης του Αρχηγείου Αστυνομίας.

Σύσταση: Συμμόρφωση με τις σχετικές πρόνοιες που καθορίζονται στη ΔΛΟ αρ. 76.

Όπως μας ανέφερε η Αστυνομία, δόθηκαν οδηγίες για συμμόρφωση με τις πρόνοιες των σχετικών εγκυκλίων.

6.4 Διαδικασίες πληρωμών λειτουργικών δαπανών

Στο πλαίσιο ελέγχου συγκεκριμένης ημερολογιακής εγγραφής, που αφορούσε στη συντήρηση εξοπλισμού γραφείου, συνολικού κόστους €182,42, για ανάγκες της ΑΔΕ Λάρνακας, διαπιστώσαμε τα ακόλουθα:

- α.** Το τιμολόγιο δεν είχε σφραγιστεί με την ημερομηνία παραλαβής του από το Τμήμα/Υπηρεσία, κατά παράβαση των προνοιών των σχετικών εγκυκλίων του Γενικού Λογιστηρίου της Δημοκρατίας.
- β.** Ούτε το τιμολόγιο, ούτε και τα υποστηρικτικά έγγραφα δεν ήταν σφραγισμένα ως «πληρωθέντα» και δεν αναγράφονταν σε αυτά η ημερομηνία οριστικοποίησης της πληρωμής, κατά παράβαση των προνοιών της εγκυκλίου του Γενικού Λογιστηρίου της Δημοκρατίας και της ΔΛΟ.

Σύσταση: Συμμόρφωση με τις πρόνοιες των σχετικών εγκυκλίων του Γενικού Λογιστηρίου και της ΔΛΟ αρ.97.

Όπως μας ενημέρωσε η Αστυνομία, έγινε ήδη συμμόρφωση στη βάση των προνοιών των σχετικών εγκυκλίων του Γενικού Λογιστηρίου και της ΔΛΟ αρ. 97.

6.5 Επιτήρηση Μαρίνας «Σιέρατον Λεμεσού»

Σύμφωνα με Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, ημερ. 17.5.1990, έχει επικυρωθεί συμφωνία της ΚΔ με ιδιωτική εταιρεία, για την επιτήρηση ιδιωτικής Μαρίνας στη Λεμεσό, που έχει κηρυχθεί ως λιμάνι εισόδου στη Δημοκρατία, από πλευράς ασφάλειας και άσκησης του αναγκαίου διαβατηριακού και τελωνειακού ελέγχου. Η Πρόταση προς το Υπουργικό Συμβούλιο προέβλεπε

ότι, η Διεύθυνση της Μαρίνας θα αναλάμβανε την υποχρέωση να καταβάλλει, από 1.7.1990, τους αρχικούς μισθούς που αφορούν στην κλίμακα Α3 (βασικό μισθό πλέον το εκάστοτε ισχύον τιμαριθμικό επίδομα) πλέον επιβάρυνση 25% για συνταξιοδοτικά ωφελήματα, για δέκα αστυφύλακες. Η πληρωμή της αποζημίωσης θα καταβαλλόταν ανά εξάμηνο, εντός ενός μηνός από τη λήξη κάθε εξαμήνου.

Συνεχίζει να παρατηρείται καθυστέρηση στην είσπραξη του οφειλόμενου ποσού, παρά τις προηγούμενες επισημάνσεις της Υπηρεσίας μας επί τούτου, αφού η είσπραξη της αποζημίωσης του δεύτερου εξαμήνου του 2022, την οποία αιτήθηκε η Αστυνομία στις 9.1.2023, εισπράχθηκε στις 10.5.2023, δηλαδή με καθυστέρηση τεσσάρων μηνών.

Σύσταση: Να λαμβάνονται τα δέοντα μέτρα, ώστε να διασφαλίζεται η έγκαιρη πληρωμή του οφειλόμενου ποσού από την εν λόγω εταιρεία.

Η Αστυνομία μας πληροφόρησε ότι έχει προβεί στις αναγκαίες συστάσεις προς τη διαχειρίστρια εταιρεία. Συναφώς μας ανέφερε ότι, για το πρώτο εξάμηνο του 2023, στάλθηκε επιστολή, ημερ. 5.7.2023, προς την εν λόγω εταιρεία και η πληρωμή έγινε στις 20.7.2023

6.6 Χρηματοοικονομική Διαχείριση στο Δημόσιο Τομέα

Σύμφωνα με την εγκύκλιο αρ. 1786 και ημερομηνίας 7.2.2020 του Γενικού Λογιστηρίου, η Διεύθυνση Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής Διαχείρισης του ΥΔΔΤ, θα πρέπει για κάθε έτος και όχι αργότερα από το τέλος Φεβρουαρίου του επόμενου έτους, να επιβεβαιώνει μετά από δικούς της ελέγχους, στον Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου, για κάθε Τμήμα του Υπουργείου ξεχωριστά, την ορθή τήρηση των καθορισμένων διαδικασιών που διέπουν τη χρηματοοικονομική διαχείριση. Αυτό θα πρέπει να γίνεται με την υποβολή προς τον Γενικό Διευθυντή, της κατάστασης με τίτλο «Χρηματοοικονομική Διαχείριση στη Δημόσια Υπηρεσία-Κατάσταση Μητρώων/Εντύπων και ελέγχων», κατάλληλα συμπληρωμένης. Η ίδια κατάσταση πρέπει να αποστέλλεται και στο Διευθυντή του Τμήματος/Υπηρεσίας που το αφορά και να κοινοποιείται στον Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας.

Διαπιστώσαμε ότι η εν λόγω κατάσταση δεν ετοιμάστηκε για όλες τις Υπηρεσίες και Διευθύνσεις της Αστυνομίας που σχετίζονται με χρηματοοικονομική διαχείριση, παρά μόνο για τη Διεύθυνση Οικονομικών του Αρχηγείου Αστυνομίας, την Τροχαία Αρχηγείου και την ΑΔΕ Λευκωσίας.

Σύσταση: Συμμόρφωση με τις πρόνοιες της πιο πάνω εγκυκλίου, έτσι ώστε να επιβεβαιώνεται ότι για όλες τις Διευθύνσεις/Τμήματα/Υπηρεσίες, τα μητρώα/έντυπα τηρούνται ορθά και ελέγχονται από τον ελέγχοντα λειτουργό ή εκπρόσωπό του.

Όπως μας ανέφερε η Αστυνομία, το συγκεκριμένο θέμα αφορά τη Λογιστική Μονάδα του ΥΔΔΤ, αφού σύμφωνα με τις πρόνοιες της αναφερόμενης εγκυκλίου του Γενικού Λογιστηρίου, οι Λογιστικές Μονάδες των Υπουργείων θα πρέπει να επιβεβαιώνουν, μετά από δικούς τους ελέγχους, ότι οι λογιστικές διαδικασίες που ακολουθούνται από τα Τμήματα του Υπουργείου τηρούνται σωστά. Ακολούθως, το ΥΔΔΤ με επιστολή του ημερ. 8.11.2023, μας ενημέρωσε ότι έχουν δοθεί οδηγίες, ώστε οι πρόνοιες της αναφερόμενης εγκυκλίου να εφαρμόζονται για όλες τις υποδιαιρέσεις τμήματος της Αστυνομίας.

6.7 Εισπρακτέα Ποσά

6.7.1 Οφειλές Παγκυπρίου Δικηγορικού Συλλόγου (ΠΔΣ)

Για την αντιμισθία έξι Ειδικών Αστυφυλάκων που παραχωρήθηκαν στον ΠΔΣ για εκτέλεση ενταλμάτων πελατών των μελών του κατά τα έτη 2015 - 2018, ο ΠΔΣ οφείλει στην Αστυνομία συνολικό ποσό ύψους €280.758. Η τελευταία είσπραξη πραγματοποιήθηκε στις 29.3.2016, και εντός του 2018 η Αστυνομία απέσυρε τους έξι Αστυφύλακες, μετά από εισήγηση προς τον Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξεως, για μετακίνησή τους από τα υφιστάμενα τους καθήκοντα και επανατοποθέτησή τους στην αριθμητική δύναμη της Αστυνομίας. Για το θέμα αυτό, ο ΠΔΣ απέστειλε επιστολή στις 15.1.2020 προς τον Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξεως, αμφισβητώντας το οφειλόμενο ποσό και προτείνοντας το ποσό των €70.000 προς πλήρη και τελική εξόφληση.

Λόγω της στασιμότητας του όλου θέματος και βάσει συστάσεων σε προηγούμενες Εκθέσεις της Υπηρεσίας μας, με τις οποίες ζητούσαμε να εντατικοποιηθούν οι προσπάθειες για επίλυσή του το συντομότερο δυνατό, η Αστυνομία έχει προωθήσει το όλο θέμα στη ΝΥ για λήψη απόφασης ως προς τον περαιτέρω χειρισμό του. Στις 28.4.2023, η ΝΥ ζήτησε από την Αστυνομία ορισμένες επιπρόσθετες πληροφορίες, οι οποίες απεστάλησαν από την Αστυνομία στις 22.5.2023.

6.7.2 Οφειλόμενα έσοδα από ετήσιες συνδρομές συστημάτων συναγερμού και λανθασμένες κλήσεις

Διαπιστώσαμε και πάλι ότι εξακολουθούν να εκκρεμούν οφειλές που αφορούν σε τέλη για ετήσιες συνδρομές και λανθασμένες κλήσεις. Ιδιαίτερα όσον αφορά την ΑΔΕ Λάρνακας, σύμφωνα με την κατάσταση Εισπρακτέων Ποσών (ΓΛ187), υπάρχουν εισπρακτέα ποσά για λανθασμένες κλήσεις συστημάτων συναγερμού που χρονολογούνται από το 2012.

Σύσταση: Λήψη ενεργειών, συμπεριλαμβανομένων και νομικών μέτρων, για είσπραξη των οφειλόμενων ποσών. Στις περιπτώσεις όπου δεν μπορούν να εντοπιστούν οι οφειλέτες, οι οφειλές να διαγραφούν με βάση τις πρόνοιες της ΔΛΟ αρ. 43.

Η Αστυνομία μας ανέφερε ότι, οι οφειλέτες έχουν ενημερωθεί τόσο τηλεφωνικά, όσο και εγγράφως. Για όσους δεν εντοπίζονται και τα οφειλόμενα έσοδα είναι μη ανακτήσιμα θα γίνουν ενέργειες διαγραφής τους, με βάση την εν λόγω εγκύκλιο. Για τους οφειλέτες που δεν ανταποκρίνονται, θα προωθηθούν ενέργειες/ληφθούν νομικά μέτρα, για είσπραξη των οφειλόμενων ποσών. Σε σχέση με την ΑΔΕ Λάρνακας, τα υποστατικά αφορούν κτήρια των πρώην Συνεργατικών Πιστωτικών Εταιρειών (ΣΠΕ), τα οποία δεν λειτουργούν και ως εκ τούτου δεν εντοπίζεται οφειλέτης. Δόθηκαν οδηγίες στο Τμήμα Τεχνολογικής Ανάπτυξης του Αρχηγείου Αστυνομίας, όπως προβεί σε σχετικούς ελέγχους/ενέργειες, παγκύπρια.

6.8 Δημόσιες Συμβάσεις/Διαγωνισμοί

6.8.1 Διαγωνισμός για την ενεργειακή αναβάθμιση του Αστυνομικού Σταθμού Αγίας Νάπας – Αρ. Διαγωνισμού Δ.Ο 39/2022

Στις 7.4.2023, εξετάστηκε από το Συμβούλιο Προσφορών (ΣΠ) του ΥΔΔΤ Συμπληρωματική Έκθεση της Επιτροπής Αξιολόγησης της Αστυνομίας για τον πιο πάνω διαγωνισμό. Η συγκεκριμένη έκθεση είχε διαβιβαστεί στο ΣΠ από τον Αρχηγό Αστυνομίας με επιστολή του ημερ. 21.2.2023. Στις 5.4.2023, πριν την πιο πάνω συνεδρία του ΣΠ, ο Αρχηγός της Αστυνομίας με νέα επιστολή του ενημέρωσε τον Πρόεδρο του ΣΠ ότι ο διαγωνισμός έληξε στις 21.3.2023, και ζήτησε την έγκρισή του όπως δοθεί παράταση ισχύος των προσφορών μέχρι τις 21.6.2023.

Ενόψει των πιο πάνω, η Υπηρεσία μας απέστειλε στις 6.4.2023, επιστολή προς τον Πρόεδρο του ΣΠ του ΥΔΔΤ με την υπόδειξη ότι ο συγκεκριμένος διαγωνισμός θα έπρεπε να ακυρωθεί, αφού δεν υφίσταντο πλέον εν ισχύι προσφορές.

Στις 27.4.2023, ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου με επιστολή του μας πληροφόρησε, μεταξύ άλλων, ότι το ΣΠ αποφάσισε στην πιο πάνω συνεδρία του ημερ. 7.4.2023, να ακυρώσει τον υπό αναφορά διαγωνισμό, σύμφωνα και με την υπόδειξη της Υπηρεσίας μας. Επίσης μας πληροφόρησε ότι το ΣΠ επέστησε την προσοχή στην εκπρόσωπο της Αστυνομίας όπως υιοθετηθούν κατάλληλα μέτρα, ώστε να μην επαναληφθεί παρόμοια περίπτωση.

Σύσταση: Το Υπουργείο, καθώς και η Αστυνομία, να παρακολουθούν με τη δέουσα επιμέλεια την εξέλιξη των διαγωνισμών που προκηρύσσουν, για την αποφυγή περιπτώσεων όπου η ισχύς των προσφορών παρέρχεται, λόγω μη έγκαιρης ολοκλήρωσης της διαδικασίας εξέτασης/αξιολόγησής τους.

Τον Νοέμβριο του 2023, ο Αρχηγός Αστυνομίας μάς πληροφόρησε ότι δεν έχουν σχόλια.

6.8.2 Διαγωνισμός για την ενεργειακή αναβάθμιση του Αστυνομικού Σταθμού Λακατάμιας – Αρ. Διαγωνισμού Δ.Ο 11/2022

Το ΣΠ του ΥΔΔΤ, σε συνεδρία του που έγινε στις 5.1.2023, αφού εξέτασε την Έκθεση που ετοιμάστηκε από την Επιτροπή Αξιολόγησης της Αστυνομίας για τον υπό αναφορά διαγωνισμό, αποφάσισε την κατακύρωση του στον μοναδικό έγκυρο προσφοροδότη, έναντι του ποσού των €284.000.

Η Υπηρεσία μας, με επιστολή της προς τον Πρόεδρο του ΣΠ και τον Αρχηγό Αστυνομίας ημερ. 24.2.2023, παρατήρησε τα ακόλουθα:

Το ποσό κατακύρωσης του διαγωνισμού, εύλογα μπορούσε να θεωρηθεί από το ΣΠ ως εξωπραγματικό, αφού υπερέβαινε κατά 18,3% το ποσό της εκτιμώμενης αξίας (€240.000) του διαγωνισμού και είχε υποβληθεί μόνο μια έγκυρη προσφορά. Ως εκ τούτου, υποδείξαμε ότι στην προκειμένη περίπτωση δεν υπήρξε ανάπτυξη υγιούς ανταγωνισμού και δεν διασφαλίστηκε το δημόσιο συμφέρον.

Η Υπηρεσία μας εξέφρασε την άποψη ότι, ο εν λόγω διαγωνισμός, θα έπρεπε να είχε ακυρωθεί, στη βάση του Κανονισμού 34(5)(γ) της Κ.Δ.Π. 201/2007.

Προς ενίσχυση της θέσης που εκφράσαμε, αναφερθήκαμε σε πρόσφατη απόφαση της Αναθεωρητικής Αρχής Προσφορών (ΑΑΠ) με αριθμό 29/2022 και ημερ. 12.1.2023, σύμφωνα με την οποία απορρίφθηκε προσφυγή προσφοροδότη κατά απόφασης της Αναθέτουσας Αρχής για ακύρωση συγκεκριμένου διαγωνισμού, αφού η χαμηλότερη προσφορά ήταν κατά 19,2% υψηλότερη από την εκτιμώμενη αξία.

Η ΑΑΠ τεκμηρίωσε την απόφασή της, αναφέροντας, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

- ♦ Σύμφωνα με τα αποφασισθέντα στην υπόθεση Flecha Construction Ltd v. Κυπριακής Δημοκρατίας (2011) 3 ΑΑΔ 602, η έννοια του «εξωπραγματικού» μπορεί να περιλάβει προσφορές και τιμές που είναι έξω από το μέτρο το οποίο προϋπολογίζει ή καθορίζει κατά την εκτίμηση της η Αναθέτουσα Αρχή. Τα πιο πάνω αποφασισθέντα, κατέστησαν αβάσιμο και τον ισχυρισμό των Αιτητών ότι ο όρος «εξωπραγματικές τιμές» ενέχει και ποιοτική χροιά και ότι οι τιμές πρέπει να είναι τόσο υψηλές ώστε να είναι εκτός πραγματικότητας.
- ♦ Έχοντας μελετήσει την απόφαση του ΣΠ και όσα αυτό είχε ενώπιον του για στάθμιση προτού καταλήξει, κρίθηκε από την ΑΑΠ ότι η απόφαση του ΣΠ για ακύρωση του διαγωνισμού ήταν καθόλα εύλογη, καθότι ποσό της τάξης του 19,2% υψηλότερο της εκτιμώμενης αξίας εύλογα χαρακτηρίζεται εξωπραγματικό, χωρίς να εξετάζεται εάν υπό τα ίδια γεγονότα ένα άλλο όργανο θα κατέληγε σε διαφορετική απόφαση.
- ♦ Ο χαρακτηρισμός των τιμών ως εξωπραγματικών, και πιστώσεις να υπήρχαν ή να μπορούσαν να εξασφαλιστούν, θα ήταν χωρίς νόημα αφού κατακύρωση σε εξωπραγματικές τιμές θα συνιστούσε κατάχρηση εξουσίας.

Στις 6.3.2023, ο Αρχηγός Αστυνομίας με επιστολή του μας πληροφόρησε, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

- ♦ Η εκτίμηση δαπάνης των εργασιών ετοιμάστηκε το δεύτερο εξάμηνο του 2021 και η υποβολή των προσφορών έγινε στις 20.5.2022, δηλαδή μετά την έναρξη του πολέμου στην Ουκρανία, εξαιτίας του οποίου ανέβηκαν κατακόρυφα οι τιμές των οικοδομικών υλικών.
- ♦ Πάγια πολιτική του Κλάδου Δημοσίων Συμβάσεων του Αρχηγείου Αστυνομίας είναι όπως προχωρά στην ακύρωση διαγωνισμού όταν η αύξηση της τιμής των προσφορών, σε σχέση με την εκτιμώμενη δαπάνη, υπερβαίνει το 20%.
- ♦ Η απόφαση της ΑΑΠ, αφορούσε προσφορές που είχαν προκηρυχθεί το 2020, ενώ οι συγκεκριμένες προσφορές προκηρύχθηκαν το 2022.
- ♦ Οι εν λόγω διαγωνισμοί είναι συγχρηματοδοτούμενοι και, ως εκ τούτου, θα έπρεπε να τηρηθούν αυστηρά χρονοδιαγράμματα προς αποφυγή απώλειας των πιστώσεων που εξασφαλίστηκαν.

Στις 20.3.2023, με νέα επιστολή μας προς τον Αρχηγό Αστυνομίας αναφερθήκαμε στην πιο πάνω απαντητική επιστολή του και εκφράσαμε, μεταξύ άλλων, την διαφωνία μας ως προς την προσέγγιση από την Αστυνομία του θέματος της τιμής κατακύρωσης του συγκεκριμένου διαγωνισμού.

Υποδείξαμε επίσης ότι, ασχέτως του χρόνου λήψης της σχετικής απόφασης της ΑΑΠ, το νομικό υπόβαθρο των αποφάσεων της, δεν περιορίζεται σε χρονικά πλαίσια, αλλά η ουσία των αποφάσεων της είναι δεσμευτική για τα αρμόδια όργανα λήψης αποφάσεων που αφορούν σε δημόσιες συμβάσεις και μπορεί να χρησιμοποιηθεί και ως ορόσημο για οποιεσδήποτε μελλοντικές παρόμοιες περιπτώσεις οι οποίες εδράζονται επί της ουσίας, στα ίδια δεδομένα.

Περαιτέρω υποδείξαμε ότι οι λόγοι που επικαλέστηκε η Αστυνομία στην απαντητική επιστολή της για να τεκμηριώσει την υπέρβαση της χαμηλότερης προσφοράς από την εκτιμώμενη αξία του διαγωνισμού, θα έπρεπε να είχαν ληφθεί υπόψη κατά τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας και τονίσαμε ότι με βάση τις πρόνοιες του άρθρου 34(5)(γ) της ΚΔΠ 201/2007, στην περίπτωση λήψης εξωπραγματικών τιμών, οι διαγωνισμοί ακυρώνονται. Στη συνέχεια, αναφέραμε ότι εάν οι Αναθέτουσες Αρχές το επιθυμούν, μπορούν να προχωρήσουν στην επαναπροκήρυξη των διαγωνισμών, με σωστά τεκμηριωμένη και αναθεωρημένη εκτιμώμενη αξία, ώστε αυτή να ανταποκρίνεται στις πραγματικές συνθήκες του χρόνου προκήρυξης των διαγωνισμών.

Τέλος, σημειώσαμε ότι η εκτιμώμενη αξία ενός έργου, όπως αυτή καθορίζεται στα έγγραφα του διαγωνισμού, αποτελεί την πρώτιστη και ουσιωδέστερη παράμετρο/ένδειξη που καταδεικνύει τη λογικότητα ή όχι των τιμών των προσφορών που λαμβάνονται στο πλαίσιο ενός διαγωνισμού, καθοδηγώντας το αρμόδιο όργανο στη σωστή λήψη απόφασης κατακύρωσης ή ακύρωσης του διαγωνισμού και, ως εκ τούτου, η όποια απόφαση του αρμόδιου οργάνου θα πρέπει να εδράζεται υποχρεωτικά στην αξία που έχει προϋπολογιστεί ως εκτιμώμενη αξία του έργου.

Στις 23.3.2023, ο Πρόεδρος του ΣΠ του ΥΔΔΤ με επιστολή του προς την Υπηρεσία μας, μας πληροφόρησε, μεταξύ άλλων, ότι το ΣΠ πάντα λαμβάνει υπόψη του με ιδιαίτερη προσοχή τις παρατηρήσεις/συστάσεις της Υπηρεσίας μας, οι οποίες αποτελούν σημαντική καθοδήγηση για την ορθότερη και αποτελεσματικότερη λειτουργία του, στη βάση της σχετικής Νομοθεσίας και Κανονισμών.

Σύσταση: Η Αστυνομία να προβαίνει σε κατάρτισμό αντικειμενικών εκτιμήσεων δαπάνης των διαγωνισμών που προκηρύσσει, οι οποίες να επικαιροποιούνται πριν την προκήρυξή τους, ώστε να διασφαλίζεται η ίση μεταχείριση των προσφοροδοτών, καθώς και η ευρύτητα συμμετοχής και η ανάπτυξη υγιούς ανταγωνισμού, προς όφελος του δημόσιου συμφέροντος.

Τον Νοέμβριο του 2023, ο Αρχηγός Αστυνομίας μάς πληροφόρησε ότι δεν έχουν σχόλια.

6.8.3 Διαγωνισμός αρ. Δ.Ο. 26/2022 για την παροχή Υπηρεσιών Συντήρησης του Αυτοματοποιημένου Συστήματος Αναγνώρισης Δακτυλικών Αποτυπωμάτων της Αστυνομίας

Το ιστορικό του θέματος εγκατάστασης νέου ΑΣΑΔΑ της Αστυνομίας, παρατίθεται εκτενώς στην Ειδική Έκθεση της Υπηρεσίας μας με αρ. ΥΔΔΤ/01/2018, με θέμα «Έλεγχος Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως» του 2019.

Περίληπτικά αναφέρουμε ότι, τον Ιούλιο του 2019, η ΚΕΑΑ ενέκρινε εισήγηση της ΤΕΑΑ του Υπουργείου για αντικατάσταση και αναβάθμιση του ΑΣΑΔΑ της Αστυνομίας από τον υφιστάμενο Ανάδοχο, ο οποίος είχε εγκαταστήσει και συντηρούσε το εν λόγω σύστημα κάτω από τρία διαφορετικά συμβόλαια συντήρησης. Σημειώνεται ότι η πρόταση του υφιστάμενου Αναδόχου

αφορούσε στην πλήρη αναβάθμιση του συστήματος, χωρίς οποιαδήποτε χρέωση, υπό την προϋπόθεση της σύμπτυξης των τριών πιο πάνω συμβολαίων συντήρησης σε ένα ενιαίο συμβόλαιο (υφιστάμενο), στην τιμή των €354.093 ανά έτος, ενώ αργότερα με νέα του πρόταση πρόσφερε πέραν της αναβάθμισης του συστήματος και αντικατάσταση εξοπλισμού, η οποία όπως δήλωσε είχε συνολικό κόστος €2,5 εκ, διατηρώντας την ίδια τιμή (χωρίς οποιοδήποτε κόστος για την Αστυνομία).

Κατά την εξέταση του θέματος από την ΚΕΑΑ, η Υπηρεσία μας διαφώνησε με την αιτούμενη αλλαγή και τον τρόπο που είχε παρουσιαστεί από την Αστυνομία, αφού θεωρήσαμε ότι με την πιο πάνω αναβάθμιση του συστήματος από την εταιρεία και την αντικατάσταση/παραχώρηση εξοπλισμού τόσο μεγάλης αξίας, χωρίς επιπρόσθετο κόστος για την Αστυνομία, θα δημιουργείτο δέσμευση για την Αστυνομία (και κατ' επέκταση το Κράτος) για το εν λόγω σύστημα με τον υφιστάμενο Ανάδοχο. Από την πιο πάνω δέσμευση, μετά την πάροδο των τριών χρόνων που θα έληγαν τα πιο πάνω συμβόλαια συντήρησης, δύσκολα θα μπορούσε το δημόσιο να απεγκλωβιστεί, με αποτέλεσμα να βρεθεί προ τετελεσμένων καταστάσεων, λόγω έλλειψης, τότε, ισάξιων με τα πιο πάνω δεδομένα επιλογών.

Αναφορικά με την πιο πάνω θέση μας, οι εκπρόσωποι της Αστυνομίας ανέφεραν, μεταξύ άλλων, ότι η Αστυνομία δεν θα είναι δεσμευμένη με την εν λόγω εταιρεία για ανανέωση της σύμβασης συντήρησης για άλλα πέντε χρόνια μετά τη λήξη της, αφού το σύστημα θα ανήκει εξολοκλήρου στην Αστυνομία, η οποία θα μπορεί να προκηρύξει νέα προσφορά.

Τέλος, υπογραμμίσαμε το γεγονός ότι στην απόφαση της η ΚΕΑΑ, ενώ, όπως έχουμε ήδη αναφέρει, ενέκρινε την εισήγηση της ΤΕΑΑ, σημείωσε ότι η διευθέτηση αυτή δεν θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί από τον Ανάδοχο για οποιαδήποτε μορφή απαίτησης.

Παρόλες τις παρατηρήσεις και συστάσεις της Υπηρεσίας μας, τόσο στις επιστολές μας, όσο και στην πιο πάνω Ειδική Έκθεση μας, καθώς και τις διαβεβαιώσεις των εκπροσώπων της Αστυνομίας ότι η τελευταία δεν θα είναι δεσμευμένη με την εν λόγω εταιρεία, τον Μάιο 2022, το ΣΠ του ΥΔΔΤ ενέκρινε αίτημα σας για απευθείας ανάθεση με τη διαδικασία διαπραγμάτευσης με τον υφιστάμενο Ανάδοχο, για παροχή υπηρεσιών συντήρησης του ΑΣΑΔΑ, με την επίκληση της μοναδικότητας για τεχνικούς λόγους [Άρθρο 29(2)(β)(ii) του Νόμου Ν.73 (I) /2016].

Στην έκθεση αξιολόγησης του πιο πάνω διαγωνισμού με τη διαδικασία διαπραγμάτευσης ο οποίος προκηρύχθηκε τελικά στις 17.10.2022, με εκτίμηση δαπάνης €743.580 και διάρκεια εκτέλεσης δύο έτη, η Επιτροπή Αξιολόγησης, αφού διαπραγματεύτηκε με τον οικονομικό φορέα, συμφώνησε με την τροποποίηση του χρόνου έναρξης της νέας σύμβασης, έτσι ώστε να ισχύει αναδρομικά από την ημερομηνία λήξης της προηγούμενης σύμβασης, δηλαδή από τις 26.5.2022.

Κατά την εξέταση του θέματος από το ΣΠ του ΥΔΔΤ, τον Ιανουάριο 2023, απορρίφθηκε η εισήγηση για αναδρομική ισχύ της σύμβασης και ζητήθηκε η υποβολή νέας/συμπληρωματικής έκθεσης αξιολόγησης.

Μετά την πιο πάνω απόφαση του ΣΠ, η Επιτροπή Αξιολόγησης ετοίμασε συμπληρωματική έκθεση αξιολόγησης, η οποία εξετάστηκε από το ΣΠ του ΥΔΔΤ στις 9.2.2023, στην οποία έχει απαλειφθεί η πιο πάνω τροποποίηση που αφορούσε στον χρόνο έναρξης ισχύος της νέας σύμβασης, με τη

διάρκεια της ωστόσο να παραμένει δύο έτη. Αναφορικά με το μεσοδιάστημα μεταξύ της λήξης της προηγούμενης σύμβασης και της έναρξης της νέας, κατά το οποίο ο Ανάδοχος συνέχισε να παρέχει τις υπηρεσίες του χωρίς να καλύπτεται από κάποια σύμβαση, ο Συντονιστής της Επιτροπής Αξιολόγησης ανέφερε στον Ανάδοχο ότι αυτό θα τύχει χειρισμού με άλλη διαδικασία.

Αφού μελετήσαμε την πιο πάνω έκθεση αξιολόγησης αποστείλαμε εκ νέου επιστολή στον Αρχηγό Αστυνομίας, στην οποία μεταξύ άλλων επισημάναμε το γεγονός ότι ενώ η ημερομηνία λήξης της σύμβασης ήταν γνωστή εδώ και τρία χρόνια, η Αστυνομία, όχι μόνο δεν προέβηκε στις απαραίτητες ενέργειες για να προκηρύξει νέο διαγωνισμό, όπως η ίδια είχε αναφέρει κατά την έγκριση του πιο πάνω αιτήματος της από την ΚΕΑΑ, αλλά άφησε μια σύμβαση να λήξει, συνεχίζοντας να λαμβάνει παράνομα τις υπηρεσίες συντήρησης/υποστήριξης από τον Ανάδοχο για το εν λόγω σύστημα, δηλαδή χωρίς να καλύπτεται από σχετική σύμβαση.

Επιπρόσθετα, ζητήσαμε να μας πληροφορήσει με ποια διαδικασία σκοπεύει η Αστυνομία να διευθετήσει την πληρωμή του Αναδόχου για το διάστημα των εννέα μηνών που ο τελευταίος παράνομα παρείχε τις υπηρεσίες του χωρίς σύμβαση, λαμβάνοντας μάλιστα υπόψη το γεγονός ότι η ημερομηνία λήξης της πρώτης σύμβασης ήταν εις γνώση της Αστυνομίας εδώ και αρκετό καιρό και, αν μετά τη λήξη της σύμβασης σκοπεύει να προχωρήσει σε νέο ανοικτό διαγωνισμό.

Τον Αύγουστο του 2023, ο Αρχηγός της Αστυνομίας μάς πληροφόρησε ότι η Αστυνομία έχει προχωρήσει στην εξόφληση των υπηρεσιών της χρονικής περιόδου που δεν υπήρχε σε ισχύ συμβόλαιο (26/5/2022 – 3/5/2023) κατόπιν έγκρισης του ιδίου, ως προϊσταμένου της Αναθέτουσας Αρχής, και αφού λήφθηκαν επί τούτου οι απόψεις της Αρμόδιας Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων.

Αναφορικά με το πλάνο της Αστυνομίας με τη λήξη της σύμβασης, μας πληροφόρησε ότι, η Επιτροπή Καταρτισμού των Προδιαγραφών, λαμβάνοντας υπόψη ότι για τη λειτουργία του Λογισμικού απαιτείται συγκεκριμένος αριθμός αδειών χρήσης οι οποίες εκδίδονται μόνο από την εταιρεία IDEMIA, οι οποίες μπορούν να εξασφαλισθούν μόνο από την συγκεκριμένη εταιρεία μέσω του εκπρόσωπου της στην Κύπρο, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι, παρόλο που το σύστημα ανήκει στην Αστυνομία, για τη λειτουργία του η ανανέωση μπορεί να γίνει μόνο με τον υφιστάμενο Ανάδοχο και όχι μέσω ανοικτού διαγωνισμού.

Επιπλέον, ανέφεραν ότι η μη ανανέωση του συμβολαίου με τον υφιστάμενο Ανάδοχο θα καθιστούσε την Αστυνομία Κύπρου ανήμπορη να ανταποκριθεί εγχώρια σε θέματα εξιχνίασης εγκλημάτων με τη χρήση αποτυπωμάτων και DNA, καθώς και σε άλλες δεσμεύσεις της ΚΔ (πχ σύστημα πολιτικού ασύλου EURODAC, SIS II, PRUM).

Τέλος, η Επιτροπή εισηγήθηκε την ανανέωση του Συμβολαίου για δύο χρόνια, ούτως ώστε στο διάστημα αυτό να δοθεί χρόνος στην Αστυνομία να προβεί σε έρευνα και μελέτη άλλων πιθανών λύσεων περιλαμβανομένης και της αντικατάστασης του υφιστάμενου με καινούργιο σύστημα.

Εν κατακλείδι, παρόλες τις, από το 2019, αλλεπάλληλες παρατηρήσεις και συστάσεις της Υπηρεσίας μας, τόσο στις επιστολές μας, όσο και στην πιο πάνω Ειδική Έκθεση μας, καθώς και, τις διαβεβαιώσεις των εκπροσώπων της Αστυνομίας στη συνεδρία της ΚΕΑΑ ότι η Αστυνομία δεν θα είναι δεσμευμένη με την εν λόγω εταιρεία, η Αστυνομία προχώρησε εκ νέου σε απευθείας

ανάθεση παρουσιάζοντας διαφορετικά δεδομένα από αυτά που είχε παρουσιάσει για να εξασφαλίσει την έγκριση της ΚΕΑΑ για την αρχική έγκριση σύμπτυξης των τριών συμβολαίων και απευθείας ανάθεση του συστήματος ΑΣΑΔΑ.

Συστάσεις:

- α. Έργα του είδους/τύπου όπως το υπό αναφορά έργο, να είναι προϊόν μελέτης κόστους-οφέλους, και να εξετάζονται διάφορες πιθανές εναλλακτικές επιλογές, μέσα από τη σύγκριση των οποίων να αποδεικνύεται τεκμηριωμένα ποια είναι η πιο συμφέρουσα λύση για το δημόσιο με γνώμονα τη διαφάνεια και την ίση μεταχείριση των Οικονομικών Φορέων. Τυχόν «προσφορές» και προϋποθέσεις που θέτουν οι Οικονομικοί Φορείς, θα πρέπει να μελετώνται από την Αστυνομία, έτσι ώστε να αποφεύγονται οι παγίδες εγκλωβισμού του δημοσίου σε μια κατάσταση όπου συνεχώς συνάπτονται συμβάσεις υπό καθεστώς μονοπωλίου, τις οποίες μάλιστα να καλούνται τα αρμόδια όργανα να εγκρίνουν υπό την πίεση του χρόνου, καθιστώντας τον ρόλο τους περισσότερο διεκπεραιωτικό, παρά ουσιαστικό.
- β. Η πιο πάνω παραπλάνηση των Αρμόδιων Οργάνων από τα μέλη της Αστυνομίας θα πρέπει να διερευνηθεί, και να γίνουν υποδείξεις με σκοπό να μην επαναληφθεί.
- γ. Τέλος η Αστυνομία, όπως και κάθε Αναθέτουσα Αρχή, να δρα με προγραμματισμό και έγκαιρα σε θέματα δημοσίων συμβάσεων ώστε να αποφεύγονται οι προ τετελεσμένου και χωρίς άλλες επιλογές ενέργειες και αποφάσεις.

Τον Νοέμβριο του 2023, ο Αρχηγός Αστυνομίας μάς πληροφόρησε ότι δεν έχουν σχόλια.

6.9 Δημόσιες Συμβάσεις με Συνοπτικές Διαδικασίες

6.9.1 Χαρτοσήμανση συμβάσεων

Όπως αναφέραμε και σε προηγούμενη Έκθεσή μας, σύμφωνα με το άρθρο 4(1) του περί Χαρτοσήμων Νόμου (19/1963), όλα τα έγγραφα τα οποία καταγράφονται στο Πρώτο Παράρτημα της εν λόγω νομοθεσίας, θα υπόκεινται σε τέλος αξίας ίσης προς το ποσόν όπως ειδικώς καθορίζεται στο πιο πάνω Παράρτημα, ως το αντίστοιχο προσήκον τέλος, εάν αφορά σε οποιοδήποτε περιουσιακό στοιχείο που βρίσκεται στη Δημοκρατία ή σε ζητήματα ή πράγματα τα οποία θα εκτελεστούν ή θα γίνουν στη Δημοκρατία, ανεξάρτητα από τον τόπο σύνταξής τους.

Με βάση τις πρόνοιες του παρόντος Νόμου, για συμβάσεις εκτιμώμενης αξίας, εκτός Φ.Π.Α, από €1 μέχρι €5.000, η αξία χαρτοσήμου που θα πρέπει να καταβληθεί είναι μηδέν, για συμβάσεις αξίας από €5.001 μέχρι €170.000, για κάθε ποσό €1.000 ή μέρος των €1.000, η αξία χαρτοσήμου είναι €1,50 και τέλος, για συμβάσεις αξίας μεγαλύτερης των €170.000, για κάθε ποσό €1.000 ή μέρος των €1.000 η αξία χαρτοσήμου είναι €2, με μέγιστο ποσό χαρτοσήμου τις €20.000.

Διαπιστώσαμε ότι, σε περιπτώσεις προσφορών με συνοπτικές διαδικασίες αξίας μικρότερης των €15.000 για προμήθειες και έργα, και €25.000 για υπηρεσίες, δεν υπογράφεται συμφωνητικό έγγραφο μεταξύ της Αναθέτουσας Αρχής και του προσφοροδότη.

Για τις εν λόγω συμβάσεις, η αναθέτουσα αρχή θα έπρεπε να προβεί στη σύνταξη και υπογραφή συμβολαίου, εφόσον η αξία της προσφοράς είναι άνω των €5.000, να υπολογίζονται και καταβάλλονται τέλη χαρτοσήμου, προς την ΚΔ, όπως προνοεί ο περί Χαρτοσήμων Νόμος του 19/1963 (Παράρτημα Πρώτο), ιδιαίτερα όταν αφορούν υπηρεσίες, εκτός εάν εμπίπτουν στις εξαιρέσεις που αναφέρονται στο πιο πάνω παράρτημα της εν λόγω νομοθεσίας.

Παρόλο ότι, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Άρθρου 90(1)(β) του περί της Ρύθμισης των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων και για Συναφή Θέματα Νόμου (Ν.73(I)/2016), οι Αναθέτουσες Αρχές δύναται να ζητούν την υποβολή γραπτών ή προφορικών προσφορών από περιορισμένο αριθμό οικονομικών φορέων, κατά την κρίση τους, δεν αναιρεί την υποχρέωση των αναθετουσών αρχών/αναθετόντων φορέων, να προβαίνουν στην υπογραφή Σύμβασης με τον προσφοροδότη στον οποίο κατακυρώθηκε προφορικά ή γραπτώς μια προσφορά, για σκοπούς καλής πρακτικής και διασφάλισης των συμφερόντων της Αναθέτουσας Αρχής.

Σύσταση: Συμμόρφωση με τις πρόνοιες του περί Χαρτοσήμων Νόμου του 1963, (Ν.19/1963).

Όπως μας ανέφερε η Αστυνομία, δόθηκαν οδηγίες για εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας Χαρτοσήμων Νόμου του 1963.

6.9.2 Γνωστοποιήσεις συναφθεισών συμβάσεων και αποστολή στοιχείων στην Αρμόδια Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων (ΑΑΔΣ)

Όπως αναφέραμε και σε προηγούμενη Έκθεσή μας, σύμφωνα με την εγκύκλιο του Γενικού Λογιστηρίου, αρ. ΓΛ/ΑΑΔΣ 103, ημερομηνίας 30.6.2017, και την ισχύουσα νομοθεσία, οι αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς οφείλουν να καταχωρίζουν στο Ηλεκτρονικό Σύστημα Σύναψης Συμβάσεων (e-Procurement) συγκεκριμένα στοιχεία, αμέσως μετά από την ανάθεση των συμβάσεων.

Για τις εν λόγω διαδικασίες, θα πρέπει, με τη σύναψη των σχετικών συμβάσεων, να καταχωρίζονται στο Σύστημα e-Procurement τα ακόλουθα:

- ◆ Τα στοιχεία της διαδικασίας σύναψης σύμβασης που διενεργήθηκε,
- ◆ Οι πληροφορίες σχετικά με την ανάθεση και
- ◆ Η ανάλογη γνωστοποίηση συναφθείσας σύμβασης που παρέχεται στο Σύστημα e-Procurement, όπου εφαρμόζεται.

Από την υποχρέωση ενημέρωσης του Συστήματος e-Procurement εξαιρούνται μόνο οι απευθείας αναθέσεις συμβάσεων εκτιμώμενης αξίας μέχρι €2.000 για έργα και προμήθειες, ή €5.000 για υπηρεσίες.

Επίσης, επισημαίνεται ότι, με βάση την ισχύουσα νομοθεσία, τα συνολικά στατιστικά στοιχεία θα πρέπει να διαβιβάζονται σε έκθεση στην ΕΕπ. από την Αρμόδια Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων, τουλάχιστον ανά τριετία. Μαζί με τα εν λόγω στατιστικά στοιχεία, απαιτείται όπως η έκθεση περιλαμβάνει και τα στοιχεία των συχνότερων περιπτώσεων πλημμελούς εφαρμογής, περιλαμβανομένων των πιθανών διαρθρωτικών ή επαναλαμβανόμενων προβλημάτων στην

εφαρμογή της νομοθεσίας, περιπτώσεων απάτης, ή άλλων παράνομων συμπεριφορών. Ως εκ τούτου, οι αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς θα πρέπει να τηρούν και τα εν λόγω στοιχεία.

Αν και με βάση την πιο πάνω εγκύκλιο, η αναθέτουσα αρχή θα έπρεπε να καταχωρίζει αμέσως μετά την ανάθεση, της σύμβασης στοιχεία, στο Ηλεκτρονικό Σύστημα Σύναψης Συμβάσεων (e-Procurement), παρατηρήσαμε ότι, εξακολουθεί να υπάρχει καθυστέρηση. Επίσης εξακολουθεί να μην είναι εφικτή η καταχώριση των πιο πάνω στοιχείων στις περιπτώσεις συμβάσεων που αφορούν κατακύρωση σε προσφοροδότες που δεν είναι εγγεγραμμένοι στο σύστημα.

Συστάσεις:

α. Έγκαιρη καταχώριση των δημόσιων συμβάσεων που έχουν συναφθεί με συνοπτικές διαδικασίες στο Ηλεκτρονικό Σύστημα Σύναψης Συμβάσεων (e-Procurement) και συμμόρφωση με της πρόνοιες της πιο πάνω εγκυκλίου.

Όπως μας ανέφερε η Αστυνομία, δόθηκαν οδηγίες για έγκαιρη καταχώριση και συμμόρφωση με τις πρόνοιες της σχετικής εγκυκλίου.

β. Για σκοπούς καλύτερου ελέγχου και παρουσίασης του πραγματικού αριθμού συμβάσεων που έχουν συναφθεί από τις αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς, για κάθε είδους διαδικασία προσφοράς, να γίνεται σύσταση κατόπιν συνεννόησης με το Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας προς τους προσφοροδότες οι οποίοι επιθυμούν να συμμετέχουν σε διαγωνισμό, να προβαίνουν σε εγγραφή στο Ηλεκτρονικό Σύστημα Σύναψης Συμβάσεων (e-Procurement). Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης να διαβιβάζεται ανά τρίμηνο στην Αρμόδια Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων κατάλογος των περιπτώσεων συμβάσεων με συνοπτικές διαδικασίες όπως προνοεί ο περί της Ρύθμισης των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων και για Συναφή Θέματα Νόμος του 2016, (Ν.73(Ι)/2016).

Η Αστυνομία μας ενημέρωσε ότι δόθηκαν σχετικές οδηγίες.

7. Διερευνήσεις καταγγελιών

7.1 Διερεύνηση καταγγελίας που αφορούσε προαγωγή αξιωματικών και στη συνέχεια ακυρώθηκε από το Διοικητικό Δικαστήριο

Η Υπηρεσία μας προχώρησε σε διερεύνηση καταγγελίας που παραλάβαμε στις 30.12.2022, και αφορούσε σε συνεχιζόμενη καταβολή και πληρωμή της μισθοδοσίας αξιωματικού, του οποίου η προαγωγή ακυρώθηκε από το Διοικητικό Δικαστήριο, με βάση τον βαθμό που είχε πριν τη σχετική δικαστική απόφαση.

Από τη διερεύνηση του θέματος διαπιστώσαμε ότι, οι προαγωγές των τότε Αναπληρωτών Αστυνομών Β' και Ανώτερων Υπαστυνόμων, που προάχθηκαν στη θέση του Αστυνομού Β', από 12.10.2017, ακυρώθηκαν από το Διοικητικό Δικαστήριο στις 31.1.2022. Η ακύρωση των προαγωγών δημοσιεύτηκε στην εβδομαδιαία διάταξη στις 2.1.2023, δηλαδή με καθυστέρηση 11 μηνών. Υπενθυμίζουμε ότι, με βάση το άρθρο 57 του περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμου (Ν.158(I)/1999), «έπειτα από ακυρωτική απόφαση η πράξη εξαφανίζεται και η διοίκηση υποχρεούται να επαναφέρει τα πράγματα στη θέση στην οποία βρίσκονταν πριν από την έκδοση της πράξης που ακυρώθηκε.»

Στις 18.1.2023 έγιναν από το λογιστήριο του Αρχηγείου Αστυνομίας, νέοι υπολογισμοί συνταξιοδοτικών ωφελημάτων του τότε Αναπληρωτή Αστυνομού Β' για να αποσταλούν στο Γενικό Λογιστήριο για έλεγχο και έγκριση, ενώ, στις 9.1.2023 συμπληρώθηκε από το λογιστήριο του Αρχηγείου Αστυνομίας, νέο έντυπο (ΓΛ44Ε), για να σταλεί στο Γενικό Λογιστήριο για επαναφορά του μισθού του τότε Ανώτερου Υπαστυνόμου, στις απολαβές που θα είχε ως Ανώτερος Υπαστυνόμος κλίμακας Α10(I), πριν από την ακύρωση της προαγωγής ημερ. 12.10.2017.

Η καθυστέρηση στη δημοσίευση της ακύρωσης των προαγωγών είχε ως αποτέλεσμα τα πιο κάτω:

α. ο τότε Αναπληρωτής Αστυνόμος Β' να λάβει συνταξιοδοτικά ωφελήματα υψηλότερου βαθμού από ότι θα έπρεπε (αποχώρησε με πρόωρη σύνταξη από την Αστυνομία στις 13.7.2018, και έλαβε για 11 μήνες, σύνταξη που υπολογίστηκε σύμφωνα με τις απολαβές του Αστυνομού Β' (κλίμακας Α12(II)) αντί του Αναπληρωτή Αστυνομού Β' (Ανώτερου Υπαστυνόμου κλίμακας (Α10(I)), και

β. ο τότε Ανώτερος Υπαστυνόμος, να λάβει υψηλότερες απολαβές στον βαθμό του Αστυνομού Α' (προάχθηκε μεταγενέστερα στον βαθμό του Αστυνομού Α' κλίμακας Α13(II) από 12.10.2019), αντί του Ανώτερου Υπαστυνόμου (κλίμακας (Α10(I)), καθώς και να κατέχει υπεύθυνη θέση, να διευθύνει, και να υπογράφει επίσημα έγγραφα με τον βαθμό που απώλεσε ως να μην έχει ακυρωθεί η προαγωγή.

Επιπρόσθετα, η καθυστέρηση που μεσολάβησε μεταξύ της ημερομηνίας ακύρωσης και της δημοσίευσης στην εβδομαδιαία διαταγή των προαγωγών είχε ως αποτέλεσμα την περαιτέρω καθυστέρηση στην αναζήτηση θεραπείας και πρόωθηση της επαναξιολόγησης των προαγωγών που έχουν ακυρωθεί, στη βάση της απόφασης του Διοικητικού Δικαστηρίου ημερ. 31.1.2022 και στην περίπτωση μη αναδρομικής προαγωγής των επηρεαζόμενων αστυνομικών, να υπάρχει

κίνδυνος διασπάθισης δημόσιου χρήματος καθώς δεν θα ήταν εφικτή η επιστροφή των λανθασμένων απολαβών.

Πέραν των πιο πάνω, παρατηρήσαμε καθυστέρηση στην εφαρμογή και άλλων δικαστικών αποφάσεων του Διοικητικού Δικαστηρίου σε σχέση με την ακύρωση των προαγωγών.

Οι πιο πάνω προαγωγές επηρεάζουν μεταγενέστερες προαγωγές, οι οποίες έγιναν μετά τις ακυρωθείσες, με αποτέλεσμα, η καθυστέρηση αυτή να δημιουργεί προβλήματα στην αποτελεσματική λειτουργία της Αστυνομίας.

Όπως μας αναφέρθηκε από το Αρχηγείο Αστυνομίας, η καθυστέρηση που προέκυψε, δεν επηρεάζει τα δημόσια οικονομικά, εφόσον όταν επαναληφθεί η διαδικασία προαγωγών, προάγονται τα ίδια άτομα και ταυτόχρονα, ελαχιστοποιείται το διοικητικό κόστος από τους υπολογισμούς επαναφοράς και μετέπειτα αναδρομικής καταβολής αναδρομικών απολαβών.

Σύσταση: Να εφαρμόζονται άμεσα οι αποφάσεις των Διοικητικών Δικαστηρίων για να αποφεύγεται ενδεχόμενη διασπάθιση δημόσιου χρήματος.

Η Αστυνομία μας ανέφερε ότι συμφωνεί με τα πιο πάνω. Οι αποφάσεις του Ανώτατου Δικαστηρίου θα υλοποιούνται άμεσα με την ενημέρωση και καθοδήγηση από τη ΝΥ, αναφορικά με τον τρόπο χειρισμού της κάθε υπόθεσης χωριστά.

7.2 Καταγγελία για χρήση υπηρεσιακών οχημάτων για διακινήσεις μη δικαιούχων φυσικών προσώπων

Η Υπηρεσία μας εξετάζοντας καταγγελία αναφορικά με τη χρήση συγκεκριμένων υπηρεσιακών αστυνομικών οχημάτων (μας είχαν δοθεί οι αριθμοί κυκλοφορίας) από τα παιδιά του Προέδρου της Δημοκρατίας, για διάφορες μετακινήσεις τους, ζήτησε από την Αστυνομία όπως διερευνήσει την καταγγελία στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της και μας υποβάλει τα σχόλιά της. Στην εν λόγω επιστολή μας επισημάναμε ότι, σύμφωνα με τον Κανονισμό 10(1) των περί Υπηρεσιακών Οχημάτων του Κρατικού Τομέα και του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα Κανονισμών (Κ.Δ.Π. 504/2014), τα υπηρεσιακά οχήματα χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για υπηρεσιακούς σκοπούς που απορρέουν από τη φύση των καθηκόντων των μελών της Δύναμης, συνεπώς η χρήση τους για διακινήσεις ιδιωτών και/ή για ιδιωτικούς σκοπούς απαγορεύεται ρητά. Επίσης, όπως με σαφήνεια προκύπτει από τον Κανονισμό 8, δικαιούχοι στη χρήση υπηρεσιακού οχήματος είναι μόνο κρατικοί αξιωματούχοι, υπάλληλοι και ωρομίσθιο κυβερνητικό προσωπικό. Σημειώνουμε ότι, με βάση τον Κανονισμό 7(2) η Πρώτη Κυρία δικαιούται σε υπηρεσιακό όχημα για αποκλειστική χρήση. Συνεπώς, απαγορεύεται αυστηρά η χρήση υπηρεσιακών οχημάτων για τις μετακινήσεις των παιδιών του Προέδρου της Δημοκρατίας, εκτός φυσικά εάν συνοδεύουν τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας ή την Πρώτη Κυρία στο ίδιο αυτοκίνητο το οποίο με βάση τη νομοθεσία τους παραχωρείται για αποκλειστική χρήση.

Ο Αρχηγός Αστυνομίας, σε σχετική απάντησή του, μας πληροφόρησε ότι η χρήση των αστυνομικών οχημάτων προβλέπεται από την Α.Δ. με αρ. 2/38, «Καθήκοντα και ευθύνες Οδηγών Αστυνομικών Οχημάτων» που αναφέρει, μεταξύ άλλων, ότι επιτρέπεται να μεταφέρονται σε αστυνομικά οχήματα και «τα πρόσωπα που κινδυνεύουν από οποιαδήποτε αιτία, με σκοπό την προστασία τους», υποδεικνύοντάς μας ότι, σύμφωνα με τη νομολογία του Ανώτατου Δικαστηρίου, οι Α.Δ. θεσπίζονται

δυνάμει Νόμου, αποτελούν δευτερογενή νομοθεσία και στην πυραμίδα της ιεραρχίας των πηγών δικαίου έχουν την ίδια τυπική ισχύ με τις Κανονιστικές Διοικητικές Πράξεις,

Η Υπηρεσία μας τόνισε ότι δεν υπεισέρχεται σε θέματα αξιολόγησης κινδύνου που αφορούν στην ασφάλεια πολιτών και αφορούν στην Αστυνομία η οποία, ως η αρμόδια Αρχή, κρίνει ότι κινδυνεύουν και έχει συνεπώς την υποχρέωση να προστατεύσει. Επισημάναμε όμως ότι οι σχετικές πρόνοιες των περί Υπηρεσιακών Οχημάτων του Κρατικού Τομέα και του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα Κανονισμών (ΚΔΠ 504/2014) είναι ξεκάθαρες.

Επίσης, εντοπίσαμε την απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου την οποία επικαλέσθηκε αόριστα ο Αρχηγός Αστυνομίας, και στην οποία αποφασίστηκε ότι «οι Αστυνομικές Διατάξεις θεσπίζονται δυνάμει Νόμου, αποτελούν δευτερογενή νομοθεσία και στην πυραμίδα της ιεραρχίας των πηγών δικαίων έχουν την ίδια τυπική ισχύ με τις Κανονιστικές Διοικητικές Πράξεις». Πρόκειται για την πρωτόδικη απόφαση στην υπόθεση Αντώνης Αντωνιάδης ν. Κυπριακή Δημοκρατία, Μέσω Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξεως κ.α, Υπόθεση Αρ. 278/2005, 28.2.2007. Με έκπληξη όμως διαπιστώσαμε ότι αυτή αναιρέθηκε κατ' έφεση. Συγκεκριμένα στην υπόθεση Κυπριακή Δημοκρατία ν. Αντώνη Αντωνιάδη (2009) 3 ΑΑΔ 297, αποφασίστηκαν τα ακόλουθα (οι υπογραμμίσεις δικές μας):

«Το θέμα της ιεραρχίας των πηγών δικαίου έχει ξεκαθαριστεί από τη νομολογία, η οποία κατατάσσει τις πηγές δικαίου σε μια ιδεατή πυραμίδα στην κορυφή της οποίας βρίσκεται το Σύνταγμα. Το ζήτημα επεξηγείται πλήρως στην υπόθεση Σπάταλος κ.ά. ν. Δημοκρατίας, Συνεκδ. Υποθ. Αρ. 277-279/99, ημερομηνίας 3.7.2001, στην οποία αναφέρονται τα εξής πολύ σχετικά:-

«Οι αρχές που διέπουν την ιεραρχία των κανόνων δικαίου είναι καλά θεμελιωμένες στη θεωρία του Διοικητικού Δικαίου. Ο Π.Δ. Δαγτόγλου στο σύγγραμμα του "Γενικό Διοικητικό Δίκαιο" 6' έκδοση (1994) Αντ. Σάκκουλα, αναφέρει σχετικά στις σελ. 43-45:

"Σε μια δημοκρατία ο καθορισμός της ταυτότητας και της ιεραρχίας των πηγών του δικαίου συνδέεται με τον καθορισμό των οργάνων και της διαδικασίας παραγωγής κανόνων δικαίου. Η ιεραρχία των οργάνων συμβαδίζει με την ιεραρχία των πηγών δικαίου και συνεπάγεται την ιεραρχία των κανόνων δικαίου. Ιεραρχία σημαίνει ότι οι πηγές του δικαίου δεν είναι ισότιμες. Αντιθέτως έχουν, όπως λέγεται, διαφορετική "τυπική ισχύ", είναι δηλαδή καταταγμένες σε διάφορες βαθμίδες μιας ιδεατής πυραμίδας, στην κορυφή της οποίας βρίσκεται το σύνταγμα, ακολουθεί ο νόμος και έπεται η κανονιστική διοικητική πράξη. Κάθε πηγή δικαίου υπάρχει μόνο στο πλαίσιο που της ορίζουν οι πηγές δικαίου ανώτερων βαθμίδων. Αρνητικά διατυπούμενος ο κανόνας αυτός σημαίνει, ότι μια πηγή δικαίου δεν μπορεί (εκτός ρητών εξαιρέσεων) να περιορίσει ή καταργήσει πηγή δικαίου ανώτερης βαθμίδας.

Η ιεραρχία αυτή των πηγών δικαίου είναι, όπως είπαμε, συνδεδεμένη με μια ιεραρχία οργάνων παραγωγής κανόνων δικαίου. Και εδώ υπάρχει μια νοητή πυραμίδα, στην κορυφή της οποίας βρίσκεται ο συνταγματικός νομοθέτης, έπεται ο απλός ή κοινός νομοθέτης (η Βουλή), και ακολουθούν ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας και τα άλλα διοικητικά όργανα εκδόσεως κανονιστικών πράξεων.

Η ιεραρχία των κανόνων δικαίου είναι ταυτόσημη με την ιεραρχία των πηγών δικαίου, οι οποίες τους περιέχουν και των οργάνων που τους εξέδωσαν. Κανόνες δικαίου περιεχόμενοι σε ένα (τυπικό) νόμο πρέπει να είναι σύμφωνοι με το σύνταγμα, ενώ κανονιστικές πράξεις της διοικήσεως πρέπει να συμβιβάζονται με το σύνταγμα και τους νόμους. Με άλλα λόγια: ένας κανόνας δικαίου δεν μπορεί (χωρίς ρητή εξουσιοδότηση) να αναστείλει, τροποποιήσει ή καταργήσει κανόνα δικαίου περιεχόμενο σε πηγή δικαίου ανώτερης βαθμίδας.»

Στην προκειμένη περίπτωση δεν υπάρχει αμφιβολία ότι υπερισχύει ο Κανονισμός έναντι της Αστυνομικής Διάταξης, εφόσον παράχθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο, το οποίο είναι ιεραρχικά ανώτερο όργανο από τον Αρχηγό Αστυνομίας.»

Συνεπώς, η νομολογία, όχι μόνο δεν επιβεβαιώνει αλλά αντίθετα ακύρωνε την επιχειρηματολογία του Αρχηγού Αστυνομίας.

Άλλωστε, πέραν της πρόνοιας των Κανονισμών, σχετικό είναι το άρθρο 4 του Περί της Παροχής Ορισμένων Ωφελημάτων σε Καθορισμένους Δικαιούχους του Κρατικού Τομέα και του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα (Όροι και Διαδικασία) Νόμου (Ν.3(Ι)/2014), το οποίο προβλέπει ότι «σε κανένα αξιωματούχο ή κρατικό λειτουργό δεν παραχωρείται υπηρεσιακό όχημα για αποκλειστική χρήση, εκτός από τους δικαιούχους που προβλέπονται στο Παράρτημα και στο άρθρο 5 του παρόντος Νόμου, καθώς και στους δικαιούχους που δυνατό να καθορισθούν σε Κανονισμούς που εκδίδονται δυνάμει του εδαφίου (2) του άρθρου 8». Επίσης, στο άρθρο 8 του Νόμου, ρητά καθορίζεται ότι «παραχώρηση και χρήση υπηρεσιακού οχήματος, το οποίο διατίθεται σε υπουργείο, άλλη υπηρεσία ή οργανισμό του κρατικού τομέα ή του ευρύτερου δημόσιου τομέα, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7, γίνεται αποκλειστικά βάσει όρων και διαδικασίας που προβλέπεται σε Κανονισμούς που εκδίδονται δυνάμει των διατάξεων του παρόντος Νόμου, οι οποίοι προβλέπουν επιπλέον για καθορισμένους δικαιούχους, άλλους από τους προβλεπόμενους στο Παράρτημα, στους οποίους δύναται να παραχωρείται η χρήση υπηρεσιακού οχήματος για αποκλειστική ή άλλη χρήση». Αυτό ισχύει και για τα αυτοκίνητα της αστυνομίας.

Σημειώσαμε συνεπώς ότι, η θέση του Αρχηγού Αστυνομίας ότι, για όποιον αποφασίσει η Αστυνομία πως κινδυνεύει, θα μπορεί να του παρέχεται από το κράτος υπηρεσιακό αυτοκίνητο και οδηγός, θα απέληγε στην απαράδεκτη κατάσταση να παραχωρούνται αυτοκίνητα για αποκλειστική χρήση σε πρόσωπα που δεν προβλέπει η σχετική νομοθεσία. Για παράδειγμα, θα μπορούσε να κριθεί από την Αστυνομία ότι κινδυνεύει η σύζυγος ενός Υπουργού και να της παραχωρηθεί υπηρεσιακό αυτοκίνητο και οδηγός αστυνομικός, ή ομοίως για τα παιδιά ενός Υπουργού, ή για τα εγγόνια του τέως Προέδρου της Δημοκρατίας, τώρα που αποχώρησε ή έστω όταν αυτός ήταν Πρόεδρος, ή για ένα Γενικό Διευθυντή Υπουργείου ή για τον Γραμματέα του Υπουργικού Συμβουλίου, ή για τον Διευθυντή του Γραφείου του Προέδρου της Δημοκρατίας κ.λπ.

Υποδείξαμε επίσης ότι, εάν η Αστυνομία θεωρεί ότι συντρέχουν λόγοι για παροχή προστασίας στα παιδιά του Προέδρου, τότε αυτό θα πρέπει να γίνεται με την παροχή συνοδείας υπηρεσιακού οχήματος της Αστυνομίας, στο ιδιωτικό όχημα επί του οποίου θα επιβαίνουν τα παιδιά του Προέδρου και όχι με την επιβίβασή τους εντός του υπηρεσιακού αστυνομικού οχήματος, αφού αυτό απαγορεύεται ρητά από τους σχετικούς Κανονισμούς. Εναλλακτικά, και ανάλογα με τους

επιχειρησιακούς σχεδιασμούς της Αστυνομίας, θα μπορεί ο αστυνομικός να επιβιβάζεται ως συνοδεία στο ιδιωτικό αυτοκίνητο.

Για την Υπηρεσία μας είναι σαφές ότι οι όποιοι λόγοι ασφάλειας δεν μπορεί να έχουν ως αποτέλεσμα τα παιδιά του Προέδρου της Δημοκρατίας να διακινούνται με έξοδα του κράτους. Υποδείξαμε ότι, κατά την άποψή μας, η μεταφορά των παιδιών του Προέδρου της Δημοκρατίας με υπηρεσιακό αυτοκίνητο είναι παράνομη και συνιστά κατάχρηση εξουσίας.

Θεωρούμε σημαντικό ότι, όπως αναφέρεται και στην παράγραφο 7.3 αμέσως πιο κάτω, κατά τη συνεδρία του Υπουργικού Συμβουλίου στις 8.3.2023, έγιναν από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας υποδείξεις για αυστηρή τήρηση και εφαρμογή των κανονισμών για τη χρήση των υπηρεσιακών οχημάτων του κρατικού και ευρύτερου δημόσιου τομέα, υπομνήσθηκε ότι τα οχήματα δεν επιτρέπεται να οδηγούνται από τον/τη σύζυγο ή άλλο συγγενικό πρόσωπο ή οποιονδήποτε άλλο μη εξουσιοδοτημένο πρόσωπο και, όσον αφορά τη φρουρά, τονίστηκε ότι τα μέλη της θα πρέπει να συνοδεύουν τους αξιωματούχους μόνο στις επαγγελματικές τους δραστηριότητες ή όπου αλλού κρίνεται απολύτως απαραίτητο, κατά τρόπο που να αποφεύγεται η κατάχρηση.

7.3 Καταγγελία για ενδεχόμενη διασπάθιση δημοσίου χρήματος από μέλος της Μονάδας Προεδρικής Φρουράς

Στο πλαίσιο διερεύνησης καταγγελίας που λήφθηκε από την Υπηρεσία μας στις 23.2.2023 και αφορούσε σε συγκεκριμένο μέλος της Αστυνομίας, που απασχολείτο στη Φρουρά της Προεδρικής κατοικίας του τέως Προέδρου της Δημοκρατίας, διενεργήσαμε έλεγχο της τήρησης του εντύπου επιδόματος βάρδιας (είδος ωραρίου βάρδιας 12/24 και 12/36), του εντύπου αποζημίωσης για εργασία κατά τις Κυριακές και Δημόσιες Αργίες για το προσωπικό που εργάζεται με σύστημα βάρδιας (είδος ωραρίου βάρδιας 12/24 και 12/36) και του Ημερολογίου Καθηκόντων που τηρείται. Σημειώνεται ότι το πιο πάνω μέλος της Αστυνομίας ήταν υπεύθυνο της Φρουράς στην κατοικία του τέως Προέδρου και είχε συγγένεια δεύτερου βαθμού με πρώην συνétaιρο του τέως Προέδρου, σε δικηγορικό γραφείο που διατηρούσε.

Από τη διερεύνησή μας προέκυψαν τα ακόλουθα θέματα:

α. Τα έντυπα επιδόματος βάρδιας (έντυπο Α/159/29(Α1)), καθώς και τα έντυπα αποζημίωσης για εργασία κατά τις Κυριακές και δημόσιες αργίες (έντυπο Α/159/29(1)(Α1)), συμπληρώνονταν και υπογράφονταν, τόσο στο χώρο «Καταχωρήθηκε από:», όσο και στο «Ελέγχθηκε από:», από το πιο πάνω μέλος, με αποτέλεσμα να μην υπάρχει διαχωρισμός καθηκόντων, γεγονός που καθιστά τη συγκεκριμένη δικλείδα εσωτερικού ελέγχου αναποτελεσματική.

β. Στις πλείστες περιπτώσεις, το συγκεκριμένο μέλος καταχώριζε τελευταίο, στο ημερολόγιο καθηκόντων, τόσο τον χρόνο ανάληψης, όσο και τερματισμού καθηκόντων του, με αποτέλεσμα να προκύπτει αυξημένος κίνδυνος, καταχώρισης ώρας ανάληψης καθηκόντων προγενέστερης της πραγματικής, καθώς μέχρι την ανάληψη της επόμενης βάρδιας μεσολαβούσε χρονικό περιθώριο 12 ωρών, που καθιστούσε εφικτό αυτό το ενδεχόμενο.

- γ.** Σε αρκετές περιπτώσεις δεν ήταν καταχωρισμένη στο Ημερολόγιο Καθηκόντων η ώρα του τερματισμού καθήκοντος του πιο πάνω μέλους, με αποτέλεσμα να μην είναι εφικτό να επιβεβαιωθεί ότι είχε συμπληρώσει τις καθορισμένες ώρες καθήκοντος.
- δ.** Εντοπίσαμε περιπτώσεις όπου, η καταχώριση της ανάληψης ή/και του τερματισμού του καθήκοντος, έγινε εκ των υστέρων, σε άλλη, υφιστάμενη καταχώριση άλλου αστυνομικού, με αποτέλεσμα στην ίδια αριθμημένη καταχώριση, να περιλαμβάνονται δύο ονόματα αστυνομικών.
- ε.** Σε μία περίπτωση η καταχώριση στο Ημερολόγιο Καθηκόντων με βάρδια 19:00-07:00, για τη λήψη του καθήκοντος, καταχωρίστηκε και υπογράφηκε εκ μέρους του συγκεκριμένου μέλους από άλλο μέλος της αστυνομίας.
- στ.** Σε άλλη περίπτωση, υπήρχε αναντιστοιχία μεταξύ της καταχώρισης στο έντυπο επιδόματος βάρδιας με αυτή του Ημερολογίου Καθηκόντων. Συγκεκριμένα, στο έντυπο επιδόματος βάρδιας καταγράφεται ως ωράριο καθήκοντος, η 07:00 – 19:00, ενώ σύμφωνα με το Ημερολόγιο Καθηκόντων, το εν λόγω μέλος ανέλαβε υπηρεσία στις 18:35 της προηγούμενης ημέρας. Και σε αυτή την περίπτωση η καταχώριση έγινε με προσθήκη σε υφιστάμενη καταχώριση άλλου μέλους.
- ζ.** Η καταχώριση για ανάληψη καθήκοντος την αργία της 1^{ης} Απριλίου 2022, έγινε με προσθήκη στη δεύτερη γραμμή υφιστάμενης καταχώρισης άλλου αστυνομικού. Είναι εμφανής η αλλοίωση αρίθμησης στο βιβλίο για την εν λόγω ημέρα.
- η.** Το πρόγραμμα της Φρουράς Προεδρικής Κατοικίας ετοιμαζόταν από το εν λόγω μέλος. Από τον έλεγχο των έντυπων βάρδιας, και της αποζημίωσης για εργασία κατά τις Κυριακές και δημόσιες αργίες (έντυπο Α/159/29(1)(Α1)), παρατηρήσαμε ότι το μέλος αυτό φαίνεται ότι εργάστηκε στις πλείστες δημόσιες αργίες. Συγκεκριμένα, κατά το έτος 2022, εργάστηκε στις 6 Ιανουαρίου (Θεοφάνεια), 7 Μαρτίου (Καθαρά Δευτέρα), 25^η Μαρτίου, 1^η Απριλίου, 22^α Απριλίου (Μεγάλη Παρασκευή), 24^η Απριλίου (Κυριακή του Πάσχα), 25^η Απριλίου (Δευτέρα του Πάσχα), 15^η Αυγούστου, 1^η Οκτωβρίου, 28^η Οκτωβρίου, 24^η Δεκεμβρίου, 25^η Δεκεμβρίου και 26^η Δεκεμβρίου. Κατά συνέπεια, αποζημιώθηκε για εργασία για όλες τις πιο πάνω αργίες με το αυξημένο ποσό ωριαίας αποζημίωσης.
- θ.** Επιπρόσθετα των πιο πάνω, παρατηρήσαμε ότι στο Ημερολόγιο Καθηκόντων σε διάφορες περιπτώσεις, αστυνομικός υπέγραφε για άλλο μέλος, σε μία περίπτωση υπέγραψαν δύο αστυνομικοί στην ίδια καταχώριση, και σε μία περίπτωση αστυνομικός δεν καταχώρισε την ώρα λήξης του καθήκοντος. Επίσης, εντοπίσαμε περιπτώσεις, όπου έγινε διόρθωση των καταχωρίσεων, είτε με τη χρήση διορθωτικού υγρού, είτε με διαγραφές με στυλό, κατά παρέκκλιση των προνοιών της Α.Δ. με αρ. 1/25, που προβλέπει ότι «η καταχώριση δε θα μεταβάλλεται ούτε θα παραποιείται με οποιοδήποτε τρόπο σε περίπτωση που οτιδήποτε, από αβλεψία, δεν περιλήφθηκε σ' αυτή. Σε τέτοια περίπτωση πρέπει να γίνεται νέα καταχώριση με νέο αύξοντα αριθμό, που να εξηγεί τα περιστατικά και να αναφέρεται στην αρχική καταχώριση».

Συστάσεις:

- ♦ **Διενέργεια πειθαρχικής έρευνας για το συγκεκριμένο μέλος της Αστυνομίας για να διαπιστωθεί κατά πόσο προκύπτουν οποιαδήποτε πειθαρχικά παραπτώματα. Εισηγηθήκαμε όπως εξετασθεί κατά πόσον τούτο μπορεί να γίνει άμεσα ή αν θα πρέπει να γίνει μετά τη διερεύνηση της υπόθεσης από την Ανεξάρτητη Αρχή κατά της Διαφθοράς.**

Η Αστυνομία μας ανέφερε ότι από την ολοκλήρωση της διοικητικής έρευνας προέκυψε μαρτυρία που δικαιολογεί τη διενέργεια πειθαρχικής έρευνας.

- ♦ **Λήψη ενεργειών για διαχωρισμό καθηκόντων, έτσι ώστε τα έντυπα του επιδόματος βάρδιας (έντυπο Α/159/29(A1)) και αποζημίωσης για εργασία κατά τις Κυριακές και δημόσιες αργίες (έντυπο Α/159/29(1)(A1)), να υπογράφονται, τόσο στο χώρο «Καταχωρήθηκε από:», όσο και στο «Ελέγχθηκε από:», από διαφορετικό μέλος της Αστυνομίας.**
- ♦ **Συχνός έλεγχος του Ημερολόγιου Καθήκοντος από αρμόδιο άτομο για να διαπιστώνεται κατά πόσο τηρείται ορθά, σύμφωνα με τις πρόνοιες της Α.Δ. με αρ. 1/25.**
- ♦ **Λήψη άμεσα ενεργειών, για να διασφαλιστεί ότι τα προγραμματισμένα καθήκοντα των μελών της αστυνομίας διενεργούνται και ολοκληρώνονται με ορθό, αποτελεσματικό και αποδοτικό τρόπο.**
- ♦ **Να τονιστεί στα μέλη η ανάγκη για πιστή τήρηση της σχετικής Α.Δ. σε σχέση με την ορθή τήρηση του ημερολογίου Καθήκοντος.**

ι. Στο πλαίσιο του ελέγχου διαπιστώσαμε επίσης ότι, οι αναφορές σε σχέση με τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητες της Μονάδας Προεδρικής Φρουράς, όπως περιγράφονται στην ιστοσελίδα της Αστυνομίας, δεν συνάδουν με εκείνες στην Α.Δ. αρ. 1/58. Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι, σύμφωνα με την Α.Δ., η Μονάδα ευθύνεται για την ασφάλεια του Προέδρου της Δημοκρατίας, ενώ στην ιστοσελίδα αναφέρεται ότι η Μονάδα είναι επιφορτισμένη με την προστασία και ασφάλεια του Προέδρου της Δημοκρατίας και των μελών της οικογένειάς του. Σε σχέση με το θέμα παρακαλέσαμε όπως πληροφορηθούμε για το τι ισχύει και για το κατά πόσο, για προηγούμενους Προέδρους, προσφερόταν προστασία/ασφάλεια στις οικίες των ενήλικων μελών της οικογένειάς τους. Επίσης, παρακαλέσαμε όπως πληροφορηθούμε για το είδος της προστασίας που παρέχεται στα μέλη της οικογένειας του Προέδρου, από την Προεδρική Φρουρά.

Η Υπηρεσία μας δράπτοντας την ευκαιρία αναφέρθηκε γενικότερα στο θέμα της φρούρησης των πολιτικών και πολιτειακών αξιωματούχων με την οποία είναι επιφορτισμένη η Μονάδα Προεδρικής Φρουράς και τα μέλη της δύναμης στα οποία ανατίθεται η φρούρηση των υπόλοιπων αξιωματούχων. Σχετική με το θέμα είναι η ακόλουθη αναφορά μας στην Ειδική Έκθεση με αρ. ΥΟ/01/2017, ημερ. 24.3.2017 και τίτλο «Ωφελήματα και άλλα επιδόματα σε ορισμένους αξιωματούχους της Δημοκρατίας»:

«Σημειώνουμε επ' αυτού ότι γενικά η Δημοκρατία δεν παρέχει υπηρεσίες οδηγών, αλλά υπηρεσίες φρούρησης των κρατικών αξιωματούχων και διαφόρων πολιτικών προσώπων. Συνεπώς, αν τέτοια υπηρεσία θα παρέχεται από τον ιδιωτικό τομέα, με έξοδα του Κράτους, τούτο θα μπορεί να γίνεται μόνο στη βάση της σχετικής νομοθεσίας, δηλαδή του περί Ιδιωτικών Γραφείων Παροχής Υπηρεσιών Ασφάλειας Νόμου (Ν.125(Ι)/2007) ο οποίος, μεταξύ άλλων, ρυθμίζει τα θέματα προστασίας φυσικών προσώπων. Νοείται ότι η ανάληψη από το Κράτος της φρούρησης κρατικών αξιωματούχων και πολιτικών προσώπων θα πρέπει, κατά την άποψή μας, να γίνεται στη βάση αξιολόγησης κινδύνου από τις αρμόδιες κρατικές Υπηρεσίες και όχι ως δικαίωμα, αφού τούτο δεν προβλέπεται ως δικαίωμα σε οποιαδήποτε νομοθεσία».

Επισημάνουμε ότι, ενώ θα έπρεπε το θέμα να ρυθμίζεται νομοθετικά, η ρύθμιση γίνεται στη βάση υποκειμενικών και μη διαφανών αξιολογήσεων κινδύνου που προφανώς δεν έχουν επαρκές πραγματικό υπόβαθρο. Τούτο συνάγεται από το γεγονός ότι ο αριθμός των μελών της φρουράς των αρχηγών πολιτικών κομμάτων «τυχαίνει» να είναι ανάλογος της κοινοβουλευτικής τους δύναμης. Έτσι, τελικά, σε αντίθεση με αυτό που είχαμε υποδείξει από το 2017, η ανάληψη από το Κράτος της φρούρησης κρατικών αξιωματούχων και πολιτικών προσώπων απολήγει να έχει τη μορφή δήθεν δικαιώματος. Αναφέρουμε ότι, στις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής, υπάρχει σχετική νομοθεσία που διέπει τη φύλαξη και προστασία κρατικών αξιωματούχων (18 U.S. Code § 3056 - Powers, authorities, and duties of United States Secret Service) και στην οποία καθορίζεται με σαφήνεια ότι φρούρηση παρέχεται μόνο στον εκάστοτε και στους πρώην Προέδρους και στον εκάστοτε Αντιπρόεδρο της χώρας.

Πέραν του θέματος των κριτηρίων για τον αριθμό της φρουράς κάθε αξιωματούχου, θέμα υψηλού κινδύνου για φαινόμενα κατάχρησης αποτελεί και η συμπεριφορά των αξιωματούχων έναντι των μελών της φρουράς τους. Θεωρούμε σημαντικό ότι, όπως έχει δημοσιοποιηθεί, κατά τη συνεδρία του Υπουργικού Συμβουλίου στις 8.3.2023, έγιναν από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας υποδείξεις για αυστηρή τήρηση και εφαρμογή των κανονισμών για τη χρήση των υπηρεσιακών οχημάτων του κρατικού και ευρύτερου δημόσιου τομέα, υπομνήσθηκε ότι τα οχήματα δεν επιτρέπεται να οδηγούνται από τον/τη σύζυγο ή άλλο συγγενικό πρόσωπο ή οποιονδήποτε άλλο μη εξουσιοδοτημένο πρόσωπο και, όσον αφορά τη φρουρά, τονίστηκε ότι τα μέλη της θα πρέπει να συνοδεύουν τους αξιωματούχους μόνο στις επαγγελματικές τους δραστηριότητες ή όπου αλλού κρίνεται απολύτως απαραίτητο, κατά τρόπο που να αποφεύγεται η κατάχρηση.

Για το σκοπό αυτό εκφράσαμε την άποψη ότι η Αστυνομία θα πρέπει, με τη σειρά της, να εκδώσει αυστηρές οδηγίες στα μέλη της ότι η σύμπραξη τους σε φαινόμενα κατάχρησης, όπως η μεταφορά παιδιών στο σχολείο ή στα ιδιαίτερα, η διεκπεραίωση εργασιών που δεν εμπίπτουν στα καθήκοντα τους (όπως ψώνια από υπεραγορές ή άλλα καταστήματα κ.λπ.) και γενικά η ενασχόλησή τους με μη υπηρεσιακά καθήκοντα, συνιστά κατάχρηση εξουσίας και ότι τυχόν οδηγίες προς αυτούς από τους αξιωματούχους για τέτοιες εργασίες είναι παράνομες, δεν θα πρέπει να υπακούουν σε τέτοιες οδηγίες, και εάν υπακούσουν θα έχουν και οι ίδιοι ευθύνη αφού θα έχουν και οι ίδιοι καταχραστεί το χρόνο εργασίας τους και τους πόρους και μέσα που τους παρέχει το κράτος για ιδιωτικά συμφέροντα, με κίνητρο τη διατήρηση της εύνοιας του αξιωματούχου.

Η Αστυνομία μας ανέφερε τα ακόλουθα:

α. Η απόφαση για παροχή μέτρων ασφαλείας σε νυν και πρώην Προέδρους της Δημοκρατίας και/ή των μελών των οικογενειών τους, δεν είναι ενιαία αλλά καθορίζεται στη βάση αξιολόγησης κινδύνου από θεσμοθετημένη Επιτροπή Αξιολόγησης για κάθε έκαστη περίπτωση ξεχωριστά και εγκρίνεται από το Υπουργικό Συμβούλιο.

β. Το είδος της προστασίας που παρέχεται είτε σε μόνιμη είτε σε προσωρινή βάση, μπορούν να κοινοποιηθούν στο Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας, σε κατ' ιδίαν συνάντησή του με τον Αρχηγό Αστυνομίας.

γ. Τα μέτρα ασφαλείας, μεταξύ αυτών και η φρούρηση πολιτικών και πολιτειακών αξιωματούχων, αποφασίζονται στη βάση πληροφοριών και/ή απειλών και/ή ενδεχόμενου κινδύνου.

δ. Τα καθήκοντα και οι υποχρεώσεις των μελών της Αστυνομίας, που ασχολούνται στην προστασία προσωπικοτήτων διέπονται από τη σχετική με το θέμα Α.Δ. 1/99, στην οποία θα επιστηθεί εκ νέου η προσοχή των μελών.

7.4 Καταγγελία για προσωπική χρήση υπηρεσιακού οχήματος

Η Υπηρεσία μας εξετάζοντας καταγγελία αναφορικά με την κατ' επανάληψη μεταφορά συγκεκριμένου αξιωματικού της Αστυνομίας, από την οικία του προς και από το αεροδρόμιο, στο πλαίσιο υπηρεσιακών ταξιδιών στο εξωτερικό, κάνοντας χρήση αστυνομικού οχήματος, το οποίο οδηγούσε άλλο μέλος της Δύναμης εν ώρα καθήκοντος, ζήτησε από την Αστυνομία όπως τη διερευνήσει στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της και μας υποβάλει τα σχόλιά της.

Στην απάντησή της η Αστυνομία μας πληροφόρησε ότι, για τη διερεύνησή της ορίστηκε ερευνών αξιωματικός και διενεργήθηκε διοικητική έρευνα, από την οποία προέκυψε πως η ενέργεια από μέρους του αξιωματικού που ελέγχθηκε, αφορούσε μεμονωμένο περιστατικό (επιστροφή από αεροδρόμιο στην οικία του σε συγκεκριμένη ημερομηνία). Επιπρόσθετα, μας αναφέρθηκε ότι ο εν λόγω αξιωματικός ενημερώθηκε σχετικά, προκειμένου να μην επαναλάβει τέτοιου είδους ενέργεια.

7.5 Καταγγελία για αρχική πρόσληψη μέλους της Δύναμης σε συγκεκριμένη θέση της Μονάδας Αεροπορικών Επιχειρήσεων και κατάληψη θέσης στη Λιμενική και Ναυτική Αστυνομία, χωρίς να πληρούνται τα απαιτούμενα προσόντα

Η Υπηρεσία μας εξετάζοντας καταγγελία αναφορικά με το πιο πάνω θέμα, ζήτησε από την Αστυνομία όπως τη διερευνήσει στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, ενημερώνοντάς μας αφενός, κατά πόσο ευσταθεί η πρόσληψή του στη συγκεκριμένη θέση που απαιτεί εξειδίκευση και συνεχή εκπαίδευση και αφετέρου, για τους λόγους μετακίνησής του, νοουμένου ότι δεν εξακολουθεί να υπηρετεί στην ίδια θέση, ιδιαίτερα ενόψει της αρχικής προκήρυξης της ανωτέρω συγκεκριμένης θέσης.

Στην απάντησή της η Αστυνομία μας πληροφόρησε ότι, οι μεταθέσεις του υπό αναφορά μέλους, από την ημερομηνία μετακίνησής του από την Μονάδα Αεροπορικών Επιχειρήσεων μέχρι και σήμερα, έγιναν εντός του ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου και με βάση την επαγγελματική του κατάρτιση κρίθηκε ικανός να ανταπεξέλθει με επιτυχία στα καθήκοντα που του ανατέθηκαν κατά καιρούς, λαμβάνοντας ταυτόχρονα τις κατάλληλες εκπαιδεύσεις και σεμινάρια, τα οποία βοηθούσαν στη διεκπεραίωση των διαφόρων καθηκόντων που αναλάμβανε. Καταλήγοντας, η Αστυνομία μας ανέφερε πως οι οποιοσδήποτε μεταθέσεις του συγκεκριμένου μέλους της Δύναμης, έγιναν με αποκλειστικό γνώμονα την εξυπηρέτηση των Υπηρεσιακών αναγκών, αφού κρίθηκε ότι μπορούσε με τις ικανότητες και τις γνώσεις που απέκτησε, να καλύψει επάξια τη θέση στη Λιμενική και Ναυτική Αστυνομία, αλλά και οποιονδήποτε Τμήμα/Υπηρεσία/ Μονάδα είχε μετατεθεί προηγουμένως.

7.6 Καταγγελία αναφορικά με τη στάση της Αστυνομίας απέναντι στην υπόθεση συγκεκριμένου πολίτη της Δημοκρατίας

Η Υπηρεσία μας εξετάζοντας καταγγελία πολίτη της ΚΔ, αναφορικά με πρωτοφανή εξαπάτησή του κατά την εμπορική συναλλαγή που είχε με μεταπωλητή μεταχειρισμένων αυτοκινήτων, που είναι μέλος της Αστυνομίας, την οποία αφού κατήγγειλε σε συγκεκριμένο Αστυνομικό Σταθμό, χωρίς ωστόσο να γίνει οποιαδήποτε ενέργεια από μέρους των υπευθύνων, παρόλο ότι παρήλθε σχεδόν ένας μήνας, ζήτησε από την Αστυνομία όπως τη διερευνήσει στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, αναμένοντας πως θα διεξαχθεί πειθαρχική έρευνα εναντίον του συγκεκριμένου μέλους.

Στην απάντησή της η Αστυνομία μας πληροφόρησε ότι, έχουν δοθεί οδηγίες για διενέργεια πειθαρχικής έρευνας εναντίον του εμπλεκόμενου μέλους της Δύναμης.

7.7 Καταγγελία για χρήση προσωπικού της Αστυνομίας και υπηρεσιακών οχημάτων για μη υπηρεσιακούς λόγους

Η Υπηρεσία μας εξετάζοντας καταγγελία αναφορικά με την κατ' επανάληψη χρησιμοποίηση, τόσο μελών της Δύναμης, όσο και αστυνομικών οχημάτων, από συγκεκριμένο αξιωματικό για μεταφορά δώρων και άλλων αντικειμένων, που στέλνει η Διεθνής Ένωση Αστυνομίας στα μέλη της, ζήτησε από την Αστυνομία όπως τη διερευνήσει στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της και μας υποβάλει τα σχόλιά της, προκειμένου να αξιολογήσουμε το ενδεχόμενο διεξαγωγής περαιτέρω ελέγχου από μέρους μας.

Στην απάντησή της η Αστυνομία μας πληροφόρησε ότι, έπειτα από διερεύνησή του από συγκεκριμένο Βοηθό Αρχηγό της Δύναμης, ο ανωτέρω ισχυρισμός δεν ευσταθεί. Ειδικότερα, μας ανέφερε ότι τα δώρα του εν λόγω οργανισμού παραλαμβάνονται μια φορά ετησίως και το αστυνομικό όχημα που χρησιμοποιήθηκε για τη μεταφορά τους στο γραφείο συγκεκριμένου αξιωματικού, ήταν αυτό που χρησιμοποιείται καθημερινά για τη διακίνηση της συνηθισμένης αλληλογραφίας. Ωστόσο στον εν λόγω αξιωματικό έγιναν συστάσεις να είναι πιο προσεκτικός στο μέλλον.

8. Γενικά συμπεράσματα

Με βάση τα επιμέρους ευρήματα/διαπιστώσεις, τόσο του οικονομικού ελέγχου, όσο και του ελέγχου συμμόρφωσης, καταλήγουμε στα ακόλουθα γενικά συμπεράσματα:

- α.** Αναφορικά με τα θέματα που αφορούν στις παραχωρήσεις σε ιδιώτες πιστολιών και πυρομαχικών της Δημοκρατίας και στον έλεγχο ανείσπρακτων εξώδικων καταγγελιών, τα οποία αναλύονται λεπτομερώς στις παραγράφους 5.1 και 5.2, αντίστοιχα, η Υπηρεσία μας, λόγω της μη προσκόμισης/υποβολής από μέρους της Αστυνομίας των αναγκαίων στοιχείων ελέγχου, δεν δύναται να εξαγάγει ασφαλή συμπεράσματα σχετικά με τη συμμόρφωση των υπευθύνων στο ισχύον θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο που διέπει τα συγκεκριμένα ζητήματα. Συναφώς αναφέρουμε ότι η ανωτέρω στάση της Αστυνομίας, αντίκειται στις πρόνοιες του Συντάγματος και τις διατάξεις του περί της Καταθέσεως Στοιχείων και Πληροφοριών στον Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας Νόμου (Ν.113(Ι)/2002), γεγονός που προβληματίζει ιδιαίτερα, καθότι προέρχεται από το εντεταλμένο όργανο του κράτους για τη διατήρηση και προάσπιση του Νόμου.
- β.** Εντοπίσαμε αποκλίσεις, ως προς τη συμμόρφωση των υπευθύνων με τις πρόνοιες των σχετικών Νομών και Κανονισμών, καθώς και των εγκυκλίων του Γενικού Λογιστηρίου, που διέπουν τον έλεγχο δαπανών (προμήθεια καυσίμων/λιπαντικών και Ταμείο Παγίας Προκαταβολής) και τις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων (συντήρηση μηχανοκίνητων οχημάτων και εκμετάλλευση καντίνων /κυλικείων).
- γ.** Διαπιστώσαμε αδυναμίες στην τήρηση των Αστυνομικών Διατάξεων που αφορούν τους πιο κάτω τομείς:
 - ◆ Τήρηση των μέτρων ασφαλείας των αποθηκών οπλισμού/πυρομαχικών,
 - ◆ Κατοχή, χρήση και φύλαξη υπηρεσιακού όπλου από μέλη της Δύναμης, και
 - ◆ Εξέταση/διερεύνηση των αιτιών πρόκλησης τροχαίων αστυνομικών ατυχημάτων και επαρκούς τεκμηρίωσης των εκάστοτε αποφάσεων για μη επίρριψη ευθυνών στα εμπλεκόμενα μέλη της Αστυνομίας.
- δ.** Παρατηρήσαμε καθυστερήσεις στην προώθηση/υλοποίηση του κτηριολογικού προγράμματος της Αστυνομίας, καθώς επίσης στην ετοιμασία ποινικών φακέλων για τις εξώδικες κλήσεις.
- ε.** Συμπεράναμε ότι οι δυνατότητες των τεχνολογιών πληροφορικής και μηχανογράφησης δεν αξιοποιούνται επαρκώς, ιδιαίτερα σε σχέση με τα συστήματα που έχουν ήδη αναπτυχθεί (Σύστημα Διαχείρισης Στόλου, Σύστημα Γεωγραφικών Πληροφοριών, εξαγωγή στατιστικών στοιχείων για τα επιδόματα).
- στ.** Εντοπίσαμε κενά και αδυναμίες στις διαδικασίες υλοποίησης των διαγωνισμών που προκηρύσσει η Αστυνομία.
- ζ.** Διαπιστώσαμε αδυναμία της Αστυνομίας να διαχειριστεί και να αξιολογήσει ορθά τους διαγωνισμούς, με βάση τις πρόνοιες των Κανονισμών, στις περιπτώσεις που οι τιμές που

λαμβάνονται από τους προσφοροδότες είναι εξωπραγματικά υψηλές, σε σύγκριση με την εκτιμώμενη αξία.

Συναφώς αναφέρουμε ότι, τα ανωτέρω ευρήματα/διαπιστώσεις αφορούν τόσο σε ελλείψεις/ αδυναμίες στην εφαρμογή των θεσπισμένων διαδικασιών (πλημμελής εκτέλεση), που αποσκοπούν στη διασφάλιση της εύρυθμης και κανονικής λειτουργίας της Αστυνομίας, όσο και στον ατελή σχεδιασμό των εν λόγω διαδικασιών. Στην πρώτη περίπτωση, την ευθύνη και αρμοδιότητα για την προώθηση των ενδεδειγμένων διορθωτικών ενεργειών, φέρουν οι αντίστοιχοι Αστυνομικοί Διευθυντές/Διοικητές, ενώ στη δεύτερη περίπτωση θα πρέπει να επιληφθεί η Ηγεσία.

9. Γενικές συστάσεις

Όπως διαφάνηκε από τα πιο πάνω συμπεράσματα, τα επιμέρους ευρήματα/αποκλίσεις που προέκυψαν αφορούσαν, στην πλειονότητά τους, σε ελλείψεις/αδυναμίες στην εφαρμογή των θεσπισμένων διαδικασιών και σε ορισμένες μόνο περιπτώσεις, αδυναμίες/αποκλίσεις στον σχεδιασμό των απαιτούμενων διαδικασιών και συστημάτων. Για τον σκοπό αυτό, θα πρέπει να βελτιωθεί η όλη κουλτούρα χρηστής διοίκησης, αρχίζοντας από την ηγεσία, και να αναβαθμιστεί/ενδυναμωθεί περαιτέρω το υφιστάμενο σύστημα εσωτερικού ελέγχου της Αστυνομίας, καθιστώντας το αξιόπιστο προκειμένου να διασφαλίζει, αφενός την τήρηση/συμμόρφωση με το κανονιστικό πλαίσιο και υφιστάμενες διαδικασίες και αφετέρου την υλοποίηση και παρακολούθηση των συστάσεων της Υπηρεσίας μας, στο πλαίσιο των αρχών της χρηστής διοίκησης. Συναφώς αναφέρουμε ότι, σύμφωνα με το άρθρο 80(1) του Νόμου, που προνοεί περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου, κάθε οικονομικός φορέας προβαίνει στις απαραίτητες διευθετήσεις για εφαρμογή και λειτουργία συστήματος εσωτερικού ελέγχου, για τις δραστηριότητες που είναι υπό την ευθύνη του.